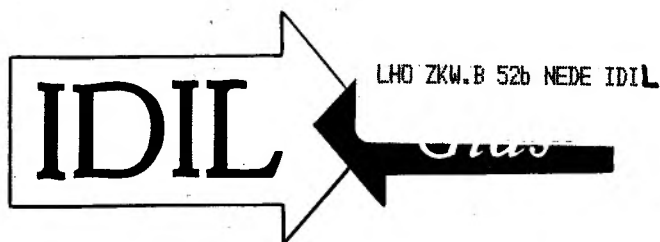

JULI-AUG. 1954 JAARGANG VI NUMMER 1

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS L. VAN DEN HAM

Recensies 2189—2256

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 10, TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 2,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	3
<i>Mogen wij u voorstellen :</i>	
<i>Carel Beke</i>	8
<i>Andere lectuur voor jonge mensen</i>	10
<i>Bibliografisch register</i>	12

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Paedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in litterair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * = Vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

- DE *Idil-Gids voor Jeugdlectuur* heeft zo'n enorme jeugdboekenproductie te verslaan, dat het onmogelijk is aan ieder boek een ruime recensietekst mee te geven. Ten einde economisch met de beschikbare ruimte om te springen, zullen we de kleuterlectuur met een minimaal commentaar begeleiden.
- 2189 *Geeske vertelt*, door *M. Eising*, met de kinderbelevissen van Geeske, is wel geschikt voor een boerenomgeving, minder voor stadskinderen.
- 2190 *Bennie en het vreemde land*, door *C. M. van den Berg-Akkerman*, is een pretentieloos verhaaltje over een jochie van 5 jaar, wiens vader vooruit gaat naar Canada om de plaats voor zijn gezin te bereiden. Voor Bennie vertrekt, beleeft hij leerzame avontuurtjes.
- 2191 *Nonkel Fons* schreef in *De toververfpot* vijf diersprookjes. Voor Noordnederlandse lezertjes is dit album misschien te Vlaams van taal.
- 2192 *W. G. van de Hulst* laat in *Voetstapjes in de sneeuw* kleine Miep op oudejaarsavond oliebollen brengen naar haar grootouders. Bello redt haar van haar dwaalwegen.
De avonturen van Toontje en zijn hondje
- beschreef *Maur. Peeters* in het album *Het hondje Bobbie*. 2193
Een leugentje van Joke tegen haar klasjuf wordt oorzaak van allemaal akelige dingen: *Zo'n dom klein meisje*, door *C. Th. Jongejan-de Groot*, voor beginnelingen in lettergrepen geschreven. 2194
Een aardig album met veel plaatjes en kleine praaties is *Keesje Konijntje*, door *Gradie Knipscheer*. Voor bibliotheken onpractisch. 2195
De toren van Bemmelekom, door *Annie M. G. Schmidt*, bevat 25 versjes, veelal weldadig zangerig en ad rem, soms met een knipoogje naar de volwassenen. Wim Bijmoer heeft de bundel aantrekkelijk geïllustreerd. 2196
En dan is er een hele reeks boekjes van *A. D. Hildebrand*: De 5e druk van *Het grote besluit van Bolke de Beer* en de derde van *Dorus Das en Bolke's zoon op de Veluwe* bevelen zich zelf aan om hun voortreffelijke kwaliteiten. — Maar er is ook een serie „Kleintjes voor Kleintjes”, waarin *A. D. Hildebrand* naver- 2197
telde: *De nieuwe kleren van de keizer* (Andersen), *De gouden gans* (Gebr. Grimm), *Aladdin en de wonderlamp* (1001 Nacht), *Ali Baba en de veertig* 2200
2201
2202

Jip en Jan-ne-ke

- 2203 *rovers* (1001 Nacht), *De kleine Moek*
 2204 (Hauff), *De kleine zeemeermin* (Ander-
 2205 sen) en *De chinese nachtegaal* (Ander-
 sen). Een zeer goed idee om die beroemde sprookjes te bewerken, maar de verteller had grotere eenvoud moeten betrachten. Aan de uitgaven, met zeer veel pentekeningen, is grote zorg besteed.
- 2206 *Monki in Artis* brengt nieuwe spannende avonturen van het aapje. Geholpen door de ooievaar ontkomt Monki uit Artis en bereikt sprookjesland. Tekst in versvorm. Leuke illustraties.
- 2207 *Jip en Jan-ne-ke*, door Annie M. G. Schmidt, is een aardig boek over de belevenissen en spelletjes van twee buurkinderen. Schrijfster blijft hier gelukkig eens af van de grote-mensenproblemen. Leuke zwart-wit-tekeningen van Fiep Westendorp.
- 2208 *Wim Broos* laat ons in *Toen de dijken braken* van zeer dichtbij geheel de ramp beleven in een gezin dat alle ellende doorstaan moet. Alle gezinsleden worden gered en geëvacueerd. Daarna keert men terug om huis en land weer in orde te brengen. Treffende staaltjes van hulpvaardigheid en vertrouwen op God. Werkelijk verwarmende lectuur, in uitgesproken christelijke geest.
- In *Kees van Dam naar Zeeland* laat 2209 *Nel Verschoor-Van der Vlis* onze kleine held verhuizen naar Middelburg. Op een tocht naar Breskens per veerboot beleeft hij zijn groot avontuur als de boot door het tij verrast wordt. Goed verteld. (Van *Kees van Dam op stap* verscheen een tweede druk. Voor bespreking cf. recensie 773).
- Jeanne van Schaik-Willing* schreef het erg fantastische verhaal *De feesten van Josien*, met de weidse ondertitel „roman voor oude en jonge kinderen”. Het eenzelvige Josientje moet op het Sint Nicolaas-feest cadeautjes zoeken op alle verdiepingen van het hoge ouderlijke huis. Met Kerstmis viert ze een eigenaardig kerstfeest op zolder. Men vraagt zich af, wat zulke lectuur nu eigenlijk bedoelt. Een bijzonder boekje is *De kinderen van Maminka*, door Elisabeth Orton Jones. De verhaaltjes zijn heel eenvoudig en vertellen over Maminka en haar drie kinderen. Fijn tekenwerk. 2212

- 2213 Een aanbeveling verdient ook *Paulus de boskabouter en Eucalypta de heks*, door *Jean Dulieu*. Eucalypta wil over alle dieren van het bos de baas zijn, maar ontmoet de dierenvriend Paulus als tegenstander. Een fraai boek, dat een sieraad is voor elke bibliotheek.
- 2214 Het volgende boek is *Reizen en avonturen van Mijnheer Prikkebeen* in de beroemde Nederlandse bewerking van *J. J. A. Goeverneur*, bij de overbekende, leuke plaatjes van Rodolphe Töpffer. Al een achtste druk!
- 2215 *Mijntje*, door *Riek Goudappel-Bos*, is een van de „kinderen van de hei” en leeft met alle zorgen in hun heidehuisje mee. Een verhaal met diep mededogen voor de stille armen, dat zijn kracht niet put uit het sensationele maar uit de fijne karaktertekening.
- 2216 Van de hand van *Greta Vollewens-Zeylemaker* verscheen: *Marijke's grote avontuur op het land*. Een clubje Haagse schoolkinderen heeft een heerlijke week in de Betuwe, met alle aantrekkelijkheden die het platteland heeft voor het stadskind. Op hun beurt verbazen zich de plattelandskinderen over de vlotheid en gevatheid van hun nieuwe vriendjes. Omdat Marijke op het land woont, was de naam Mimi juist geweest voor dit boek. Mimi immers wordt uit Den Haag ingekwartierd bij Marijke. Nogal uitgebreide natuurbeschrijvingen.
- 2217 De bedoelingen van *Riek Houtman* zijn uitstekend, maar het gekozen gegeven van *Toen Paultje kwam* is volkomen fout. Het heeft geen zin kinderen te confronteren met de geboorte van een mismaakt kindje.
- 2218 Nr. 19 van „Ons volk in leven en streven” heet *Walvisjacht in vroeger eeuwen*, auteur *Alphons Timmermans*. Op heenreis naar Spitsbergen maken we de jacht mee op de eerste walvis (interessant beschreven) en een aanval van een walrus. Heldere uitleg over de toenmalige traankokerij. Leerzame lectuur.
- 2219 *Michiel*. De geschiedenis van een mug, en *Mijnheer „Carlos” op avontuur*, resp. 4e en 3e druk, zijn twee bekende boeken van *Henriëtte van Eyk*. Vlot geschreven
- geestigheden. Mijnheer „Carlos” is Sinterklaas (blijft een zomer over). Verder zij verwezen naar vroegere besprekingen.
- 2221 *Redders met de Kameleon*, door *H. de Roos*, zijn twee jongens met een ogenschijnlijk lompe schuit. Ze maken er een fijne tocht mee, winnen een wedstrijd en maken zich met hun boot zeer verdienstelijk als de polderdijk doorbreekt. Een fris boek.
- 2222 *P. H. Fruithof* is de auteur van *Met Baron Sikkepit ter overwinning*. De Koekeksclub beleeft met hun raadgeverkunstenaar Baron Sikkepit aardige avontuurtjes. Ze veroveren zelfs een wisselbeker. Onderhoudend amusement. Op blz. 9 r. 1 v.o. is een vrij ernstige zetfout begaan.
- 2223 *Bert Ranke* schreef *Het geheim van het oude klooster*, een avontuur van twee jongens, op zoek naar een ondergrondse gang van een kloosterruïne. Midden in de nacht, tijdens een vreselijk noodweer worden zij door zigeuners gegrepen. Alles wordt wel heel erg aangedikt en overdreven. Beslist niet voor kinderen met zwakke zenuwen.
- 2224 In de Bellefleur-serie verscheen een tweede druk van *Een lastig logeetje*, door *Nanda*. Loes is werkelijk een lastig logeetje, maar ze heeft een goed hart. Een spontaan verhaal, door vorige generaties van kinderen graag gelezen.
- 2225 *Avontuur in de bungalow*, door *Guus Beitem Jr.*, vertelt over vier jongens die voor de vakantie de beschikking krijgen over een bungalow aan zee. Helaas komen ze in een verkeerde terecht. Hierdoor ontstaan allerlei verwikkelingen, die tenslotte een goed einde vinden. Goede ontspanningslectuur.
- 2226 *P. H. Fruithof* laat een oude zeeman zijn fantastische avonturen vertellen aan een paar jongens: *De wonderbaarlijke avonturen van Dorus Pikbroek en Arie Hakkeput*. De onwaarschijnlijkheid ligt er dik op. Niettemin wel spannend.
- 2227 *De smokkelaars van Oosterhorst*, door *Joh. Buursink*, is een verhaal over smokkelaars en hun bestrijders dat boven het afgezaagde genre weet uit te komen wat verhaal betreft, maar hier en daar een

steek laat vallen wat taal aangaat. De zoon van een douanebeambte is bevriend met de zoon van een smokkelaar. Dat leidt tot een gewetensconflict.

2228 *Q. A. de Ridder* is de auteur van *Toon Hartman en de „Kubus“*, een eenvoudig verhaal van een kweekschooljongen, die van diefstal wordt verdacht, mede in verband met de verdrietige huiselijke omstandigheden. Later blijkt, dat hij onschuldig is, terwijl er tevens redding komt voor het gezin. Geen gloednieuw thema, maar rustig en aannemelijk verteld.

In „De avonturen van Suske en Wiske“, door *Willy Vandersteen*, verschenen de delen *Het zingende nijlpaard* en *Lambiorix*, het eerste over een Egyptische prinses, een gouden trompet, het vreemdelingenlegioen, betovering en wat al niet meer, het tweede over een koning der Eburonen in 54 voor Christus, vol sneers op allerlei toestanden in onze tijd. Natuurlijk zijn Lambiek, Suske en Wiske en tante Sidonia steeds van de partij. Fantastische onzin, maar daverend leuk. Bovendien beeldverhalen die goed getekend zijn.

2231 *F. J. Broekhals* zorgde voor zijn derde boek in Indonesische sfeer: *De slapende vulkaan*. Twee Nederlandse jongens trekken met enige vulkanologen mee om een werkende vulkaan, de Slamet, te onderzoeken. Zij komen in aanraking met een groep afgodendienaars, die een inlandse jongen aan Ciwa willen offeren. Ondanks het pogen van de expeditie kan het slachtoffer niet gered worden. Het boek

is spannend en leerzaam. Jammer dat de westerse zienswijze tegenover deze heidense mentaliteit eigenlijk beperkt blijft tot een wat stompzinnig lachen met dat „geloof“. Schrijver had wel meer eerbied mogen tonen voor de godsdienstige overtuiging van de Javanen.

In de Pionier-serie verscheen *Op avontuur in Connemara*, door *Ivo Groothedde*. 2232

Twee jongens gaan kamperen in het bergland Connemara in Ierland en ondervinden daarbij veel last van clandestiene jeneverstokers in de buurt. Bovendien wordt er een gevaarlijke rebellenbende ontdekt en onschadelijk gemaakt. Het gewone genre dus, maar niet onverdienstelijk.

Al een tiende druk haalde *Willem Wijcherts*, door *W. G. van de Hulst*. 2233

We zouden er eigenlijk liever over gezwezen hebben, maar ons moet van het hart, dat de bijna altijd zo irenische v. d. Hulst hier laat zien, dat hij ook wel een echt anti-verhaal kan produceren, met veel ongenietbaars over de „alleenzaligmakende Roomse kerke“, compleet met gluiperige monniken en met een slotzin als deze: „Zijn zuster — offerde enkele goudgulden — aan de immer gulzige kerk, ze bad dubbele paternosters en — ze was gerust over het lot van Ebbens ziel“. Lumey is natuurlijk een flinke kerel!

Gevaarlijke geheimen, door *Dr J. Roelink* 2234
is „een historisch verhaal, gegrond op gebeurtenissen uit het jaar 1544“, spelend ten tijde van de Spaanse Inquisitie.

- Voor de protestantse jeugd zal het wel boeiend zijn; voor de katholieke onaanvaardbaar.
- 2235 Enthousiast zijn we over het boek *Mannetje Windwijs*, door *Albert Kuyle*. Windwijzer Mannetje Windwijs, kraai Manke Gerrit en konijn Ratelkop beleven allerlei avonturen met aardige en met vervelende mensen. Mannetje Windwijs wordt iedere avond levend tot de aanbreekende morgen en is dan de wijze raadsman van Gerrit en Ratelkop. Werkelijk weer eens iets aparts. Arie Teeuwisse zorgde voor mooie tekeningen.
- 2236 Weinig goeds kunnen we zeggen over de zeer vrije bewerkingen van *Karel en Elegast* en *Roelant*, door *Willem Wijnants*. De mooie verhalen zijn hier verknoeid en verhaspeld. „Goudvinken” die beter blinde vinken kunnen heten.
- 2238 In een derde druk verscheen *De wandelende driekleur*, door *F. de Sinclair*. Het gaat over 3 jongens, waarvan er een ontvoerd wordt. Het hele geval laat zich mysterieus aanzien. Verkeerd gerichte vaderliefde blijkt de drijfveer van de ontvoerder geweest te zijn. Het verhaal boeit en is goed geschreven, al mag de ontknoping niet erg overtuigend genoemd worden. De geest van het verhaal is volkomen neutraal.
- 2239 *Lipp*, door *Odd Heistein*, verhaalt de spannende avonturen van de zoon van een trapper. Adembenemend zijn de belevenissen met de Indianen die op oorlogspad zijn. Met veel moed en „toevenarij” weet Lipp zijn vader en een blank meisje van de martelpaal te redden. Een hard en bloedig verhaal.
- 2240 Van de populaire *Captain W. E. Johns* zijn er de boeken *Biggles particulier piloot* en *Biggles in het Verre Oosten*. In het eerste een serie sterke verhalen, in het tweede de ontmaskering van een geweldige samenzwering. Veel humbug en sensatie. Een paar uur „exotische lectuur”! De jongens zijn gek op deze boeken, en ook volwassenen lezen ze wel graag!
- 2242 *Roie Freeke* is geschreven door *Wim Hora Adema*. Een mooie typering van Freeke met de roie haren en dientengevolge een minderwaardigheidscomplex. Een vriendinnetje helpt haar daarover heen. Een fris en modern boek. Jean spreekt haar Pa altijd aan met zijn voor-naam, weet heel erg wijs te oordelen over huwelijk en scheiding. Toch gaat door dit alles een diepe, humane goedheid, een edelheid van karakter die ontroert in dit zo levensechte verhaal. Een boek dat de opvoeders eigenlijk nog meer zal aanspreken dan de jeugd. Een oprecht stuk volkpsychologie.
- 2243 Deel 5 van de Jörn Havbo-serie is *Jörn Havbo keert terug*, door *Börge Mikkelsen*. Ongeveer de helft is terugwijzing naar vorige boeken. Daarna vlotte afhandeling van een detective-achtig gegeven. Havbo en Hvid beleven menig spannend avontuur. Spionnen worden ontmaskerd. De twee vrienden worden boven Denemarken gearachuteerd om de ondergrondse te organiseren.
- 2244 In *De hobbyclub breekt baan* vertelt *Leonard de Vries* ontstaan, ontwikkeling en voordelen van de H.C. Intussen steekt de lezer veel op over radio, industrie, vliegtuigbouw, enz. Schrijver is voorstander van gemengde jeugdvereniging. Zijn „doorbraakgedachte” is ons te breed. Het is allemaal zo utopistisch, zo weinig rekening houdend met de zwakke mens. Het is allemaal erg mooi... zolang de leiding de zaak machtig blijft en men werkelijk sportief, solidair en behoorlijk is. Vaak moeilijke biologische problemen schotelt *Marinus Schroevers* voor in *Het biologieboek voor jonge mensen*. Hij schetst het leven van H.B.S.-ers die voor hun eindexamen staan en waarin de nieuwe biologieleeraar zo'n grote rol is gaan spelen. Hij geeft hun de theorie, maar ook zwerft hij met de club door enkele streken van mooi Nederland. De jongens en meisjes komen zelf ook aan het woord en dat verhoogt de levendigheid van het boek. Misschien is de auteur wel wat erg overtuigd van zijn uitmuntende manier van onderwijzen. Voor onze studerende jeugd.
- 2245 Een uitmuntend boekje is *Vóór de drem-pel*. Morele beschouwingen over vriendschap en liefde, door *G. Kelly S.J.* De

tekst is getoetst aan veler praktijk en critiek. De opzet was: een positief gerichte kuisheidsleer. Het richt zich allereerst tot de intellectuele jeugd, op wie betoog en formulering berekend zijn. Toch zou men het ook in handen wensen van eenvoudige jongeren om zijn heldere voorlichting over „geoorloofd” en „ongeoorloofd”, die alle benepenheid vermijdt en de strijd aanbidt tegen de mentaliteit van „hoever kan ik nog net gaan?” Zeer uitvoerig is de aantrekking en liefde tussen de geslachten behandeld en op oorspronkelijke wijze wordt gebroken met de sleur van het merendeel der soortgelijke boekjes. Het boekje geeft tevens een tamelijk complete biologische voorlichting. Warm aanbevolen.

2247 Vervolgens bespreken we *Mejuffrouws Beauty Boek*, door *Olga Golbaek*, een „leidraad voor schoonheidsverzorging, intieme hygiëne, persoonlijkheid, enz.” Het is een zuiver op het materiële afgestemde leidraad. Wanneer een teen-ager (mode-woord voor bakvis) zich reeds zo vroeg met dergelijke lectuur onledig houdt, ontbreekt er iets aan de mentaliteit. De gegeven wenken, met het opvolgen waarvan een meisje een dagtaak zou kunnen hebben, zijn overigens onschuldig: de traditionele kost die ook de populaire vrouwenbladen bij scheppen tegelijk oplepen. Het geschermd met een calorietabel ter regulering van de „lijn” is nonsens.

2248 *De grote vriendschap*, door *H. Wolfenbittel-Van Rooijen*, is die tussen de 17-jarige katholieke Franca van Zon en de halfindische student Tim, die al over de twintig is en zich laat aanzien als een ongelovige. Het dreigt uit te lopen op een gemengd huwelijk, maar door de invloed van Franca komt Tim tot bekering, zelfs in die mate dat hij meteen het klooster binnengaat! De dialoog is vaak instructief en de levensstijl goed, maar het geheel doet weinig levensecht aan.

2249 „Een boek voor oudere meisjes” is *Erna doet zaken*, door *Hans de la Rive Box*. Erna, 18 jaar oud en zonder baan, besluit zelf een zaak op te zetten. Ondanks kleine moeilijkheden gaat het allemaal fantastisch goed en aan het eind heeft

Mogen wij u voorstellen:

CAREL BEKE

CAREL BEKE is op 29 Sept. 1913 te Alkmaar geboren. In 1932 behaalde hij zijn onderwijzersakte en in 1934 de hoofdakte. Na zijn fuctie vervuld te hebben te Alkmaar en te Schagen werd hij in 1944 benoemd aan de St. Bonifacius-Uloschool te Arnhem en daar is hij nu nog werkzaam.

In 1947 verscheen zijn eerste jeugdboek, een sprookjesboek: *De avonturen van Niekie Niemand* en in dit jaar 1954 zal zijn negende jeugdboek verschijnen. Na 1947 verschenen ruim 100 verhalen in vrijwel alle jeugdtijdschriften, terwijl Carel Beke voor *Het Volksweekblad* reeds gedurende vier jaar de opvoedkundige rubriek verzorgt.

Zijn liefste boek vindt hij altijd datgene waaraan hij bezig is, maar die boeken die meer geven dan louter ontspanning brengen hem de meeste voldoening, zoals de Tsjaikowsky-roman in de Sonatine-Reeks en het dit jaar verschijnende meisjesboek *Anita*. Zijn speciale voorkeur heeft ook een boek, gebaseerd op de zeven hoofdzonden, nl. *De droom van Joeko's leven*, maar dit boek „zal vermoedelijk niet eerder dan in '55 kunnen verschijnen”.

Carel Beke heeft geen speciale plannen: „Ik werk de opdrachten af en zal dan wel weer eens zien. Schrijven is voor mij namelijk geen hoofdthema! Ik ben onderwijzer en bovendien nog papa van zeven kinderen.”

Als we het over de positie van het jeugdboek hebben, krijgen we te horen: „Het behoort tot de (zeer verantwoordelijke) taak van uitgevers en boekhandel, goede boeken aan de markt te brengen. De schrijvers willen wel. Boeken zonder pit, zonder moraal, zijn veelal niet het gevolg van „lege” schrijvers, maar van schuwe uitgevers en/of boekverkopers, die geen kleur durven bekennen. Op onze beperkte boekenmarkt zal het jeugdboek steeds moeten vechten voor een rendabel bestaan; voor het *goede* jeugdboek speciaal moeten uitgevers en boekhandelaren op de bres staan.”

Het schrijven van jeugdverhalen heeft hij „nooit positief als taak, nog minder als roeping gevoeld. — Financieel gezien kun je beter korte verhalen schrijven voor tijdschriften. Ideëel echter voldoen boeken veel meer, vooral als ze mooi worden uitgegeven. Misschien is het inderdaad wel een „roeping” jeugdschrijver te zijn. De normen voor een goed boek

zijn een groot zakenpand, met bestelauto's, bakfietsen en een enorme staf personeel. Door het verhaal heen loopt de liefdesgeschiedenis van Erna en Rob, uitlopend op een huwelijk. Onderhoudende lectuur.

Cissy van Marxveldt kan vertellen, met zwier en humor, recht naar het hart van jonge meisjes. Zé weet er juist genoeg van het „degelijke” in te leggen om het idee te geven van diepere levensernst. Dat geldt ook voor *De toekomst van Marijke*, het jongste van de vier zusjes Bovenkamp. Zij wordt het zonnetje van de patiënten van een rusthuis.

Nanda van Vlaanderen schreef *Monique op de wilde vaart*. Monique, dochter van een architect, trouwt met een jonge schipper op de binnenvaart. Zij weet zich uitstekend aan te passen aan het nieuwe leven, geniet van dit afwisselende en vrije bestaan en wordt een gelukkige vrouw en moeder. Een fris, eenvoudig meisjesboek, dat een aardige kijk geeft op het weinig bekende milieu van de binnenvaart. Een boek waar iets van uit gaat (behalve dan godsdienst).

Het meisjeslectuur-vraagstuk wordt niet opgelost door *Draaiboek voor Titia*, door *Irma Meyer*. Titia is volgens de auteur een moderne Marijken van Nimwegen, verlost door Moenen in de gedaante van een jonge oom. In Parijs zoekt en vindt zij roem als actrice, verliest haar geloof, leeft samen met een kunstbroeder en trouwt tenslotte met een andere collega, nadat een abbé beiden bekeerd heeft. — Kennelijk wil dit boek een reactie zijn op de vele onnozele en slechtgeschreven meisjesromans. Helaas vervalt het in tegenovergestelde fouten: alle personen denken, spreken en schrijven „literatuur”, alle gaatjes zijn gevuld met eruditie en het hele boek lijkt precies op de tenen te lopen. Het geeft vele onvertaalde vreemde woorden en zinnen (helaas niet altijd vrij van fouten, die *niet* van de zetter kunnen zijn!). Verder is er een moeilijkheid, dat het verhaal de structuur en de aanhef heeft van een meisjesboek (de 17-jarige Titia op de huishoudschool), maar door sommige situaties

2250

2251

2252

niet geschikt is voor bakvisjes. De afval- en bekeringsgeschiedenis heeft te weinig diepgang om jonge mensen veel te „doen”. De krampachtige mooischrijverij bederft dit „super-meisjesboek” grondig.

ANDERE LECTUUR VOOR JONGE MENSEN

S. Franke verzamelde een waardevolle en aantrekkelijke keur van Indonesische legenden: *Geveugelde paarden*.

2253

De bekende Amerikaanse hagiograaf *Th. Maynard* beschrijft in *Heiligen voor onze tijd* de levens van 18 heiligen. De kijk is fris, de verhaaltrant levendig, de beschouwing kritisch en geestig, de sfeer modern en vroom. Het best geslaagd lijken ons Antonius van Padua, Elisabeth van Hongarije, Jeanne d'Arc, Philippus Neri, Rosa van Lima, Izaak Jogues en Francisca Cabrini.

2254

Kees Hana vertelt in *Dieren in ons eigen land* over vogels, zoogdieren, reptielen, insecten, wormen, enz., terwijl hij zijn vele wetenswaardigheden rijk illustreert met goede tekeningen en foto's.

2255

G. van Leeuwen is de schrijver van *Beschouwen of beslissen*. Iedereen die veel met de jongeren in aanraking komt, weet, dat het geen gemakkelijke opdracht is om het Evangelie te vertalen in hun gedachtenwereld, zodat het ook voor hun vaak eigen problematiek een uitzicht biedt. We kunnen dit boek geen sterker aanbeveling geven, dan door te constateren, dat de Haagse jeugdpredikant hierin geslaagd is.

2256

Vervolg „Mogen wij u voorstellen”

moeten vanzelfsprekend in je zitten en zich uiten in je verhalen. Je moet openstaan voor critiek en toch ook een zeker zelfvertrouwen hebben.”

De paedagoog Carel Beke heeft natuurlijk tal van opmerkingen te maken, die hij graag onder de aandacht van onze lezers gebracht ziet.

„Velen zijn huiverig van boeken met opvoedende tendenz, uit reactie. Nu plegen we nihilisme. In het kinderboek *moet* enige moraal schuilen (Let wel: schuilen. Dus niet te koop hangen). Het hele leven acteert tussen goed en kwaad. Er moet kleur bekend worden. Moraal moet in een boek zijn als het mespuntje zout in het eten. Ook bij het kopen van een boek moet worden opgevoed. Bepaalde firma's geven altijd een bepaald soort boeken uit.

Koop geen strips! Meestal zijn ze niet slecht, maar bijna altijd onbenullig. Koop gerust een „spannend” boek, maar let hierbij vooral op de uitgever die het boek liet verschijnen.

Het specifiek katholieke jeugdboek heeft weinig kans op een financieel verantwoord bestaan. Het is nog niet zo heel lang geleden, dat de katholieke kitsch in de jeugdlektuur onze kansen bedorven heeft. Intussen zou het zeker interessant zijn, een doodgewoon levensecht spannend jeugdboek te schrijven, dat heel simpelweg in een modern katholiek milieu speelt. Welke schrijver zou het aandurven? En... welke uitgever? ?”

We zullen deze rhetorische vraag nog wat laten doorklinken.

Carel Beke is reëel genoeg om het ons niet euvel te duiden, dat we het niet helemaal met hem eens zijn, dat we graag

---

Slot „Mogen wij u voorstellen”

enkele kanttekeningen zouden willen maken bij zijn opmerkingen. Dat past echter minder bij een interview als dit. We zijn Carel Beke dankbaar, dat hij ons de nodige stof ter overdenking gegeven heeft. L. v. d. H.

2e GROOT VERTELBOEK
voor het
KATHOLIEK GEZIN

Samengesteld door
TOM BOUWS

en
HENK KUITENBROUWER

★
FANTASTISCH
VAN
INHOUD
UITVOERING
EN PRIJS

300 bladzijden, rijk geïllustreerd met
meer dan 200 tekeningen

★
Gebonden in stevige, 8 kleuren
linnen band, hoogglanzend
geplasteerd

Prijs slechts f 7.90

DE FONTEIN - UTRECHT

Verkrijgbaar bij de boekhandel

VERRUK

Uw klassebibliotheek eens met
onderstaande boeken:

AAN HET KRUISPUNT

door Nelly Schellekens

144 blz. 2e dr. Geb. f 3,95

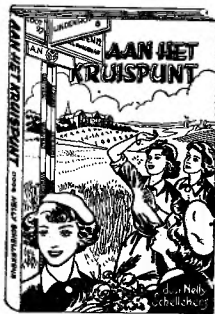
Omslag en platen van Roothciv.
„Aan het Kruispunt” geeft de
belevissen weer van een stel
vriendinnen op een pensionaat. Op
vaak humoristische wijze wordt
het internaatsleven beschreven met
z'n vreugden en tegenslagen.
Een aanwinst voor de Katholieke
jeugdlectuur.

DE CLUB VAN 4 en 5

door Frits van Vlijmen

136 blz. 2e druk. Geb. f 3,50

Vier vrienden verdenken er Kees
Thijssen van dat hij klikt. Ze be-
sluiten hem een voorbeeldige straf
toe te dienen. Geheel buiten hun
bedoelingen heeft echter die straf
voor Kees zeer ernstige gevolgen.
De vier vrienden hebben danig
berouw over hun onbezonnenheid
en als dan nog blijkt, dat geheel
ten onrechte Kees voor een ver-
klikker werd aangezien, verandert
de vijandige houding in een harte-
lijke vriendschap. Kath. inslag.

In de boekhandel verkrijgbaar
G. B. VAN GOOR ZONEN's U.M.N.V.
's-Gravenhage

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

- In dit nummer werden besproken: (volgnummer)
- van den Berg-Akkerman, C. M.* 2190
Bennie en het vreemde land. Geïll. met penteken. dr Mies Bloch — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1953), (22 x 16), 40 blz., f 0,50 VIc
- Betlem Jr, Guus* 2225
Avontuur in de bungalow. Geïll. met teken. dr G. van Straaten — Alkmaar, Kluitman, (1953), (21 x 15), 144 blz., geb. f 2,90 VIa-b, J
- Broekhals, F. J.* 2231
De slapende vulkaan. Een boek voor jongens. Geïll. met teken — Hoorn, West-Friesland. (1953), (25 x 18), 160 blz., geb. f 4,90 VIa, J
- Broos, Wim* 2208
Toen de dijken braken. Geïll. met teken. dr J. Nonnekkes — Groningen, Jan Haan, (Haan's Bibliotheek voor de Jeugd), (1953), (25 x 17), 166 blz., geb. f 3,25 VIa, (P)
- Buursink, Joh.* 2227
De smokkelaars van Oosterhorst. Geïll. met teken. dr Menno van Meeteren Brouwer — Kampen, J. H. Kok, (1953), (24 x 16), 120 blz., f 1,80; geb. f 2,95 VIa-b, J, (P)
- Dulieu, Jean* 2213
Paulus de boskabouter en Eucalypta de heks. Geïll. met teken. dr Jean Dulieu — A'dam, C. P. J. van der Peet, (1953), (24 x 20), 84 blz., geb. 4,90 VIb-c
- Eising, M.* 2189
Geeske vertelt. Geïll. met teken. dr Lies Veenhoven — Assen, Van Gorcum & Comp. (Naar 't Zonlicht toe nr 42), 1953, (21 x 16), 61 blz., f 1,25; geb. f 1,60 VIc, (P)
- van Eyk, Henriëtte* 2219
Michiel. De geschiedenis van een mug. Geïll. met teken. dr Ruscha Wijdeveld — A'dam, C. P. J. van der Peet, 1953, 4e druk, (24 x 21), 131 blz., f 3,90; geb. f 4,90 VIb
- van Eyk, Henriëtte* 2220
Mijnheer „Carlos” op avontuur. Geïll. met teken. dr Wim Bijmoer — A'dam, C. P. J. van der Peet, 1953, 3e druk, (24 x 21), 163 blz., f 3,90; geb. 4,90 VIa-b
- Franke, S.* 2253
Gevleugelde paarden. Indonesische legenden. Geïll. met teken. dr F. van Bommel — Hoorn, West-Friesland, (1954), (25 x 19), 213 blz., geb. f 7,90 V
- Fruithof, P. H.* 2222
Met Baron Sikkepit ter overwinning. Geïll. met teken. dr Willy Soudijn — Meppel, M. Stenvert, 1953, (25 x 17), 132 blz., geb. f 3,90 VIa-b, J
- Fruithof, P. H.* 2226
De wonderbaarlijke avonturen van Dorus Pikbroek en Arie Hakkepuf. Geïll. met teken. dr R. van Looy — A'dam, Van Holkema & Warendorf, (1953), (20 x 15), 108 blz., geb. f 3,50 VIa-b, J
- Goeverneur, J. J. A.* 2214
Reizen en avonturen van mijnheer Prikkebeen. Een wonderbaarlijke en kluchtige historie getekend door Rodolphe Töpffer en voor de Nederlandse jeugd berijmd door J. J. A. Goeverneur. Geïll. met teken. dr Rodolphe Töpffer — R'dam, Ad. Donker, 1953, 8e druk, (19 x 12), 184 blz., f 0,90 VIb-c

- Golbaek, Olga* 2247
Mejuffrouws Beauty Boek. (Teen age). Leidraad voor schoonheidsverzorging, intieme hygiëne, persoonlijkheid, enz. Vert. uit h. Deens (Teen-age) dr Annette van Maasbragt. Geïll. met teken. dr Christel — Lochem, De Tijdstroom, (1954), (21 x 16), 64 blz., geb. f 2,90 IV-V, M
- Goudappel-Bos, Rick* 2215
Mijntje. Geïll. met teken. dr Mia van de Brand — Meppel, M. Stenvert, (Kinderen van de Hei), 1953, (21 x 16), 150 blz., geb. f 3,25 VIb, M
- Groothedde, Ivo* 2232
Op avontuur in Connemara. Geïll. met teken. dr Willem Backer — Haarlem, Boom-Ruygrok, (Pionier-serie), (1954), (21 x 16), 168 blz., geb. f 2,90 VIa, J
- Hana, Kees* 2255
Dieren in ons eigen land. Geïll. met teken. + 24 blz. foto's — A'dam, J. M. Meulenhoff, 1954, 3de druk, (23 x 16), 212 blz., geb. f 5,90 V
- Heistein, Odd* 2239
Lipp, Vert. uit h. Noors (Lipp) dr M. J. Molanus-Stamperius. Geïll. met teken. dr Rein van Looy — Haarlem; Antwerpen, De Sleutel, 1953, (23 x 16), 192 blz., f 2,90; geb. f 3,90 V, J
- (Hildebrand, A. D.) 2201
Aladdin en de wonderlamp. Uit 1001 nacht-vertellingen. Geïll. met teken. + 4 gekl. pltn dr Wim van Nieuwenhoven — Joppe, Littera Scripta Manet, (Kleintjes voor Kleintjes), 1953, (16 x 12), 45 blz., geb. f 0,95 VIb
- (Hildebrand, A. D.) 2202
Ali Baba en de veertig rovers. Uit 1001 nacht-vertellingen. Geïll. met teken. + 4 gekl. pltn dr Wim van Nieuwenhoven — Joppe, Littera Scripta Manet, (Kleintjes voor Kleintjes), 1953, (16 x 12), 46 blz., geb. f 0,95 VIb
- (Hildebrand, A. D.) 2205
De Chinese nachtegaal. Door H. C. Andersen. Geïll. met teken. + 4 gekl. pltn dr Wim van Nieuwenhoven — Joppe, Littera Scripta Manet, (Kleintjes voor Kleintjes), 1953, (16 x 12), 46 blz., geb. f 0,95 VIb
- (Hildebrand, A. D.) 2198
Dorus Das en Bolke's zoon op de Veluwe. Geïll. met teken. dr Rein Stuurman — A'dam, H. Meulenhoff, (Bolke de Beer-serie nr 7), (1954), 3e druk, (20 x 15), 156 blz., geb. f 2,25 VIc
- (Hildebrand, A. D.) 2200
De gouden gans. Door de Gebrs. Grimm. Geïll. met teken. + 4 gekl. pltn dr Jan Lutz — Joppe, Littera Scripta Manet, (Kleintjes voor Kleintjes), 1953, (16 x 12), 46 blz., geb. f 0,95 VIb
- (Hildebrand, A. D.) 2197
Het grote besluit van Bolke de Beer. Geïll. met teken. dr Rein Stuurman — A'dam, H. Meulenhoff, (Bolke de Beer-serie nr 6), (1954), 5e druk, (20 x 15), 148 blz., geb. f 2,25 VIc
- (Hildebrand, A. D.) 2203
De kleine Moek. Door Wilhelm Hauff. Geïll. met teken. + 4 gekl. pltn dr J. F. van den Broecke — Joppe, Littera Scripta Manet, (Kleintjes voor Kleintjes), 1953, (16 x 12), 46 blz., geb. f 0,95 VIb

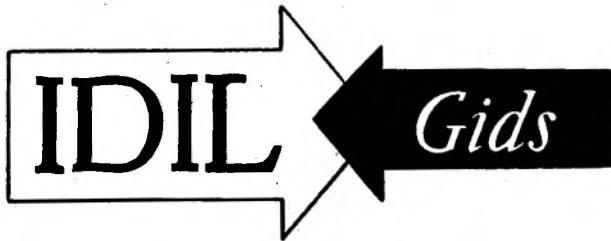
- (Hildebrand, A. D.) 2204
De kleine zeemeermin. Door H. C. Andersen. Geïll. met teken. + 4 gekl. pltn dr J. F. van den Broecke — Joppe, Littera Scripta Manet, (Kleintjes voor Kleintjes), 1953, (16 x 12), 46 blz., geb. f 0,95
 VIB
- (Hildebrand, A. D.) 2199
De nieuwe kleren van de keizer. Door H. C. Andersen. Geïll. met teken. + 4 gekl. pltn dr J. F. van den Broecke — Joppe, Littera Scripta Manet, (Kleintjes voor Kleintjes), 1953, (16 x 12), 46 blz., geb. f 0,95
 VIB
- Hora Adema, Wim 2242
Rooie Freeke. Geïll. met teken. dr Fiep Westendorp — A'dam, Allert de Lange, 1953, (23 x 16), 120 blz., geb. 4,90
 V, M
- Houtman, Riek 2217
Toen Paultje kwam. Geïll. met teken. dr J. Huizinga — Groningen, Jan Haan, (1953), (25 x 16), 82 blz., geb. f 1,30
 VIB, P
- van de Hulst, W.G. 2192
Voetstapjes in de sneeuw. Geïll. met teken. dr W. G. van de Hulst Jr — Nijkerk, G. F. Callenbach, (Voor onze Kleinen nr 19), (1953), (21 x 16), 46 blz., geb. f 0,75
 VIC
- van de Hulst, W. G. 2233
Willem Wijcherts. Geïll. met teken. dr J. H. Isings Jr — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), 10e druk, (23 x 16), 142 blz., geb. f 1,75
 VIa, J, P
- Johns, W. E., Captain 2241
Biggles in het verre Oosten. Vert. uit h. Engels (Biggles Air Commodore) dr D. L. Uyt den Bogaard — Assen; A'dam, Born, (Biggles-serie), 1953, (21 x 15), 164 blz., geb. f 3,90
 V, J
- Johns, W. E., Captain 2240
Biggles particulier piloot. Vert. uit h. Engels (Biggles Charter Pilot) dr D. L. Uyt den Bogaard — Assen; A'dam, Born, (Biggles-serie), 1953, (21 x 15), 166 blz., geb. f 3,90
 V, J
- Jones, Elisabeth Orton 2212
De kinderen van Maminka. Vert. uit h. Amerikaans dr Jook Steenhoff. Geïll. met teken. — Utrecht, De Lanteern, (1953), (21 x 16), 107 blz., geb. f 3,90
 VIB-c
- Jongejan-De Groot, C. Th. 2194
Zo'n dom klein meisje. Geïll. met teken. dr Rie Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), 3e druk, (23 x 16), 32 blz., f 0,45
 VIC, M. (P)
- Kelly, G., S.J. 2246
Vóór de drempele. Morele beschouwingen over vriendschap en liefde. Vert. uit h. Amerikaans (Modern Youth and Chastity) — Roermond; Maaseik, J. J. Romen & Zonen, 1954, (17 x 12), 181 blz., geb. f 3,70
 IV-V, JM †
- Knipscheer, Gradie 2195
Keesje Konijntje. Geïll. met teken. dr Gradie Knipscheer — A'dam, L. J. Veen, (1953), (20 x 28), 52 blz., geb. f 2,95
 VIC
- Kuyle, Albert 2235
Mannetje Windwijs, waarin opgenomen: Liedjes van Windwijs, met muziek van Tjalling Esther. Geïll. met teken. dr Arie Teeuwisse — Utrecht, De Lanteern, (1953), (25 x 19), 192, 23 blz., geb. f 4,90
 VIB-c

- van Leeuwen, G.* 2256
Beschouwen of beslissen — A'dam, Holland, (1954), (21 x 14), 192 blz., geb. f 5,90
 IV-V
- van Marxveldt, Cissy* 2250
De toekomst van Marijke. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1953), (25 x 18), 184 blz., f 3,65; geb. f 4,90
 IV-V, M
- Maynard, Th.* 2254
Heiligen voor onze tijd. Vert. uit h. Amerikaans (Saints for Our Times) dr C. Verlinden-Bakx. Geïll. met teken. dr A. P. Stokhof de Jong — Bilthoven, H. Nelissen; Antwerpen, 't Groeit, 1953, (21 x 13), 459 blz., geb. f 8,75
 IV-V †
- Meyer, Irma* 2252
Draaiboek voor Titia — Utrecht; Antwerpen, De Fontein, (1954), (22 x 15), 232 blz., geb. f 6,90
 IV †
- Mikkelsen, Børge* 2243
Jórn Havbo keert terug. Vert. uit h. Deens (Jórn Havbo vender hjim) dr Henk Cornelissen. Geïll. met teken. dr H. Hofstede — Den Haag, Zuid-Hollandsche Uitgevers Maatschappij, (Jórn Havbo-serie dl 5), (1953), (24 x 17), 144 blz., f 2,50; geb. f 3,90
 V, J
- Nanda* 2224
Een lastig logeetje. Geïll. met teken. dr Rie Reinderhoff — Meppel, M. Stenvert, (Bellefleur-serie), 1953, 2e druk, (25 x 17), 170 blz., geb. f 3,90
 VIa-b, M
- Nonkel Fons* 2191
De toerverfspot en andere sprookjes. Geïll. met teken. dr Gray Croucher — Averbode, Altiora, (1953), (27 x 20), 39 blz., 20 fr.
 VIc
- Peeters, Maur.* 2193
Het hondje Bobbie. Geïll. met teken. dr Renaat Demoen — Averbode, Altiora, (1953), (27 x 20), 16 blz., 15 fr.
 VIc
- Ranke, Bert* 2223
Het geheim van het oude klooster. Geïll. met teken. dr Jan Lutz — Bussum, Paul Brand; Antwerpen, Sheed & Ward, (1953), (23 x 16), 127 blz., geb. f 4,90
 VIa-b, J †
- de Ridder, Q. A.* 2228
Toon Hartman en de „Kubus“. Geïll. met teken. dr G. Douwe — Den Haag, J. N. Voorhoeve, (1954), 2e druk, (24 x 17), 172 blz., geb. f 2,90
 VIa-b, J, (P)
- de la Rive Box, Hans* 2249
Erna doet zaken. Een boek voor oudere meisjes. Geïll. met teken. dr M. Bosch van Drakestein — Den Haag, J. Philip Kruseman, (1954), (16 x 12), 160 blz., f 2,75; geb. f 3,75
 IV-V, M
- Roelink, J., Dr* 2234
Gevaarlijke geheimen. Een historisch verhaal, gegrond op gebeurtenissen uit het jaar 1544. Geïll. met teken. dr Mies Bloch — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23x16,) 91 blz., geb. f 1,15
 VIa, J, P
- de Roos, H.* 2221
Redders met de kameleon. Geïll. met teken. dr. H. Giesen — Alkmaar, Kluitman, (Zonnebloem-serie), (1954), (21 x 15), 143 blz., geb. f 2,90
 VIa-b, J
- van Schaik-Willing, Jeanne* 2211
De feesten van Josten. Roman voor oude en jonge kinderen. Geïll. met teken. dr Jenny Dalenoord — A'dam, De Arbeiderspers, (AP Jeugdserie), 1953, (23 x 15), 173 blz., geb. f 3,25
 VIb-c

- Schmidt, Annie M. G.* 2207
Jip en Jan-ne-ke. Geïll. met teken. dr Fiep Westendorp — A'dam, De Arbeiderspers, 1953, (22 x 14), 88 blz., geb. f 2,50 VIc
Schmidt, Annie M. G. 2196
De toren van Bemmelekom. Geïll. met teken. dr Wim Bijmoer — A'dam, De Arbeiderspers, 1953, (25 x 16), 63 blz., geb. f 2,90 VIB-c
Schroeuvers, Marinus 2245
Het biologieboek voor jonge mensen. Geïll. met teken. dr L. Hugo de Reede + 16 blz. foto's dr C. Postma — A'dam, De Bezige Bij, (1954), (25 x 17), 180 blz., geb. f 7,90 IV-V, JM
de Sinclair, F. 2238
De wandelende driekleur. Geïll. met teken. dr R. van Looy — A'dam, Van Holkema & Warendorf, (1953), 3e druk, (23 x 16), 220 blz., f 2,90; geb. f 3,95 V, J
Timmermans, Alphons 2218
Walvisjacht in vroeger eeuwen. Geïll. met teken. dr Gerrit de Morée — Helmond, Uitg. Helmond, (Ons Volk in Leven en Streven dl 19), (1953), (24 x 18), 47 blz., f 1,35 VIB
Vandersteen, Willy 2230-2229
Lambiorix. Het zingende nijlpaard. Geïll. met teken. — A'dam, Standaard-Boekhandel. (De Avonturen van Suske en Wiske), (1953), (26 x 21), p.dl 56 blz., f 2,40 p.dl VIa-b
Verschoor-Van der Vlis, Nel. 2209-2210
Kees van Dam naar Zeeland. Kees van Dam op stap. Geïll. met teken. dr W. G. van de Hulst Jr — Zwolle, La Rivière & Voorhoeve, (1954), (1953), resp. 1ste en 2de druk, (21 x 15), resp. 64 en 72 blz., p.dl f 1,25; geb. f 1,50 VIB-c, J en VIB, J, (P)
van Vlaanderen, Nanda 2251
Monique op de wilde vaart. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1953), (21 x 16), 220 blz., geb. f 4,90 IV-V, M
Vollewens-Zeylemaker, Greta 2216
Marijke's grote avontuur op het land. Geïll. met vignetten dr F. Wijnand — Baarn, Hollandia, (Hollandia Jeugdboeken onder leiding van Diet Kramer), (1953), (25 x 17), 195 blz., geb. f 4,90; 80 fr. VIB
de Vries, Leonard 2244
De Hobby Club breekt baan. Geïll. met teken. — A'dam, De Bezige Bij, 1953, (25 x 17), 184 blz., geb. f 4,90 V*
Wolffenbuttel-Van Rooijen, H. 2248
De grote vriendschap — Heemstede, De Toorts, (1954), (21 x 13), 238 blz., geb. f 4,90 IV-V, JM †
Wijnants, Willem 2236
Karel en Elegast. Dit is een zeer vrije bewerking van de wonderbare geschiedenis Carel ende Elegast uit de XIIIe eeuw — Bussum; Brugge, Desclée, De Brouwer, (Goudvinken), (1953), 2e druk, (22 x 18), 43 blz., f 1,30 VIa°°
Wijnants, Willem 2237
Roelant. Geïll. met teken. — Bussum; Brugge, Desclée, De Brouwer, (Goudvinken), (1953), (22 x 18), 51 blz., f 1,50 VIa°°
XX 2206
Monki in Artis. Geïll. met teken. — Haarlem, De Spaarnestad, (Monki's Reis om de Wereld), (1954), (27 x 21), 112 blz., f 1,50 VIB-c

SEPT. 1954 JAARGANG VI NUMMER 2

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.L.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS L. VAN DEN HAM

Recensies 2257—2305

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 10, TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 2,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg

INHOUD

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	.—19
<i>Andere lectuur voor jonge mensen . . . . .</i>	24
<i>Mogen wij u voorstellen :</i>	
<i>Mevr. A. Buckinx-Luykx :</i>	24
<i>Lectuur voor kind en jeugd</i>	25
<i>Post Scripta . . . . .</i>	27
<i>Bibliografisch register . . .</i>	29

VERKLARING DER TEKENS

Vic = Voor beginnelingen (6-8 j.). Vib = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.).
 VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder).
 IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de
 rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voor-
 behouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal
 voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest ge-
 schreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Paedagogisch niet
 verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in litterair, wetenschappelijk of
 vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling.
 N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een
 jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leef-
 tijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De
 hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven
 boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt
 achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd
 het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaat-
 baar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor
 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

WE willen deze kroniek beginnen met twee vertelselboeken van een schrijfster die al aan haar 300e jeugdboek toe is, n.l. *Enid Blyton* en de boeken heten: *Het rode vertelselboek* en *5 Minuten vertellen en dan...* Enid Blyton vertelt op een manier die verraadt, dat zij zelf de eenvoudigste vertelsels ten volle meegeeniet. In het eerstgenoemde staan 24 verhaaltjes over kabouters, heksen en elfen, terwijl het tweede er 60 bevat. Zo echt van die goenachtvertellinkjes, het een beter dan het ander natuurlijk, maar alles bijeen toch wel een rijke verzameling, die aan vertelstof helpt en aan materiaal voor opstellen en navertellen.

In de Margriet-serie verscheen *Loeke's luchtkasteeltje*, door *Toos Blom*. Het kleine meisje kent zoveel sprookjes, dat zij ze niet alleen in haar dromen maar ook in haar poppenkasteeltje beleeft. Als voorleesboekje wel aardig en rijk aan fantasie, voor zelf lezen komen er nogal wat moeilijke woordjes in voor.

Dick Bruna schreef en tekende twee boekjes: *Toto in Volendam* en *De appel*. Leuke teksten van twee regels en grappig fel gekleurde plaatjes. Het eerste over een negerpopje, het tweede over een

appel, die in de nacht op de rug van het weerhaantje de grote-mensenwereld bekijkt. Tekst en illustratie zijn toonbeelden van eenvoud en ongekunsteldheid. Charmante boekjes!

Een aanbevolen platenboek voor de kleintjes, met heel het leven van Jezus in 30 gekleurde taferelen en korte bij-schriften, is *Jesus op aarde*, door *Piet Broos*. Tekst en illustratie vullen elkaar zeer verantwoord aan. Een album dat tot vertellen uitnodigt.

Een aanbeveling verdient ook: *Maria, mijn Moeder*, door *F. R. Boschvogel*. In de handen van een begrijpende moeder een goed middel om de rol van de Moeder Gods tijdens het leven en na de dood van Christus duidelijk te maken. De gekleurde tekeningen zijn geslaagd. De taal is aangepast aan de kinderlijke capaciteit. Nu de moderne grootmeesters van de literatuur voor de jeugd! Na het gelukkig experiment met *De kleine trein* van *Graham Greene* thans *De oude man en de zee*, door *Ernest Hemingway*, voor de jeugd naverteld door *Albe*, de voorzitter van de kunstenaarsvereniging waarover in dit nummer met *Mevr. Buckinx-Luykx* gesproken wordt. *Albe* deed het niet:

- steeds even eenvoudig als Lia Timmermans. Het verhaal van de oude visser Santiago, wiens eindelijke buit geroofd wordt door de haaien, mogen we verder als bekend veronderstellen. Een boek, dat van harte aan de jeugd kan worden aanbevolen. Michel Olyff heeft dit prachtige boek overvloedig verlucht met impressieve tekeningen die diepe indruk nalaten. Boeken als deze pleiten wel zeer bijzonder voor de hoge idealen van de Vlaamse „Kunstenaars voor de Jeugd”.
- 2265 *Hoor, Moeder leest voor*, samengesteld door *S. Gruys-Kruseman*, brengt sprookjes, verhalen, gedichtjes, raadsels en knutselwerkjes. De bundel is vol afwisseling en de illustraties zijn aantrekkelijk. Alles bijeen een leuke verzameling.
- 2266 Er zijn twee boekjes van *Elsa van Hagedoren*, n.l. *De beek* en *De weide*, die onderwerpen behandelen uit de biologische samenleving.

- Uit de plezierige, vaak sprookjesachtige tekst en uit de goede illustraties valt heel wat te leren. De boekjes weten hoge bewondering voor de natuur te wekken. Waardevolle uitgaven.
- 2268 Openden we deze rubriek met twee boeken van *Enid Blyton*, nog een derde vraagt onze aandacht: *10 Minuten vertellen en dan...*; het zijn 29 korte, pakkende, ontspannende en leerzame verhaaltjes. Het boek kan zowel als leesboek alsook als voorleesboek uitstekende diensten bewijzen.
- 2269 *Ottelientje*, door *Freddy Hagers*, gaat

- voor herstel van zwakke gezondheid een halfjaartje bij oom-dokter op het Twentse platteland logeren. Als enig kind tamelijk verwend, is het in het begin moeilijk, maar zij leert zich schikken in een groter gezin en groeit lichamelijk en geestelijk. Ook haar vriendinnetje uit de stad laat ze in die groei delen.
- 2270 *Sandor Kis* schreef *De Gouden Lotus*: Na de eerste wereldoorlog keert een Nederlands-Indonesische familie naar Nederland terug; het schip waarmee de overvaart plaats heeft, loopt op een mijn en het dochtertje Trudy raakt in handen van een oppasser. Via veel avonturen en goed vertelde romantiek komt Trudy tenslotte weer bij haar ouders terug. Een aantrekkelijk, wat „ouderwets” gegeven dat bij vele lezersjes weer erg in de smaak zal vallen. Humor en fantasie zijn aanwezig.
- 2271 In de serie „Ons volk in leven en streven” verscheen als 22e deeltje: *10 Mei negentien veertig*, door *Alphons Timmermans*. Beeld en vertelling geven wel een indruk van het gebeuren op die noodlotsdag en vooral ook van de verwarring door het verraad, van de moed der onzen en de ellende van de oorlog.
- 2272 *Feest op Sonnevank* is geschreven door *L. van der Meer-Prins*. De niet verweerde Freddie, die thuis vaak op vrije middagen in de winkel moet helpen, wordt door haar vriendinnetje Annelies meegevraagd naar het vacancieoord Sonnevank. Op het landgoed hebben ze veel plezier en beleven heel wat avontuurtjes. Een aardig boekje vol hartelijkheid, waarin de karakters soms opmerkelijk goed zijn getekend. De sfeer is neutraal.
- 2273 Voor de *Protestantse* jeugd verdient een warme aanbeveling het boek *Luister even* elke dag van het jaar, door *L. Spelberg-Stokmans*. Schrijfster volgt bij de 365 kalenderblaadjes het kerkelijk jaar. Het is de bedoeling, de kinderen een grote liefde tot God bij te brengen en hun te leren hun leven zo in te richten, dat God het middelpunt er van is. Er staat veel moois in dit boek, als is het dan voor onze katholieke jeugd niet geschikt.
- 2274 In de Zonnebloem-serie verscheen *Dolly*

speelt een toontje lager, door Annie de Man. Dolly is een knap pianistje, maar wel erg ikzuchtig en ingebeeld. Dat verandert allemaal, wanneer na de succesvolle leerlingenuitvoering, die Dolly nieuwe triomf bracht en zelfs een uitnodiging om voor de radio te spelen, een droef ongeluk haar toekomst bedreigt. Gelukkig komt alles nog wel in orde, maar dan heeft Dolly de tijd gehad om zich aan haar ziek buurmeisje Goudvosje te spiegelen. Een wel wat paedagogiekerig geval, maar met goede bedoeling en menig leerzaam lesje.

2275 Aan Jan Naaykens danken we het boek *De grootste veroveraar*, over Franciscus Xaverius. Het volgt hem op zijn levens-tocht vanaf Parijs tot het eiland Sancion voor de Chinese kust. Een beetje suggestiever had het wel mogen zijn. Een ontzaglijk bewogen leven als dat vraagt daar als vanzelf om. Overigens bevelen we het gaarne aan.

2276 *De strijd om de Chinese schat*, door H. J. Haarman, is een bijzonder spannend verhaal over een jongen, die op een rommelmarkt een oude fiets koopt, waar kostbare juwelen in verborgen zitten. Een stelletje Chinezen doet alle moeite die fiets te bemachtigen en dit brengt die jongen met zijn vriendjes in de grootste moeilijkheden. Het ene boeiende avontuur volgt op het andere. Tenslotte wordt de bende opgerold. De figuur van de goede Chinees Chang Lung geeft aan het verhaal een aparte bekoering.

2277 Twee nieuwe deeltjes in de A.T.-reeks vragen onze aandacht: *Jan Poortenaar vertelde* (niet altijd smetteloos) *Marco Polo's reis naar het Hemelse Rijk*. Marco Polo is de beroemdste Europese reiziger uit de middeleeuwen. Geboren in 1254 in Venetië gaat hij als knaap met zijn vader en oom naar Perzië, Centraal Azië, China, Tibet, Birma, enz. Na afwezigheid van meer dan 20 jaar komt hij via Achter-Indië, Ceylon, Perzië en Klein-Azië naar Venetië terug. In 1298 wordt hij krijgsgevangene en in de gevangenis van Genua vertelt hij aan een medegevangene zijn wonderlijke ervaringen. Deze schrijft alle verhalen op, die wijd

verspreid tot in de 18e eeuw de grondslag vormden voor onze kennis over grote delen van Azië. Dit boekje bevat een bloemlezing uit Polo's belevenissen, met hier en daar verduidelikend commentaar van de bewerker.

En no. 42 van de A.T.-reeks is *Wat? Waarom? Waar?*, door Karl Hartl. Na een korte inleiding over probleemloze mensen (puntmensen) en zoekers (vraagtekenmensen) brengt de schrijver ons op prettige manier op de hoogte van veel belangwekkende zaken: Wat is suiker? hoe wordt het gemaakt? sinds wanneer is het bekend? hoe kreeg men zeep, vuur, glas, licht? We leren iets over mozaiek, porselein, aardewerk, enz. Leerzaam en interessant.

2279 *C. Wilkeshuis* schreef *De gouden keten van de compagnie*, de levensgeschiedenis van Steven van der Haghen, een geschiedenis die in feite samenvalt met de opkomst van de overzeese handel der Zeven Provinciën en de oprichting van de V. O.C. De strijd tussen Spanje en de Nederlanden is hier een bijkomstigheid, een achtergrond. Een bijzonder waardevol boek, boeiend en leerzaam en opbouwend.

2280 Een drietal H.B.S.-ers sluit een geheim verbond, zo vertelt *Tjeerd Adema* in *Het geheime verbond*, verschenen in de AP-Jeugdserie. Kort daarna wordt thuis bij een van de jongens een mysterieuze inbraak gepleegd. Zonder dat de jongelui zich speciaal met het opsporen van de dader belasten, is het toch juist hun bondgenootschap, dat uiteindelijk het raadsel oplost. Het spannende verhaal is met vaart en humor verteld. Wel is er uit paedagogisch oogpunt enig bezwaar tegen de critische veroordeling van een onsympathieke leraar, die zelfs een misdadiger blijkt te zijn. De middelen waarmee andere leraren zich bemind maken zijn bovendien wel oppervlakkig. Diepere waarde dan wat vriendenhulp is er niet te vinden.

2281 De nieuwe Arendsoog, de tiende, van *J. Nowee* heet *Pas op, Arendsoog!* Arendsoog is een „klassieke” figuur geworden onder de Nederlandse jeugd. Bob Stanhope vervult in dit tiende deel

- weer zijn taak op echte cowboy-wijze met heel wat gepiefpaf en het zwaaien van lasso's, enz. Met zijn vriend Witte Veder bevrijdt hij het land van een smerige bende bankrovers. Het boek is één brok spanning en de deugd overwint!
- 2282 „*De Kaas*” van de zevende, door *Aleid van Rhijn*, is meneer van Maanen van de zevende klas van een Rijndorpse school. Het is dat type paedagoog, dat beslist een bijnaam moet hebben en er ook prompt een krijgt, i.c. de Kaas. De vlotte omgang met zijn leerlingen typeert deze zeer moderne onderwijzer, die allerlei avonturen met zijn jongens en meisjes beleeft. Het boek brengt de lezers in de prettige sfeer van de klassegemeenschap van meester van Maanen. Daar hebben de kinderen wat voor elkaar en voor anderen over. We wensen dit boek veel lezers. Het is het zeker waard.
- 2283 Naar Curaçao voert ons *Schaduw over „Chocamata”*, door *S. R. van Iterson*. Hans sluit vriendschap met een negerjongen en ze raken tenslotte verward in een heel web van geheimzinnigheden waarbij het bijgeloof van neger en andere kleurlingen een grote rol speelt, maar nergens een positief geloof van Hans blijkt. De geheimzinnige sfeer van de tropen wordt bijna tastbaar gemaakt. Een boek dat een heel stuk folklore uit het verre Westen vertegenwoordigt. Of al die inheemse woorden de leesbaarheid niet enigszins aantasten?
- 2284 Over „een uitvinding van twee H.B.S.-ers” vertelt *Peter de Rooij* in *De O.B.L. 1*. Wouter Hoogstra en Frits de Lange zijn gezworen kameraden. Wouters om is marine-officier op een duikboot; hij vertelt prachtig over zijn reizen en over de constructie en gevaren van de duikboot. Bij het bericht van het vergaan van twee onderzeeërs proberen onze vrienden een middel te vinden ter redding. Ze slagen daarin en het ministerie maakt werk van hun uitvinding. Een proeftocht (waarop werkelijk een ongeluk gebeurt) toont de deugdelijkheid van hun systeem aan: de opvarenden worden gered. Een spannend verhaal. Sommige passages over de verhouding tot meisjes (blz. 29, 59, 107) waren o.i. beter weggebleven.
- Een aardig vacantie-ontspanningsboek schreef *Alfred van Sprang*: *Kampeervanturen van een vrolijk stel*. Twee vrienden mogen na hun overgang naar de derde H.B.S. een kampeertocht op de Veluwe maken van 14 dagen. Ze beleven allerlei interessante avonturen. Hun laatste avontuur loopt zo slecht af, dat ze noodgedwongen op huis aan moeten. Maar spijt over hun tocht behoeven ze toch niet te hebben.
- Annie de Hoog-Nooy* is de schrijfster van *Echt iets voor Greetje!* Greetje is een lief meisje, dat zichzelf nooit op de voorgrond plaatst, zich steeds bewust is van de moeilijkheden die anderen doormaken, op bescheiden wijze behulpzaam weet te zijn en vaak de sombere sfeer doet verdwijnen. Een hartelijk verhaal van goed gezinsleven en echte vriendschap.
- Vervolgens lezen we een half dozijn boeken voor de jeugd rond 15 jaar: In *Pitamakan als Zwartvoet-Indiaan*, door *James Willard Schultz*, wordt verteld, dat Stenen Pijl niet minder dan 200 paarden uitlooft aan wie hem een zeehond levert; want een zeehond geldt als een uitstekend medicijn-dier. Een jonge Zwartvoet, Pitamakan, en zijn blanke vriend besluiten de begeerde schat te gaan halen. Op hun lange tocht van 800 mijl beleven ze veel avonturen, maar slagen in hun opzet. Jammer dat nergens enige christelijke gedachte het bijgeloof komt rechtzetten en dat in het verhaal ook lustig op mensen geknald wordt. Het is al erg wanneer een boek zich gaat voortzetten tot een serie, bepaald vervelend wordt het eigenlijk, wanneer zulk een volgend boek in de serie op zich nauwelijks te genieten valt om de vele terugwijzigingen. Zo staat het met *Billie Bradley als detective*, door *Janet D. Wheeler*. Met hulp van een oude zeeman heeft een zestal jongelui een schat gevonden, maar tijdens de treinreis naar een naef aandoend verhaaltje.
- Hugo Kocher* vertelt in *Jolbars de tijger* de lotgevallen van een tijger, van zijn

- hol ergens in Azië, zijn zeereis naar Europa, zijn sensationeel leven in circus-kooien en arena's, tot aan zijn dood. Een boek dat we gaarne aanbevelen. Het steekt ver uit boven de meeste dieren-verhalen. Het is echt en tegelijk adem-benemend spannend.
- 2290 *Het wonderbare leven der dieren* beschrijft het leven van 44 dieren. Een buitengewoon interessant boekje voor ieder die in kort bestek heel veel over tal van dieren weten wil. Het is niet opgezegt als studieboek. Een boekje voor jong en oud. De schrijver had gerust met zijn naam voor de dag mogen komen. Allen die zich voor kinder-handenarbeid interesseren zullen veel genoegen beleven aan *Een wonderland van papier*, door *H. G. Voorhuijzen en W. Jung-schleger*. Dit smaakvol geïllustreerde boek geeft op duidelijke wijze aan, hoe met wat stroken papier, een tube lijm en een schaar een hele papieren wereld kan worden opgebouwd, variërend van een eendje tot een heel orkest. Uitstekende bijdrage tot een goede vrijetijdsbesteding. Het brengt 'n werkelijk creatieve fantasie. Een boek met durf en kameraadschap dat de goede eigenschappen van een volk in nood behoorlijk doet uitkomen, is *Jongens helpen in de nood*, door *Ardo Flakkeberg*. Het geeft een goede indruk van de Februari-ramp en de gebrachte redding. Een reëel beeld van het werkzaam aandeel dat ook onze Nederlandse jeugd in het reddingswerk gehad heeft. Boeiend geschreven, pittig van stijl, eerlijk van karaktertekening. Kortom: een echt jongensboek.
- 2292 En dan komen we aan onze laatste categorie.
- 2293 *Marian Broese* vertelt in *Bij ons thuis*, in korte, flitsende hoofdstukken over het leven in het gezin van twaalf, waarvan zij een der kinderen is. En ze doet dat erg geestig, over al de perikelen van haar familie, de verliefdheidjes, ziekte-tjes, enz. Vrijmoedigheid en eerlijkheid maken deze dagboekkrabbels aantrekkelijk. Eigenlijk een soort gossip column waar men in Amerika zo dol op is, maar hier in stevige Hollandse sfeer.
- 'n *Meisje tussen zeven mannen*, door *Guus Betlem*, is een „roman voor oudere meisjes“. Marti wordt leidster van een mannenhuishouding en weet de wat verzuurde heertjes weer menselijk te maken. En passant wordt ze verliefd op de jongste der bewoners. Een soort Courth's Mahler voor bakvissen. Meer dan lectuur moet men hier niet zoeken.
- 2295 *Wij willen werken* is van *M. A. M. Renes-Boldingh*. Alcid en Evelien willen na hun eindexamen H.B.S. geld gaan verdienen, om een zwak zusje van Evelien naar Zwitserland te laten gaan. Hun baantjes lopen uit op een verloving en op een bevredigende werkkring. De sfeer van het verhaal is wat zoet en ouderwets. Het boek is van minder gehalte dan we van deze schrijfster gewend zijn. Het milieu is nogal sterk Protestants.
- 2296 *Vadertje Langbeen*, door *Jean Webster*, blijft een sympathiek, ietwat sentimenteel stuk literatuur dat wel kan worden nagevolgd, maar moeilijk overtroffen. Misschien is het verhaal op vele plaatsen boven de jeugd sfeer; er staan enkele opmerkingen over godsdienst in, die reserve nodig maken (blz. 70, 121, 122, 166). De geestige brieven van de heldin (vondeling) aan haar jonge regent van het weeshuis vormen het romannetje, dat eindigt in hun verloving. Vadertje Langbeen zal nog lang bij de klassieken verzameld blijven.
- 2297 En dan eindigen we deze kroniek met *De wijde wereld*, door *Clare Lennart*. De jeugd van Freddy Rovaerts met alle ups and downs wordt hier weergaloos knap beschreven. We ontmoeten er mensen in, levend en volkomen aanvaardbaar; we kunnen geloven in Freddy's moeilijkheden. Hier is weer eens bewezen, dat jeugdlectuur alleen door talent mogelijk wordt. Clare Lennart is zo'n begenadigd talent. Als katholiek kunnen we het alleen maar betreuren, dat in zo'n mooi verhaal van groei naar volwassenheid de godsdienst geen rol speelt al wordt er ook niets tegen de godsdienst ingebracht. En was dat pikanterig plaatje op de omslag nu zo belangrijk voor een vlotte verkoop?

ANDERE LECTUUR VOOR JONGE MENSEN

- 2298 In de Salamander-reeks verscheen de negende druk van *Zuid-Zuid-West*, door *Albert Helman*. Een beroemd boekje vol tere mijmering, schoonheid en liefde. *Michel van der Plas* heeft verdienstelijk gesnuffeld in vergeelde en moderne folianten en rijkelijk geput uit Fockenbroch, Braga, De Schoolmeester, Staring, Cornelis Paradijs, Eric van der Steen, Daan Zonderland, Guillaume van der Graft en tientallen anderen. Het resultaat hiervan is *Ongerijmde rijmen*. De lezer wacht menige glimlach, maar hij zal wat thuis moeten zijn in de Nederlandse letterkunde, wil hij het boekje werkelijk savouren.
- 2299 Het kan ook zijn nut hebben, hier de aandacht te vestigen op een beknopte editie van het grandioze Groot Gebedenboek, uitgekomen onder de titel *De voorhof des Heren*, een rijke schat aan gebeden en oefeningen voor alle dagen en tijden van het jaar.
- 2300 De historische roman *Festijnen en perikelen*, door *Marie C. van Zeggelen*, speelt in de 18e en begin 19e eeuw. We vinden hier de geschiedenis beschreven van oude Nederlandse families (Fagel, Boreel, Van Limburg Stirum enz.) en hun trouw aan Oranje. Boeiend geschreven.
- 2302 Van het beroemde boek *Nachtvlucht*, door Antoine de Saint Exupéry, verscheen een vierde druk. Een hard, maar ontroerend verhaal van een postvlieger, die op weg van Patagonië naar Buenos Aires in een storm raakt en door benzinegebrek onder gaat. Sympathieke inleiding van Viruly.
- 2303 *Het was lente* is een aantrekkelijke bundel van zes verhalen van *Ernest Claes*, boeiend geschreven. Geen avant-gardekunst, maar getuigend van een diepe liefde voor het leven in zijn talloze facetten.
- 2304 *De engel en de harp*, door *Charles Terrot*, is een alleraardigst boek over een engelachtige jongedame die in een Londense uitdragerswinkel haar kostbare harp wil belenen.

Mogen wij u voorstellen:

Mevr. A. BUCKINX-LUYKX

AL jarenlang hebben wij in alle *Idil*-publicaties beleden, dat wij Vlaanderen en Nederland als één taalgebied zien en dat de Vlaamse auteurs ons even dierbaar zijn als onze eigen schrijvers. Daarom verheugt het ons zeer, dat we in deze interview-rubriek eindelijk ook Vlaanderen mogen introduceren bij de lezers van de *Idil-Gids*. En dat kunnen we stellig niet beter doen dan in de persoon van *Mevr. A. Buckinx-Luykx*, schrijfster van een twintigtal boeken voor volwassenen en voor kinderen, medewerkster aan tal van tijdschriften en bladen, secretaresse van de belangrijke, militante en bloeiende katholieke vereniging „Kunstenaars voor de jeugd”. *Mevr. A. Buckinx-Luykx* werd op 8 Augustus 1903 te Lommel geboren. Haar middelbare studies volgde zij op een pensionaat in Hasselt, welke studie zij wegens ziekte moest voltooien met huisonderwijs. In 1925 huwde zij met de arts Dr J. A. G. Buckinx, uit welk gezegend huwelijk tien kinderen geboren werden. Van dit tiental moest zij er twee aan God teruggeven. Een van deze twee heette Stijntje, en dat deze moeder aan haar eerste jeugdboek de titel *Stijntje* gaf (1936), getuigt van een pieuse, moederlijke getuigenisdrang. Haar vele boeken voor volwassenen zullen we in deze *Idil-Gids* voor *Jeugdlektuur* voorbijgaan. Voor ons heeft speciaal belang, dat *Mevr. Buckinx-Luykx*

Anton Zischka toont in *Energie bestormt de wereld* de mogelijkheden die de moderne techniek biedt om de materiële voorwaarden te scheppen voor een betere wereld. Een fascinerend boek. 2305

LECTUUR VOOR KIND EN JEUGD

tot nu toe zes boeken exclusief voor de jeugd schreef, nl. *Stijntje, Het reisje naar de Hemel* (1937), *Het wonderbare Sprookje* en *Het waren twee conincskinderen*, beide boeken bekroond met de interprovinciale prijs van het jeugdboek, *Het blinde Prinsesje* (1949) en *Het Land van de Schoonheid* (1951). Het tweede en derde zijn bestemd voor kinderen van 8 tot 12; het eerste, vierde en vijfde voor dertien jaar en ouder, terwijl het zesde en laatste geschreven is voor zestienjarigen en ouder. Van dit boek getuigt Mevr. Buckinx: „Dit laatste vind ik mijn beste jeugdboek. Het zijn sprookjes met een waarachtige en diepe levenszin, waar het harde en het schone elkaar steeds ontmoeten.”

Het is een leerzaam voorrecht met deze vrouw te praten over het jeugdboek. We laten haar gaarne aan het woord: „Het jeugdboek heeft lange tijd een stiefmoe-

Bij het dertigjarig bestaan van de I.D.I.L.-Afd. Keurraad voor jeugdlectuur, welk heuglijk feit op 28 Juli j.l. plechtig gevierd is in Den Bosch, in de hoge presentie van Zijne H. Exc. Mgr. W. Mutsaerts en van een vertegenwoordiger van de Minister van O.K.W., in de persoon van de Heer E. Schüttenhelm, chef van de afd. Vorming buiten schoolverband, heeft de Voorzitter van de I.D.I.L.-Afd. Keurraad, *Prater Martinio Fritschy*, gezorgd voor een wel zeer passende feestgave, nl. de brochure *Lectuur voor kind en jeugd*. Geschiedenis, wezen, verspreiding van goede lectuur voor de katholieke jeugd. Dit boekje is verschenen in de Opvoedkundige Brochurenreeks, als no. 169, terwijl de tekst vergezeld gaat van een waardevolle Rafael-catalogus, die 755 jeugdboeken bevat „met korte kern-kwalificaties omtrent karakter en waarde van de opgenomen boeken”. Zo is dit boek dus eigenlijk tot een dubbele feestgave uitgegroeid, een theoretische en een praktische.

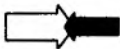
Het eerste hoofdstuk, de geschiedenis, heeft schrijver maar kort gehouden. Gelukkig ook maar, want die historie kan niet bogen op boeiende feiten. We lichten er een enkele zin uit: „De samenwerking tussen I.D.I.L en Keurraad was zo hecht en aangenaam, dat het Bestuur van de Keurraad overwoog of het wel verantwoord was tegenover de buitenwereld met een dubbele organisatie te blijven optreden, terwijl intern de eenheid praktisch volkomen was.” Dat heeft dan geleid tot een verticale inbouw, die

na jaren praktijk definitief in een stichtingsacte vastgelegd werd op 13 Juli 1953. Daarom ook is het Keurraad-feest onder Idil's patronaat gevierd.

Het tweede hoofdstuk is veel belangrijker, want het staat stil bij het jeugdlectuurprobleem, bij de leectuurwensen van de jeugd, bij de leesmentaliteit, bij de eisen die aan jeugdlectuur gesteld moeten worden, theoretisch en in praktische toepassing. Dit hoofdstuk bevat tal van behartigenswaardige opmerkingen en formuleringen.

Het derde en laatste hoofdstuk behandelt „de verspreiding” en bespreekt dan natuurlijk primair de voorlichting, wederom in theorie en praktijk. Verder komen aan de orde: de bibliotheek, met afzonderlijke beschouwing over school- en jeugdbibliotheek, het gezin, de school, de jeugdbeweging. Schrijver laat zijn geschrift culmineren in de belijdenis „dat in de jeugdlectuur een vormings- en ontwikkelingsfactor ligt die nauwelijks wordt geëvenaard” en in deze slotzin voor ons allen: „Er zal van ons leectuurdiscipline worden gevraagd in ons eigen leven, waardoor wij de moed en sterkte opbrengen om het ons niet passende voorbij te gaan, om zulke discipline met recht ook van onze jeugd te kunnen eisen.”

Voor diepergaande critiek ontbreekt ons hier de gelegenheid, maar samenvattend raden wij al onze lezers aan om in ieder geval dit waardevolle boekje te bestuderen.

Om het plaatsje Canton in de staat Ohio te bevrijden van minderwaardige beeldromans, heeft het gemeentebestuur een ruilactie op touw gezet. Gedurende twee dagen kon men tien beeldromans inruilen tegen één goed boek ter waarde van een dollar.

Nieuwsbl. v. h. Zuiden, 6 Aug. '54.

Vervolg „Mogen wij u voorstellen”

derlijke plaats bekleed op de nederlandse boekenmarkt. Gedeeltelijk was dit te wijten aan de ongegronde minderwaardige opvatting over jeugdlectuur. Voor de katholiek moest het „braaf” zijn, voor de andersdenkende zogenaamd „neutraal”. Er ontbrak de echtheid. Men vergat intussen, dat boeken schrijven voor de jeugd een roeping is, een taak waar niet alleen talent en technische kennis voor vereist zijn, maar ook een juist en helder inzicht in menselijke adel en schoonheid. *Lectuur voor de jeugd moet altijd vormend zijn*, zelfs in hetgeen haar als ontspanning wordt voorgeschoteld. Als men er over klaagt, dat onze huidige jeugd ontredderd en spoorloos geworden is, ligt de grote en eerste oorzaak in het feit, dat de volwassenen, de opvoeders, hun taak niet aankonden.” Uit een door Mevr. Buckinx uitgesproken feestrede ter ere van de Vlaamse jeugdschrijver Lindekruis (Antwerpen, Dec. 1953) citeren we: „Enkel hij die de psyche van de jeugd begrijpt en er met liefde tegenover staat, kan (in de ontvankelijkste, meest beïnvloedbare periode van het leven van het kind) op de juiste en doeltreffende manier een vormende hulp zijn. — Ieder die zich voor de jeugd inzet, haar helpt vormen en leiden, dus ook vooral hij die voor haar schrijft, moet zelf van groot formaat en edel van gehalte zijn. Hij moet eerbied hebben voor de schepping, eerbied voor het hogere en heilige in de mens en doorheen alle ontreddering en verwarring beginselvast van zijn belangrijke taak bewust zijn.”

We hebben met Mevr. Buckinx natuuru-

lijk ook gesproken over de genoemde vereniging „Kunstenaars voor de jeugd”, door strijdvaardige, principiële kunstenaars opgericht tegen de neutrale vereniging „Schrijvers voor de jeugd”. Die vereniging van „Kunstenaars voor de jeugd” telt uitsluitend katholieke leden, schrijvers, plastici en musici, thans circa 120 in getal, met zeer vooraanstaande en bekende katholieke auteurs. Erevoorzitter is Ernest Claes, terwijl Albe voorzitter is en Lindekruis proost. Ook de pas overleden Lavki behoorde tot de leden. De vereniging heeft een tweeledig doel: 1° de katholieke kunst voor de jeugd te verspreiden; 2° de katholieke kunstenaar voor de jeugd moreel en materieel te steunen.

Al zo vaak heeft gegolden: Flandria docet. We zouden het alleen maar toejuichen als in Nederland het Vlaamse voorbeeld gevolgd werd.

In ieder geval weten onze lezers nu, dat Mevr. A. Buckinx-Luykx te Berchem-Antwerpen de ziel is van die vereniging, dat zij een verdienstelijk jeugdschrijfster is en dat het tijd wordt, dat wij van haar oeuvre kennis nemen. Wij hopen, dat zij in haar eigen scheppingsarbeid en in haar werk voor de vereniging nog veel verrichten mag tot zegen van het Vlaamse en Nederlandse volk.

L. v. d. H.

---

jeugd is al te lang overvoerd met prullerige, geïmporteerde strips”, schreef het blad.

Toen kwam de „Daily Express” de verschijning aankondigen van een „Junior Express”, die nog vóór de „Junior Mirror” zou uitkomen.

1.000.000 Amerikaanse kinderen tussen 12 en 17 jaar, werden dit jaar gearresteerd vanwege overtredingen of misdaden, waaronder zulke als het doodrossen van een oude man, louter om de lol van het rossen.

In mijn jeugd, schrijft een Amerikaan, vonden ze je een echte lef-type, wanneer je 'n paar kniekers durfde gapen uit de speelgoedwinkel, als niemand keek. Vandaag is het mode onder de jeugd, om met de geladen revolver in het vuistje binnen te komen, de eigenares buiten westen te beuken en er met de cassa van door te gaan. Oorzaak?

Een feit is, dat het Amerikaanse kind wordt vergast op een walgelijke hoeveelheid gewelddadigheden in zijn comic books (ja, ja, wat een komische boekjes!) en in zijn televisie. Er zijn vier maal zoveel misdaadprogramma's voor kinderen in 1954 als er drie jaar geleden waren.

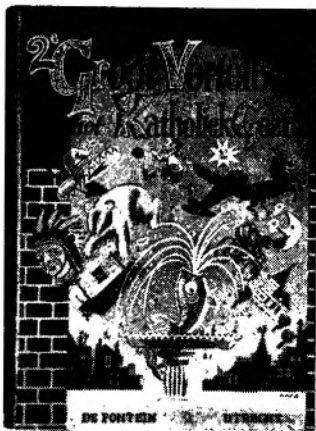
De kauwgummi- en havermondkoningen verzinnen steeds wreder en barbaarser vervolgdrاما's, om het jeugdig publiek te trekken. Contrôle op die programma's is er niet. Contrôle is er slechts op de kinderen, die in de practijk brengen wat ze als groot en flink en dapper hebben leren zien, en dan voor een paar jaar in de gevangenis belanden.

Katholieke Radio Gids, 22 Aug. '54.

„Eigen” krant voor Britse jeugd.

Fleet Street, de Londense krantenstraat, kijkt met belangstelling uit naar een te verwachten nieuwe strijd tussen twee van haar reuzen. De „Daily Express” en de „Daily Mirror”, beide met een oplage van meer dan 4 miljoen, zullen binnenkort beginnen met het uitgeven van jeugdweekbladen, gericht op de lezerskring van de ongeveer 6 miljoen Engelse schoolkinderen.

De „Daily Mirror” kwam het eerste. Half September denkt dit blad te beginnen met een „Junior Mirror”. „Onze

2e GROOT VERTELBOEK

voor het

KATHOLIEK GEZIN

Samengesteld door

TOM BOUWS

en

HENK KUITENBROUWER

FANTASTISCH

VAN

INHOUD

UITVOERING

EN PRIJS

300 bladzijden, rijk geïllustreerd met
meer dan 200 tekeningen

Gebonden in stevige, 8 kleuren
linnen band, hoogglanzend
geplasteerd

Prijs slechts f 7.90

DE FONTEIN - UTRECHT

Verkrijgbaar bij de boekhandel

In het land van Tecumseh...!

Een serie spannende en interessante boeken over de heroïsche strijd van de Indianen in Noord-Amerika tegen de blanke kolonisten.

Deze boeken geven het leven der Indianen zoals ze werkelijk waren en zijn historisch verantwoord. Tecumseh, Daniel Boone e.a., hoofdpersonen uit deze verhalen, hebben werkelijk geleefd.

De volgende delen zijn in deze serie verschenen:

F. Steuben:

Snelvoet en Pijlkind
4e dr. 122 blz. Geb. f 2.75

De Rode Storm
5e dr. 164 blz. Geb. f 3.75

De vliegende Pijl
5e dr. 160 blz. Geb. f 3.75

De stralende ster
4e dr. 184 blz. Geb. f 3.75

Tecumseh, de bergleeuw
5e dr. 176 blz. Geb. f 3.75

De zoon van Manitou
5e dr. 176 blz. Geb. f 3.75

Tecumseh's dood
4e dr. 268 blz. Geb. f 3.95

Formaat 16 x 25. Fraaie omslagen en
illustraties van Tjeerd Bottema.

In de boekhandel verkrijgbaar

G. B. VAN GOOR ZONEN'S U.M. N.V.
's-Gravenhage

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer worden besproken :

(volgnummer)

- Adema, Tjeerd* 2280
- Het geheime verbond.* Geïll. met teken. dr Pim van Boxsel — A'dam, De Arbeiderspers, (AP Jeugdserie), 1954, (23 x 15), 208 blz., geb. f 3,25 VIa, J
- Betlem, Guus* 2294
- 'n Meisje tussen zeven mannen.* Roman voor oudere meisjes. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (De Zonne-reeks), (1954), (21 x 16), 188 blz., geb. f 3,25 IV-V, M
- Blom, Toos* 2259
- Loeke's luchtkasteeltje.* Geïll. met teken. dr Annelies Kuiper — Meppel, A. Roelofs van Goor, (Margriet-serie), (1954), 23 x 16), 113 blz., geb. f 2,75 VIc
- Blyton, Enid* 2257
- Het rode vertelselboek.* Vert. uit h. Engels (The Red Story Book) dr Francine Schregel-Onstein. Geïll. met teken. dr Eileen A. Soper — Den Haag, J. Philip Kruseman, (1954), (21 x 15), 157 blz., f 2,90; geb. f 3,90 VIc
- Blyton, Enid* 2268
- 10 Minuten vertellen en dan ...* Korte verhaaltjes voor kinderen. Vert. uit h. Engels (Ten-minute Tales) dr Francine Schregel-Onstein. Geïll. met teken. dr Guust Hens — Den Haag, J. Philip Kruseman, (1954), (20 x 15), 136 blz., f 2,50; geb. f 3,50 VIb
- Blyton, Enid* 2258
- 5 Minuten vertellen en dan ...* Zestig korte verhaaltjes voor kinderen. Vert uit h. Engels (Five-minute Tales) dr Francine Schregel-Onstein. Geïll. met teken. dr Guust Hens — Den Haag, J. Philip Kruseman, (1954), (20 x 14), 139 blz., f 2,50; geb. f 3,50 VIc
- Boschvogel, F. R.* 2263
- Maria, mijn moeder.* Het leven van Onze Lieve Vrouw voor kinderen verteld. Geïll. met teken. dr Godelieve Schatterman — Tiel, Lannoo, 1954, (17 x 18), 52 blz., f 2,25 VIb-c †
- Broese, Marian* 2293
- Bij ons thuis.* Vrijmoedig verteld door Marian Broese. Geïll. met teken. dr Fiep Westendorp — R'dam, Ad Donker, 1953, (23 x 14), 182 blz., geb. f 4,90 IV-V
- Broos, Piet* 2262
- Jesus op aarde.* Geïll. met teken. dr Piet Broos — Helmond, Uitg. Helmond, (1954), (27 x 20), 32 blz., geb. f 2,90 VIc †
- Bruna, Dick* 2261
- De appel.* Geïll. met teken. dr Dick Bruna — Utrecht, A. W. Bruna, (1954), (21 x 15), 28 blz., geb. f 1,50 VIc
- Bruna, Dick* 2260
- Toto in Volendam.* Geïll. met teken. dr Dick Bruna — Utrecht, A. W. Bruna (1954), (21 x 15), 28 blz., geb. f 1,50 VIc

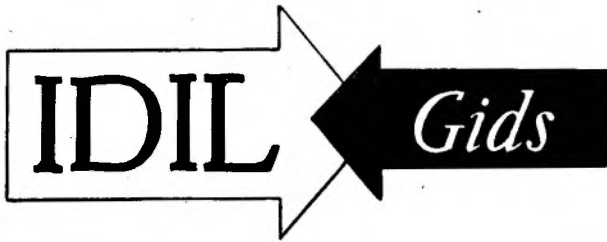
- Claes, Ernest* 2303
Het was lente. Novellen — A'dam, Wereldbibliotheek; Antwerpen, Standaard-Boekhandel, 1953, (22 x 15), 200 blz., geb. f 6,75 IV-V †
- Flakkeberg, Ardo* 2292
Jongens helpen in de nood. Geïll. met teken. — A'dam, De Bezige Bij, 1953, (21 x 15), 177 blz., geb. f 4,90 V, J
- (Gruys-Kruseman, S.)* 2265
Hoor, moeder leest voor. Geïll. met teken. dr Nans van Leeuwen + 4 gekl. pltn dr Freddy Langeler — Alkmaar, Kluitman, (1954), (24 x 19), 192 blz., geb. f 5,90 VIb
- Haarman, H. J.* 2276
De strijd om de Chinese schat. Geïll. met teken. — Rijswijk, V. A. Kramers, (1954), (25 x 16), 193 blz. VIa, J
- van Hagendoren, Elsa* 2266
De beek. Geïll. met teken. dr Elsa van Hagendoren — Antwerpen, De Sikkel; A'dam, L. J. Veen, 1953, (26 x 19), 64 blz., f 3,—; geb. f 3,95 VIb
- van Hagendoren, Elsa* 2267
De weide. Geïll. met teken. dr Elsa van Hagendoren — Antwerpen, De Sikkel; A'dam, L. J. Veen, 1953, (26 x 19), 63 blz., f 3,—; geb. f 3,95 VIb
- Hagers, Freddy* 2269
Ottelientje. Geïll. met teken. dr Nans van Leeuwen — Alkmaar, Kluitman, (Zonnebloem-serie), (1954), 2e druk, (21 x 15), 142 blz., geb. f 2,90 VIb, M
- Hartl, Karl* 2278
Wat? Waarom? Waar? Vert. uit h. Duits (Wie? Wann? Wo?) dr Per Olafson. Geïll. met teken. dr Robert Nix — A'dam; Antwerpen, Wereldbibliotheek, (Avontuur en Techniek-reeks nr 42), 1954, (14 x 10), 160 blz., gec. f 0,85 VIa
- Helman, Albert* 2298
Zuid-Zuid-West — A'dam, Em. Querido, (Salamander-reeks), 1954, 9e druk, (19 x 12), 224 blz., geb. f 2,50 IV-V
- Hemingway, Ernest* 2264
De oude man en de zee. Vert. uit h. Amerikaans en voor de jeugd naverteld dr Albe. Geïll. met teken. dr Michel Olyff — Bussum; Brugge, Desclée, De Brouwer, 1954, (22 x 18), 32 blz., f 3,35; geb. f 5,15; 39 fr.; geb. 60 fr. VIb
- de Hoog-Nooy, Annie* 2286
Echt iets voor Greetje! Geïll. met teken. dr Fred van Heurn — Haarlem, Boom-Ruygrok, (Pionier-serie), (1954), (21 x 16), 160 blz., geb. f 2,90 VIa, M
- van Iterson, S. R.* 2283
Schaduw over „Chocamata”. Geïll. met teken. dr H. Giesen — Alkmaar, Kluitman, (1954), (24 x 17), 160 blz., geb. f 4,50 VIa, J
- Kis, Sandor* 2270
De Gouden Lotus. Geïll. met teken. — Haarlem, De Spaarnestad, (1954), (22 x 16), 127 blz., geb. f 3,25 VIa-b, M

- Kocher, Hugo* 2289
Jolbars de tijger. Vert. uit h. Duits (Jollbars) dr W. A. M. van Heugten. Geill. met teken. dr Hugo Kocher — Tielt; Wateringen, Lannoo, (1953), (22 x 16), 159 blz., geb. f 4,75 V
- Lennart, Clare* 2297
De wijde wereld. Een verhaal voor oudere meisjes — Utrecht, A. W. Bruna, (Het Jeugdboek van de maand), 1953, (21 x 15), 199 blz., f 2,45; geb. f 3,95 IV-V, M
- de Man, Annie* 2274
Dolly speelt een toontje lager. Geill. met teken. dr Lies Veenhoven — Alkmaar, Kluitman, (Zonnebloem-serie), (1954), (21 x 15), 128 blz., geb. f 2,50 VIa-b, M
- van der Meer-Prins, L.* 2272
Feest op Sonnevank. Geill. met teken. dr H. Giesen — Alkmaar, Kluitman, (Zonnebloem-serie), (1954), (21 x 15), 144 blz., geb. f 2,90 VIa-b, M
- Naaykens, Jan* 2275
De grootste veroveraar. Geill. met teken. dr H. W. Lengs — Nijmegen, Brakkenstein, (Rijke Lading nr 3), 1953, (27 x 20), 94 blz., gec. f 3,25 VIa-b †
- Nowee, J.* 2281
Pas op, Arendsoog! Geill. met teken. dr J. Huizinga — Den Bosch, L. C. G. Malmberg, (Arendsoog-serie nr 10), (1954), (25 x 17), 161 blz., geb. f 3,50 VIa
- (*van der Plas, Michel*) 2299
Ongerijmde rijmen. Een blik in de speelkamer van muzen en poëten, waarin de muzen soms in haar hemd en de poëten op kousevoeten verschijnen, en dientengevolge een sfeer van ongedwongen hartelijkheid en hatelijkheid heerst, welke geest en hart verfrist, en alle plechtigheid verjaagt uit vijf eeuwen Nederlandse poëzie — Utrecht; Antwerpen, Het Spectrum, (Prisma-boeken nr 90), (1954), (18 x 11), 224 blz., f 1,25 IV-V*
- Poortenaar, Jan* 2277
Marco Polo's reis naar het Hemelse Rijk. Geill. met teken. dr Jan Poortenaar — A'dam; Antwerpen, Wereldbibliotheek, (Avontuur en Techniek-reeks nr 40), 1953, (14 x 10), 128 blz., gec. f 0,85 VIa
- Reyes-Boldingh, M. A. M.* 2295
Wij willen werken. Meisjesroman — Meppel, A. Roelofs van Goor, (1954), (22 x 17), 205 blz., geb. f 4,90 IV-V, M, P
- van Rhijn, Aleid* 2282
„De Kaas“ van de zevende. Geill. met teken. dr L. Hugo de Reede — Meppel, M. Stenvert, (Bellefleur-serie), 1954, (25 x 17), 159 blz., geb. f 3,90 VIa
- de Rooy, Peter* 2284
De O.B.L. 1. Een uitvinding van twee H.B.S.-ers. Geill. met teken. dr Cor Icke — Utrecht, A. W. Bruna, (Het Jeugdboek van de Maand), 1953, (21 x 15), 184 blz., f 2,45; geb. f 3,95 V, J
- de Saint Exupéry, Antoine* 2302
Nachtvlucht. Vert. uit h. Frans (Vol de Nuit) en ingeleid door A. Viruly — A'dam, De Bezige Bij, (De Bijenreeks), 1954, 4e druk, (22 x 12), 180 blz., geb. f 3,95 V
- Schultz, James Willard* 2287
Pitamakan als Zwartvoet-Indiaan. Vert. uit h. Amerikaans (The Quest of the Fish-dog Skin) dr Joh. W. Eekhof. Geill. met 8 blz. teken. — Den Haag, J. Philip Kruseman, (1954), (21 x 16), 160 blz., f 2,75; geb. f 3,75 V, J

- Spelberg-Stokmans, L.* 2273
Luister even elke dag van het jaar. 365 vertellingen voor kleine en grote kinderen. Geill. met teken. dr Co Egeli — Delft, W. Gaade, 1953, (25 x 17), 381 blz., geb. f 11,50 VIa-b, P
- van Sprang, Alfred* 2285
Kampeervonturen van een vrolijk stel. Geill. met teken. dr Rie Reinderhoff — Den Haag, J. Philip Kruseman, (1954), (22 x 16), 160 blz., f 2,25; geb. f 3,50 VIa, J
- Terrot, Charles* 2304
De engel en de harp. Vert. uit h. Engels (The Angel Who Pawned Her Harp) dr Hans van Assumburg. Geill. met teken. dr G. C. Boissevain — Heemstede, Hofboekerij, (Huisbibliotheek voor het gezin), (1954), (21 x 13), 239 blz., geb. f 6,90 IV-V
- Timmermans, Alphons* 2271
10 Mei negentien veertig. Geill. met teken. dr Gerrit de Morée — Helmond, Uitg. Helmond, (Ons Volk in Leven en Streven nr 22), (1954), (24 x 18), 47 blz., f 1,35 VIa-b
- Voorhuyzen, H. G., en W. Jungschleger* 2291
Een wonderland van papier. Geill. met fig. + 4 blz. foto's dr Jan Schiet — A'dam, J. M. Meulenhoff, 1953, (25 x 16), 79 blz., geb. f 4,50 V
- Webster, Jean* 2296
Vadertje langbeen. Vert. uit h. Engels (Daddy-Long-Legs) dr A. C. Tholema. Geill. met teken. dr Jean Webster — Hulshorst, Van Breda, 1953, (22 x 15), 192 blz., geb. f 3,90 IV-V, M
- Wheeler, Janet D.* 2288
Billie Bradley als detective. Vert. uit h. Amerikaans (Billie Bradley at Sun Dial Lodge) dr G. J. Werumeus Buning-Ensink. Geill. met teken. dr C. Bosch van Drakestein — Den Haag, J. Philip Kruseman, (1954), (20 x 15), 160 blz., f 2,75; geb. f 3,75 V, M
- Wilkeshuis, C.* 2279
De gouden keten van de Compagnie. Geill. met teken. dr P. van der Maaden — Haarlem, Boom-Ruygrok, (Pionier-serie), (1954), (21 x 16), 172 blz., geb. f 2,90 VIa, J
- XX** 2300
De voorhof des Heren. Gebeden en oefeningen voor alle dagen en tijden van het jaar, bijeengebracht uit het Groot Gebedenboek — Utrecht; Antwerpen, Het Spectrum, 1954, (17 x 10), 704 blz., geb. f 7,50 IV-V †
- XX** 2290
Het wonderbare leven der dieren. Geill. met teken. — Antwerpen, Standaardboekhandel, (1954), (28 x 22), 48 blz., f 2,50 V
- van Zeggelen, Marie C.* 2301
Festijnen en perikelen — A'dam, J. M. Meulenhoff, 1954, 2e druk, (20 x 14), 280 blz., geb. f 6,90 IV-V
- Zischka, Anton* 2305
Energie bestormt de wereld. Hoop en vrees tussen spierkracht en atoom. Vert. uit h. Duits (Befreite Energie) dr Jos. H. Schmitz. Geill. met 16 blz. foto's — Tilburg, Nederland's Boekhuis, 1954, (26 x 17), 300 blz., f 9,—; geb. f 11,50 IV-V

OCT. 1954 JAARGANG VI NUMMER 3

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS L. VAN DEN HAM

Recensies 2306—2377

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 10, TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 2,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i> . . .	35
<i>Mogen wij u voorstellen:</i> <i>Mevr. J. M. Selleger-Elout</i>	40
<i>Bibliografisch register</i> . . .	44

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Paedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in litterair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

2306 DE dichteres *Mies Bouhuys* is tot de kleutertjes afgedaald: zij bundelde in *Vinger in de roet* achttien versjes in vlot ritme en gezellig rijm. Teresita maakte er kinderlijk primitieve tekeningen bij. Het lettertype had voor onze kleintjes wel groter gekund.

2307 Bij een rijke schat van mooie plaatjes van Jan Lutz is *Wie werd koning van het woud?* door *Lambert Heijnen*, een leuke versie van het bekende dierenfabeltje, waarin nu eens niet het winterkoninkje maar het konijn de heldenrol vervult. Een grappig boekje voor de allerkleinsten.

2308 Van *Henk de Wolf* is het vertelselboek *7 uur ... en nú een verhaaltje!*, een verzameling verhaaltjes, met als hoofdfiguren kabouters en elfjes, maar ook dieren als hond, poes, muis en kip. Deze rustige vertelsels zullen de kindfantasie bezighouden en boeien. Een katholiek zal het betreuren, dat ook Pasen, Kerstmis en Sint Nicolaas in de kaboutersfeer worden getrokken.

2309 *Carla* — uit het gelijknamige boek van *Suze Brinkgreve* — woont in een met klimop begroeid huis. Ze leeft daar heel gezellig met haar mooie pop, die ze van

de kasteelvrouw gekregen heeft, en te midden van haar dieren. Al deze kleine dingen worden liefjes verhaald.

Een verhaal waarin sprookje en werkelijkheid verweven zijn en dat bovendien vol avontuur is, schreef *Margreet Bruijn: De wonderketting*. Het is een sprookje van een toverketeltje en een toverketting van 100 kralen, stenen leeuwen en een zwanebeeld. De zin van het verhaal ligt in de moed der volharding. Om de goede stijl en de aardige illustraties en de rijke inhoud kan dit boekje van harte worden aanbevolen.

Het is al heel wat jaren geleden, dat Sim en Sam, de twee kabouterjes, het hart stalen van de jongste categorie jeugd van Nederland. Eindelijk zijn er twee vervolgedeeltes verschenen: *Nieuwe avonturen van Sim en Sam* I en II, door *J. Donkers*. De twee vriendelijke kaboutermannetjes zijn er op uit, de mensen te helpen met toverstokje en toverring. Zij komen gewoon onder de mensen, ontdekken een dief, beleven allerlei op de planeet Mars, bouwen een vliegtuig en doen mee in een vliegwedstrijd. De verhalen zijn hier en daar wat onsamenvattend. Het tweede deeltje is

2310

2311
2312

het best geslaagd. Schaarsneden vormen de illustraties.

2313 *Felix Heidendal* heeft in *Sprookjes uit het land der glazen bergen* (tweede deeltje) 5 oude sprookjes ten leven gewekt. De verhaaltjes zijn leuk verteld en origineel. Een aanwinst voor de vertel-schat.

2314 *Christian Luysterborgh* heeft het overbekende sprookje *Kleine Muk en zijn toverpantoffels*, door *Wilhelm Hauff*, in een aardig nieuw kleed weten te steken door Muk een stadgenoot te maken die om zijn figuur door de jongens wordt geplaagd, ook door het zoontje van de schrijver. Hij vertelt dan zijn ondeugend zoontje de geschiedenis van Muk. Als koninklijk hardloper had Muk succes met zijn pantoffels, tot de jaloezie hem

alles deed verliezen en hij genoeg kreeg van de wereld.

We ontvingen de deeltjes 1 t/m 10 van de serie „Hemelbloemen”, alle geschreven door *Hendr. M. Smits* en resp. getiteld: *Sint Antonius van Padua*, *Sint Willibrordus*, *Dat waren helden*, *Vader Frans*, *De Maagd van Orleans*, *St. Elizabeth*, *Stanislaus Kostka*, *St. Aloysius*, *Sint Agnes*, *Sint Gerardus Majella*. Het is eigenlijk erg, kritiek te gaan leveren op katholieke boekjes, heiligenlevens nog wel, waar we zo naar smachten. Maar waarom laat men deze serie verzorgen door een auteur, die het heil zoekt in ouderwetse stijl, in belerende toon en tal van terzijdes? Men kan dan toch niet anders verwachten dan mislukte kansen. Natuurlijk heten we deze boekjes welkom, omdat alles beter is dan niets, maar ... Wel zeer weinig gelukkig is het deeltje over de martelaren van Gorcum, terwijl de beste deeltjes die zijn over *Jeanne d'Arc* en over *Gerardus Majella*. De illustraties verdienen een compliment. Bruikbaar als vertelstof dan als leesboek is *Van Siepe*, *Sappe* en *Sijpe* en andere vertelsels, door *Hendrik Jespers*. Het zijn onbevengene, vrolijke, originele verhaaltjes in sappig Vlaams. Maar juist menige Vlaamse uitdrukking had voor Noordnederlandse oortjes een gelijkwaardige vertaling gevraagd!

Gré van Tiel schreef *Anneke van de domeneer*. Anneke, het dochttertje van *de dominee*, beleeft in haar nieuwe woonplaats heel wat avontuurtjes, en zij leert al vroeg anderen te helpen. Een aardig verhaaltje met veel opvoedkundige trekjes, maar nogal overdreven en onnatuurlijk soms.

Van Aafje Bruijn is het boek *Luuk vindt vrienden*. Luuk is een 10-jarige jongen, die reeds heel vroeg zijn moeder heeft verloren. Vader is op zee en dus wordt Luuk door oma opgevoed. Door zijn verlegen aard heeft hij heel weinig vriendjes op school, maar als hij per toeval zijn buurmeisje Marijke leert kennen, wordt alles beter. Tenslotte hertrouwt vader met Luuk's vroegere kinderjuf. Een fris boek, met een prettige

2315
2324

2325

2326

2327

- sfeer. Kostelijk en onderhoudend verteld.
- 2328 Een aanbeveling verdient ook *Het zangerspark*, door *Karin von Merhart*. Het is de geschiedenis van een pimpelmezenfamilie plus hun vele burens en vrienden. Er valt heel wat uit te leren over het vogelleven, over specht, zwaluw en mus, over de verzorging in de winter, enz. Het boekje verdient een gunstig onthaal in kinderland.
- 2329 Veel minder is *Tai-Loe*. Een Siamese poes op avontuur, door *Shelagh Fraser en Billy Thatcher*. Dit boekje mist „maat” en gaat zich te buiten aan allerlei buitenissig avontuur. De jeugd wordt er werkelijk niets wijzer door, ook al ontmoet ze hier geen enkel onvertogen woord. Het geheel is wat warrig, maar enfin, de grotere kleintjes zullen er wel een paar uurtjes in wegdromen. Een vakantie-avontuur van drie jongens, die bij een oom gaan logeren in het zuiden, aan de grens, staat te lezen in
- 2330 *Polleke Pol en de smokkelauto*, door *J. M. Overmeer*. Ze raken in een smokkelaffaire betrokken. Het verhaal heeft een onbevredigend slot.
- 2331 In het laatste deel van de Pieterjanserie — *Pieterjans moeilijke jaar*, door *P. J. S. Zwart* — doet onze vriend examen voor de „burgerschool”, maar tegelijk zijn donkere wolken saamgetrokken boven de winkel van vader Duurstra. Vader moet zijn boekwinkel verlaten, maar gelukkig kan hij weer zijn oude kantoorbaantje terugkrijgen. Een kleine „bedriegelijke bankbreuk” wordt door een beminnelijk rechter weer in het reine gebracht. Een met tact geschreven verhaal over veel dingen uit de grote-mensenwereld. Jammer dat in zulk een „levensboek” de godsdienst helemaal geen plaats heeft. De beroemde verhalen van *Jón Svensson*, die al tienduizenden lezers wisten te veroveren, zijn ook in een Vlaamse vertaling uitgekomen: *Bereengevecht bij Skipalon* (enkele avonturen van kinderen op IJsland), *Met een zeilboot over de Sont* (de avontuurlijke tocht van twee jongens in een open zeilbootje, een tocht van Denemarken naar Zweden),
- De stad aan de zee* (vervolg op „Berengevecht” en spelend in Kopenhagen) en *Tussen ijs en vuur* (een vacantiereis van een Kopenhaags leraar door zijn geboorteland IJsland). Ook in onze dagen zullen deze onopgesmukte verhalen het zeker nog doen. Nergens neemt de schrijver zijn toevlucht tot overdrijving of fantastisch avontuur en hij schakelt telkens bij een verhaal een jeugdig medespeler in. Het formaat van deze Vlaamse uitgave verdient een bijzondere pluim, maar de taal (de vertaling) laat soms te wensen over. Het erbarmelijk harde leven van de Bosjesman aan de Kalahariwoestijn, door de Boer verjaagd uit alle vruchtbare streken en nu in steeds durende levensstrijd om een dronk water, wordt op vaak aandoenlijke wijze getekend in *Water voor de Bosjesmannen*, door *G. van Heerde*. Van deze harde nooddriftige strijd is een zendelingsverhaal gemaakt.
- Het jongensboek *Toch vrienden*, door *Miep Waanders-De Haer*, heeft als hoofdthema de jaloezie van de zoon van een weduwe t.o.v. de man die zijn moeder wil trouwen. Een sympathiek boek met vormende waarde. Het is boeiend geschreven en de karakteren zijn mooi getypeerd.
- Bij opvallend fotowerk van Suzi Pilet en typografisch verzorgd in Zwitserland maakt het albumboek *De huid*, door *Alexis Peiry*, een geheel aparte indruk. Het is deel 3 van „De avonturen van Zwammetje”. *Zwammetje*, het Franse jongetje dat zijn bijnaam dankte aan zijn zeer gevoelig karakter, krijgt van de chauffeur van de vrachtauto, die hem een lift naar huis bezorgde, een pet (huid) cadeau. Het boek is uitgegeven in de vorm van een album. Maar wát voor een album! De linkerpagina's bevatten de uitstekend gedrukte (soms Vlaamse) tekst, terwijl de rechterbladzijden bestaan uit schitterende foto's die alleen al de aanschaffingskosten waard zijn.
- Alphons Timmermans* geeft in *Onder de Duitse hiel* een stukje recente geschie-

2334

2335

2336

2337

2338

2339

- denis. De verwoesting van Rotterdam, de Jodenvervolgving, de ellende van de bezetting. De familie Manders slaat zich moedig door de moeilijke jaren heen en wacht vol godsvertrouwen op de naderende bevrijding. Of de hier verstrekte historische gegevens juist zijn? In ieder geval is deel 23 van de serie „Ons volk in Leven en Streven” een boeiend boekje.
- 2340 Ter ere van het in dit nummer opgenomen interview geven we een bespreking van de derde druk van *Een zomer met Lijsje Lorresnor*, door *J. M. Selleger-Elout*. Lijsje is een lief meisje van elf jaar, uit een eenvoudig gezin. Moeder moet er een winkeltje bij houden, omdat vader als boerenarbeider niet al te veel verdient. Toch is schraalhans er keukenmeester, maar vader en moeder blijken niettemin van harte bereid een baby op te nemen, waarvan de moeder gestorven is. Een boek als dit zoekt zijn kracht in de fijne typering van personen en karakters. Het is een mooie familieschets. Moeder de arbeidzame, zakelijke, nuchtere werkmansvrouw; vader het artistieke, optimistische type; en de kinderen in hun verschillende geaardheid.
- 2341 Op zijn bekende, interessante wijze geeft *Dr A. F. J. Portielje* in *Met meneer Portielje mee naar Artis* zijn instructieve commentaar op de levende have van Artis. Hij maakt misschien iets te royaal gebruik van dier-psychologische vaktermen, maar over de gehele tekst ligt zulk een weldadige sfeer van liefde en begrip voor de dierenwereld, dat we ieder kind graag in dit boekje zien bladeren. Paedagogische lectuur van hoog gehalte. De illustratie met foto's is voortreffelijk.
- 2342 *Het raadsel van het rietland*, door *H. Lourense*, is een spannend jongensverhaal, waarin een zwerver een actetas met belangrijke documenten steelt. Na vele wederwaardigheden vinden de jonge helden van dit boek tas en documenten terug. Gewezen wordt op de schoonheid van de natuur, de blijvende waarde van de eerlijkheid, de naastenliefde en het vertrouwen op Gods blijvende leiding. *Grote Jan en kleine Jan*, door *B. Buddingh'*, speelt in de Duitse bezetting. Boer Leuve die Engelse piloten geholpen heeft, is verraden en door de vijand gevangen genomen. Nu moet zijn zoon Jan, moeder tot steun zijn en op de boerderij werken. Jan is een flinke jongen die aardt naar zijn moedige vader. De bange dagen herleven. Dappere en laffe Nederlanders passeren de revu. Een goed boek dat nergens haat kweekt.
- 2344 *Pim Reuvers overwint*, door *R. de Groot*, is een spannend verhaal van jongensbaldadigheden, waarin het onderwijzerszootje Joop Klein zijn jaloersheid en daarmee zich zelf overwint; het zootje van een N.S.B.-landwachter een edel karakter toont te hebben en het domineeszootje Pim Reuvers de rol van vredestichter speelt. Dit boeiende karakterverhaal ligt wel zo in de Protestantse mentaliteit, dat het voor de Katholieke jeugd minder zal voldoen.
- 2345 *Hubert V. Coryell* schreef in *Het goud van Klondike* een goed boek over een jongen die na de dood van zijn moeder van zijn stiefvader wegliep en na veel avonturen in Klondike terecht kwam. Het is een spannend verhaal zonder de nonsens die in „spannende” boeken al te vaak voorgezet wordt. Er gaat een opvoedende kracht van uit.
- 2346 Het is moeilijk voor het jonge meisje Christie, die jong haar moeder verloor, van haar vader te horen, dat zij een nieuwe moeder krijgt. Als haar vader niet lang daarna plotseling overlijdt, slaagt Christie er via vrienden hulp in, uit haar egocentrisch denken los te komen. Dit vertelt *Len Verschoor* in *Tegen de stroom op*. Dit in protestantse geest geschreven boek zal ook de katholieke meisjes boeien.
- 2347 *Geert de Zeeleeuw* — auteur *Hendrik Jespers* — is een oude zeebonk. Hij vertelt fantastische avonturen aan twee kinderen en doet het voorkomen, of hij er zelf aan deelnam, ofschoon ze eeuwenlang geleden plaats vonden. Het zijn specifiek Vlaamse helden die verheerlijkt worden en de Nederlanders komen

er niet altijd goed af. Een vrolijk, vlot verteld verhaal, dat voor Vlaanderen bovendien historische waarde heeft.

2348 Ons volgende boek is *Duizend jongens zien ze vliegen*, door *Max van Amstel*. Han de Vreugd is een ijverig beoefenaar van de model-zweefvliesport. Met zijn vriend bouwt hij de „Torenkraai”, een zo perfect toestelletje, dat ze bij een grote landelijke wedstrijd de eerste prijs veroveren. Ook nog voor ouderen een boeiend boek dat de jongelui enthousiast kan maken voor de luchtvaart en tegelijk sportiviteit en kameraadschap bijbrengt.

2349 Nr 43 van de „Avontuur en Techniek” reeks is *De witte dijkgraaf*, door *S. Franke*. Het is een beklemmend verhaal

van een tegenwoordig dijkgraaf over een voorvader die de dijk verwaarloosde, met het dijkgeld zichzelf verrijkte, en tenslotte door de wraak van dijk en water ten onder ging. Voor het waterland een sterk verhaal, dat levendig toont hoezeer de dijk voor de betrokkenen persoonlijkheid en leven heeft.

Een aantal Vlaamse „Kunstenaars voor de jeugd” stelde een vierdelige bundel samen voor gezin en school: *Jeugd in de lente*, *Jeugd in de zomer*, *Jeugd in de herfst* en *Jeugd in de winter*. Deze bundels bevatten verzen, voordrachten, verhalen en instructieve artikelen, weerkundige notities, tips voor vrije-tijdsbesteding, folkloristische beschrijvingen, Mariaverhalen, Kerstliteratuur, enz. enz. De namen der talrijke medewerkers hebben in de moderne Vlaamse jeugdlectuur een goede klank. De zomerbundel komt ons het beste voor. De hele serie brengt overigens pittige en tevens leerzame lectuur. Alle delen zijn goed geïllustreerd. Ook uit Vlaanderen stamt *Lied van mijn jeugd*, door *Leo Zaman*. De verteller geeft in de ik-vorm de geschiedenis van zijn leven: van arbeidersjongen tot onderwijzer. Moreel op hoog peil, maar erg vlak geschreven. De taal maakt dit boek voor Vlaanderen aanbevelenswaardiger dan voor ons.

De 16-jarige Eef, dochter uit een eenvoudig tuindersgezin, is de hoofdpersoon uit *Eef's nieuwe taak*, door *Marian van Bergen*. Ze gaat als hulp in de huishouding naar de stad, bij een sympathieke familie, en maakt er kennis met haar toekomstige levensgezel. Als vader ziek wordt en sterft, komt Eef naar huis terug, om met moeder een pension te beginnen. Een door en door vroom-protestants boek, degelijk van inhoud, maar weinig origineel.

Naar het eerste jaar van de tweede wereldoorlog verplaatst ons *Piet Bing houdt het bij Oranje*, door *Ine van Eppen*. Schokkende avonturen geeft het boek niet. Het raakt wat over de spanning heen. Alleraardigst zijn de jongste, maar guitig getekende kinderen Dof. Dit boek komt wel een decennium te laat.

2350
2351
2352
2353

2354

2355

2356

- En vervolgens onze hoogste categorie:
 2357 Voorop mogen we plaatsen *Kerkboek voor de katholieke jongeman*. Gebeden en beschouwingen voor onze jongens bij verkering en keuze van een levensstaat door *Pater Fabianus, O.F.M.Cap.* Een uitstekend en veelzijdig boek.
- 2358 Niet erg enthousiast zijn we over *Ik had een vriend ...*, door *Frank Gysen*. Het is een verhaal over een idealistische pater, die tenslotte door een Duitse bom gedood wordt. Noordnederlandse jongens zullen dit boek niet waarderen, omdat de Vlaamse taal niet gemakkelijk leest, de vroomheid er te dik bovenop ligt en de problemen niet goed uitgewerkt zijn. *Rob Geraerds*, die ongetwijfeld de radio-wereld door en door kent, heeft een boek geschreven over de luisterspel-sector: *De spelleiding heeft ... Kommer Kleyn*. Hij vertelt hierin alles wat hij weet over de zo heel aparte techniek van het hoorspel. Daarbij heeft hij de zeer gewaardeerde regisseur van de A.V.R.O. als centrale figuur gebruikt, zodat een soort biografie ontstond. Waarom Geraerds alles wat Kleyn deed en doet zo uitbundig omhoog haalt, is een raadsel. Het geeft aan dit boek, dat zoveel aardige fragmenten heeft, iets weeks, iets vleierigs en onwaars. Een en ander heeft veel weg van propaganda voor de „algemene” omroep!
- We vervolgen onze kroniek met romans „voor oudere meisjes”.
- 2360 *Bea Leydensdorff* schreef *Het groene paradijs*. Eigenlijk het dagboek van Rietje, als pleegkind opgenomen in het gezin van een H.B.S.-directeur en worstelend met een minderwaardigheidsgevoel. In het Joodse meisje Esther vindt Rietje een goede vriendin. Zij sterken elkaar in hun ideaal. Een boek met karakterwaarde, maar zonder godsdienst.
- Een volkomen kleurloos, niet bijzonder boeiend boek is *Miep Offers' perikelen*, door *Hella Jansonijs*. Miep houdt van Gijs, maar diens Pa is wegens standverschil tegen een verloving, en Gijs is niet erg flink. Zodoende duurt het bijna tot het eind van het boek, eer Pa, zonder enige reden, alle tegenstand opgeeft.

Mogen wij u voorstellen:

Mevr. J. M. SELLEGER-
ELOUT

DEZE schrijfster van 16 jeugdboeken werd geboren in 1875. Slaan we haar autobiografie op in Daalder's *Wormcruyt met suycker* (blz. 139-141), dan is zij geboren in Utrecht; maar doen we dat zelfde in *Young Wings* van Sept. 1949, dan wordt Domburg op Walcheren als geboorteplaats genoemd. Hoe dat ook zij, in ieder geval bracht zij haar kindertijd in Domburg door, ging op school in Middelburg en op kostschool in Utrecht en Amersfoort, werkte in het diaconessenhuis in Den Haag, trouwde met de theosoof Prof. Selleger en werd moeder van twee zoons. Mevr. Selleger woont thans in Bergen (N.H.). Daalder zwaait „de hoogste lof” toe aan de beide *Lijsje-boeken*, en hij getuigt: „Zonder uitzondering behoren haar geschriften tot de beste die wij bezitten”. Vragen we Mevr. Selleger naar haar eigen mening, dan krijgen we te horen: „*Lijsje Lorresnor* wordt als het beste boek beschouwd en ik geloof ook dat dit zo is. Het is gebaseerd op de verhalen van een Katholiek meisje, dat 31 jaar lang bij mij in dienst was en thans overleden is. De verhalen spelen in haar jeugd. Maar aangezien ik mijn jeugd in Zeeland, op Walcheren doorbracht, voel ik me ook zeer aangetrokken tot de boeken die in Zeeland spelen, zoals *Laurientje*, *Marian en Marion* en *Andertje*.”

Mevr. Selleger wordt volgend jaar tach-

tig. Niemand die het haar na een zo welbesteed leven kwalijk neemt, dat ze geen plannen meer heeft. „Onderwijl houd ik me bezig met het overpeinzen van de Goddelijke Wet, voor zover ik die begrijp. Dit is de basis van mijn later leven. Mocht daaruit de innerlijke drang voortkomen om nog meer te schrijven en mocht ik daar dan de kracht voor ontvangen, dan zal ik dat graag doen. Zo niet, dan zal ik met blijdschap de weg volgen, die mij door de Schepper wordt gewezen als de mijne.”

De autonomie van de kunst is al vaak in discussie geweest. De mening van Mevr. Selleger is een principieel standpunt: Bij het jeugdboek hebben we een grote verantwoordelijkheid. „Niet alleen dat het boek verzorgd moet zijn, wat band en illustratie betreft, maar de inhoud is alleen dan te verantwoorden, wanneer het kind er goeds uit leert. Ik zou dit zelfde ook willen eisen voor de literatuur t.o.v. volwassenen, al is het

De bonkige, onbehouwen Miep verandert in „het mooiste bruidje van de wereld” en Gijs laat zijn bewonderende blikken gaan langs „de ranke lijnen van haar figuur”!

In *De zwerf onder dak*, door Nida Voerman, komen de meeste leerlingen van de oude kweekschoolklas uit *De zwerf vliegt uit* „tot staat” na de nodige perikelen. Het verhaal is in behoorlijke stijl en taal geschreven, maar gesprekken, gedachtengangen en mentaliteit van de jonggehuwden en verloofden zijn eigenlijk nog dezelfde als van scholieren, waardoor het geheel er niet boeiender en levensechter op wordt. De sfeer van het verhaal is uitgesproken protestants.

Hans Borrebach is de auteur van *Lony zegt de huur op*. Lony leidt op een onwaarschijnlijk prille leeftijd een zelfstandig bestaan als portretschilderes, temidden van het gebruikelijke vriendenkringetje van leuke lui. Haar onophoudelijke verhuizingen vormen het voornaamste gebeuren in het verhaal. De beroemde schilder Montaan geeft haar les, loodst haar van de portretkunst naar het reclamepak, en tenslotte in de huwelijksboot. Een bakvisparadijs, waarin grote schilders naar H.B.S.-fuiwen gaan en waarin niemand ouders schijnt te hebben, hetgeen de gezelligheid aanzienlijk verhoogt. Vlotte toetsen zijn aangebracht door feestavondjes in zonnebadtenue en andere uitgekledde situatietjes. Taal- en spelfouten in Nederlands, Frans en Latijn krijgen de lezeresjes met gulle hand toe. Zelfs de kans om iets verstandigs over schilderkunst te zeggen, laat de schrijver-illustrator ongebruikt. Deze al te onbenullige luchtigheid verdient geen aanbeveling.

En het is onbegrijpelijk, hoe een melodramatisch gedrocht als *Myrie zet door*, door *Bert Emmers*, uit het tijdperk van de stuiversliteratuur in de 20e eeuw is terechtgekomen. Myrie, dochter van een multi-millionnair-wapenfabrikant, speelt het klaar, papa van een hard zakenman om te toveren in een gelukkig rentenier, de zaak te reorganiseren, en nog zo'n

2362

2363

2364

paar peuleschilletjes meer. Dat het katholieke er zwaar bovenop ligt, maakt van een draak nog geen goed boek.

2365 Een welkome heruitgave is *Het John Grier huis*, door *Jean Webster*. Sally is de nieuwe directeur van het „John Grier huis”. Met haar vriendin Judy, die gehuwd is met de regent Vadertje Langbeen, onderhoudt ze een geestige briefwisseling over de reorganisatie van het weeshuis. Zij verlooft zich tenslotte met de nieuwe dokter. Humoristische lectuur. Om diverse ideeën is het echter geen „kinderboek”.

Een vlot, knap, Noors meisje wordt na haar eindexamen omroepster. Het onbeduidende verhaal van flirtation, liefdesverdriet en verloving, eindigt dan met een gelukkig huwelijk. Aldus *Annik Saxegaard* in *Meen je het wel, Peter?*

2366 Mogelijk ook voor bakvissen bedoeld is

2367 *Ave Eva*, door *Olaf J. de Landell*, maar dan gaan de grapes daarvoor juist iets te ver. Eva Blombergh wordt op kantoor ontslagen en gaat dan als verloofde fungeren van een rijke jongeman, om deze uit een paar lastige situaties te redden. Haar eenvoudig uiterlijk wordt omgetoverd en ook haar klein-burgerlijk innerlijk ondergaat veranderingen. De schijn-verloving eindigt in echte liefde. Overigens is deze roman een geestige satyre op lege deftigheid en dorpsgeroddel.

2368 We besluiten deze kroniek met *De Spijker*, door *Rein Brouwer*. Spijker, die eigenlijk Koning heet, is naamgever van de zeilboot „Spijkerboor” waarmee Jan van Leeuwen, Klaas Koning en Jaap Romeijn een spannend avontuur beleven. Ze vechten een stevige robber en reddden een tweetal drenkelingen van een omgeslagen B.M. op het IJsselmeer. Het boek is wel goed geschreven, maar..... het vraagt lezers die doorkneed zijn in de zeilsport, want het verhaal is rijk aan zeiltermen. Een tweede bezwaar is, dat er veel in gepraat wordt over huwelijk met weduwen (met en zonder kinderen), over tweede huwelijk van vader, met een houding die niet bepaald kies mag heten.

2369—2377 alleen in register.

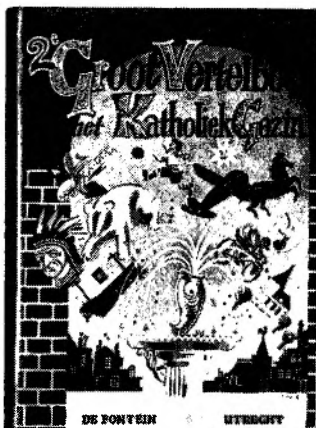
heel moeilijk om dan buiten de zogenaamde „tendensroman” te blijven. Zo min als wij wensen om te gaan met mensen die ons „het kwaad” opdringen in gesprekken en handeling, zo wens ik ook niet mijn denken te bezoedelen met de gedachten van hen, die in deze richting invloed uitoefenen, zelfs niet wanneer de vorm, waarin de gedachten worden uitgebeeld, kunst is. Waar dat zo gelden kan voor de zogenaamd volwassenen, hoeveel te meer dan voor de snel beïnvloedbare jeugd. — Een eerste vereiste voor elke schrijver (ook elke kunstenaar en nog meer uitgebreid elk mens) acht ik het, dat hij in zijn kunst evenmin als in zijn leven God *negeert*, zoals dit door een groot deel der mensheid geschiedt. Een tweede stap is dan, dat hij zich werktuig weet in de handen van zijn Schepper, al is het niet nodig Zijn Naam te noemen en al blijft het qua kunst een voorwaarde, dat men tendens vermijdt.”

Een schrijfster die èn door Daalder èn door Van Tichelen geprezen wordt om haar „verfijnde, zeer suggestieve taal” en stijl, stelt de jeugdschrijver strenge eisen van zelfcritiek: schrijven, overlezen en bij te licht bevonden worden ... verscheuren en verbranden.

Deze zelfcritiek heeft Mevr. Selleger behoed voor maakwerk en haar de voldoening bezorgd, dat Daalder haar rekent tot de drie hoofdfiguren van de kinderlectuur van 1920-1940.

Bijgaand portret van Mevr. Selleger lijkt niet erg. Ook het feit, dat zij zelf er van zegt: „ik heb niet beter, dus moet u het er maar mee doen en het dramatische tintje er af denken” portretteert haar!

L. v. d. H.

**2e GROOT VERTELBOEK
voor het
KATHOLIEK GEZIN**

**Samengesteld door
TOM BOUWS**

**en
HENK KUITENBROUWER**

★
**FANTASTISCH
VAN
INHOUD
UITVOERING
EN PRIJS**

**300 bladzijden, rijk geïllustreerd met
meer dan 200 tekeningen**

★
**Gebonden in stevige, 8 kleuren
linnen band, hoogglanzend
geplasticiseerd**

Prijs slechts f 2.98
DE FONTEIN - UTRECHT
Verkrijgbaar bij de boekhandel

**VAN GOOR'S
ZILVERSERIE**

Een serie goedkope boekjes met
boeiende verhalen van bekende
jeugdboekenschrijvers.
Met fraaie omslagen in drie-
kleurendruk en talrijke plaatjes.
formaat 13 x 19

C. Pothast-Gimberg:
**HET KABINET
VAN MOEDER GEERTRUI**

L. Roggeveen:
**DE KRANT
VAN KEES VAN DAM**

Bart Schouwink:
**HET GEHEIM
VAN DE OUDE POORT**

H. Th. de Booy:
**VAN STRANDROVER
TOT REDDER**

circa 80 blz. per deeltje in stevig
omslag f 1,20

Nieuwe deeltjes ter perse.

In de boekhandel verkrijgbaar
G. B. VAN GOOR ZONEN'S U.M. N.V.
's-Gravenhage

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer worden besproken:

(volgnummer)

- van Amstel*, Max 2348
Duizend jongens zien ze vliegen. Geïll. met teken. dr R. van Starckenborgh van Straten — Meppel, A. Roelofs van Goor, (De Beste Boeken voor de Jeugd), (1954), (24 x 17), 178 blz., geb. f 4,50
 VIa, J
- van Bergen*, Marian 2355
Eef's nieuwe taak! Geïll. met teken. dr Eva Schütz — Groningen, Jan Haan, (Haan's Bibliotheek voor de Jeugd), (1954), (25 x 17), 165 blz., geb. f 3,25
 V, M, P
- Borrebach*, Hans 2363
Lony zegt de huur op. Roman voor oudere meisjes. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — A'dam, L. J. Veen, (1954), (25 x 18), 247 blz., f 4.—; geb. f 5,90
 IV-V, M
- Bouhuys*, Mies 2306
Vinger in de roet. Geïll. met teken. dr Teresita — A'dam, C. P. J. van der Peet, 1954, (20 x 12), 40 blz., geb. f 1,90
 VIc
- Brinkgreve*, Suze 2309
Carla. Geïll. met teken. dr Nel Wiebenga — Rijswijk, V. A. Kramers, (1954), (20 x 14), 136 blz., f 2,—, geb. f 2,90
 VIb-c, M
- Brouwer*, Rein 2368
De Spijker. Geïll. met fig. + 12 blz. teken. dr Rein Brouwer — Den Haag, H. P. Leopold, 1953, (21 x 15), 144 blz., f 3,75; geb. f 4,90
 IV-V, J
- Bruijn*, Aafje 2327
Luuk vindt vrienden. Geïll. met teken. dr Annelies Kuiper — Meppel, A. Roelofs van Goor, (Margriet-serie), (1953), (23 x 16), 124 blz., geb. f 2,75
 VIb
- Bruijn*, Margreet 2310
De wonderketting. Een verhaal vol avonturen. Geïll. met teken. dr Alic Evers — A'dam, Ploegsma; Antwerpen, C. de Vries-Brouwers, 1954, (23 x 16), 124 blz., geb. f 2,95
 VIb-c
- Buddingh*?, B. 2343
Grote Jan en kleine Jan. Geïll. met teken. dr Anny Rot + 4 blz. foto's — Delft, Van Keulen, 1954, (20 x 14), 112 blz., geb. f 2,20
 VIa, J, (P)
- Coryell*, Hubert V. 2345
Het goud van Klondike. Vert. uit h. Amerikaans (Klondike Gold) dr Henk Koops Jr. Geïll. met frontispice + teken. — Meppel, A. Roelofs van Goor, 1954, (24 x 19), 288 blz., f 4,65; geb. f 5,90
 VIa, J
- Donkers*, J. 2311-2312
Nieuwe avonturen van Sim en Sam. dl 1 + dl 2. Geïll. met teken. dr Tola Steinhage — Breda, Parcival, (1954), 2dln, (21 x 15), resp. 109, 112 blz., f 2,25 p. dl
 VIb-c

- Emmers, Bert* 2364
Myrie zet door. Geïll. met teken. dr Renaat Demoen — Averbode, Altiora, (Zon-
nige Jeugd nr 4), (1954), (21 x 15), 168 blz., 50 fr. IV-V^o, M †
- van Etten, Ine* 2356
Piet Bing houdt het bij Oranje. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — A'dam,
L. J. Veen, (1954), (24 x 17), 196 blz., f 4,—; geb. f 5,90 V, JM
- Fabianus, Pater, O.F.M.Cap.* 2357
Kerkboek voor de katholieke jongeman. Gebeden en beschouwingen voor onze
jongens bij verkering en keuze van een levensstaat — Roermond; Maaseik, J. J.
Romen & Zonen, 1954, (13 x 9), 430 blz., geb. vanaf f 4,50 IV-V, J †
- Franke, S.* 2349
De witte dijkgraaf. Geïll. met schaaftteken. dr R. Snapper — A'dam; Antwerpen,
Wereldbibliotheek, (Avontuur en Techniek-reeks nr 43), 1954, (14 x 10), 143 blz.,
gec. f 0,85 V, JM
- Fraser, Shelagh, en Billy Thatcher* 2329
Tai-Loe. Een Siamese poes op avontuur. Vert. uit h. Engels dr Beatrice Willing.
Geïll. met teken. dr Janet en Anne Graham-Johnstone — Den Haag, Heinemann,
(1954), (24 x 16), 107 blz., geb. f 3,95 VIb
- Geraerds, Rob.* 2359
De spelleiding heeft ... Kommer Kleyn. Een kwart eeuw hoorspel in Nederland.
Geïll. met 22 blz. foto's — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 15), 169 blz.,
geb. f 4,90 IV-V
- de Groot, R.* 2344
Pim Reuwers overwint. Geïll. met teken. dr Hein Kray — Groningen, Jan Haan,
(Haan's Bibliotheek voor de Jeugd), (1954), (25 x 17), 180 blz., geb. f 3,25
VIa, J, P
- Gysen, Frank* 2358
Ik had een vriend ... — Hasselt, Heideland, 1954, (23 x 16), 179 blz., 65 fr.;
geb. 85 fr. IV-V, J †
- Hauff, Wilhelm* 2314
Kleine Muk en zijn toverpantoffels. Vert. uit h. Duits en bewerkt dr Christian
Luysterborgh. Geïll. met teken. dr Renaat Demoen — Averbode, Altiora, (1954),
(27 x 20), 39 blz., 20 fr. VIb-c
- van Heerde, G.* 2336
Water voor de Bosjesmannen. Geïll. met teken. dr Henk Poeder — Groningen,
Jan Haan, (Jong Holland Reeks), (1954), (24 x 16), 93 blz., geb. f 1,50
VIa-b, J, (P)
- Heidendal, Felix* 2313
Sprookjes uit het land der glazen bergen. 2e Deel. Hoe een magere soep opeens
een vette werd ... Geïll. met teken. — Hasselt, Heideland, 1954, (23 x 17),
32 blz., 20 fr. VIb-c †

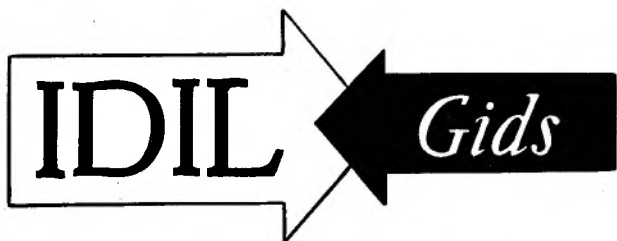
- Heijnen, Lambert* 2307
Wie werd koning van het woud? Geïll. met teken. dr Jan Lutz — Nijmegen, Eucharistische Jeugd, (Verhaaltjes en Plaatjes voor Onze Maatjes nr 2), 1953, (20 x 15), 32 blz., f 1,10 VIC
- Jansonius, Hella* 2361
Miep Offers' perikelen. Roman voor oudere meisjes. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (Zonne-reeks), (1954), (21 x 16), 204 blz., geb. f 4,50 IV-V, M
- Jespers, Hendrik* 2347
Geert de Zeeleeuw. Geïll. met teken. dr Geert van Wanrooij — Bussum, Paul Brand; Antwerpen, Sheed & Ward, (1954), (23 x 17), 143 blz., geb. f 4,90 VIa †
- Jespers, Hendrik* 2325
Van Siepe, Sappe en Sijpe en andere vertelsels. Geïll. met teken. — Hasselt, Heideiland, 1954, (23 x 17), 48 blz., 25 fr. VIb
- Kramer, Diet* 2369
Stans van de vijfjarige — A'dam, Holland, (1954), 7e druk, (21 x 17), 224 blz., geb. f 4,50 V, M
- de Landell, Olaf J.* 2367
Ave Eva. Portret van een dame — Bussum, F. G. Kroonder, (Corona-boeken nr 3), (1954), herdruk, (19 x 12), 256 blz., geb. f 1,75 IV, N
- Leydensdorff, Bea* 2360
Het groene paradijs. Roman voor oudere meisjes. Geïll. met teken. — Utrecht, A. W. Bruna, (Het Jeugdboek van de Maand), 1953, (21 x 15), 213 blz., f 2,45; geb. f 3,95 IV-V, M
- Lourense, H.* 2342
Het raadsel van het rietland. Geïll. met teken. dr M. Bloch — Groningen, Jan Haan, (Jong Holland Reeks), (1954), (25 x 16), 98 blz., geb. f 1,50 VIa, J, (P)
- von Merhart, Karin* 2328
Het zangerspark. Geïll. met teken. dr Herman Burkhardt — Hasselt, Heideiland, (1954), (21 x 15), 64 blz., 30 fr., geb. 45 fr. VIb
- Overmeer, J. M.* 2330
Polleke Pol en de smokkelauto. Geïll. met teken. dr Ric Reinderhoff — Meppel, M. Stenvert, 1953, (21 x 16), 137 blz., geb. f 3,25 VIb, J
- Peiry, Alexis* 2338
De Huij. Zwammetje acrobaat. Vert. uit h. Zwitsers dr Jan Vercammen. Geïll. met foto's dr Suzi Pilet — Bussum; Brugge, Desclée, De Brouwer, (De Avonturen van Zwammetje nr 3), (1954), (27 x 24), 40 blz., geb. f 6,45; 75 fr. VIa-b
- Pétillon, Willy* 2370
Moeders oudste. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — A'dam, Van Holkema & Warendorf, (1954), 5e druk, (23 x 16), 212 blz., geb. f 3,95 V, M

- Portielje*, A. F. J., Dr 2341
Met meneer Portielje mee naar Artis. Geïll. met foto's — A'dam; Brussel, Elsevier, 1954, (17 x 13), 64 blz., f 1,—; geb. f 1,65 VIa
- Romijn*, A. 2371
Marietje heeft het moeilijk. Geïll. met teken. dr Adri Alindo — Delft, W. D. Meinema, (1954), 5e druk, (23 x 17), 113 blz., geb. f 1,30 VIb, P
- de Rover*, P. A. 2372
Wolken en zon. Geïll. met teken. dr Henk Poeder — Groningen, Jan Haan, (Haan's Bibliotheek voor de Jeugd), (1954), 4e druk, (25 x 17), 179 blz., geb. f 3,25 VIa, (P)
- Saxegaard*, Annik 2366
Meen je het wel, Peter? Vert. uit h. Noors dr M. J. Molanus Stamperius. Geïll. met teken. dr H. Giesen — Alkmaar, Kluitman, (1954), (24 x 17), 160 blz., f 3,50; geb. f 4,90 IV-V, M
- Selleger-Elout*, J. M. 2340
Een zomer met Lijsje Lorresnor. Geïll met teken. dr B. Midderich-Bokhorst — Den Haag, Servire, (1954), 3e druk, (24 x 16), 180 blz., geb. f 3,95 VIa-b, M
- Siebe*, Josephine 2373
Harlekijntje op reis. Een vrolijke geschiedenis. Vert. dr A. van Kempen. Geïll. met frontispice + teken. dr E. M. ten Harmsen van der Beek — A'dam, Van Holkema & Warendorf, (1954), 6e druk, (21 x 16), 215 blz., geb. f 3,90 VIb-c, JM
- Smits*, Hendr. M. 2315-2324
Sint Antonius van Padua. Sint Willibrordus. Dat waren helden. Vader Frans. De maagd van Orleans. St. Elizabeth, de landgravin van Thüringen. *Stanislaus Kostka. St. Aloysius. Sint Agnes. Sint Gerardus Majella*. Geïll. met teken. — Alkmaar, POA, (Hemelbloemen nr 1 t/m 10), (1954), (22 x 15), resp. 40, 40, 48, 52, 40, 51, 72, 61, 29, 45 blz., resp. f 1,05, f 1,05, f 1,20, f 1,20, f 1,05, f 1,20, f 1,40, f 1,30, f 1,05, f 1,20 p. dl VIb †
- Steuben*, Fritz 2374
De Stralende Ster. Een verhaal uit het leven van Tecumseh. Geïll. met teken. dr Tjeerd Bottema — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1953), 4e druk, (24 x 16), 184 blz., f 2,80, geb. f 3,75 IV-V, J
- Svensson*, Jón 2332
Bereengevecht bij Skipalon. Vert. uit h. Duits (Auf Skipalon) dr L. Sterkens, S.J. en G. van der Kant — Gent, Louis Vanmelle, 1954, (19 x 13), 142 blz., 30 fr.; geb. 45 fr. VIa-b
- Svensson*, Jón 2333
Met een zeilboot over de Sont. Vert. uit h. Duits (Im offenen Kahn über den Öresund nach Schweden) dr L. Sterkens, S.J. en G. van der Kant — Gent, Louis Vanmelle, 1954, (19 x 13), 127 blz., 30 fr.; geb. 45 fr. VIa-b
- Svensson*, Jón 2334
De stad aan de zee. Vert. uit h. Duits (Stadt am Meer) dr L. Sterkens, S.J. en G. van der Kant — Gent, Louis Vanmelle, 1954, (19 x 13), 144 blz., 30 fr.; geb. 45 fr. VIa-b

- Svensson, Jón* 2335
Tussen ijs en vuur. Vert. uit h. Duits (Zwischen Eis und Feuer) dr L. Sterkens, S.J. en G. van der Kant — Gent, Louis Vanmelle, 1954, (19 x 13), 169 blz., 30 fr.; geb. 45 fr. VIa-b
- van Tiel, Gré* 2326
Anneke van de domeneer. Geïll. met teken. dr Rie Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 109 blz., geb. f 1,30 VIb, (P)
- Timmermans, Alphons* 2339
Onder de Duitse hiel. Geïll. met teken. dr Gerrit de Morée — Helmond, Uitg. Helmond, (Ons Volk in Leven en Streven nr 23), (1954), (24 x 18), 47 blz., f 1,35 VIa-b †
- Verschoor, Len* 2346
Tegen de stroom op. Geïll. met teken. dr C. B. Teeuwisse — Meppel, A. Roelofs van Goor, (De Beste Boeken voor de Jeugd), (1954), (23 x 17), 188 blz., geb. f 4,50 VIa, M, (P)
- Voerman, Nida* 2362
De zwerm onder dak. Roman voor oudere meisjes. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (De Zonne-reeks), (1954), (21 x 16), 210 blz., geb. f 4,50 IV-V, M, P
- Waanders-De Haer, Miep* 2337
Toch vrienden. Geïll. met teken. dr A. Molenaar — A'dam, De Arbeiderspers, (AP-Jeugdserie), 1954, (23 x 14), 191 blz., geb. f 3,25 VIa-b, J
- Webster, Jean* 2365
Het John Grier huis. Vert. uit h. Engels (Dear Enemy) dr A. C. Tholema. Geïll. met teken. dr Jean Webster — Hulshorst, Van Breda, 1953, (22 x 15), 192 blz., geb. f 3,90 IV-V
- de Wolf, Henk* 2308
7 Uur ... en nú een verhaaltje! Geïll. met teken. † gekl. pltn dr Rein van Looy — Baarn, De Boekerij, (1954), (26 x 17), 192 blz., f 4,—; geb. f 5,90 VIC
- XX* 2375-2377
Het dodende licht. De geheimzinnige baron Himota. De schatten van Esmeralda. Geïll. met teken. — A'dam, Het Parool, (De avonturen van kapitein Rob nrs 31, 32 en 30), (1954, 1954, 1953), (15 x 23), p. dl 72 blz., f 0,75 p. dl V, JM
- XX* 2350-2353
Jeugd in de herfst. Jeugd in de lente. Jeugd in de winter. Jeugd in de zomer. Geïll. met teken. — Hasselt, Heideveld, 1954, (22 x 15), resp. 94, 91, 103 en 91 blz., p. dl 45 fr.; geb. 62,50 fr. V, JM †
- Zaman, Leo* 2354
Lied van mijn jeugd. Jeugdroman — Averbode, Altiora, (1954), (21 x 15), 103 blz., 35 fr. V, J †
- Zwart, P. J. S.* 2331
Pieterjans moeilijke jaar. Geïll. met teken. dr Tjecd Bottema — Den Haag; Dja-karta, G. B. van Goor Zonen, (1953), (21 x 17), 112 blz., f 1,60; geb. f 2,25 VIa-b, J

NOV. 1954 JAARGANG VI NUMMER 4

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS L. VAN DEN HAM

Recensies 2378—2424

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 10, TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 2,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	51
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>C. Wilkeshuis</i>	56
<i>Post Scripta</i>	—59
<i>Bibliografisch register</i>	—64

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Paedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in litterair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

- TOEVALLIGERWIJZE** heeft onze leestafel in de afgelopen maand heel wat jeugdlectuur voor de kleintjes te verwerken gekregen en weinig voor de hoogste categorie van deze rubriek. De bekende schrijver van reeksen, *Alphons Timmermans*, komt met het eerste deeltje van een *Schoolbijbel voor de kleintjes*. Het boekje bevat een tweetal inleidende lessen over de schepping en de zondeval, de kinderjaren van de Verlosser, tot en met de terugvinding in de tempel. De stijl is op het kind afgestemd en de pentekeningen zijn mooi. Gaarne aanbevolen.
- 2378** Poppenkast-verhalen voor jonge kinderen brengt *Martha de Vries* in *De poppenkast gaat open*. Dit zestal verhalen leent zich voortreffelijk tot naspelen met een echt poppenkastje en echte poppen. In verband hiermee geeft het boekje dan ook enige praktische wenken. Van alle avontuurtjes zijn Jan Klaassen en Katrijn de hoofdpersonen; vanzelfsprekend is er ook een agent bij betrokken, Blank-sabel geheten; voorts een burgemeester, een sprekend hondje en een verbolgen buur, zelfs St. Nicolaas en zijn knecht komen er aan te pas. Een uitkomst voor velen.
- 2379** In de Piccolo-reeks verscheen *Meneertje Verkeerd*, door *Lea Smulders*. De boer en boerin gaan feestvieren, want Meneertje Verkeerd is gekomen en past op de boerderij. Maar niets doet hij goed. Kippen, koeien en het varken zijn helemaal niet tevreden over hun nieuwe baas. Eindelijk komen boer en boerin thuis en is Meneertje verlost van het zware karwei. Grappige illustraties van Wim Bijmoer.
- 2380** Verhaaltjes, versjes, tekenvoorbeelden en raadseltjes vormen de inhoud van *Zandmannetje*, een boek met vrolijke illustraties. Voor kinderen een leuk boek en voor ouders en opvoeders een prettige handleiding.
- 2381** *Jan E. Niemeyer* is de auteur van de serie „Janbaas en de Dieren”, waarin 4 deeltjes verschenen: *Jan-Baas en het paard*, *Jan-Baas en de kraai*, *Jan-Baas en het varkentje* en *Jan-Baas en de aap*. Een verzorgde uitgave van heel eenvoudige kleuterboekjes, waarin een leuke kleine jongen, die erg veel van dieren houdt, zo langzamerhand thuis een kleine menagerie opzet. Er is een aanhankelijk paard dat ziek wordt, een kraai die nogal ondeugend is, een verweesd varkentje dat Janbaas opfokt maar al gauw uit het
- 2382**
2383
2384
2385

hokje groeit, en tenslotte een verdwaalde aap die in Blijdorp onderdak vindt. Leuke boekjes, die echter aanvulling vragen in deze zin: dat men bij het aanschaffen moet beseffen, dat men ook voor voldoende afwisseling dient te zorgen, waarin hogere motieven een plaats krijgen.

2386 *Luisteruurtjes*, door *Ans van der Putten*, is een aardige verzameling vertelsels, waarvan de inhoud grotendeels genomen is uit de dagelijkse omgeving van het kind: school, gezin, vrienden en vriendinnetjes. Enkele verhalen zijn uit de Bijbel genomen en voorts bevat het boek nog enkele sprookjes. De meeste van deze vertellingen dragen een sterk moraliserend karakter. In een voorwoord wordt medegedeeld, dat dit boek werkelijk bedoeld is als voorleesboek, dus niet om door de kinderen zelf gelezen te worden.

2387 Van de vijfdelige Joris-serie van *Nanda* verschenen er drie: *Joris, het ezeltje*; *De trouwe Joris* en *Het geheim van Joris*. 2388 Bij grootmoeder komt kleine Dook en zijn zusje Lotteke logeren. Grootmoeder heeft als verrassing een ezeltje gekocht, dat al gauw Joris gedoopt wordt en allerlei onverwachte dingen blijkt te doen en te kunnen. Joris is nl. een circuszeltje en denkt nog vaak terug aan zijn oude baasje. Ezel Joris ontmoet zijn oude kameraad de kauw Pieter van de bakker. In het bakkersgezin is een zwart

schaap, een grotere jongen die ook Joris heet. Ezel Joris haalt allerlei leuke streken uit, maar jongen Joris vaak miselijke streken waarvoor hij zwaar gestraft wordt als hij uit de boom valt. Leuke avonturenboekjes.

De verhalen die in de bundel *Door alle maanden* bijeengelezen zijn door *J. van Mourik* en *G. Stuvel*, heeft men een uitgesproken paedagogische bedoeling meegegeven, zoals uit voorwoord en motto's blijkt. De bonte rij sprookjes en vertellingen wil door alle maanden niet alleen ontspanning bieden, maar ook in dienst staan van de vorming van hoofd en hart van het kind. In dit licht gezien missen we in deze bundel veel. Volgens dit boek zijn we reeds zover van de zin van het christendom afgedwaald, dat de mooiste verhalen over Pasen, Pinksteren en Kerstmis voor onze jeugd die zouden zijn, welke over paashazen, pinkstermannen en kerstbomen handelen. Dit boek vraagt dus dringend om godsdienstige aanvulling. Overigens kan deze kloeke en mooie uitgave een bron van prettige vertelstof zijn en de zelfwerkzaamheid stimuleren.

Van *A. D. Hildebrand* is er het boekje *Thomas, Teddie en de Trabbelman*. Omdat een meisje een nieuw fornuis heeft gekregen, kijkt ze haar poppen niet meer aan, die nu in de speelgoedkast een saai leven hebben. Een tweetal trekt er op uit: Thomas de matroos en Teddie de beer. Onderweg ontmoeten ze Trabbelman, een gewezen kabouter, die alles fout doet, omdat hij vroeger alles goed deed, met het resultaat, dat alles fout ging. Hildebrand laat het drietal van alles beleven en hun avonturen eindelijk voorlopig met een zeetocht.

Hoe Bambi opgroeide in een Deens dorpje, door *John Hartmann*, is een zeer eenvoudige, sympathieke beschrijving van de belevenissen die natuurvrienden hebben met een klein ree'tje. Het wordt in het gemaaide veld gevonden en omdat de moeder het door de mens aange- raakte jong niet meer verzorgen wil, kweken zij het op. Bambi wordt zeer tam. Later maakt zij hele tochten, maar

2390

2391

2392

keert steeds 's avonds terug. Tot slot van het verhaal brengt Bambi, na een afwezigheid, haar kleintjes naar de mensenfamilie om grootgebracht te worden. Een mooi verhaal, met exclusieve foto's. Een juweeltje voor de jeugd.

2393 *Richard Church* is de auteur van *Vijf jongens in een grot*. Jan Walters gaat met vier vrienden een ontdekkingsstocht maken in een onderaardse grot. Ze geraken in grote moeilijkheden en met levensgevaar weten ze de gewaagde onderneming tot een goed einde te brengen. Ofschoon het verhaal aardig verteld wordt, is de oplossing onbevredigend en schuilt er te veel avontuurlijks in. De jeugd zal overigens door de durf en de ondernemingsgeest van het vijftal wel geïmponeerd worden.

2394 *Maria de Lannoy* schreef *De kinderen van Torenhof*. Irma en Vital worden na de dood van hun ouders opgenomen door een oom en tante. Als oom Jan bij een aanrijding om het leven komt, koopt Tante Tine een kasteeltje en richt dat in als kindertehuis, teneinde in eigen onderhoud en dat van de kinderen te voorzien. Irma en Vital doen hun uiterste best om de zware taak van Tante te verlichten. Dwaze geruchten bedreigen het huis, maar de kinderen weten het spook te ontmaskeren en het kindertehuis gaat weer een bloeiperiode tegemoet. Het begin is enigszins geforceerd. Verder is het een aardig verhaal, waarin de godsdienst een rol speelt.

2395 *De zeven Sacramenten*, door *Gaudentius Moolenaar* en *Piet Broos*, brengt zeer goed fotowerk met goede behandeling van de zeven Sacramenten, waarbij vooral de „minder bekende” speciale aandacht krijgen. De fam. van Zanten doorloopt de hele kring en dit geeft de tekst een waardevol verhalend element. Een uitgave die velen welkom zal zijn, al is de tekst eenvoudiger van toon dan van uitdrukkingwijze en gedachtengang. Hierbij mogen we wel laten aansluiten:

2396 *Het prentenboek van het Heilig Vormsel*, door *M. C. Versteeg*. De auteur geeft blijk van deskundigheid in de formulering van de leer over het Vormsel. De

vorm is soms wat bleek (bijv. de bladzijde over de Gaven van de H. Geest). De platen zijn zeer kleurig, 12 stuks van een volle pagina. Een nuttig boek, van een soort waaraan gebrek is. Op school en in het gezin een goed middel in de hand van opvoeders en moeders.

In *Piet*, deel 3 van de serie „Kinderen van de hei”, door *Riek Goudappel-Bos*, staat vooral de 12-jarige zoon uit het grote arbeidersgezin in het middelpunt. Hij is van school gestuurd en heeft contact gekregen met de oude, blinde vioolspeler Anthonius, die in een hutje op de hei woont. Piets ouders nemen tijdens de strenge winter de zieke grijsaard in huis op en mede door zijn goede zorgen kan Piet in Amsterdam het meubelmaken gaan leren. De goede geest van saamhorigheid en de huiselijke sfeer om ouders en kinderen van het protestantse gezin zijn goed getroffen.

„Honderden puzzles, raadsels, problemen, kruiswoordpuzzles etc. voor de jeugd” brengt *Weet jij het?*, door *Toby Vos*. De verzameling is wat ongelijk van kaliber. Naast vernuftige bedenksels vindt men ook onnozele aardigheidjes, terwijl een enkele puzzle de jongelui wel boven de pet zal gaan. Aardig amusement voor een regenachtige dag.

Een boeiend, katholiek missieverhaal dat we gaarne aanbevelen is *Ondesonk en de woudloper*, door *Thom Brouns*. Ondesonk is de Indiaanse naam voor een Franse missionaris, die als gevangene der Mohawks de eerste bekeerlingen maakt bij deze stam. Zijn leven komt telkens

weer in gevaar door de boze invloeden van een woudloper, die tegenover de blanken een verradersrol speelt. Mede geholpen door de leden van een nabu-

2397

2398

2399

rige Nederlandse nederzetting herwint de missionaris zijn vrijheid en krijgt de verrader een akelig harde dood. Het verhaal is eenvoudig verteld met veel directe dialoog en weinig beschrijvingen. Het idealisme der missiewerkers en de trouw van de eerste christenen worden zonder overdrijving met het verloop der gebeurtenissen verweven. Een reëel, gezond boek, waar vooral onze jongens blij mee zullen zijn.

2400 Nu in dit nummer een interview met *C. Wilkeshuis* staat, willen we wat uitvoeriger stil staan bij *Patava, de holenjongen*. De auteur heeft dit jongensboek gebouwd op de povere resten, door het holenvolk in de geheimzinnige rotsen van Zuid-Frankrijk achtergelaten. De tekeningen van herten en bisonen, de gebruiksvoorwerpen en sieraden, de ruige stoerheid en primitieve schoonheid gaan leven in dit boek. Natuurlijk is alles fictie: de jonge held *Patava*, het familieleven, het stamverband, de tempelplechtigheden; maar alles is heel aannemelijk en ook leerzaam door het accent dat gelegd wordt op de sterkte van geest. Het leven van de holenbewoners laat schrijver gedragen worden door een groot geloof aan de Grote Geest, een soort edel heidendom, wel gemengd met bijgeloof maar over het algemeen „natuurlijk” goed.

2401 Boeiend en leerzaam is ook *Sigurd de Noorman*, door *Carel Beke*. Door plunderende soldaten van de Noorse koning verdreven van hof en haard, trekken *Sigurd* en zijn oudere broer *Ivar* met enige getrouwen op hun Vikingschip de zeeën op en belanden op IJsland. *Sigurd* wordt een onversaagde Viking, rooft en plundert in *Holtland*, *Bourgondië*, tot zelfs in *Afrika*, maar begint na kennisgeving met het christendom te aarzelen tussen *Wodan* en de *God van Liefde*. Wanneer omstreeks 1000 koning *Olaf* weer een poging doet tot kerstening van IJsland, treedt de oude *Sigurd* op als bemiddelaar tussen heidenen en christenen, laat zich dopen en sterft als christen. Een dapper verhaal.

2402 *Het geheimzinnige kasteel „Villandry”*,

door *Alexandre Lepetit*, is een katholiek verkennerboek dat bijna overkookt van spanning. *Patrouilles van Zwansen, Hannen, Wolven en Gazellen* kamperen o.l.v. een degelijke hopman en een aalmoezenier ergens in *Bretagne* en ontdekken een vervallen kasteel, waarin zich geheimzinnige dingen afspeelen. De verkenners gaan er zich intensief mee bemoeien, als blijkt dat de plaatselijke politie niet zo actief is. Na een gevecht wordt een ingenieur bevrijd die de verloren gevaande vader van een der jongens blijkt te zijn. Als onze verkenners het onwaarschijnlijke op de koop toe willen nemen, zullen ze hier een verhaal vinden om van te smullen.

2403 De elfde *Arendsdoog* is er: *De smokkelaars van de Rio Malo*, door *J. Nowee*. *Arendsdoog* en *Witte Veder* zien kans vee- en opiumsmokkelaars te ontmaskeren. Maar daarom moeten ze de dolste en gevaarlijkste avonturen doormaken. Ze zijn echter voor geen kleintje vervaard en tonen zich onder alle omstandigheden onverschrokken, wijs, eenvoudig en gelovig. Hoe exotisch hun existentie voor ons overigens ook is, hun leven draagt een duidelijke christelijke signatuur. Het boek is goed van stijl en compositie en het boeit. Spanning van gezonde soort.

2404 *De krant van Kees van Dam*, door *Leonard Roggeveen*, is een aardig, opbouwend jongensverhaal. *Kees van Dam* wil journalist worden, maar na de dood van zijn vader kan hij niet langer op de *Mulo* blijven, moet hij gaan werken bij een kolenboer. In zijn vrije tijd stelt hij een krantje samen. Natuurlijk loopt die onderneming op een mislukking uit. Maar de aandacht is op hem gevestigd en dit geeft de directeur-redacteur van het plaatselijk dagblad het besluit in, om *Kees* een plaatsje te geven in zijn bedrijf. En zo wordt *Kees* door wilskracht en energie journalist. Een goed geschreven en keurig uitgegeven verhaal.

2405 In dezelfde „Zilverserie” verscheen *Het geheim van de oude poort*, door *Bart Schouwink*. Toen de vestingbouwer *Menshou van Coehoorn* in 1688 de Graafse

„Hampoort” bouwde, heeft hij bij wijze van „laatste steenlegging” in dit bouwwerk een geheim verborgen, dat teruggevonden wordt door twee flinke jongens uit Grave. Meester van der Geld verbindt aan de vinding een prachtig verhaal.

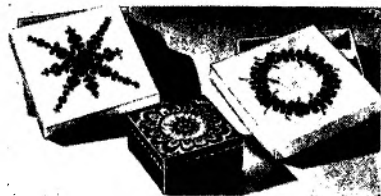
2406 *Herman Steijlen* is de auteur van *In het witte land*. Odark, een zeehondenjager, is vermoord en op valse beschuldiging van de tovenaar Sigdlov wordt Ukuyak ter dood veroordeeld. De komst van een blanke verhindert nog juist de voltrekking van het vonnis. Nu wordt hij gevatkelijk meegevoerd om voor de rechtbank der blanken gebracht te worden. Onderweg vlucht het rendier dat de sleet trekt en ontsnapt zo met zijn last. De gevangene weet zich te bevrijden en na veel ontberingen en wederwaardigheden wordt het doel bereikt. Aan het eind komt alles in orde en kan Ukuyak terugkeren naar zijn stam, daar hij de naam van de eigenlijke moordenaar kent. In dit spannende verhaal maken we kennis met de zeden der eskimo's en de natuur der rendieren.

2407 *Zeffi, de fakkelloper* is een goed vertelde en licht geromantiseerde levensbeschrijving van een jonge Araukaan, die als student van de Salesianen op 19-jarige leeftijd aan longtering stierf. Zephyrinus Namun-curà leefde van 1886-1905. Het verhaal is wat grillig van stijl. Vooral voor jonge seminaristen goede lectuur.

2408 Een warme aanbeveling verdient *Binnen blijven, bezig blijven*, door *Ruth Zeclin*.

Het is een belangrijke aanwinst voor ieder die kinderen moet bezig houden, vooral waar het zieke kinderen geldt, terwijl natuurlijk ook de regenachtige middag en het huiselijk avondje er zeer veel nut uit kunnen trekken. De illustratie is

duidelijk en er is een overvloed aan suggesties op alle mogelijke gebied. Belangrijk is, dat alles met het meest eenvoudige materiaal kan geschieden: kijkspelletjes, zakdoekspelletjes, vouwwerk, knippen, werk met kralen, raffia, breien zonder breipennen, weefwerkjes op karton, raadsels, gedulds- en gezelschapsspelletjes, enz.

Marleentje in huize Astrid, door *Maria de Lannoy*, is het tweede boek over Marleentje. Ze is nu in het tehuis voor jongedames, waar ze eerst zo tegenop had gezien. Twintig meisjes onder elkaar hebben hun problemen, individueel en gemeenschappelijk. Marleentje krijgt het zo druk als goede genius, dat er voor heimwee geen tijd meer overschiet. In dit boek wordt de godsdienstige praktijk „natuurlijk” beleefd en de verschillende standen leven in harmonie en onderling begrijpen samen. Een rustig en eerlijk verhaal.

En *Marleentje's tweede etappe*, door *Maria de Lannoy*, is het tweede vervolg. Even fris als de beide vorige verhalen. Onze heldin brengt hier met enkele vriendinnen een nooit gedroomde vakantie aan zee door. Daardoor kunnen de meisjes weer tegen het ingespannen schoolleven en de moeilijkheden die het gemeenschapsleven in Huize Astrid ook meebrengt. Goede kameraadschap geeft aan allerlei natuurlijke tafereltjes een grotere waarde.

Het kampvuur van Pete O'Connor, door *Renaat van Sichem*, is een verrukkelijk, door en door gezond jongensboek, zich afspelend in een Canadees dorpje, Big City. Het bevat het leven van een troepje jongens, dat daar een club heeft opgericht en vol romantiek avonturen beleefd, waarvan elke jongen zal smullen.

Kostelijk zijn allerlei verhalen vervlochten en bovendien zijn ze goed verteld. Dit boek kan een verademing genoemd worden. Van harte aanbevolen.

- 2412 *Een Reuzentype. Leven van de H. Dominicus Savio*, door *Jan Klein*, bereikte al een derde druk. In Mei 1950, onder no. 275 en in April '52, onder no. 1172, hebben we al min of meer uitvoerig over dit boek, in eerste en tweede druk, geschreven. We zouden er niet op terugkomen zijn, als deze derde druk niet geheel omgewerkt was. Over de inhoud, de bezieling van dit heiligenleven voor de jeugd kan men enthousiast zijn; tegen de vorm kan men enkele bezwaren hebben. De H. Dominicus Savio, leerling van de H. Joannes Bosco, leefde van 1842-1857, als een tweede Aloysius. De schrijver is in zijn reactie op ouderwetse heiligenlevens wel wat radicaal. Zijn zeer zeker levendige en frisse vertelling vervalt nogal eens in een speelkwartier-taaltje en anderzijds in bizarre „literatuur”. De heerlijke figuur van Savio overstraalt echter alle feilen met een verwarmende gloed en de kennismaking met hem zal een sterker indruk nalaten dan de taalkundige narigheidjes.

- 2413 *In Zon en schaduw rond het kindertehuis*, door *Leni Saris* — vervolg op *Kindertehuis De Toekomst* — zien we, hoe het jonge echtpaar Paul en Domini het kindertehuis „Mariënhof” opricht in de buurt van Venlo. Dit wordt een veilige haven voor vele kinderen, ondanks de oorlogsomstandigheden; Paul's zusje Carry vindt er haar geluk in de persoon van de jonge architect Jean. Een idealistisch meisjesboek met positieve strekking.

- 2414 *Nelly Schellekens* schreef in *Aan het kruispunt* de geschiedenis van Nini en haar drie vriendinnen, die hun opleiding voor onderwijzeres krijgen op het pensionaat van St. Cathrien. Een goed, katholiek meisjesboek, vlot en onderhoudend geschreven. Ons enige bezwaar is de laakbare nonchalance, waarmee in het begin, toen het nog tijd was, de duidelijke symptomen van t.b.c. worden genegeerd — omdat in het verhaal die ene vriendin nu eenmaal moet sterven.

Mogen wij u voorstellen:

C. WILKESHUIS

DEZE bekende auteur is op 9 Dec. 1896 te Harlingen geboren, bezocht de Kweekschool te Haarlem en was daarna op tal van plaatsen als onderwijzer werkzaam. Thans is hij leraar paedagogiek te Deventer en publiceerde tal van paedagogische bijdragen in dagbladen en tijdschriften, o.a. in *Het Kind*, *De Vacature* en *Paedagogische Studiën*. Aan paedagogische werkjes schreef hij o.a. *Onze Kleuters*, *Gezag en gehoorzaamheid* en *Psychologie voor de N.O.-akten*.

C. Wilkeshuis schreef ook gedichten, o.a. in *Groot Nederland*, *De Nieuwe Gids*, *Stemmen des Tijds* en *Overijssels Jaarboek*, terwijl hij kindergedichten publiceerde in *Zonneschijn*, *Jeugdkrant* *IVIO*, *Kris-Kras*, *Kerstboeken*, enz. Deze veelzijdige mens bezorgde ook leesboekjes, hoorspelletjes voor de schoolradio en kindertoneelstukjes (*De nieuwsgierige Prinses*, *Jantje Jokkebrok*, e.a.). De meeste lezers van de *Idil-Gids* zullen hem echter alleen kennen als schrijver van enige voortreffelijke jeugdboeken. Welnu, de heer Wilkeshuis kan inmiddels al wijzen op een omvangrijk oeuvre van een twintigtal boeken, waarvan er verscheidene het gebracht hebben tot een vertaling in het Duits en in het Indonesisch. We zullen die indrukwekkende staat van dienst hier niet opsommen, maar we mogen onze lezers niet onthouden, dat de kinderen het meest houden

van *Patava, de Holenjongen*, van *De gekroonde Stokvis*, van *Een jongen van de zee*, van *Raketvlucht naar Mars* en van *Avonturen in Lutjeputje* en *Vertelsels uit Nieuw-Lutjeputje*.

Dat een zo overbezet man als C. Wilkeshuis veel korte verhalen schrijft en geen bepaalde plannen heeft, ligt voor de hand.

In ons interview wees Wilkeshuis er op, dat bij het bepalen van een keuze de „make up” (titel, omslag, illustraties) van grote betekenis is; dat jeugdboeken van een ook bij volwassenen bekende auteur (b.v. Henr. v. Eyk) graag op de naam gekocht worden en dat ouderen aan de kinderen gaarne een boek geven, dat ze zelf in hun jeugd ook mooi gevonden hebben (cf. het opmerkelijk taai leven van Dik Trom!). Goede voorlichting is daarom van grote waarde. Belangeloze, deskundige voorlichting wel te

De tweede druk is toch stellig verdiend. Behalve het wat onwaarschijnlijke einde is *Rita leert aanpakken*, door *M. Clarenbeek Van Klaveren*, een alleraardigst boek. Door ziekte van vader moet het gezin Van der Heyden het heel wat zuiniger aan doen. De jongere kinderen schikken zich redelijk goed, maar de 14-jarige Rita kan en wil zich maar niet aanpassen. Na de dood van haar jongste broertje begint er langzamerhand enige verbetering te komen; na haar eerste retraite gaat het nog beter en aan het eind zelfs wel onwaarschijnlijk goed, zodat Rita verpleegster wil worden. Een mooi boek, geschreven door een moeder die de jeugd kent.

Een aanbevelenswaardige, mooie uitgave is *De vier wonderbare tochten van Vader Jacob*, door *Pieter Cornelissen*. In sprookjesvorm wordt de geschiedenis van een aantal Maria-oorden in Nederland en België verteld. Een oude zwerver, vader Jacob, maakt vier tochten, op wonderbaarlijke wijze geleid, langs vele Mariabeelden in Nederland en België. Van het oponthoud in iedere plaats wordt gebruik gemaakt om de plaatselijke historie of legende te verhalen. Een nuttig boekje, dat aardig leest en goed verlucht is. Er zijn drie boeken van *Helmuth Knorr*, nl. *Dwars door de Sahara*, *Door steppe en oerwoud* en *Op avontuur in Abesinië*. De drie boeken vormen een vlot verhaal van een grote Afrikatocht, reisavonturen waaruit heel wat te leren valt over volk en land. De onderhoudende verhalen zijn verlicht met mooie foto's en aardig tekenwerk van de auteur. Nu reisverhalen algemeen zo'n opgang maken, zullen ook deze boeken stellig aan hun trek komen. Ze zijn niet speciaal voor de jeugd geschreven, maar de jeugd zal er wel van genieten.

Deel 44 van de *Avontuur en Techniek*-reeks heet *De tovenaars van Nias*, door *Julius Moshage*. Op zeer eenvoudige, levendige wijze vertelt een Duits planter over enkele ervaringen op Sumatra en het eiland Nias, voor de westkust gelegen. De lezer maakt kennis met bijgeloof enerzijds en ontwikkelde kunstzinnigheid

2415

2416

2417

2418

2419

2420

bij de bevolking anderzijds. Dank zij de goochelarij van een apotheker wordt de invloed van een medicijnman tijdelijk bezworen. Iets te uitdrukkelijk maakt de schrijver reclame voor de pharmacie van Bayer en hij weidt wel wat lang uit over malaria en de therapie. De vertaling is goed en de tekeningetjes zijn aantrekkelijk.

2421 Afgaande op de titel *Wie Wat Waar? Voor de jeugd* en de ondertitel „Jaarboek 1954-1955”, zou men van de inhoud iets anders verwachten dan datgene, wat hier in feite geboden wordt. In deze technische en historische artikelen vinden de jongens veel van hun gading. Maar zo krijgt men nog geen „Jaarboek” en ook geen „Wie Wat Waar?”. De jongens zelf zullen zich echter niet druk maken over deze formele terminologische kwestie. Zij zullen het werkje dankbaar accepteren en er van genieten. In dit snuffelboekje vinden ze o.a. de taal van de trommen, het alfabet, de speurzin van de hond, gegevens over planten en dieren, enz.

2422 We sluiten deze kroniek met een meisjesroman, nl. *Andy's gouden stippen*, door A. M. *Nachenius-Roegholt*. Andy heeft het niet zo prettig thuis: een in zijn zaken opgaande vader, een mondaine moeder en een zwakkeling van een broer. Haar lieve grootouders zijn haar troost en toevlucht en zij leert bij hen de jonge Fries Onno kennen, die na de nodige misverstanden haar levensgezel zal worden. De „gouden stippen” zijn de lichtpunten van het leven, die Andy bewust gaat opzoeken na de preek van een dominee, die overigens niets met godsdienst te maken heeft. Oma's dood brengt haar ouders op niet erg aanneemelijke wijze dicht bij elkaar. De grappigheid is wel eens wat geforceerd en een „dolle” situatie een enkele maal onmogelijk. Het verhaal ademt de typische vooroorlogse sfeer, al zijn voor de tweede druk de zijden kousen nylons geworden. De edelaardige en overbiddelijke Onno met zijn vakkundig gemixte wisselingen van koud en heet zal menig bakvishartje sneller doen kloppen.

verstaan. Hierdoor kan misschien voorkomen worden, dat uitstekende jeugdboeken in de grote stroom van nieuwe uitgaven en in de schaduw van „klas-sieken” verloren gaan, zoals nu toch gebeurt.

Wij kunnen niet beter doen, dan de schrijver zelf aan het woord laten: „Wie voor kinderen wil schrijven, moet in staat zijn, zich geheel in hen te verplaatsen; hij moet iets van het kind in zich hebben. Hij moet zich niet van de wijs laten brengen door de algemene opinie, dat het scheppen van kinderliteratuur minder zou zijn dan van literatuur voor volwassenen. Men heeft als jeugdschrijver natuurlijk een terrein, dat enerzijds begrensd, anderzijds ruimer is dan dat van de romancier; men moet er rekening mee houden, dat een kind een realist is en het visuele element ook in de taal dient te overheersen.”

Belangwekkend zijn de eisen, die C. Wilkeshuis aan het kinderboek stelt:

1° Het dient een gezonde spanning te geven, anders wordt het òf niet gelezen, omdat het te saai is, òf het wekt spanningen op, die het kind niet kan verwerken.

2° Het moet moreel verantwoord zijn: iets verkeerd mag er niet in verheerlijkt worden en het zedelijk element moet er een deel van uitmaken, niet als „preek”, maar o.a. doordat het boek liefde weet te wekken voor mens en natuur.

3° Het boek van het kind moet het voorportaal zijn tot de literatuur-van-later. Het moet daarom aesthetisch verzorgd zijn, van uiterlijk, van illustraties, maar vooral ook van taal. Het is onjuist

te menen, dat een kind ongevoelig zou zijn op dit punt.

4° Het jeugdboek moet zijn: „een venster op de wereld” (mevr. Riemens-Reurslag): het moet de kinderen oog doen krijgen voor het waardevolle in leven en wereld. In het leven van ieder mens komt het tragische hoofdstuk voor „Vom Vorbegehen” (Hartmann). Misschien kan het jeugdboek er zorg voor dragen, dat dit kapittel niet al te lang wordt, dat het kind niet aan veel moois en waardevols voorbijgaat.

Voor de lezers van de *Idil-Gids* had Wilkeshuis ook nog het volgende:

„Ik zou er graag op willen wijzen, dat een boek zijn werk pas begint, wanneer het uitgelezen is: het leeft dan in het hart van de volwassene en van het kind voort. Daarom is het van zo groot belang, voor onze kinderen *goede* boeken te kopen, en dus de „gidsen”, al zijn die dan ook niet volmaakt, trouw te raadplegen.”

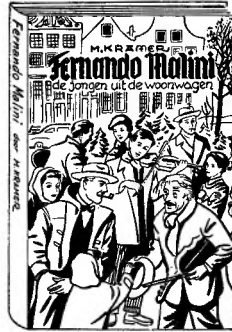
L. v. d. H.

POST SCRIPTA

De door de Senaat ingestelde Commissie van onderzoek inzake jeugdcriminaliteit heeft bekend gemaakt, dat er maandelijks niet minder dan 20 miljoen zogenaamde „Comic Books” verhandeld worden. Volgens de bekende New Yorker psycholoog Dr Fredric Wertham zijn er zelfs 60 tot 90 miljoen exemplaren voor de op avontuur beluste jeugd bestemd.

De „Comic Books” die hun zegetocht begonnen als overvloedig geïllustreerde kleurige sprookjesboeken, zijn al lang aan de kinderlijke sfeer van Pinoccio en Sneeuwwitje ontgroeid en bestaan heden ten dage uit verkapte aansporingen tot

Een aanwinst voor Uw Klasse-Bibliotheek!

PIMMETJE-serie (10—12 jaar)

door J. H. Secker

Omslag en platen van

Ben Horsthuis

Formaat 15 x 21

UIT DE JEUGD VAN

PIMMETJE 126 blz.

PIMMETJE IN DE KNEL

120 blz. p.d. Geb. f 2.50

Twee spannende jeugdboeken

voor de R.K. Jeugd

Nieuwe delen in deze serie zijn

in bewerking

FERNANDO MALINI, de jongen

uit de woonwagen, door M. Kramer,

2e druk. Omslag en platen

van Roothciv. Form. 15 x 23

Geb. f 3.95

In dit boeiende jongensboek wordt verteld hoe Fernando Malini door toedoen van zijn pleegouders en kapelaan de Vries in de gelegenheid gesteld wordt later als musicus te kunnen optreden.

ONSCHULDIG VERDACHT

door To Hölischer, 2e druk. Omslag

en platen van Roothciv. 104

blz. Form. 15 x 23. Geb. f 2.75

Een boek van To Hölischer heeft geen aanbeveling meer nodig. Heel suggestief heeft zij in dit verhaal de waarheid van „snoepers worden dieven” in het licht gesteld.

In de boekhandel verkrijgbaar.

G. B. VAN GOOR Zonen's U.M. N.V.
's-Gravenhage.

moord en doodslag. Maar ook zonder de al te dik opgelegde sensatie zijn zij naar de mening van serieuze opvoeders te veroordelen, daar zij door te grove illustraties en een vergroot drukbeeld de denkluheid stimuleren en de gezonde fantasie der kinderen in verstarde, schematische banen leiden. Leraren en vrienden der jeugd klagen er over, dat de „Comic Books”, die met hun overwegend misdadige inslag de huiselijke televisie glansrijk de loef afgestoken hebben, de belangstelling van de kinderen voor de meesterwerken der jeugdliteratuur reeds aanzienlijk hebben te niet gedaan. Maar nog erger is de verruwing der jeugd, die men voor een groot deel wijdt aan de invloed van deze eigenaardige jeugdliteratuur.

Het werd dus hoog tijd dat men zich van hogerhand met de „Comic Books” bemoeide. De onderzoekcommissie van de senaat, waarvan o.a. Senator Estes Kefauver deel uitmaakt, die door de wol geverfd is in het ontmaskeren van gangsterpraktijken, heeft de ondankbare taak, zonder wettig instrument een groep

conjunctuur-profiteurs, die naar de letter der wet niets tegen zich hebben, te beletten hun onguur bedrijf verder uit te oefenen. Het democratische principe van Washington, dat vrijheid van drukpers toestaat, wordt door een stel uitgevers ten eigen bate uitgebuit tot morele schade van de jeugd.

Hoe het met de gezindheid van deze uitgevers is gesteld blijkt uit de hier volgende dialoog tussen de president van een uitgeverij van „Comic Books” en senator Kefauver tijdens een voorlopig onderzoek. „Nooit zondigen wij tegen de goede smaak” verzekerde een producent van prikkellektuur plechtig, en hij betrok deze verzekering ook op een band-illustratie, waarop een beest van een man was afgebeeld met een bloedige bijl in één hand, het hoofd van een vrouw in de andere. „Wat zou dan volgens U slechte smaak zijn?” informeerde de senator, waarop het antwoord luidde: „Wanneer de man het hoofd van de vrouw in de hoogte zou houden en het bloed in stromen uit de wond vloeide...”

Das Antiquariat

*Een hele Kinderbibliotheek
 en een prachtige Prentenverzameling*
 in één groot boek van 720 bladzijden verenigd
**HET NIEUWE
 BOEK VOOR DE JEUGD**

Samengesteld door

P. W. ASSMANN, D. L. DAALDER, A. D. HILDEBRAND,
 THEO J. THIJSSSEN EN ANNIE WINKLER-VONK

Uw boekhandelaar heeft het!

A. B. C. - SINGEL 262 - AMSTERDAM

Grote activiteit in de voorlichting

Op 1 November is de traditionele *Jeugdlectuurlijst* in een half miljoen exemplaren gratis ter beschikking gesteld van de katholieke scholen van ons land. Een belangrijke gebeurtenis, die echter het lot deelt van alle traditie: de vanzelfsprekendheid bedreigt de waardering en de dankbaarheid. We hebben al menigmaal over die lijst geschreven en menen te kunnen volstaan met een simpele aanbeveling.

We willen de schijnwerper richten op enige andere publicaties van voorlichtende aard.

2423 Daar is allereerst het boekje *Ouders, wat lezen uw kinderen?*, door *L. P. Keuls-Francis*. De bedoeling van dit geschriftje is ongetwijfeld goed, maar de belangrikheid is daarmee helaas niet evenredig. In de hoofdstukjes „Uit de oude Doos” en „Stromingen in de 20e eeuw”, wil schrijfster in een notedop samenvatten, waarvoor Daalder aan een heel boek nog te kort kwam. Het „kijkje buiten onze grenzen” is al even grillig van toevalligheid, terwijl in het hoofdstuk „De psychologische achtergrond van het sprookje” weer eens erg diepzinnig gedaan wordt over het „mozaïek van in symboliek verholde, diepe kosmische waarheden”. Het laatste hoofdstuk, over de lectuur van de rijpere jeugd, doet niet anders dan putten uit de Amsterdamse Enquête, waarover Drs Diederich binnenkort een boek zal publiceren. Nieuws brengt Mevr. Keuls dus niet en haar boekje is in slechte stijl geschreven, welke tekortkomingen niet goed gemaakt

worden door buitenlandse citaten boven elk kapitteltje.

Heel wat sympathieker door zijn bescheidenheid is *Van schuitje varen tot van Schendel*, door *Annie M. G. Schmidt*, een boekje bestemd voor alle ouders. Schrijfster schetst met vlotte pen de Brave-Hendrik-boekjes van de 19e eeuw en de veel gezonder, reëler situatie van het jeugdboek thans. Zij richt zich vooral tot de moeders, staat badinerend stil bij bakkerrijmpjes, prentenboeken, sprookjes, dierverhalen, cowboy- en indianenverhalen, hobby-boeken, bakvisromannetjes en echte romanlectuur. „Al schuitje varende gaan we naar van Schendel”. Dat zij reclame maakt voor De Kleine Vuurtoren en het godsdienstige aspect doodswijgt, ligt in de lijn van de verwachting. Maar veel ouders zullen door dit plezierige, popu-

2424

HILDEBRAND-BOEKEN

Geschenken voor elke beurs

Vraagt naar:

„Kleintjes voor Kleintjes”,

8 Sprookjes met prachtige kleurpl., 56 blz., geb. f 0.50

Tijl Uilenspiegel - Baron von Münchhausen - Gulliver bij de Dwergeren - Gulliver bij de Reuzen - Reinaart de Vos - Robinson Crusoe - Boeken van 140 blz. geb. . . . f 1.75

En 2 grote prachtige boeken: Sancho, Panzo en Pedro, 3 vrolijke muzikanten - Joessoef en het toverpaard Bollekol, 144 blz. geb. . . . f 2.75

Verkrijgbaar bij Uw boekh. en bij:
N.V. Uitgeverij L. S. M. te JOPPE Gld.

laire boekje overtuigd kunnen worden van het belang, dat ouders met hun kinderen meelesen, meekiezen en mee-opbouwen aan het fundament van hun cultuur. Er staat heel wat speelse wijsheid in. Ook de illustraties zijn speels.

En dan zijn er 3 catalogi verschenen. Gedeeltelijk buiten het bestek van deze bespreking valt *Lecturgids*, in het bijzonder ten behoeve der C.J.M.V. Bibliotheken, omdat deze gids zich niet beperkt tot de jeugdlectuur. Deze principiële voorlichting blijkt met grote zorg samengesteld. In het „Woord vooraf” wordt „beneden peil” genoemd: „de jeugdschrijver Willy v. d. Heide. Je reinste sensatie! We kunnen ze niet scherp genoeg afkeuren.”

Bij het ter perse gaan van deze aflevering bereikte ons *De Kleine Vuurtoren*. Jeugdboekengids 1954. Voor nauwkeurige bestudering was nog geen tijd. De eerste indruk is voortreffelijk. Typografisch goed verzorgd, leuk geïllustreerd, overzichtelijk ingedeeld. Ook aan catholica is uitdrukkelijk recht gedaan. De 4 dubbeltjes zijn aan deze gids voor „alle ouders, grootouders en opvoeders” goed besteed. De oplage is 41.000.

In een oplage van 40.000 wordt door de boekhandel gratis verstrekt de *Rafaël-catalogus*. („Boeken veroveren de jeugd”). Uit deze geweldige prestatie blijkt, wat door samenwerking mogelijk is. We hopen, dat deze catalogus trouw geraadpleegd zal worden door alle katholieke ouders en alle katholieke onderwijskrachten; niet alleen voor de St. Nicolaas-tijd, maar het hele jaar door.

Wij vragen de aandacht van de katholieke scholen

De reizende tentoonstellingen van De Idil, afd. Keurraad, zullen voor u geen vreemde zijn. Slechts weinig scholen hebben nog niet geprofiteerd van de mogelijkheid om gratis een met grote zorg geselecteerde collectie jeugdboeken te ontvangen.

Thans vragen we uw aandacht voor een andere service die voor u grote mogelijkheden opent tot vorming en voorlichting. De Idil, afd. Keurraad, wil voor u bemiddelen inzake *deskundige sprekers over jeugdlectuur*.

Mocht u dus een ouderavond of ander evenement in het schooljaar te baat willen nemen om een boeiend exposé te brengen over een van de belangrijkste problemen met betrekking tot de heden-daagse jeugd, wendt u dan tot Idil, afd. Keurraad, Postbus 510 te Tilburg.

KEURBOEKERIJ

J. Schillings
ONDER BLOEDVLAG
EN TOMAHAWK

Een romantische geschiedenis die de klassieke kapitein Marryat niet zou misstaan. Een boek van karaktersterkte voor jongens van 12 tot 16 jaar.

M. Mijling
VAN EEN VAGEBOND
EN ZIJN

ZEVEN KLEINKINDEREN
De boeiende en gevoelig geschreven geschiedenis van een kunstenaarsgezin. Een les in levenskunst en in schoonheid. Voor 12- tot 16-jarigen een verrassing.
Prijs per deel f 2,50; geb f 3,50
Verkrijgbaar in Uw boekhandel

NEDERLAND'S
BOEKHUIS
TILBURG

Voor jeugdlectuur:
DE SPAARNESTAD

Sandor Kis

MARISKA DE CIRCUSPRINSES, voor jongens en meisjes van 8 jaar en ouder, 6e druk Gebonden f 2.50

MARISKA IN SCHEVENINGEN, voor jongens en meisjes van 10-12 jaar, 6e druk Gebonden f 2.50

MARISKA ONDER DE INDIANEN, voor jongens en meisjes van 12 jaar en ouder, 6e druk Gebonden f 2.90

DE GOUDEN LOTUS, voor jongens en meisjes van 10-15 jaar Gebonden f 3.25

ROND KRIBBE EN KERSTBOOM, verhalen, gedichten en liedjes voor Kerstmis en Driekoningen Gebonden f 2.25

Ans van der Putten

LUISTERUURTJES, een bundel voorleesverhalen, 2e druk.

Voor 6-8 jaar Gebonden f 4.90

Jo van den Donk

ONTVOERD, voor jongens en meisjes van 10 jaar en ouder.

Derde druk Gebonden f 3.25

TOEN DE BLIKSEM INSLOEG, voor jongens en meisjes van 10-15 jaar. (Zojuist verschenen) Gebonden f 3.50

Joan de Meester

DE WIJZE VAN DORDRECHT, voor jongens en meisjes

van 12-15 jaar Gebonden f 2.90

L. Bartels C. M.

PIJLEN IN HET OERWOUD,

voor jongens van 10-15 jaar Gebonden f 3.75

A. Lepetit

HET GEHEIMZINNIGE KASTEEL „VILLANDRY”,

een spannend boek voor jongens van 10-15 jaar Gebonden f 3.50

ZES VERTELLINGEN EN EEN SPROOKJE TOE,

voor 8 jaar en ouder Gebonden f 2.—

Truus van Arnhem

DORRY, roman voor oudere meisjes Gebonden f 4.50

In de Boekhandel verkrijgbaar

N.V. DRUKKERIJ DE SPAARNESTAD - HAARLEM

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

- Beke, Carel* 2401
Sigurd de Noorman. Geïll. met teken. dr Rik Jansseune — A'dam, Standaard-Boekhandel; Antwerpen, Sheed & Ward, (1954), (23 x 16), 144 blz., geb. f 4,90 VIa, J
- Brouns, Thom* 2399
Ondesonk en de woudloper. Geïll. met teken. dr A. Teeuwisse — Den Bosch, L. C. G. Malmberg, (1954), (23 x 14), 136 blz., geb. f 2,50 VIa, J †
- Church, Richard* 2393
Vijf jongens in een grot. Vert. uit h. Engels (The Cave) dr J. C. C. Dagnelie — Bussum; Brugge, Desclée, De Brouwer, 1953, (20 x 15), 143 blz., f 3,25 VIa-b, J
- Clarenbeek-Van Klaveren, M.* 2415
Rita leert aanpakken. Een boek voor jonge meisjes. Geïll. met teken. dr Rein van Looy — Haarlem, J. H. Gottmer, (Jong Leven dl 1), 1954, (22 x 16), 173 blz., f 3,50; geb. f 4,50 V, M †
- Cornelissen, Pieter* 2416
De vier wonderbare tochten van vader Jacob. Geïll. met teken. — Helmond, Uitg. Helmond, (1954), (25 x 16), 60 blz., geb. f 2,50 V †
- Goudappel-Bos, Riek* 2397
Piet. Geïll. met teken. dr Mia v. d. Brand — Meppel, M. Stenvert, (Kinderen van de Hei dl 3), 1954, (21 x 16), 125 blz., geb. f 3,25 VIa-b, (P)
- Hartmann, John* 2392
Hoe Bambi opgroeide in een Deens dorpje. Vert. uit h. Deens (Bambi fra Gadevang) dr Nina Thal-Jantzen. Geïll. met foto's dr John Hartmann — A'dam, Ploegsma, 1954, (25 x 16), 32 blz., f 1,95 VIB-c
- Hildebrand, A. D.* 2391
Thomas, Teddie en de Trabbelman. Geïll. met teken. dr F. Zipper — A'dam, H. Meulenhoff, (1954), (22 x 17), 79 blz., f 1,95; geb. f 2,95 VIB-c
- Keuls-Francis, Tiny* 2423
Ouders, wat lezen uw kinderen? — Leiden, Ned. Uitg. mij, (1954), (15 x 11), 64 blz., gec. f 2,25 IV
- Klein, Jan* 2412
Een reuzentype. Leven van de H. Dominicus Savio (1842-1857) — Ugchelen, Don Bosco, (1954), 3e druk, (21 x 15), 192 blz., f 2,90 V, J †
- Knorr, Helmut* 2417
Dwars door de Sahara. Vert. dr Joh. Hepp. Geïll. met teken. + 16 blz. foto's — Baarn, Bosch & Keuning, (1954), (21 x 16), 176 blz., geb. f 3,90 V
- Knorr, Helmut* 2418
Door steppe en oerwoud. Vert. dr Lidy van Eijsselsteijn. Geïll. met teken. + 16 blz. foto's — Baarn, Bosch & Keuning, (1954), (21 x 16), 160 blz., geb. f 3,90 V

- Knorr, Helmut 2419
Op avontuur in Abessinië. Vert. dr Lidy van Eijsselsteijn. Geïll. met teken.
 + 16 blz. foto's — Baarn, Bosch & Keuning, (1954), (21 x 16), 142 blz., geb.
 f 3,90 V
- de Lannoy, Maria 2394
De kinderen van Torenhof. Geïll. met teken. dr Nans van Leeuwen — A'dam,
 Standaard-Boekhandel, (1954), (23 x 16), 136 blz., geb. f 4,50 VIa-b †
- de Lannoy, Maria 2409
Marleentje in Huize Astrid. Geïll. met teken. dr Ric Reinderhoff — Bussum, Paul
 Brand; Antwerpen, Sheed & Ward, (1954), (23 x 17), 144 blz., geb. f 4,90 V, M †
- de Lannoy, Maria 2410
Marleentje's tweede etappe. Geïll. met teken. dr Ric Reinderhoff — Bussum, Paul
 Brand; Antwerpen, Sheed & Ward, (1954), (23 x 16), 143 blz., geb. f 4,90 V, M
- Lepetit, Alexandre 2402
Het geheimzinnige kasteel „Villandry“. Een spannend boek voor jongens van
 10-15 jaar. Geïll. met teken. — Haarlem, De Spaarnestad, (1954), (22 x 16), 144
 blz., geb. f 3,50 ————— VIa, J †
- Moolenaar, Gaudentius, en Piet Broos 2395
De zeven sacramenten. Geïll. met foto's — Helmond, Uitg. Helmond, (1954),
 (27 x 20), 46 blz., geb. f 3,50 VIa-b †
- Moshage, Julius 2420
De tovenaer van Nias. Vert. uit h. Duits (Der Zauberer von Nias) dr S. Franke.
 Geïll. met teken. dr R. Frijling — A'dam; Antwerpen, Wereldbibliotheek, (Avontuur
 en Techniek-reeks nr 44), 1954, (14 x 10), 106 blz., gec. f 0,85 V, JM
- van Mourik, J., en G. Stuvell 2390
Door alle maanden. Een bonte rij sprookjes en vertellingen voor school en huis.
 Geïll. met teken. dr Thea Gregoor — Rijswijk, V. A. Kramers, (1954), (25 x 18),
 292 blz., f 5,40; geb. f 6,90 VIB-c
- Nachenius-Roegholt, A. M. 2422
Andy's gouden stippen. Geïll. met teken. dr H. Giesen — Alkmaar, Kluitman,
 (Sneeuwbal-serie), (1954), 2e druk, (19 x 13), 159 blz., f 1,60; geb. f 2,50
 IV-V, M, (P)
- Nanda 2387-2389
Joris, het ezeltje. De trouwe Joris. Het geheim van Joris. Geïll. met teken. dr Rein
 van Looy — Haarlem; Antwerpen, De Sleutel, (Joris-serie dl 1-3), 1954, (21 x 15),
 p.dl 96 blz., f 2,—; geb. f 2,75 p.dl VIB-c
- Niemeijer, Jan E. 2382-2385
*Jan-Baas en het paard. Jan-Baas en de kraai. Jan-Baas en het varkentje. Jan-Baas
 en de aap*. Geïll. met teken. dr Carol Voges — Meppel, A. Roelofs van Goor,
 (Janbaas en de Dieren nr 1-4), (1954), (21 x 15), resp. 43, 44, 49 en 50 blz.,
 geb. f 1,45 p.dl V1c

- Nowee, J. 2403
De smokkelaars van de Rio Malo. Geïll. met teken. dr J. Huizinga — Den Bosch, L. C. G. Malmberg, (Arendsoog-serie nr 11), (1954), (25 x 17), 164 blz., geb. f 3,50 VIa, J
- van der Putten, Ans* 2386
Luisteruurtjes. Vertellingen voor kinderen van 6-8 jaar — Haarlem, De Spaarne-stad, (1954), 2e druk, (24 x 16), 263 blz., geb. f 4,90 VIc †
- Roggeveen, Leonard* 2404
De krant van Kees van Dam. Geïll. met teken. dr Tjeerd Bottema — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (Zilverserie nr 3), (1954), 2e druk, (19 x 13), 76 blz., f 1,20 VIa, J
- Saris, Leni* 2413
Zon en schaduw rond het kindertehuis. Geïll. met teken. dr Annelies Kuiper — Den Haag, G. B. van Goor Zonen, (1954), (24 x 16), 176 blz., geb. f 3,95 V, M †
- Schellekens, Nelly* 2414
Aan het kruispunt. Geïll. met teken. dr Roothciv — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, 1954, 2e druk, (23 x 16), 144 blz., f 3,—; geb. f 3,95 V, M †
- Schmidt, Annie M. G.* 2424
Van schuitje varen tot van Schendel. Geïll. met teken. dr Fiep Westendorp — A'dam, Vereniging ter bev. v. d. bel. des Boekhandels, (1954), (18 x 12), 76 blz., f 0,75 IV
- Schouwink, Bart* 2405
Het geheim van de oude poort. Geïll. met teken. dr Creare — Den Haag, G. B. van Goor Zonen, (Zilverserie nr 2), (1954), (19 x 13), 80 blz., f 1,20 VIa

DE ZILVEREN SCHAATSEN

opnieuw verteld naar Mary Mapes Dodge's boek door Margreet Bruijn

Het vroeger zo beroemde verhaal is nu in een nieuwe, frisse bewerking verschenen, door Margreet Bruijn fleurig verteld.

Onze jeugd zal, evenals hun ouders dit vroeger deden, dit boek weer verslinden. Enkele figuren uit het oude boek zijn verdwenen, maar enkele andere zijn hiervoor in de plaats gekomen.

De boeiende en geheimzinnige geschiedenis met de schildering van het leven, ongeveer 100 jaar geleden is echter gebleven.

EEN PRACHTIG BOEK EN HEEL MOOI UITGEGEVEN

voor slechts f 2.95 gebonden

Dit boek is het 5e deel in de reeks „De Wielewaal” waarin de beste jeugdboeken — naar inhoud en uitvoering — zullen verschijnen, tegen lage prijs. — De andere delen zijn:

- A. Winkler-Vonk - „HEIDI” 4e dr. . . . . f 2.95
 D. Wechsler - „EEN NIEUWE MORGEN” . . . . f 2.95
 M. Bruijn - „DE WONDERKETING” . . . . f 2.95
 C. E. Pothast-Gimberg -

„WOUT DE BRANDWEERJONGEN” 2e dr. f 2.95

Verkrijgbaar in de boekhandel

Uitgeverij Ploegsma - Amsterdam (C)

- van Sichem, Renaat* 2411
Het kampvuur van Pete O'Connor. Geill. met teken. dr Geert van Wanrooij — Bussum, Paul Brand; Antwerpen, Sheed & Ward, (1954), (23 x 16), 143 blz., geb. f 4,90 V, J †
- Smulders, Lea* 2380
Meneertje Verkeerd. Geill. met teken. + 4 gekl. pltn dr Wim Bijmoer — Utrecht, Canteleer, (Piccolo-reeks), 1954, (21 x 16), 71 blz., geb. f 2,90 VIc
- Steijlen, Herman* 2406
In het witte land. Een oorspronkelijk romantisch jeugdverhaal van eskimo's en rendieren in het Hoge Noorden. Geill. met teken. dr Rein Stuurman — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), 2e druk, (24 x 18), 152 blz., geb. f 3,95 VIa
- Timmermans, Alphons* 2378
Schoolbijbel voor de kleintjes. 1e Deel. Geill. met teken. dr Annelies Kuiper — Helmond, Uitg. Helmond, (1954), (24 x 16), 48 blz., f 2,50; geb. f 4,90 VIc †
- Versteeg, M. C.* 2396
Het prentenboek van het heilig Vormsel. Geill. met teken. dr C. Teeuwisse — Tilburg, R.K. Jongensweeshuis, (1954), (27 x 20), 32 blz., f 2,50 VIa-b †
- Vos, Toby* 2398
Weet jij het? Honderden puzzles, raadsels, problemen, etc. voor de jeugd. Geill. met fig. — Utrecht, Canteleer, (1954), (17 x 12), 64 blz., f 1,— VIa-b
- de Vries, Martha* 2379
De poppenkast gaat open! Poppenkast-verhalen voor jonge kinderen. Geill. met teken. dr A. van Hees-Napjus — Utrecht, Canteleer, (1954), (22 x 16), 64 blz., geb. f 2,50 VIc
- Wilkeshuis, C.* 2400
Patava, de holenjongen. Geill. met teken. dr G. van Straaten — Alkmaar, Kluitman, (1954), 2e druk, (22 x 16), 159 blz., geb. f 3,75 VIa, J
- XX* 2421
Wie wat waar? voor de jeugd. 1954-1955. Geill. met fig. + reprod. — R'dam, Wie Wat Waar, (1954), (17 x 12), 160 blz., f 1,90 V, J
- XX* 2381
Zandmannetje. Geill. met teken. + 1 gekl. plt — A'dam, H. Meulenhoff, (Zonnestralen), (1954), (24 x 18), 50 blz., f 1,60; geb. f 2,50 VIc
- XX* 2407
Zeffi, de fakkelloper. Eerste Nederlandse levensbeschrijving van Zephyrinus Namuncurá (1886-1905). Geill. met fig. + vignetten — Ugchelen, Don Bosco, (1954), (25 x 16), 116 blz., f 1,75 VIa, J †
- Zechlin, Ruth* 2408
Binnen blijven, bezig blijven. Eenvoudige handenarbeid, knutselwerk en spelletjes. Vert. uit h. Duits. (Das kleine Spielbuch für Regen- und Krankheitstage) dr M. Rutgers van der Loeff-De Vries. Geill. met fig. + 16 blz. reprod. — A'dam, Ploegsma, 1954, (21 x 14), 124 blz., f 3,95; geb. f 4,95 V-VI

f. 2.30

per deel

RINKELBEL - REEKS....

De jeugd vliegt er op af!

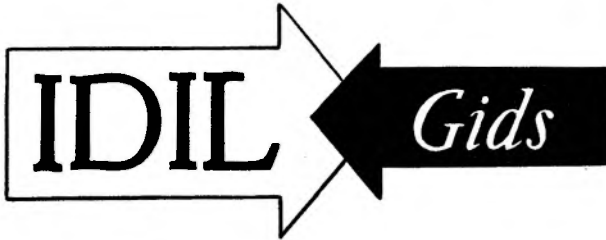
„Dit zijn stuk voor stuk juweeltjes. Mooiere en beter uitgevoerde lees- en voorleesboekjes zijn nauwelijks denkbaar...” *Elseviers Weekblad*

PAS VERSCHENEN: Tiny op de Boerderij - Tiny gaat op Reis - Drie slimme Negertjes - Een mand vol ballen.

PAS HERDRUKT: Wie speelt er mee? - Balthazar is verstrooid - Mijn vriend Chocola - De kleine Wereld der Vogels - Avontuur in Poppenland - De Tweeling-konijntjes.

Uitgeverij CASTERMAN • Voor Nederland : Fa PESSERS, Tilburg

DEC. 1954 JAARGANG VI NUMMER 5

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS L. VAN DEN HAM

Recensies 2425—2480

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 10, TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 2,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	71
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
S. Franke	76
<i>Kerstlectuur voor de jeugd</i>	76
<i>Andere lectuur voor</i>	
<i>jonge mensen</i>	77
<i>Post Scripta</i>	—78
<i>Bibliografisch register</i>	81

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ictwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Paedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in litterair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

- 2425 We willen graag nog eens wijzen op twee
2426 boekjes van *A. A. Milne*, nl. *Toen wij
nog heel klein waren* en *Nu zijn we zes*.
Het eerste brengt kostelijke, soms grillige
nonsensversjes; het tweede verhaaltjes en
liedjes vol fantasie, typisch Engels van
vorm en inhoud. *E. H. Shepard* heeft
voor fijne illustraties gezorgd.
- 2427 Het wel en wee van *Pietje Mus* in de
winter beschrijft *C. M. van den Berg-Ak-
kerman*. Dank zij enkele mensenkinderen
lukt het *Pietje* de winter door te komen,
zodat ze kan trouwen met *Dorus*, om
samen een nestje te bouwen. Een aardig
verhaaltje, dat tevens aanspoort tot vogel-
bescherming.
- 2428 *Krielserie*: De jurk. Melk met vel. Het
2431 nest. *Poes* is weg, door *W. Friedl-Wen-
nink*, brengt 4 verhaaltjes uit het kinder-
leven, verteld met gemakkelijke, eenlet-
tergepige woordjes. Naast elke bladzij
een toepasselijk plaatje.
- 2432 Van *W. Friedl-Wennink* is ook de *Kleu-
terserie*: De kar. Mee doen. Mien wast.
2435 *Pop Sam*. Een gezellige serie van vier
korte verhaaltjes. De woorden zijn zeer
eenvoudig gehouden en bij elke pagina
tekst een bladzij illustratie.
- 2436 *Wipneus en Pim bij de Knuppelmannet-
tjes*, door *B. J. van Wijckmade*, is het
zevende deeltje in de *Wipneus*-serie.
Wipneus en *Pim* gaan er op uit om hun
collega's, de *Floraantjes*, te redden. *Prins
Lorenzo* vergezelt hen naar de *Vuurman*.
Wipneus loopt in de val en wordt om-
getoverd in een *Knuppelmannetje* (werk-
slaf van *Vuurman*). *Lorenzo* en *Pim*
ontmoeten een slang, die na onthoofding
Koningin *Fresia* blijkt. Met haar hulp
wordt het paleis van *Vuurvlam* verniet-
igd en de *Floraantjes* weer gewone ka-
bouters gemaakt. *Wipneus* en *Pim* krij-
gen ieder een ponny cadeau en rijden
daarmee huiswaarts. De sprookjesavon-
tuurtjes zijn wel wat kunstmatig, maar
het valt ook niet mee geregeld *Wipneu-
zen* te produceren.
- Uggie en Oggie*, door *A. Keijzer-de Jong*, 2437
is het verhaal van twee stoute biggetjes
die hun hok verlaten en tenslotte weer te-
ruggevonden worden. Een boekje voor de
allerkleinsten, met leuke illustraties van
Rie Kooyman.
- De schreeuw in de nacht*, door *Anton* 2438
B. Lam, is een spannend boekje, goed
verteld en paedagogisch volkomen ver-
antwoord. *Boer de Leeuw* verdenkt het
jongetje *Tom* van *Dam* van appeldiefstal
en de wildstroker *Ruige Hein* van scha-
pendiefstal — ten onrechte. *Hein* wil

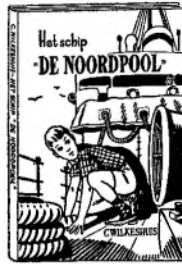
zich op de boer wreken door diens raspaard Max de hielpezen door te snijden. Tom vindt dit een afschuwelijk plan en weet het de stroper heel origineel te belletten. Hij bereikt er zelfs mee, dat de norse boer Ruige Hein alles vergeeft en hem als knecht in dienst neemt.

2439 *Karin Michaëlis* schreef *Bibi*. Bibi's moeder die van adel was, is reeds lang dood. Het kind groeit wat vrijer op dan andere kinderen van haar leeftijd. Ook gaat ze veel reizen, omdat ze een vrijkaart heeft op de Deense spoorwegen (haar vader is stationschef). Ze beleeft allerlei avonturen die ze in lange brieven, met geestige tekeningen, aan haar vader beschrijft. Ook vertelt ze veel over Denemarken en het Deense volk. Een origineel en aantrekkelijk boek.

2440 *De zesde*, door *Greta Vollewens-Zeylemaker*, vertelt over de goede geest die er heerst in de zesde klas van de openbare school. De jongens en meisjes ontvangen goede leiding van Meneer van der Vegte. De kinderen staan voor de eindstreep: sommigen gaan naar de H.B.S., de meesten zijn „veroordeeld” (sic!) tot de ulo, een enkele gaat werken. Als ze het moeilijk krijgen, zal de gedachte aan die heerlijke zesde klas hen moed geven.

2441 *Goudhaantje*, door *C. Th. Jongejan-de Groot*, heeft geen moeder meer. Haar geleerde vader houdt veel van haar, maar van opvoeden weet hij niet veel. Als hij een studiereis gaat maken, komt Goudhaantje bij oom en tante en twee nichtjes, twee nufjes die aan niets anders denken dan aan partijtjes en jurken. Zelf blijft ze het lieve, eenvoudige Goudhaantje. Een muziklerares beïnvloedt gunstig haar erg verwaarloosd godsdienstig leven. Als vader thuiskomt, vindt hij een veel verstandiger meisje terug. Dit boek is een verkwikking na al het neutrale waar de boekwinkels van vol liggen.

2442 Eminent verteld en goed gecomponeerd is *Het schip „De Noordpool”*, door *C. Wilkeshuis*. Bij de familie Lyckles krijgen ze nieuw behang. Bij het afscheuren van het oude komt er een tegeltabelau vrij, voorstellend het schip „De Noordpool”. Bij nader onderzoek blijkt, dat schipper

Geert Jelles Adema daar gewoond heeft, en van dat ogenblik heeft de 12-jarige Age Lyckles een Adema-complex. Hij gaat dan zelfs als blinde passagier mee op een vrachtboot naar Engeland. Een aanbevelenswaardig boek.

Tussen rem- en gaspedaal, door *P. Joh.* 2443

Zonruiter, is een gezond jongensboek, met heel wat humoristische zetten. De onbetaalbare Manus is de vriend van Dirk van der Weerd die met de bestelwagen Bianca vrachten rijdt in een felle concurrentiestrijd. Manus gaat door dik en dun om een stel autodieven bij de kraag te nemen. Dirk komt er boven op en Manus vervuult zijn zwerfreesaanleg voor noeste vlijt op de Technische School, want „met lef alleen kom je er toch ook niet”. Het toeval speelt wel een grote rol, maar dit wordt met zoveel verbazing in het boek zelf geconstateerd, dat het eer komisch dan hinderlijk aandoet.

Alois Blommaert is de auteur van *Het* 2444

gestolen milioen. Lowieke van Gistel moet om zijn dapperheid te tonen te middernacht een pakje van het kerkhof halen. Hij ziet dan iemand in een houten plank uit de kerk komen en verneemt de andere dag, dat een kostbaar schilderij gestolen is. Lowieke ontdekt de dief die geen echte dief blijkt te zijn. Het boek vertelt iets over enige Vlaamse meesters, en de moraal is: ondanks angstgevoelens kan met toch dapper zijn. De vlotte Vlaamse taal houdt de jongens in gezonde spanning.

Vervolgens bespreken we de delen 3, 4 en 5 van de reeks „Historische Verhalen”. — Een aardig boekje om kennis te maken met de populaire Vlaamse schrijver Hendrik Conscience is: „*De kleine foerier*, door *C. van Rode*. Conscience maakte als foerier de omwenteling van 1830 mee. De troebelen tegen de Hollandse overheersing worden met humor beschreven en we zien de welhaast mis-

- 2446 lukte schoolmeester wegschuilen achter de oorlogsvrijwilliger, die bij zijn kameraden veel sympathie verwierf. Met zijn meer dan 100 boeken heeft Conscience zijn volk leren lezen — *Matamatam*, door *Lo Vermeulen*, is een schilderij van een veldtocht in de oerwouden van Afrika, waarin de moeilijkheden voor Europese militairen die de woeste muzelmannen bestrijden, worden verhaald; de veldtocht bedoelt de slavenhandel de kop in te drukken. Soms is het verhaal wat hard en wreed. — *De Gulden Passer*, door *Hubert Hermans*, vertelt over de drukkerij van Meester Plantin te Antwerpen in 1572. Het bevat tamelijk veel technische gegevens, interessant voor de boekdrukkunst van die dagen. Financiële moeilijkheden en staking krijgen extra aandacht. Spannend moet men in dit boekje niet zoeken.
- 2447 *P. A. de Rover* schreef *In donkere stormnacht*. Een jongen groeit op aan de Zeeuwse stromen en ondanks minder prettige belevenissen wil hij zee-man worden. Het eenvoudige verhaal draagt het merk van echte doorleefdheid en heeft, ook moreel, een goed peil.
- 2448 Vervolgens is *De strijd om de Kaapse driehoekjes*, door *H. J. Haarman*, aan de beurt. De Kaapse driehoekjes zijn een serie dure postzegels; de strijd die er om ontbrandt, wordt gevoerd tussen een drietal ondernemende knapen en een geheimzinnige bende. De jongens ontdekken in een van de onderaardse gangen bij Maastricht een geheime werkplaats. De drie vrienden beleven heel wat avonturen, voordat zij de misdadigers in de handen van de politie kunnen spelen. Spannende amusementslectuur.
- 2450 *Aat's padvindsters avonturen*, door *Nell de Bock-Luiting*, geeft de wel genoeglijk vertelde geschiedenis van Aat, die op de Mulo is, padvindster wordt en haar belofte van hulpvaardigheid en menselijkheid heel ernstig neemt. Ze „adopteert” een nesterig buurmeisje en is bereid, een logeerpartij in Parijs op te offeren. De stijl is vlot, maar niet altijd vlekkeloos. Men zou verder het bezwaar kunnen maken, dat de padvindsters-ethiek geheel

de plaats inneemt van iedere religieuze binding en tot hoogste richtsnoer is verheven; bij gebrek aan beter kan er echter van dit humanistisch goedheidsstreven toch veel vormende invloed op de lezersjes uitgaan. Vermelding van prille amoreuze belangstelling en „smoorverliefde” jongens is niet zo erg op haar plaats in dit kinderverhaal.

Deze wondere wereld, door *H. Arnoldus*, is een prachtig boek met de nieuwste gegevens over de hedendaagse experimenten

en de technische vooruitgang. We maken hier kennis met de grootste geleerden en hun wetenschappelijk werk op het terrein van zonne-energie, uranium, radio-activiteit, atoomsplitting, televisie. We verplaatsen ons naar Alaska, de Sahara, Egypte; zo zitten we op

de Mount Everest en zo weer 4000 meter onder de zee. Alles wordt beknopt, helder en boeiend beschreven. Zeer aanbevolen. *Lawines razen* is een boek van *A. Rutgers van der Loeff-Basenau*. Lawines storten in Zwitserland neer. Nog juist op tijd hebben vader Altschwank en zijn 14-jarige zoon Werner de jongens van het kinderdorp Pestalozzi met hun leider naar beneden kunnen halen. Het verhaal speelt voor, tijdens en na de vreselijke lawine. Een warm menselijk boek, met veel wijsheid en liefde.

De lotgevallen van Olivier Twist, door *Charles Dickens* — gedeeltelijk een autobiografie — zal niet nalaten een sterke indruk op de jeugd te maken. De bewerking is vrij goed.

Als deel 31 van de serie Oud Goud verscheen *Ivanhoe*, door *Sir Walter Scott*. Het is een goede bewerking van het bekende historische ridderverhaal.

Garne vragen we aandacht voor het boek *Nansen*, door *Cor Versteegh*. Een stoer

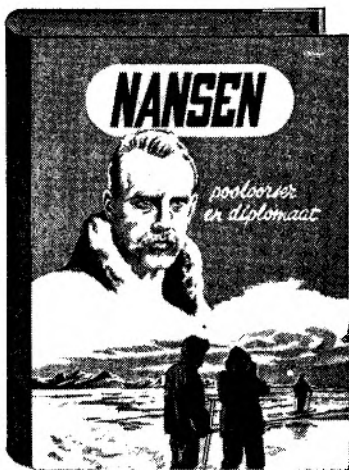
2451

2452

2453

2454

2455

- 2456 boek deze levensbeschrijving. De jeugd leert er door zien, dat er nog een ander soort helden bestaat dan die, welke door de fantasie worden geschapen. Een boek dat een edel karakter doet kennen.
- 2457 *Pim Pandoer in het web van de Rode Spin*, door *Carel Beke*, is een zo duidelijk vervolg dat het zonder kennis van *Pim Pandoer, de schrik van de Imbosch* niet voldoende begrepen zal worden. Pim heeft een geniale technische aanleg. Had hij in het eerste boek die aanleg misbruikt, in dit tweede tracht hij zijn eer te herstellen door een boevenbende op te rollen. Dat dit hem lukt, zij het ten koste van grote offers, spreekt van zelf, een beetje te veel van zelf. De intrigue zit wat doorzichtig in elkaar. Een nieuw vervolg wordt al weer ingeluid.
- Deel 11 van de „Kroon-serie” is *Misdaad op de dubbele S*, door *W. J. Verbeeten*. Jack Stevens vindt zijn vader en broer vermoord op hun verbrande ranch. De sheriff brengt hem onder bij Jack's neef. Daar loopt hij weg en maakt een avontuurlijke tocht door de prairie, met cowboys op paardentransport. Jack slaagt er in, de sheriff te bevrijden en de schurk te arresteren. Het karaktervormende verhaal is boeiend geschreven.

- 2458 Een nieuw boek in de Marjolein-serie is *Als ik jou was, Marjolein...*, door *Freddy Hagers*. Marjolein komt in huis bij mensen, die haar als dochter beschouwen, en hun huis (tegen betaling) openstellen voor jonge Belgen die onze taal niet voldoende machtig zijn. De heer des huizes schaft een stationcar aan om de jongelui ons land te laten zien. Marjolein mag „gidsen”. Bovendien krijgt ze een uitstekend salaris. Om jaloers op te worden. Het vlot geschreven boek betekent o.i. niet meer dan oppervlakkige lectuur.
- 2459 *B. Graafland* beschrijft in *Schweitzer* het leven van de beroemde Dr Albert Schweitzer. Diens jeugdjaren worden het uitvoerigst en het best beschreven. Het verhaal is eenvoudig gehouden. Schweitzer's leven is een voorbeeld van onzelfzuchtige toewijding. De jeugd kan hier leren, wat een ideaal is en wat dat waard is.
- 2460 *Leonardo, ontdekker en uitvinder*, door *Per Olafson*, is nr 45 uit de A.-T.-reeks. We zien hier de beroemde Leonardo da Vinci als schilder, beeldhouwer, ingenieur, bouwmeester, vliegtuigontwerper, enz. Prettig en leerzaam boekje. Jammer dat de Kerk uit die tijd in zo'n ongunstig daglicht wordt geplaatst. Ook enkele opmerkingen in de inleidende pagina's zijn minder gelukkig.
- 2461 Het treft bijzonder, dat er van de in dit nummer geïntroduceerde *S. Franke* een nieuw boek is, nl. *Anansie*, de avonturen van Heer Spin in Suriname. Het is een mooie verzameling folkloristische sprookjes. Wanneer de slavenjacht begint krijgt Anansie de spin, van de Grote Geest opdracht de negers naar Suriname te volgen en door zijn streken te laten lachen. Anansie is voor de neger dan ook een soort Reinaert. De verzamelaar opent zijn bundel met een goede inleiding, waarin hij ook een zekere verontschuldiging geeft voor die streken welke niet helemaal „eerlijk” zijn, maar Spin heeft nu eenmaal geen geweten van O. L. H. gekregen. De allegorie kan herhaaldelijk op de mensenmaatschappij toegepast worden. *Johanna Hartevelde* gaf een levendige en objectieve beschrijving van het leven van

2462 *Florence Nightingale*, die haar hele persoon in dienst stelde van de lijdende mensheid. Het is een belangwekkend relaas over ontwikkeling en uitgroei van deze tot elke fantasie sprekende figuur, die hier toch wel enigszins anders blijkt te zijn dan men zich gewoonlijk voorstelt.

2463
2464

Het is verheugend dat de boeken van *William J. Long*, nl. *De grijze wolf* en *Op eenzame zwerftochten* een derde druk haalden. Oud en jong met liefde voor de natuur, zullen de boeiende lectuur over levensgewoonte en wijze van jagen van de wolvenfamilies volgen. In het tweede boek zijn Long's waarnemingen opgetekend tijdens kampeerzwerftochten door de noord-amerikaanse wil-

dernis. De meedogenloze wet van de wildernis rijst er uit op.

2465

Tot besluit van deze kroniek 5 romans voor grote meisjes. Weinig enthousiast kunnen we zijn over *Stel je voor dat ik ging emigreren*, door *Else Harting*. Het emigratieprobleem wordt zeer oppervlakkig behandeld en het verhaal van weke liefdesromantiek is slecht geschreven.

2466

Wat uitvoeriger willen we stilstaan bij *Dorry*, door *Truus van Arnhem*. Dorry doet eindexamen H.B.S. in 1940, juist als de oorlog is uitgebroken en vader onder dienst is. Ze wordt laboratorium-assistente in een ziekenhuis, helpt haar moeder, broertje en zusje door de oorlogsjaren heen en gaat ten slotte illegaal werk doen. Na de bevrijding wordt het gezin herenigd en is er een verloving in het verschiet. Misschien spreekt dit verhaal uit de oorlogsjaren de jeugd van

nu minder aan. Het boek heeft enige goede kwaliteiten, maar bijzonder enthousiast kunnen we toch ook hier weer niet over zijn.

Er zijn twee boeken van *Hella Jansonius*, nl. *Sibindra* en *Joke op reportage*. Het eerste gaat over twee zeer uiteenlopende zusjes: Indra op de heenreis naar Indië geboren op de „Indrapoera” en Siba drie jaar later op de terugreis op de „Sibajak”. Indra evenwichtig en vol studiezijn, Siba dromend van een carrière als zangeres bij een cabaret. Het verhaal is luchtig geschreven. — In het vervolg op *Joke's debuut* zien we de heldin als radio-reporter bij een omroepvereniging, op wel erg jonge leeftijd. *Joke's* avonturen zijn wel genoeglijk en met kennis van zaken beschreven. Ze interviewt zwemsters en schrijfsters, „verslaat” huishoudbeurzen, en maakt intussen daverende ruzie met haar collega en verloofde Jaap. Pas tegen het slot komt dat weer in orde, maar dan ook zo grondig, dat er op stel en sprong getrouwd zal worden met het oog op een vrijgekomen woning. Een baan bij de radio is natuurlijk nóg heerlijker en interessanter dan journalistie zijn, zodat de lezeresjes *Joke* geboeid zullen volgen op haar avontuurlijke tochten. De stijl is relatief boven de middelmaat. Ondanks volkomen „neutraliteit”, aardige ontspanningslectuur met wat romantiek en de moraal, dat koppigheid bestreden dient te worden.

2467
2468

2469

Ons laatste boek is *'t Begon in de woestijn*, door *Rona Lentinck*. Een onderwijzeresje, dat geen orde kan houden en behept is met een minderwaardigheidscomplex, wordt gouvernante bij een 12-jarig meisje dat met haar oma, jonge oom Arnoud en diens vriend, tijdelijk in Algiers woont. Ze bloeit daar al spoedig op onder de bewonderende blikken van de beide jongemannen en met behulp van de wereldwijze lessen van dienstbode Janna. Op de bootreis terug naar Holland volgt na een aanziek van de vriend de verloving met oom Arnoud. Een zottig, wens-ervullend verhaaltje, dat niets origineels heeft en iedere werkelijkheidszin mist.

KERST-LECTUUR VOOR DE JEUGD

Mogen wij u voorstellen:

S. FRANKE

- Katholieke Kerstlectuur is er lang niet zoveel als protestantse. We zullen dat feit maar zonder meer constateren, aan onze lezers de meditatie overlatend.
- 2470 Voorop moge gaan: *Een boom vol lichtjes*, door *Marian Hesper-Sint en Greet Konings*. Het is een keur van allerliefste vertelseltjes, alle in verband gebracht met het Kerstfeest. Het was goed gezien van de auteurs om te beginnen met het verhaal van de zondeval van de eerste mensen, en de geboorte van Christus. — Een bundel van de beste soort, die een goede verspreiding verdient.
- 2471 Er is een boekje van *C. Th. Jongejans de Groot*, getiteld *Het lege stalletje*. Enkele kinderen komen toevallig in contact met een eenzame schoorsteenveger. Deze man heeft in de oorlog vrouw en kind verloren. De kinderen trachten hem op te beuren. Als hij op bezoek komt om het Kerstfeest mee te vieren, brengt hij een kerststalletje mee. Hem wordt echter verteld, dat er geen beeldjes voor zijn, maar dat het kerstfeest in het mensenhart gevierd wordt. Een simpel verhaaltje in eenvoudige stijl. Het is eigenlijk gericht tegen de uiterlijkheid, maar in het gegeven gaat dat dan nogal ver en is het onlogisch.
- 2472 *Het Kerstfeest van de kluzenaar*, door *Magdalena Kühn*, is een bewerking van een oud, Duits kerstverhaal. Het mooie verhaal vertelt, hoe Kuno in zijn jeugd groot kwaad bedreef en later boete doet. Hij probeert ook vergeving te verkrijgen van Brigitte, het meisje dat hij eenmaal beminde maar dat hem nu haat als moordenaar van haar man. In de kerstnacht van 1184 is de kleinzoon van Brigitte dodelijk ziek, zij wil echter de hulp van de kluzenaar niet. Als de dood nadert, smeekt de moeder hem toch te komen en ook schenkt Brigitte hem vergiffenis. Aanbevolen.
- 2473 *Het licht schijnt overal* is weer een keurige kerstuitgave van diverse auteurs, met

Met een eerbiedwaardige staat van dienst, nl. ruim 50 jeugdboeken, waaronder drie versjesbundeltjes, en dan het eerste boek geschreven hebbende op 40-jarige leeftijd, dan kan S. Franke niet meer tot de jongeren behoren. Welnu, hij is op 16 Maart 1880 geboren te Middellie. Na in Indië gewerkt te hebben en bij de Spoorwegen kwam hij bij de Raad van Arbeid te Amsterdam. Aan kranten en tijdschriften werkte hij mee en zijn eerste boek bracht kinderversjes. Hij heeft nu ook nog 10 romans op zijn naam staan en twee werken over folklore, nl. *Zuiderzee* en *Noordzee*.

Als we hem vragen naar zijn liefste boek, krijgen we te horen: „Ze zijn mijn kinderen; wie is me het liefste? Moeilijk te zeggen. Ze zijn me allen even lief. De een is echter beter uit de kluiten gewassen dan de ander. Als ik toch kiezen moet zou ik zeggen: *Koningin Helena*, over bijen, en *Kantjil het dwerghertje*, niet de legenden over Kantjil, maar een verhaal dat er op geïnspireerd is. Ik zit al in de knoop. De anderen dringen op: en ik dan, en ik? Ja, ook *Het Gestolen Paard* heb ik lief en *De Witte Dijkgraaf* en *Kameraden.....*”

Franke heeft zijn onderwerpen dikwijls uit het oude Indië gekozen, de dierenwereld, de historie en het sprookje. De boekenmarkt vindt hij een prachtige onderneming, niet in de eerste plaats om wat er gekocht wordt maar om de band

die gelegd wordt. „Men vroeg me een handtekening in een van mijn boeken, dat meer dan 30 jaar oud was. Je hart wordt even warm als je zo iets overkomt. eenvoudige mensen, die zo'n boekje zo lang koesterden als een lief familiebezit.” Over zijn schrijverstaak zegt hij: „Ik sla het kinderboek hoog aan. Naar mijn mening moet het, net als de goede roman, het gemoed aanspreken. Avonturen, spanning, goed, best, maar niet om het avontuur alleen. Er achter moet de heilige vlam branden die de schrijver in gloed gezet heeft. M.a.w., het moet iets met kunst te maken hebben. Ouderen moeten het kunnen waarderen. Het mag lerend zijn, maar dat is m.i. niet de hoofdzaak. Het mag vooral geen zedepreek zijn en het moet je toch zuiverder maken. En dat zal het doen als het zelf zuiver is. Jeugdboeken schrijven is dus

verschillende zeer mooie verhalen voor wisselende leeftijden. Het boekje besteedt ook speciaal aandacht aan de zelfwerkzaamheid. Diverse knutselwerkjes worden beschreven, en een zesvoudige puzzle geeft jong en oud uren mooi werk.

Kerstboek De Vonk 1954, samengesteld door R. Oostra en C. Covens, verdient voor de eigen protestantse milieu's warme aanbeveling. Over het algemeen zijn de verhalen wat traag, maar ze moeten ook veel meer verteld dan voorgelezen worden. Dat heeft bovendien het voordeel, dat men, al vertellende, hier en daar het accent wat kan verleggen. Het boekje bevat ook een geheel programma voor de kerstviering. 2474

Tot slot een aardig kerstverhaaltje van K. Norel: *Aaltje zoekt de herders*. Wim en Aaltje varen met hun vader — de kapitein — op de „Albatros” naar Noord-Afrika. Ze bekijken tijdens het laden en lossen de Oosterse stad Sfax. Vader vertelt veel uit de bijbel en de personen uit de stad lijken op de bijbelse figuren. Aaltje wil de herdertjes zoeken en raakt daarbij verdwaald. Een zeer godsdienstig geschreven boek, dat ook voor de katholieke jeugd geschikt is. 2475

ANDERE LECTUUR VOOR JONGE MENSEN

Marie Koenen heeft in haar roman *Parcival* een symbool geschapen dat vooral de jeugd niet onverschillig kan blijven. Hoe Parcival er toe komt ridder te worden en de Graal te gaan zoeken, welke avonturen hij moet aangaan om de begeerde kelk van het Laatste Avondmaal te vinden, schrijfster vertelt dat allemaal voortreffelijk. Er steekt in haar verhaal juist dat deel romantiek dat onsterfelijk moge blijven. 2476

Bizondere aanbeveling verdient ook... *En nu, Miguel*, door *Joseph Krumgold*. De geschiedenis van Miguel is geen gefingeerd verhaal. De schrijver trof deze 12-jarige schapenfokkerszoon en zijn familie, die van geslacht op geslacht dit beroep had uitgeoefend, aan in het tafelland van 2477

Nieuw-Mexico, en geeft een hartveroverend relaas van hun aller leven, gezien door de ogen van de jongen. 's Zomers trekken de mannen van de familie drie maanden lang met de kudden de bergen in, en van jaar tot jaar hoopt Miguel vergeefs dat hij nu genoeg man zal worden geacht om mee te mogen. Door een samenloop van omstandigheden lukt het dit jaar onverwacht tóch — en Miguel kan fier en gelukkig boven in de bergen staan en zijn naam in een oude den snijden onder die van zijn voorgelacht: zijn tijd is gekomen. — Lezers van alle leeftijden zullen van dit gave, fijne boek genieten; ook grotere kinderen die eenmaal weten hoe de lammetjes geboren worden. De vertaling is kundig en literair zeer gevoelig.

2478 Gaarne wijzen we op *We zijn allemaal maar mensen*, een uitstekende keuze verhalen van zeer uiteenlopende aard. Chesterton belicht de mens op puur-intellectuele wijze; Frank O'Connor met rauw Iers realisme; Luis Coloma met milde scherpzinnigheid; J. F. Powers tragisch groots; Stijn Streuvels met forse lijnen, enz. Ook de aankomende jeugd kan er de deugd van barmhartigheid in herkennen.

2479 In het bundeltje *En zij volgden Hem* worden zeven markante persoonlijkheden gevolgd op hun avontuurlijke tocht naar God. Het zijn Henri Gheon, Douglas Hyde, Edith Stein, Max Jacob, Charles Nicolle, Thomas Merton en Fred Copeman. Niets is beter geschikt dan op deze boeiende en levende manier de actualiteit van het Christendom te laten spreken vanuit een levend mens.

2480 En in het tweede deel van *Met de heiligen het jaar rond* verhalen 85 schrijvers beknopt het leven van een heilige voor elk van de 184 dagen in de jaarhelft Juli-December. Boeiend zijn zowel de nieuwe verhalen over oude vrienden als vooral de gegevens over minder bekende vaderlandse heiligen, die goed vertegenwoordigd zijn en soms een ware openbaring vormen. De Nederlanden zijn rijker aan heiligen dan men denkt. Mogé dit boek een ruime verspreiding vinden.

Vervolg „Mogen wij u voorstellen”

geen baan maar een roeping. Wat niet zeggen wil, dat de arbeid van de schrijver niet behoorlijk betaald dient te worden.”

Onze lezers wil hij op het hart drukken: „Weest uiterst voorzichtig in de keuze van het boek voor het kind. Een boek is veel meer dan hout en daarvan zegt men nog, dat alle hout geen timmerhout is. Zou alles wat er uitgegeven wordt zo maar geschikt zijn voor uw kind?”

De productieve en vitale S. Franke heeft natuurlijk veel plannen, luistert u maar: „Meer dan ik uitvoeren kan. Australië heeft op het ogenblik mijn belangstelling. Daarachter schuift een vertelselboek op. En dan nog het aloude Indiase dierenverhaal over de leeuw en de stier, die met de hele wereld in vrede willen leven, maar welk plan deerlijk mislukt door de belanghebbende jakhals. Ook dat klopt bij me aan. Er is zoveel wat ik nog doen moet en zoveel plannen die op uitvoering wachten. Als ik de tijd krijg.....”

Wij wensen S. Franke van harte die tijd toe. De jeugd van Nederland zal er wel bij varen.

L. v. d. H.

POST SCRIPTA

De Rijkscommissie voor de lectuur-voorziening heeft dezer dagen een verklaring uitgegeven waarin zij zegt dat er bij de zgn. winkelbibliotheken „misstanden zijn aan te wijzen”, in verband waarmee zij er op aandringt bedoelde inrichtingen bij de wet te verbieden dat zij aan jeugdige personen andere boeken uitlenen dan die welke in de catalogus zijn vermeld onder de rubriek waartoe zij in verband met hun leeftijd behoren. De

algemene rubricering voor jonge lezers zou volgens de commissie moeten worden toevertrouwd „aan een veelzijdig nationaal lichaam”.

Het valt uiteraard van alle kant toe te juichen dat gezien de klachten die vaak omtrent de winkels in kwestie gehoord worden en de positieve vaststelling door de commissie van bestaande misstanden, van overheidswege wordt ingegrepen ter bescherming van de jeugd.

Nochtans vragen wij ons af, wat de commissie wil zien begrepen onder het „veelzijdig nationaal lichaam” dat met de rubricering der jeugdlectuur zou moeten worden belast. De weidse klank van het begrip doet een orgaan vermoeden van meer dan gewone omvang; en dat zou o.i. zelfs bij de meest perfecte organisatie slechts remmend werken op de gang van zaken, en weinig bevorderlijk zijn voor het tot stand komen van snelle besprekingen ter zake die door de omstandigheden geboden zijn. Wij behoeven in verband hiermede slechts te verwijzen naar de praktijk met de filmkeuring. In elk geval zou het niet overbodig lijken,

wanneer de commissie zich nader over de plannen die haar voor het eminente doel door het hoofd spelen zou willen uitlaten.

De Maasbode — 3 Dec. '54

De beeldromans, gevolgen en bestrijding.

Wanneer we horen over beeldromans en gruwelijke uitwassen van deze smaakbedervende, maar bijzonder lucratieve industrie, denken we het eerst aan Amerika. Ook in Engeland heeft het probleem van de „Comics” echter schrikbarende gevolgen aangenomen.

Zo lezen we in *De Volkskrant*: De haren rijden u te berge als u een bezoek brengt aan het hoofdkwartier van de Nationale Unie van Onderwijzers te Londen. In wanhoop heeft deze vereniging een tentoonstelling opgezet van een soort lectuur, dat een deel van de Engelse jeugd leest en bewondert, van de zogenaamde „Comics”, de bladen die uitsluitend zijn gewijd aan beeldfeuilletons. De minister van opvoeding, Sir David Eccles, en de aartsbisschop van Canterbury hebben er o.a. rondgelopen en zijn ernstig geschrokken van de hel van bloed en geweld. Zelfs Churchill verdiept zich in het probleem en heeft enige beeldromans besteld om ze in te zien. De regering had tot nu toe beweerd, dat zij niet tegen de „Comics” kon optreden omdat zij niet de wettelijke macht had. Nu blijken er plotseling voldoende bepalingen te bestaan tegen lectuur die een verderfelijke invloed uitoefent. De minister van binnenlandse zaken heeft aangeduid dat hij binnenkort een vervolging zal beginnen tegen de ergste zondaars. Het wordt een proefgeval en, naar te hopen is, een hard voorbeeld. Een der uitgevers heeft reeds bekend gemaakt dat hij zwicht voor de publieke opinie.

Rafaël-Catalogus

Door de Idil, afd. Keurraad is uitgegeven een nieuwe Rafaël-catalogus. Deze jeugdboekengids bevat een zeer actueel overzicht van de thans verkrijgbare goede jeugdlectuur. Op overzichtelijke wijze is een schat van gegevens vermeld en het 48 blz. tellende boekje is uiterst eenvoudig in het gebruik. U kunt een exemplaar gratis verkrijgen bij Stichting Idil te Tilburg.

Onder de titel „Boeken veroveren de jeugd” is deze catalogus door de R.K. Boekhandelaren- en Uitgeversvereniging St Jan in grote oplage via de boekhandel verspreid.

Elders lazen we over de ernstige gevolgen van het lezen van beeldromans in ons land: Een aantal Amsterdamse scholieren tussen de 13 en 16 jaar heeft in de afgelopen maanden een grote serie diefstallen gepleegd in de hoofdstad en Nieuwer-Amstel. De recherche verrichtte vele arrestaties. De jongens bleken ware verslinders van beeldromans te zijn, en het goede voorbeeld dat dergelijke lectuur pleegt te geven, had op hen een funeste uitwerking. In Mei is de bende onder leiding van een hunner, die de geheimzinnige mr X uithing, met haar activiteiten begonnen. Uit diverse winkels stalen zij snoeperijen, beeldromans en electricisch speelgoed. Voorts uit het Veiligheids-museum enige gasmaskers en rubberhandschoenen, terwijl zij ook niet afkerig waren van fietsen. Met gestolen telefoons legden zij een particulier telefoonnet aan. De ouders wisten van niets, omdat de jongens onder schooltijd op pad gingen. Op school meldden ze zich ziek met briefjes, waarop ze de vervalste handtekening van hun ouders hadden geplaatst.

Gelukkig is de reactie overal merkbaar, ook in Amerika, want we lazen in *De Maasbode: De Amerikaanse uitgevers van beeldromans gaan zich zelf censureren*. Onder leiding van rechter Charles F. Murphy, die voor dit doel zijn functie in New York heeft neergelegd, is een ere-code van beeldromans opgesteld. Voor de installatie van het bureau dat de werking van het reglement moet controleren, is een bedrag van f 350.000 uitgetrokken. Volgens de Amerikaanse uitgeverbond geen overbodige luxe, aangezien de verkoop van beeldromans in Amerika is gestegen tot 60 à 70 miljoen per maand! Het reglement maakt een degelijke indruk en als de werking inderdaad kan worden verzekerd — en deze kans bestaat, gezien de medewerking van 26 belangrijke uitgevers van beeldromans, 5 clichéfabrieken, 7 kioskonemingen en 6 drukkerijen — heeft Amerika een belangrijke stap gezet op de weg van bestrijding van een der grootste gevaren voor de jeugd.

VAN GOOR'S ZILVERSERIE

Een serie boeiende verhalen van bekende schrijvers.

Per deeltje in geïllustreerd stevig omslag slechts f 1,20.

HET KABINET VAN MOEDER
GEERTRUI. 84 blz.
door C. E. Pothast-Gimberg.

DE KRANT VAN KEES VAN
DAM. 2e druk, 76 blz.
door Leonard Roggeveen.

HET GEHEIM VAN DE OUDE
POORT. 84 blz.
door Bart Schouwink.

VAN STRANDROVER TOT
REDDER. 84 blz.
door H. Th. de Booy.

DE HOOGVLIEGERS. 84 blz.
door L. Roggeveen. 2e druk.

HET HUISJE AAN DE DIJK.
4e druk, 84 blz.
door T. Hellinga-Zwart.

HET SCHIP „DE NOORD-
POOL”. dr C. Wilkeshuis. 80 blz.

HET ZEEROVERSJONGETJE.
6e druk, 84 blz.
door M. van Zeggelen.

In de boekhandel verkrijgbaar
G. B. VAN GOOR ZONEN'S U. M. N. V.
's-Gravenhage

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

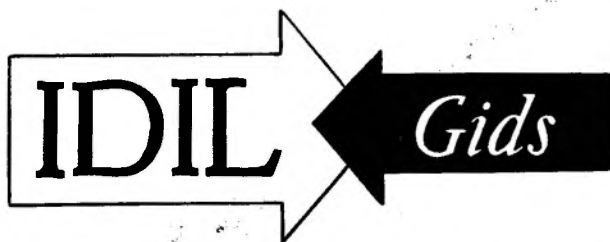
- van Arnhem*, Truus 2466
Dorry. Roman voor oudere meisjes. Geïll. met teken. — Haarlem, De Spaarnestad, (1954), (23 x 14), 167 blz., geb. f 4,50 IV-V, M †
- Arnoldus*, H. 2451
Deze wondere wereld. Geïll. met teken. dr Ben Horsthuis — A'dam; Antwerpen, Standaard-Boekhandel, (1954), (22 x 16), 144 blz., f 3,90; geb. f 4,90 VIa
- Beke*, Carel 2456
Pim Pandoer in het web van de Rode Spin. Geïll. met teken. dr Jan Lutz — Den Bosch, L. C. G. Malmberg, (1954), (25 x 17), 160 blz., geb. f 3,50 VIa, J
- van den Berg-Akkerman*, C. M. 2427
Pietje Mus. Geïll. met teken. dr Johanna Bottema — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, 1954, (21 x 16), 44 blz., f 0,70; geb. f 1,— VIc. (P)
- Blommaert*, Alois 2444
Het gestolen Millioen. Geheimzinnig verhaal voor de jeugd. Geïll. met teken. — Hasselt, Heidelberg, 1954, (23 x 16), 127 blz., 48 fr.; geb. 60 fr. VIa, J †
- de Bock-Luiting*, Nell 2450
Aat's padvindsters avonturen — Blaricum, Bigot & Van Rossum, (Hazelaar-reeks), (1954), 19 x 12), 160 blz., geb. f 1,50 VIa, M
- Dickens*, Charles 2453
De lotgevallen van Olivier Twist. Naverteld uit het Engels dr Casper de Jong. Geïll. met teken. dr John Hummel — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (Gulden Sporen-serie nr 8), (1954), (21 x 15), 120 blz., f 1,75; geb. f 2,50 VIa
- Franke*, S. 2461
Anansie. De avonturen van Heer Spin in Suriname. Geïll. met teken. — Meppel; Djakarta, H. ten Brink, (1954), (23 x 16), 159 blz., f 2,90; geb. f 3,90 V
- Friedl-Wennink*, W. 2432-2435
De kar. Mee doen. Mien wast. Pop Sam. Geïll. met teken. dr A. Walther — Den Haag, G. B. van Goor Zonen, (Kleuterserie), 1954, (13 x 10), p.dl 16 blz., f 0,25 p.dl. VIc
- Friedl-Wennink*, W. 2428-2431
De jurk. Melk met vel. Het nest. Poes is weg. Geïll. met teken. dr A. Walther — Den Haag, G. B. van Goor Zonen, (Kriel-serie), 1954, (13 x 10), p. dl 16 blz., f 0,25 p. dl VIc
- Graafland*, B. 2459
Schweitzer. Eerbied voor het leven. Geïll. met teken. dr F. Wijnand — Hoorn, West-Friesland, (Klimop-reeks nr 13), (1954), (21 x 16), 153 blz., geb. f 3,25 V, (P)

- Haarman, H. J. 2449
- De strijd om de Kaapse driehoekjes.* Geïll. met teken. dr Iep Valkema — Rijswijk, V. A. Kramers, (1954), 2e druk, (21 x 16), 224 blz., f 2,90; geb. f 3,90 VIa, J
- Hagers, Freddy 2458
- Als ik jou was, Marjolein...* Een nieuw boek in de „Marjolein-serie“. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Alkmaar, Kluitman, (1954), (21 x 16), 160 blz., f 2,75; geb. f 3,75 V, M, Ma
- Harteveld, Johanna 2462
- Florence Nightingale.* De dame met de lamp. Geïll. met teken. dr F. Wijnand — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 157 blz., geb. f 3,25 V, JM
- Harting, Else 2465
- Stel je voor dat ik ging emigreren.* Een boek voor grotere meisjes. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (25 x 18), 169 blz., geb. f 4,90 IV-V, M
- Hermans, Hubert 2447
- De gulden passer.* Plantins drukkerij in 1572. Geïll. met fig. — Antwerpen, De Sikkel, (Historische Verhalen nr 5), 1954, (22 x 14), 32 blz., f 0,95; 12,50 fr VIa
- Hesper-Sint, Marian,* en Greet Konings 2470
- Een boom vol lichtjes.* Een bundel kerstverhalen voor kinderen van 5 jaar af. Geïll. met teken. dr Nans van Leeuwen — A'dam, Ploegsma, 1954, (21 x 16), 132 blz., geb. f 3,95 VIc
- Jansonius, Hella 2468
- Joke op reportage.* Roman voor oudere meisjes. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 213 blz., geb. f 4,50 IV-V, M
- Jansonius, Hella 2467
- Sibindra.* Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (25 x 17), 160 blz., geb. f 4,25 IV-V, M
- Jongejan-De Groot, C. Th. 2441
- Goudhaantje.* Geïll. met teken. dr Rie Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), 3e druk, (23 x 16), 125 blz., geb. f 1,50 VIa-b, M, (P)
- Jongejan-De Groot, C. Th. 2471
- Het lege stalletje.* Geïll. met teken. dr Rie Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 40 blz., f 0,50 VIb-c, (P)
- Keijzer-De Jong, A. 2437
- Uggie en Oggie.* Geïll. met teken. dr Rie Kooyman — Baarn, Bosch & Keuning, (Lentehof-serie), (1954), 2e druk, (19 x 14), 54 blz., geb. f 1,30 VIc
- Koenen, Marie 2476
- Parcival* — Heerlen, Joh. Roosenboom, 1954, 4e druk, (20 x 13), 171 blz., f 3,— IV-V
- Krumgold, Joseph 2477
- ....En nu, Miguel.* Vert. uit h. Engels (...And Now Miguel) dr Herman Omloo — Utrecht, De Fontein; Antwerpen, Sheed & Ward, (1954), (22 x 15), 196 blz., geb. f 7,90 V

- Kühn, Magdalena* 2472
 Het Kerstfeest van de kluisenaar. Naar een oud Duits Kerstverhaal. Vert. uit h. Duits dr R. Oostr. Geïll. met teken. dr Menno van Meeteren Brouwer — Assen, Van Gorcum & Comp., (Akkerklokjes nr 23), 1954, (19 x 13), 32 blz., f 0,70; geb. f 1,05
 VIB
- Lam, Anton B.* 2438
De schreeuw in de nacht. Geïll. met teken. dr Teles' — Delft, W. D. Meinema, (1954), 2e druk, (23 x 16), 86 blz., geb. f 1,10
 VIb, J, (P)
- Lentinck, Rona* 2469
't Begon in de woestijn. Roman voor oudere meisjes. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 224 blz. geb. f 4,90 IV-V, M
- Long, William J.* 2463-2464
De grijze wolf. Op eenzame zwerftochten. Vert. uit h. Engels dr S. Cilia Stoffel. Geïll. met teken. dr Charles Copeland — A'dam, H. J. W. Becht, (1954), 3e druk, (22 x 15), resp. 132 en 140 blz., geb. 4,90 p. dl
 V, JM
- Michaëlis, Karin* 2439
Bibi. Uit het leven van een klein meisje. Vert. uit h. Deens dr G. W. Elberts. Geïll. met teken. dr Hedvig Collin en Bibi — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), 2e druk, (23 x 16), 176 blz., f 3,—; geb. f 3,95
 VIb, M
- Milne, A. A.* 2426
Nu zijn we zes. Vert. uit h. Engels (Now We Are Six) dr M. C. van Oven-van Doorn. Geïll. met teken. dr E. H. Shepard — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, 1954, (20 x 14), 104 blz., f 1,40; geb. f 1,95
 VIc
- Milne, A. A.* 2425
Toen wij nog heel klein waren. Vert. uit h. Engels (When We Were Very Young) dr Toos Blom. Geïll met teken. dr E. H. Shepard — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, 1954, 2e druk, (20 x 14), 104 blz., f 1,40; geb. 1,95
 VIc
- Norel, K.* 2475
Aaltje zoekt de herders. Geïll. met teken. dr Nans van Leeuwen — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 78 blz., geb. f 1,05
 VIb, (P)
- Olafson, Per* 2460
Leonardo, ontdekker en uitvinder. Geïll. met teken. † 4 blz. reprod. dr Leonardo da Vinci — A'dam; Antwerpen, Wereldbibliotheek, (Avontuur- en Techniek-reeks nr 45), 1954, (14 x 10), 121 blz., gec. f 0,85
 V, JM, N
- (Oostr, R., en C. Covens)* 2474
Kerstboek De Vonk 1954. Geïll. met teken. dr Lies Veenhoven — Assen, Van Gorcum & Comp., 1954, (25 x 16), 31 blz., f 0,60
 V, P
- van Rode, C.* 2445
De kleine foerier. Hendrik Conscience in de omwenteling van 1830 — Antwerpen, De Sikkell, (Historische Verhalen nr. 3), 1953, (22 x 14), 32 blz., f 0,95; 12,50 fr.
 VIa
- De Rover, P. A.* 2448
In donkere stormnacht. (Water en wind). Geïll. met teken. dr Hein Kray — Groningen, Jan Haan, (1954), 2e druk, (24 x 16), 89 blz., geb. f 1,50
 VIa, J, P

- Rutgers van der Loeff-Basenau, A.* 2452
- Lawines razen.* Geïll. met teken. dr Alie Evers — A'dam, Ploegsma; Antwerpen, C. de Vries-Brouwers, 1954, (23 x 16), 152 blz., geb. f 4,50 VIa
- Scott, Walter, Sir* 2454
- Ivanhoe.* Vert. uit h. Engels dr P. de Zeeuw J. Gzn. Geïll. met teken. dr Roothciv — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (Serie Oud Goud dl 31), (1954), (21 x 15), 104 blz., f 1,75; geb. f 2,50 VIa
- Verbeeten, W. J.* 2457
- Misdaad op de dubbele S.* Geïll. met teken. dr André Maas — Helmond, Uitg. Helmond, (Kroonserie dl 11), (1954), (25 x 17), 160 blz., geb. f 3,50 VIa, J
- Vermeulen, Lo* 2446
- Matamatam.* De strijd tegen de slavenhandel. Geïll. met fig. — Antwerpen, De Sikkel, (Historische Verhalen nr 4), 1953, (22 x 14), 32 blz., f 0,95; 12,50 fr. VIa, J
- Versteegh, Cor* 2455
- Nansen.* Poolvorsers en diplomaat. Geïll. met teken. dr F. Wijnand — Hoorn, West-Friesland, (Klimop-reeks nr. 14), (1954), (21 x 16), 155 blz., geb. f 3,25 VIa
- Vollewens-Zeylemaker, Greta* 2440
- De zesde.* Geïll. met teken. dr B. Midderigh-Bokhorst — Den Haag, Servire, (1954), 2e druk, (24 x 16), 176 blz., geb. f 3,95 VIb, M
- Wilkeshuis, C.* 2442
- Het schip „De Noordpool“.* Geïll. met teken. dr Th. J. Mathijssen — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (Zilver-serie nr 8), 1954, (19 x 14), 80 blz., f 1,20 VIa-b, J
- van Wijckmade, B. J.* 2436
- Wipneus en Pim bij de Knuppelmannetjes.* Geïll. met teken. dr H. Ramaekers — Maastricht, J. Schenk, (Wipneus-serie), (1954), (21 x 15), 64 blz., f 1,30 VIc
- XX* 2479
- En zij volgden Hem.* De weg naar Christus van Henri Gheon, Douglas Hyde, Edith Stein, Max Jacob, Charles Nicolle, Th. Lertton, Fred Copeman — Tielt, Lannoo. (Bekeerlingen uit de twintigste eeuw), 1954, 2e druk, (18 x 13), 144 blz., f 2,90; geb. f 4,50 V †
- XX* 2473
- Het licht schijnt overal.* Geïll. met teken. dr R. van Starckenborgh van Straten — A'dam, Ploegsma, 1954, (26 x 20), 56 blz., f 1,30 VIa-b, (P)
- XX* 2480
- Met de heiligen het jaar rond.* 2e Deel. Geïll. met teken. — Bussum, Paul Brand, 1954, 2e druk, 2 dln, (25 x 17), 584 blz., geb. f 12,50 p.dl. IV-V †
- XX* 2478
- We zijn allemaal maar mensen.* Verhalen over lieden van allerlei slag — Utrecht; Antwerpen, Het Spectrum, (De Zonnewijzer), (1954), (18 x 11), 312 blz., f 1,25 V †
- Zonruiter, P. Joh.* 2443
- Tussen rem- en gaspedaal.* Geïll. met teken. dr G. van Straaten — Alkmaar, Kluitman, (1954), (21 x 16), 157 blz., f 2,—; geb. f 3,90 VIa-b, J

JAN. 1955 JAARGANG VI NUMMER 6

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS L. VAN DEN HAM

Recensies 2481—2551

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 10 TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 2,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	87
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>A. J. A. M. Timmermans</i>	92
<i>Andere lectuur voor</i>	
<i>jonge mensen</i>	92
<i>Een uniek kinderboek</i>	
<i>van Piet Worm</i>	93
<i>Herdrukken vragen</i>	
<i>Uw aandacht</i>	94
<i>Bibliografisch register</i>	97

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Paedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in litterair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

- 2481 DEZE kroniek moge beginnen met twee
deeltjes uit de zo mooi verzorgde
Rinkelbel-reeks, nl. *Een mand vol ballen*
2482 en *Drie slimme negertjes*, beide door
Franz Weyergans geschreven en met
fleurig en kleurig plaatwerk van *Simonne*
Baudoin. Het eerste is een aardige ge-
schiedenis van een boze buurman, die
alle ballen die in zijn tuintje terecht
komen in beslag neemt. De kinderen
doen alles om de ballen terug te krij-
gen. Ze komen op een lumineus idee en kleine
Annie vertedert het hart van de (in
schijn) boze buurman. — Het tweede
vertelt over drie negertjes die zo graag
de prachtige kruik willen hebben van de
waterdrager, hun vader. Waardevolle
boekjes.
- 2483 *Cok Grashoff* schreef *De Zeesterretjes*,
waarmee bedoeld worden de 8-jarige
tweelingzusjes *Loes* en *Lies*, die een zo-
mer aan het strand waren in „Villa de
Zeester” (de titel van het boekje dat
hieraan voorafgaat). We treffen nu de
kinderen thuis in Rotterdam bij hun
ijspret en we gaan mee op weekend naar
het strand. Allerlei kleine avontuurtjes
worden eenvoudig verteld.
- 2484 *Felix Heidendal* vertelde in *Sprookjes*

uit het land der glazen bergen een vier-
tal sprookjes in *Tijl Uilespiegelstijl* en
Vlaams idioom. Enkele hieruit zullen
niet-katholieke kringen niet erg liggen.
Over de paedagogische waarde van dit
soort verhalen valt wel te twisten, want
lang niet alle kinderen zullen er tegen
kunnen. De noordnederlandse verteller
moet er het nodige in veranderen.

Ankie is zo'n lastpost, door *Miep Kuy-
pers*, gaat over ondeugende *Ankie* die bij
tante woont, omdat moeder gestorven
is en vader op zee. Als tante een arm
breekt, wordt *Ankie* in een kindertehuis
ondergebracht. Tenslotte keert vader ter-
rug en vindt onze heldin bij hem een
nieuw tehuis. Het verhaal is erg opper-
vlakkelig en *Ankie* is een echt onhebbelijk
kind vol nare streken.

We mogen wel in één adem noemen de
boekjes *Als het bijna bedtijd is...* en 2486
En... nu nog een verhaaltje. In het eerste 2487
vinden we verhaaltjes, spelletjes, versjes,
raadsels, tekenvoorbeelden, enz. Er is dus
voldoende variatie. De verhaaltjes zijn
beter dan de versjes, en niet iedereen zal
een voorstander zijn van tekenen naar
een voorbeeld. — Ook het tweede is
zo'n boekje met voor elck wat wils. Wie

ook wat „religieus” zou willen grijpt er naast. Men zal dus voor enige compensatie moeten zorgen.

- 2488 Dan gaan we naar *Brammetje en zijn vrienden*, door *Hartger Menkman*. In boerenland is het waarschijnlijk een aardig boekje. Brammetje is een reus van een boer en zijn vrienden zijn vooral de dieren. Er zijn zoveel biggetjes, dat er geen plaats meer is bij het moedervarken, en een biggetje krijgt met de zuigfles te eten. Het kleine jongetje Kees vergezelt Brammetje trouw op zijn wandelingen en helpt de dieren verzorgen. Veldwachter en burgemeester komen er op af, als ze menen dat een mensenmeisje is opgesloten, in plaats van Pietje, het dertiende biggetje dat ondeugend was geweest.
- 2489 *Huisje Zonneschijn*, door *Nanda*, is een katholiek gezinsverhaal, waarin de bewoners van huisje Zonneschijn een zware tijd doormaken. De twee tegenspeelsters zijn het 13-jarige Lineke, dat zich ontpopt tot moeders dappere oudste dochter, en haar ondeugend 11-jarig zusje Dorry. De stijl is middelmatig en het geheel is ouderwets sentimenteel.
- 2490 Aan de sentimentele kant is ook *Roze-marijntje en de oude juffrouw*, door *W. G. van de Hulst*. Hierin treffen we Roze-marijntje aan in een ziekenhuis, waar ze enige tijd moet blijven voor een blinde-darmoperatie. Door haar zonnig humeur wint ze aller harten en krijgt een speciale vriendin in een oude juffrouw, voor wie zij redding weet te brengen. Een lief verhaaltje.
- 2491 Vlot geschreven is *Hoera voor Hans de Wilde*, door *Ina van Velzen*. Hans is oneerlijk. Hij heeft geen moeder meer en wordt door oma schandelijk verwend. Als oma ziek wordt, komt er een tante in huis en met haar hulp bindt Hans de strijd aan tegen zijn ondeugd. En als hij tijdens een wedstrijd een prachtige overwinning op zijn oneerlijkheid heeft behaald, gaat er een hoera voor hem op. Een karakterverhaal dus, waar de moraal nogal dik op ligt. Het is een moraal uit het louter natuurlijke vlak.
- 2492 In *Brilstra en zijn bromvlieg* is *A. D. Hildebrand* als verteller op z'n best. Met

zijn rijke fantasie creëert hij hier het idee bromvlieg (= bromfiets met hefschroef). Smid Brilstra krijgt de burgemeester op zijn hand, neemt hem mee op een proeftocht, waarbij ze landen op een ruïne. Ze ontdekken een kist, en in die kist een andere kist en dan daarin weer een kist... Het volgende boek moet dan de hooggestemde verwachting bevredigen. De waarheid komt nogal eens in de verdrukking. Eerlijke jongens zullen de blz. 55/56 en 60 en 75 moeilijk kunnen bewonderen.

Ons volgende boek is *Zon en wolken boven een Singelhuis*, door *Cok Grashoff*. We maken kennis met een doodgegwoon gezin: vader de harde werker, moeder wat zwak en de kinderen van verschillend karakter. Moeders ziekte is een moeilijke tijd. Dit verhaal van de familie Joosten speelt in Rotterdam. Een positief boek van milde goedheid.

De club van 4 en 5, door *Frits van Vlijmen*, haalde een tweede druk. Vier van het lyceum vormen een club. Een van hen meent, dat Kees voor verklikker speelt. Een wraakoefening heeft onverwacht noodlottige gevolgen, waarbij ook de onschuld van Kees blijkt. Om het weer goed te maken wordt hij in de club opgenomen, die er voortaan een van vijf is. Het begin is wel wat zoetekoekiger, maar de rest stempelt het tot een vlot jongensboek.

En dan twee boeken uit de Zilverserie: *Het kabinet van moeder Geertrui*, door *C. E. Pothast-Gimberg*, is de levensbeschrijving van een kast. Ook de menselijke tragiek ligt er in opgesloten. Het kabinet verhuist van moeder Geertrui

naar het kasteel wegens pachtsschuld, van het kasteel naar het weeshuis, vandaar naar Kees als huwelijksgeschenk en zo gaat het maar door. De la van de kast doet de ene keer dienst als slee en de andere keer als wieg voor een

- tweeling. Uiteindelijk komt er een koper die de waarde weer kan waarden. In de geschiedenis van de kast leren we het menselijk leven kennen.
- 2496 Liefhebbers van de zee kunnen genieten van *Van strandrover tot redder*, door *H. Th. de Booy*. Het standpunt dat schipbreukelingen ook mensen zijn en dat zij dus niet mochten worden afgemaakt maar gered, is niet zonder strijd gemeengoed geworden. In dit goede boek ligt De Booy een tip van de sluier op. Een zeer lezenswaardig verhaal.
- 2497 POTSIERLIJKE avonturen van Suske en Wiske staan uitgebeeld in *De tamtamklopper* en *De dulle musketiers*, door *Willy Vandersteen*. In het eerste lezen we de humoristische kolder van hun expeditie en avonturen in het Surinaamse oerwoud, in het tweede zijn we verzeild in het tijdvak van de musketiers. Meer dan lachontspanning moet men in deze beeldverhalen niet zoeken.
- 2499 Vervolgens bespreken we een zevental „Historische Verhalen”: *Zes dagen in het klooster van Korsendonck*, door *Leo Op de Beeck*, geeft een interessante kijk op het kloosterleven rond 1460. Boeiend weet de auteur dit voor te brengen door een jongen, die meent dat monniken maar luiaards zijn, en straf van zes dagen in het klooster te geven en alle werk mee te laten doen, zodat hij wel tot ander inzicht komt. — *Emtiel van Hemeldonck* vertelt in *Hongersnood in Vlaanderen* in beknopte vorm de wederwaardigheden van een thuis-weversgezin in het Vlaanderen van 1844. Voor Vlaanderen een goed tijdsbeeld, terwijl ook voor het Brabantse deel van Nederland hier veel overeenkomstigheden schuilen. Een ernstig en goed verhaal. — Belangwekkend is ook *De dokter van de keizer*, door *Cyriel Verleyen*. Het is de korte levensbeschrijving van Andreas van Wesele (Vesalius), lijfarts van keizer Karel V en van Philips II en beroemd chirurg uit de 16e eeuw. — *Met Jan Vlaminc in de Guldensporenslag*, door *Hendrik Jespers*, geeft een summier verhaal van het verloop van de Guldensporenslag, met toe-
- lichtende kaart en verklaring van vreemde woorden. Jan Vlaminc, schildknaap van Willem van Gulik, speelt hier de hoofdrol. Auteur toont zich wars van overdrijving met allemaal helden aan de ene zijde en allemaal lafaards bij de tegenpartij. — Instructieve lectuur is ook *De Blijde Inkomst*, door *J. van Overstraeten*, een schets van de regeringen van de hertogen Jan II en Jan III ter inleiding op de Blijde Inkomste van hertogin Joanna en haar echtgenoot Wenzel van 6 Januari 1356. Voor Brabant van speciaal belang. — *Hubert Hermans* behandelt in *Napoleon en Antwerpen* de reactie en belevenissen van een Antwerpse jongen op gebeurtenissen in de stad tengevolge van Napoleon's opkomst en neergang. Het verhaal getuigt van verering voor de „geniale man” en van verachting voor de dwingeland. — En dan is er nog *Van schildknaap tot ridder*, door *Hendrik Jespers*. Het verhaalt van een ridder, die met zijn twee zonen naar de burcht van Brugge trekt. Zijn 18-jarige zoon zal er schildknaap worden, zijn 10-jarige page. Dit romantisch ridderverhaal met veten, jachtbedrijf, rechtspraak, tornooi enz. speelt omstreeks 1200. — Stellig zal deze hele reeks vooral aan de Vlaamse jeugd goede diensten bewijzen. *Wat Pauke bereikte*, door *Nanda*, is wel een beetje drakerig. Een onschuldig verdachte vader, een zure tante en boze pleegouders zijn in dit verhaal verwerkt. Tante's ogen worden door Pauke geopend en zij gaat schatrijk als weldoende fee rond. Alles is zo „opgelegd”.
- 2507 *Piraat van de koning*, door *René Guillot*, is een zeer romantisch avonturenboek over zeerovers en wilde gevechten; 't is eigenlijk vrij wonderlijk van een moraal voorzien, om roverij

- en moordpartijen te rechtvaardigen. We zullen de levendige inhoud maar niet vertellen en volstaan met de mededeling, dat rond 1661 de beroemde kaper Caravage zijn schip „Engel” op het droge laat zetten en dat de jonge Jean Marie Fontlajoie, bijgenaamd de walvis, zijn rol overneemt. De vertaling is goed.
- „Een keur van boeiende verhalen, tegen de achtergrond der historie van 25 eeuwen, voor de jeugd van 11—14 jaar” is *Door alle eeuwen*, door *J. van Mourik en G. Stuvet*; een bundel verhalen over avonturen en strijd in oudheid, middel-eeuwen en onze tijd (slag op de Java-zee, het Ardennenoffensief van 1944). Tevens geeft het boek korte schetsen over kunstenaars, ontdekkers en uitvinders. De keuze is over het algemeen zeer gelukkig en de stof biedt een rijke variatie. Een leerrijk boek, misschien meer geschikt voor de onderwijzersbibliotheek dan voor de jeugd zelf.
- Agniet, een 10-jarige wees uit Indonesië, komt bij haar oma op een groot buiten. Aldus schetst *Joh. W. Veeken-Bakker* in *Deed jij dat Agniet?* Oma, die als zeer vreemd en ongenaakbaar bekend staat, komt geheel onder de bekoring van haar kleindochtertje, stelt zich weer open voor mensenliefde, brengt belangstelling op voor burens, verzoekt zich met haar zoon en ontsluit voor Agniet het muziekhuis en de salon met de vleugel. Het verhaal is goed geschreven, maar we betwijfelen of het de kinderen aanspreekt. Bovendien zijn enkele toespelingen ongewenst.
- Vervolgens bespreken we *Wouter's overwinning*, door *W. D. Fürst*. Wouter is heetgebakerd, heeft een stel fijne vrienden, maar een verbeterd vijand in Kees Volmaar. Als Kees hem een tientje ontfuselt, slaat Wouter de dief tegen de grond. In zijn angst dat hij Kees gedood heeft, vlucht hij uit het dorp en belandt doodziek bij een oom. Beter geworden bezoekt hij Kees in het ziekenhuis en nu blijkt hem, dat zijn slachtoffer een oog zal moeten missen. Kees wil geen verzoening. Als na enige tijd bij de Volmaars brand uitbreekt, waagt Wouter zijn leven om dat van Kees te redden.
- Nu sluiten de twee jongens vriendschap voor het leven. Tegen het einde is het verhaal wel een beetje opgeschroefd.
- Gerrit Verheul*, door *A. Sj. Feenstra*, heeft maar één verlangen: de grote vaart. Hij droomt van verre landen en avontuur. Vader Verheul moet zijn boerderij te de steek laten. Hij begint een melkzaak en komt van een van zijn tochten ernstig ziek thuis. Dan krijgt Gerrit open oog voor het verdriet van moeder en voor haar zorg in de toekomst, en hij besluit in de zaak te blijven. Een vlot en sympathiek verhaal.
- Inbraak aan de Riviera*, door *Ivo Groot-hedde*, is een brok daverende ontspanningslektuur. Twee jongens gaan op vakantie naar de Riviera, liften terug, raken in een juwelendiefstal verward en in ontvoeringen, overvallen, misverstanden. Als het recht door hun toedoen zegeviert, zien ze er wel behoorlijk gehavend uit, maar worden ook rijkelijk voor hun prestaties beloond. Vlotte en boeiende ontspanning.
- Een boeiend ridderverhaal is *Het slot Oedenrode*, door *Max van Amstel*. Govert, leerling-smid op het slot Arcensteyn, komt achter het geheim van roofridder Otto van Oedenrode. Voor het oog van de wereld is deze ridder een achtenswaardig man, in werkelijkheid echter houdt hij zich met onzure praktijken op. Eer dat Govert de waarheid kan uitbrengen beleeft hij veel avonturen. Vlot en spannend geschreven.
- L. Husinga-Scaf* schreef *Zes uit een klas*. Als haar ouders naar Indië vertrekken, komt Nora voor enige jaren bij oom en tante in huis. Nora slaat zich door de moeilijkheden van aanpassing en verstevt de vriendschapsband tussen haar klasgenoten. Een zonnig jeugdboek, maar niet overal vrij van sentimentaliteit.
- Cor Bruijn* is de auteur van *Bram en Aart op zomervaat*. De twee vriendjes — de een kalm en bedachtzaam, de ander dapper en onnadenkend — gaan in een smal bootje een dag uit varen en beleven de nodige avonturen. De schrijver is er in geslaagd de nodige spanning

- er in te houden, mits zijn lezers nog niet door beeldromans en andere minderwaardige lectuur grondig bedorven zijn. Wie de geschiedenis van Madurodam en de belevenissen van de gemeenteraadsleden van deze miniatuurstad in verhaalvorm wil leren kennen, vindt zeker iets geschikts in *Connie's wonderland*, door *Freddy Hagers*. Al zijn namen en personen gefingeerd, het hele verhaal ademt echte werkelijkheidsfeer. De wereld van deze jeugd is aardig getekend.
- 2517 *Op stap met meneer Doncker*, door *Leonard Roggeveen*, verscheen in derde

- druk. Tom heeft aanleg voor muziek, maar zijn moeder (pensioenhoudster) moet uit geldnood de piano verkopen. Mijnheer Doncker, een der pensioengasten, wint op een verloting een draaiorgel en in de vakantie gaat hij met Tom de baan op om een piano bij elkaar te verdienen. En dat lukt ook. Een gezellig en gezond boek.
- Wie niet tegen een behoorlijke dosis vechten en bloed opziet, vindt een boeiend indianenverhaal in *De laatste der Mohikanen*, door *J. Fenimore Cooper*. Het is door H. de Bruijn vertaald en naverteld en voor jonge kinderen bevatelijk geworden. Zoals bekend speelt het verhaal in de tijd waarin Fransen en Engelsen elkkanders fortin in de Nieuwe Wereld bestrijden.
- 2519 Een geschikt meisjesboek is *Zo zie je, Christa!* door *Machteld den Hertog*. De familie van Dalen verhuist van Amsterdam naar Elspeet onder hevig protest van de 15-jarige Christa. Als na de genezing van Jan de familie weer naar Amsterdam zal terugkeren, is het weer Christa die protesteert, want ze heeft het leven in Elspeet leren kennen en waarderen. Hoe en waardoor? Deze ro-

- man geeft een prettig antwoord op beide vragen. Het recept is wel bekend, maar het gerecht is nog zeer goed verteerbaar. *Het huis aan de haven* is van *Rie Smaal-Meeldijk*. We vinden José in haar jonge leven wel wat zwaar op de hand. Het huis aan de haven staat open voor iedereen, maar José heeft geen broertje of zusje. Als toch nog een kindje geboren wordt, blijkt dat broertje ongelukkig. Het verhaal heeft een protestantse levensbeschouwing.
- En dan *De andere Nina*, door *Rie van Heeteren*. Nina is eenkennig, voelt zich altijd klein en sluit zich in zich zelf op. Als twee nichtjes komen logeren, doorbreekt Jos het pantser en legt zij Nina's goede, ware aard bloot. Een boek met paedagogische inslag en neutrale sfeer.
- Een vlotte en ondernemende leerling van een 3e klas H.B.S. heeft correspondentie met een Engels meisje. Zij wordt door haar penvriendin te logeren gevraagd, maar wil wegens de hoge reiskosten er thuis niet over praten. Zij vindt een weg door zelf het reisgeld te verdienen. Dat alles lezen we in *Waar een wil is...*, door *Marga van Renkum*. Aardig verteld.
- Een eenvoudig, modern meisjesboek is *De leertijd van Diny Verheul*, door *Miep Kuypers*. Als meisje voor halve dagen, onder toezicht van een huishoudschool, waar ze 's middags theorie krijgt, wil Diny haar huishoud-diploma halen. Ze overwint haar onhandigheid en krijgt het nodige zelfvertrouwen. Er zitten diverse opvoedkundige trekjes in dit verhaal.
- In de Gulden Sporen-serie verscheen *De laatste dagen van Pompeji*, door *E. Bulwer Lytton*. Het is een hachelijk avontuur, een roman voor volwassenen om te werken, te besnoeien tot een roman voor de jeugd. Ook H. de Bruijn is er niet bevredigend uitgekomen. Misschien dat dergelijke verhalen zich lenen voor een beeldroman.
- De Piraten in de Isefjord*, door *Erik Bertelsen*, zijn drie Deense jongens, die met hun zeilboot „De Piraat” een vakantie op het water doorbrengen. Ze beleven de nodige avontuurtjes en bemerken, dat ze over sportieve moeders beschikken.

Vlot en humoristisch, maar volkomen neutraal.

2526 Bram Klankenbergh krijgt van zijn oom een oud motorjacht cadeau. Aldus P. J. van Emburg in *Onraad op het radarscherm*. Met veel moeite weet Bram het beestje in orde te brengen. Met zijn vrienden gaat hij dan op vakantie naar Noorwegen. Hun radar wordt aanleiding tot een reeks spannende belevenissen met een onderzeeër. Spannend.

2527 Negatieve lectuur vormt *Een klopjacht op een kapitein*, door Willy van der Heide. De woordenschat van de drie helden en hun gedragingen als amateur-detective zijn zodanig, dat het boek elke positieve inslag mist.

2528 En tot besluit twee bakvisromannetjes: *Sjaan's reisavontuur* is van N. Schuttevaer-Velthuis. Tante Carla, haar nichtje Helmi, Els het notarisdochtertje en Sjaan het dienstmeisje gaan een Rijnreisje maken. De clou is, dat Sjaan als heldin optreedt en twee dieven ontmaskert. Er wordt een beetje geflirt. Het verhaal is goed geschreven, maar als reisverhaal is het waardeloos en als detectiveboek niet spannend genoeg.

2529 *Netty Wijchgel* schreef *Het dolle freuletje als detective*. Lolo, het dolle freuletje, maakt met man en vrienden per luxe-woonwagen een vacantiereis naar België. Hun eerste stopplaats is in de buurt van een oud, onbewoond buiten. Lolo wil er het hare van hebben, raakt danig in de knel en wordt ontvoerd. Reisgezelschap, politie en grenswacht komen in actie. Na een enerverende jacht wordt de dief geknipt. Een fris boek dat graag gelezen zal worden.

ANDERE LECTUUR VOOR JONGE MENSEN

2530 Voor de „historici” is er een boekje van Ina Boudier-Bakker: *Vier grote Oranjes*. Met een warme liefde voor het Oranjenhuis en een vrij grote mate van objectiviteit heeft de schrijfster getracht een portret te tekenen van Willem de Zwijger, Maurits, Frederik Hendrik en Willem III, de stadhouder-koning. Op deze

Mogen wij u voorstellen:

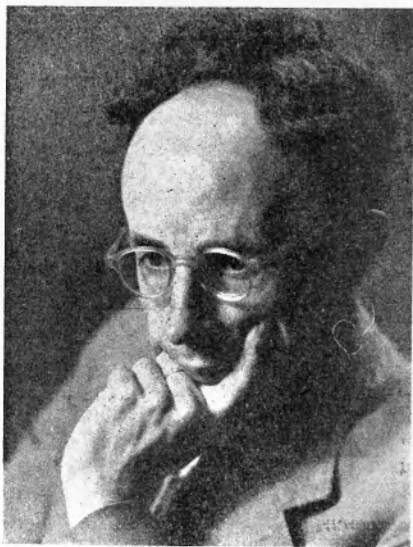
A. J. A. M. TIMMERMANS

Deze in 1907 geboren schrijver begon, naar hij ons verklaarde, zijn studie in de Letteren op zijn zevende jaar, toen hij in de Maastrichtse krant van die dagen het feuilleton probeerde uit te spellen over „Lydia, de blanke slavin” en „Phocis, de scheurmaker”.

Hij behaalde de hoofdklasse en legde eind-examen gymnasium af, studeerde enkele jaren psychologie in Duitsland en Engeland, en werd in 1936 door de Regering aangewezen voor een studiereis van een half jaar naar Amerika, in verband met de inrichting van het L.O. aldaar.

Alphons Timmermans is auteur van 70 à 80 boeken, waaronder vele van paedagogische of didactische aard; 30 daarvan werden vertaald of zijn in vertaling. Hij schreef ook een filmscenario, dat in 1952 bekroond werd. Omstreeks 1930 begon hij met het schrijven van romans die „de wereld toch niet op haar grondvesten deden schudden”. Toen hij op het jeugdboek overschakelde, had hij echter onmiddellijk zeer groot succes. En zijn leven is in elk geval veel te kort „om nog alle boeken, boekjes, toneelstukken, filmscenario's te schrijven”, die hij nog zou willen brengen.

We laten de auteur aan het woord: „Ik schrijf het liefst vóór de jeugd of voor volwassenen óver de jeugd. Een kind is het mooiste dat er bestaat en men komt er nooit op uitgekeken. Het is altijd nieuw en men kan er eeuwig van

leren. Zodra men dit inzielt, kan men er niet meer over zwijgen."

Zijn dierbaarste boek gaat over drie kleine kleuters: „Het is reeds lang klaar, maar ik moet het nog schrijven."

Over zijn roeping zegt hij: „Schrijven is een ziekte, waarvan men niet kán en niet wíl genezen. Men is er mee gestraft en men is er gelukkig mee. — Schrijven voor kinderen is moeilijker dan schrijven voor volwassenen. Men heeft slechts een zeer beperkt aantal toetsen ter beschikking en moet toch een leuke melodie spelen. Bovendien moet men kunnen kruipen in de huid van het kind, kijken door de ogen van het kind en de lucht kunnen inademen, zoals alleen een kind dat kan. — Helaas is het aantal beunhazenschrijvers ontstellend groot. Deze zouden ongetwijfeld zacht en kalm in den Heer ontslapen, als de ouders, ooms en tantes

laatste valt het meeste licht. Dit gaat zelfs met een tikkeltje romantiek gepaard. Van hoog letterkundig gehalte kan men niet spreken.

In de novelle *Kinderhand* tekent *Til Brugman*, hoe Jan Heuvel, de oudste van 4 kinderen, wier ouders zijn overleden, een voortdurende mislukking in zaken, langzaam verdwaast. Deze vreemde en steeds meer vervreemdende man heeft alleen contact met kinderen, de enige die hem verstaan en waarderen. Het verhaal is zeer goed geschreven met veel vondsten van erbarmende humor en speelse verbeelding.

EEN UNIEK KINDERBOEK VAN PIET WORM

Aan één enkel boek een heel aparte bespreking wijden, doen we in onze *Idil-Gids* niet gauw, aangezien ons daartoe de ruimte ontbreekt. Maar als dan in die enorme stroom van jeugdlectuur die ongeveer dagelijks bij ons binnenkomt, ineens een boek zich naar voren dringt door zijn reuzenformaat van bijna een halve meter hoogte, en dat boek verschijnt dan tegelijk in New York en in Toronto, terwijl Engeland, Duitsland, Zweden, Zwitserland en Israël dat voorbeeld zullen volgen, dan wordt het een gaarne begroet uitzonderingsgeval.

Die uitzondering bezorgt *Piet Worm* met zijn *De 3 paardjes*. Dit zo aparte kinderboek is geheel van de originele lithografieën (in kleuren) gedrukt, waardoor aesthetisch een fraai resultaat bereikt werd, nu schrijver en tekenaar een en dezelfde persoon zijn. Drie kleine paardjes, een wit, een zwart en een bruin, zijn de hoofdfiguren. Zij spelen wat in de wei en als zij gelach horen, blijkt dat afkomstig van een boom. En die boom blijkt... *Piet Worm*. De paardjes willen naar de stad; hun vriend *Piet* zorgt voor een kostelijke maskerade. Zij worden door B & W ontvangen als de verwachte prinsessen. 's Avonds komt de misleiding aan het licht. Ons viertal wordt de volgende dag, als de echte prinsessen ge-

2531

2532

komen zijn, op hun voorspraak uit de gevangenis bevrijd. De prinsesjes nemen de paardjes mee, terwijl arme Piet alleen achterblijft. — Wat er verder gebeuren zal? Dat weet Piet Worm alleen, want hij heeft met zijn Amerikaanse uitgever een contract moeten tekenen, dat er minstens drie vervolgen op het verhaal geleverd worden!

Ook van het tekenwerk zullen de kleinen, net als hun vaders en moeders, telkens en telkens genieten.

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Hoewel wij al zo vaak het voornemen hebben gemaakt, geen herdrukken meer te bespreken omdat we zo moeten woe- keren met de plaatsruimte, deed zich thans een „technische storing” voor, waardoor een hele serie herdrukken aan de beurt kan komen — (Deze titels zijn niet in het *Bibliografisch Register* opgenomen.)

- 2533 *Het kabouterhuis*, door C. M. van Hille-Gaerthé, brengt een 20 korte verhalen op charmante wijze verteld. Door die avonturen na te spelen en met hun eigen fantasie aan te vullen, zullen de kinderen er langer en intenser van genieten. Een korte handleiding is aan de verhalenreeks toegevoegd. Enerzijds is het een voorleesboek, anderzijds een werkelijke aanwinst voor de speelgoedkast. Tjeerd Bottema zorgde voor aardige illustraties. (VIC — Van der Peet — geb. f 5,90).
Van Rie Cramer verschenen in herdruk *Otje de Bas* en *Het engeltjesboek*. Het zijn twee fijne kinderboekjes; de gewone dingen in het kinderwereldje van Otje worden kinderlijk beschreven en schrijfster weet zo over bloemen, planten en dieren te praten, dat het kind hiervoor liefde krijgt; en in het tweede staan leuke versjes. Beide boekjes zijn loffelijk geïllustreerd. (VIC — G. B. van Goor Zonen — resp. geb. f 2,25 en f 1,50).
Er zijn vier boekjes van F. H. N. *Bloemink: Wim en de maan. Hek en kip*,
2536 *Paljas en de bij* en *Does in het bos*. In

Vervolg „Mogen wij u voorstellen”

alleen *goede* jeugdlectuur kochten. Dat schijnt echter verschrikkelijk moeilijk te zijn.”

De tegenwoordige strip-manie acht hij een stap achteruit, omdat ze de vervlaking en passiviteit bevordert. En dan komt hij nog eens terug op dat zo aparte vak van de jeugdschrijver: „Ook jeugdboeken moeten „literair” zijn op hun manier. Een jeugdschrijver is geen áankomend schrijver, hij is een ánder schrijver dan iemand die voor volwassenen schrijft. Dat inzicht begint gelukkig langzaam baan te breken. En het lijkt niet uitgesloten, dat de tijd komt dat het volledig wordt erkend. — Wie werkelijk goed schrijft voor de jeugd, wordt ook graag gelezen door volwassenen. Ik zou haast zeggen: dat is een wezenskenmerk van een goed jeugdboek.” En over de katholieke jeugdboeken krijgen we te horen: „Het jeugdboek is katholiek in de mate, waarin de auteur katholiek is, omdat een boek is, wat de auteur is. Het is een afstraling van zijn geest, zijn gemoed, zijn hart, van zijn hele zijn. Hij moet niet proberen daar iets aan toe te voegen, dat gaat niet. Niemand geeft wat hij niet heeft. Is hij doorleefd katholiek, dan zal dat ook in zijn boeken blijken. — Maar God beware ons voor katholieke jeugdboeken, waarin de auteur, om welke redenen dan ook, doet alsof. Men schrijft geen katholieke boeken door er een katholiek sausje overheen te gieten. Dergelijke boeken hebben een averechtse uitwerking en wekken op den duur slechts afkeer bij het gezonde kind. Daarom mag men aan de schrijver twee eisen stellen: Hij moet het

vak verstaan en hij moet iemand zijn. Veel jeugdschrijvers van tegenwoordig verstaan ófwel het vak niet óf zouden beter kunnen schrijven onder het pseudoniem Niemand."

Met deze ontboezeming van Alphons Timmermans hebben onze lezers weer de nodige meditatiestof. L. v. d. H.

5238 al deze verhaaltjes („om zelf te lezen”) zijn alle moeilijke woorden vermeden. Naar de inhoud zijn het gewone, kleine belevenissen in bonte afwisseling. Veel illustraties. (VIc — G. B. van Goor Zonen — f 0,95 per deel).

2540 Al vaak hebben we aandacht gevraagd voor de Harlekijntjes-serie van *Josephine Siebe*. Een herdruk bereikte ons van *Harlekijntje met vakantie* en *Harlekijntje in de stad*. Het zijn de vrolijke, dollen avonturen van een levende Jan Klaassen die, hoewel onverbeterlijk in zijn ondeugendheid, toch een goed hartje heeft. De volwasseneren zijn uitstekend getypeerd! (VI b-c — Van Holkema & Warendorf — f 2,75; geb. f 3,90 p. st.)

2542 *De hoogvliegers*, door *Leonard Roggeveen*, gaat over een vliegerwedstrijd bij gelegenheid van een jubileum. Een der deelnemers haalt een streek uit en krijgt later berouw. Een prettig jongensboek in de echte Roggeveen-stijl. (VIb, J — G. B. van Goor Zonen — f 1,20).

2543 De beroemde Dolittle-serie van *Hugh Lofting* heeft wel geen aanbeveling meer nodig. Ook de herdrukken *Het circus van Dr Dolittle* en *De dierentuin van Dr Dolittle* zijn kostelijk en amusant. Dr Dolittle is een dierenvriend, die de uitzonderlijke gave bezit de diertaal te spreken en te verstaan. Dit stelt hem in staat de dieren te helpen en buitengewone dingen met hen te verrichten. De aantrekkelijke illustraties van de schrijver doen het zeer goed. (VIb — G. B. van Goor Zonen — f 3,—; geb. f 3,95 per stuk.)

2544 In de Zilver-serie verscheen als nr 7 de zesde druk van *Het zeeroversjongetje*, door *Marie C. van Zeggelen*. Alfoerse

Boeken

die in Uw
„Klasse-bibliotheek”
niet lang op de
plank zullen staan

- IN HET WITTE LAND
door *Herman Steylen*.
2e druk, 152 blz. Geb. f3,95.
Een oorspronkelijk verhaal van Eskimo's en rendieren in het hoge Noorden.
- KOERT WIELS
door *Jan de Fariet*.
160 blz. Geb. f 3,95.
Een boeiend boek over de ontdekking van het verzonken eiland Atlantis.
- DICK EN DE WELO-STRALEN
door *P. v. d. Laan*.
152 blz. Geb. f 3,95.
Spannende avonturen rondom een geheimzinnige uitvinding.
- HET ZONDERLINGE TESTAMENT
door *Leonard Roggeveen*.
160 blz. Geb. f 3,95.
Een boek van Roggeveen behoef geen nadere aanbeveling.
- DE GEHEIMZINNIGE VERDWIJNING VAN TONNETJE
door *J. H. Secker*.
128 blz. Geb. f 3,25.
Tonnetje valt in handen van een roversbende. Een spannend jongensboek.

In de boekhandel verkrijgbaar
G. B. VAN GOOR ZONEN'S U.M.N.V.
Postbus 290 - 's-Gravenhage

- zeerovers vallen een eiland aan en kleine Bo maakt zich ernstige verwijten dat hij de ladder niet tijdig heeft opgehaald. Met grootmoeder, moeder en zusje valt hij in handen van de rovers die in opdracht van de sultan van Ternate handelen. Bo krijgt de kans om aan de zending te vertellen wat er gebeurd is en deze neemt de slaven in bescherming. Door tussenkomst van de zending — die hier met het gezag van het Nederlandse gouvernement optreedt — kunnen alle vrouwen en kinderen naar hun land terugkeren. Hoewel de stijl niet bepaald afgestemd is op de jeugd, is het verhaal boeiend en leerzaam genoeg. (VIa-b, (P) — G. B. van Goor Zonen — f 1,20).
- 2546 Een jongensboek volgens het gewone recept is *Pech met de „Boemerang”*, door *Hans de la Rive Box*. Het gaat over enige vrienden die in Wijk-aan-Zee gaan logeren en daar onderling sportieve wedstrijden organiseren. Het is vlot geschreven, maar van dit soort gaan er precies twaalf in het dozijn. De jeugd zal het wel met plezier lezen en in zoverre voorziet het in een behoefte: (VIa-b, J — Kluitman — f 2,—; geb. f 2,90).
- 2547 Het bekende vervolg op het nog bekendere *Paddeltje is: Om de schatten van Il Tigretto*, door *Joh. H. Been*. *Paddeltje*, de vroegere scheepsjongen van Michiel de Ruyter, beleeft hier spannende avonturen in verband met de verborgen schatten van *Il Tigretto*, een Barbarijs zee-rover. Omdat de schatten op onrechtmatige wijze zijn verkregen, besluit *Paddeltje* deze te vernietigen. Uit het vlotte, boeiende verhaal valt ook heel wat te leren. Voor onze jongens om van te smullen. (VIa-b, J, (P) — Kluitman — f 3,25; geb. f 4,50).
- 2548 *Ouwe Bram*, door *W. G. van de Hulst*, is al aan de 14e druk! *Ouwe Bram* woont eenzaam en verlaten in een geheimzinnig huisje. Zijn naam heeft geen goede klank en men vertelt wonderlijke dingen over hem. De ware geschiedenis over *Bram* kent echter niemand. Wat hij meegemaakt heeft vertelt dit sympathieke boek. (VIa-b, J, (P) — Callenbach — geb. f 1,30).
- Een gezinsboek uit het Friese land is *Het huisje aan de dijk*, door *T. Hellinga-Zwart*. Het speelt omstreeks 1910 in een eenvoudige arbeiderswoning waar vijf bengels van kinderen sober, doch met liefde worden grootgebracht. De gebeurtenissen worden prettig en vlot verteld. (VIa-b, J. — G. B. van Goor Zonen, — f 1,20).
- 2550 *De schat in het Duivelsmeer*, door *B. V. Zwegers*, vertelt over *Hans*, de zoon van een uitvinder, die zich ten volle verantwoordelijk voelt voor de uitvinding van zijn zieke vader. Hij gaat met de fantastische *Nautilus* onder bandieten in Zuid-Amerika een daverend avontuur tegemoet. Goed en kwaad wordt in dit geslaagde jongensboek op voortreffelijke wijze tegenover elkaar gesteld. In de „geïdealiseerde realiteit” krijgen de jonge lezers iets voorgezet, dat niet alleen aantrekkelijk maar ook waardevol voor hen is. (VIa, J — J. Schenk — geb. f 3,90).
- 2551 *Nico J. P. Smith* schreef *De diefstallen bij „De Arend”*. Een Amsterdams expeditiebedrijf ondervindt, dat vrij regelmatig goederen worden ontvreemd. De jongste firmant neemt zelf de zaak ter hand en geraakt in spannend avontuur. Natuurlijk wordt de bende opgerold. Spannend amusement, vlot van stijl en knap geïllustreerd. (VIa, J — Van Holkema & Warendorf — f 2,90; geb. f 3,95).

FRATER LUDWINUS KLEIJBERG †

Op Zondag 23 Januari 1955 is na enige dagen bewusteloosheid op 73-jarige leeftijd te Grave overleden de ere-voorzitter van de *Idil*, afdeling *Keurraad voor jeugdlectuur*. Frater Ludwinus is een van de oprichters geweest van de *Keurraad* en was gedurende 25 jaar voorzitter. Wat jeugd en jeugdlectuur aan deze paedagoog en idealist te danken hebben valt niet te schatten. Wilt hem in Uw gebeden herdenken.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

- van Amstel*, Max 2513
- Het slot Oedenrode*. Geill. met teken. dr Wim Knotter — Haarlem; Antwerpen, De Sleutel, 1954, (23 x 16), 172 blz., f 3,50; geb. f 4,50 VIa, J
- Bertelsen*, Erik 2425
- Piraten in de Isefjord*. Vert. uit h. Deens (Pirater paa Isefjorden) dr Francine Schregel-Onstein. Geill. met teken. dr H. Schøsler Pedersen — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), (23 x 16), 148 blz., geb. f 3,95 V, J, N
- de Booy*, H. Th. 2496
- Van strandrover tot redder*. Geill. met teken. dr W. Gerritsma — Den Haag, G. B. van Goor Zonen, (Zilverserie nr 4), (1954), (19 x 13), 84 blz., f 1,20 VIa-b, J
- Boudier-Bakker*, Ina 2530
- Vier grote Oranjes*. Een karakterschets. Geill. met 8 blz. reprod. — A'dam, P. N. van Kampen & Zoon, (1954), (21 x 15), 136 blz., geb. f 4,90 IV-V
- Brugman*, Til 2531
- Kinderhand — A'dam, De Beuk, 1954, (21 x 13), 63 blz., f 3,— IV-V
- Bruijn*, Cor 2515
- Bram en Aart op zomervvaart*. Geill. met teken. dr Jan Lutz — A'dam, Ploegsma, 1954, (22 x 15), 160 blz., f 3,05; geb. f 3,90 VIa, J, (P)
- Bulwer Lytton*, E. 2524
- De laatste dagen van Pompeji*. Naverteld uit h. Engels dr H. de Bruijn. Geill. met teken. dr Johnny Hummel — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (Gulden-Sporen-serie nr 7), (1954), (21 x 16), 120 blz., geb. f 2,50 V, JM
- Cooper*, J. Fenimore 2518
- De laatste der Mohikanen*. Naverteld uit h. Engels dr H. de Bruijn. Geill. met teken. dr Johnny Hummel — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (Gulden Sporen-serie nr 6), (1954), (21 x 16), 112 blz., geb. f 2,50 VIa, J
- van Emburg*, P. J. 2526
- Onraad op het radarscherm*. Geill. met teken. dr G. van Straaten — Alkmaar, Kluitman, (Sneeuwbal-serie), (1954), (19 x 13), 159 blz., f 1,60; geb. f 2,50 V, J
- Feenstra*, A. Sj. 2511
- Gerrit Verheul*. Geill. met teken. dr L. Hugo de Reede — Meppel, M. Stenvert, (Bellefleur-serie), 1954, (25 x 17), 178 blz., geb. f 3,90 VIa, J
- Fürst*, W. D. 2510
- Wouters overwinning*. Geill. met teken. dr L. Hugo de Reede — Meppel, M. Stenvert, 1954, (24 x 17), 245 blz., f 3,50; geb. f 4,90 VIa, J
- Grashoff*, Cok 2483
- De Zeesterretjes*. Geill. met teken. dr Lies Veenhoven — Alkmaar, Kluitman, (Serie Ons Genoegen), (1954), (20 x 14), 112 blz., geb. f 1,95 VIc, M
- Grashoff*, Cok 2493
- Zon en wolken boven een Singelhuis*. Geill. met teken. dr Joop Löbler — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 123 blz., geb. f 2,35 VIa-b

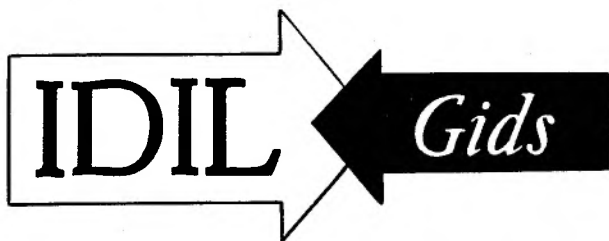
- Groothedde*, Ivo 2512
Inbraak aan de Rivièra. Geïll. met teeken. dr Rein van Looy — Haarlem; Antwerpen, De Sleutel, 1954, (22 x 16), 168 blz., f 3,50; geb. 4,50 VIa, J
- Guillot*, René 2507
Piraat van de koning. Vert. uit h. Frans (Luc la Baleine, Corsaire du roi), dr Frans van Oldenburg Ermke. Geïll. met teken. dr Pierre Rousseau — Maastricht, J. Schenk, (1954), (22 x 16), 176 blz., geb. f 3,90 VIa, J
- Hagers*, Freddy 2516
Connie's wonderland. De geschiedenis van Madurodam. Geïll. met teken. dr H. Giesen — Alkmaar, Kluitman, (1954), (21 x 16), 158 blz., f 2,90; geb. f 3,90 VIa
- van Heeteren*, Rie 2521
De andere Nina. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 132 blz., geb. f 2,65 VIa, M
- van der Heide*, Willy 2527
Een klopjacht op een kapitein. Geïll. met teken. dr Frans Mettes — Meppel, M. Stenvert, (Bop Evers-serie), 1954, (25 x 18), 186 blz., geb. f 4,50 V, J
- Heidendal*, Felix 2484
Sprookjes uit het land der glazen bergen. Van de Spaanse kroonprinses. Geïll. met teken. — Hasselt, Heideland, 1954, (23 x 17), 32 blz., 20 fr. VIB-c
- van Hemeldonck*, Emiel 2500
Hongersnood in Vlaanderen — Antwerpen, De Sikkel, (Historische Verhalen nr 6), 1954, (22 x 14), 32 blz., f 0,95; 12,50 fr. VIa-b †
- Hermans*, Hubert 2504
Napoleon en Antwerpen — Antwerpen, De Sikkel, (Historische Verhalen nr 9), 1954, (22 x 14), 32 blz., f 0,95; 12,50 fr. VIa
- den Hertog*, Machteld 2519
Zo zie je, Christa! Geïll. met teken. dr Rie Reinderhoff — Haarlem, Boom-Ruygrok, (Pionier-serie), (1954), (20 x 16), 176 blz., geb. f 2,90 VIa, M
- Hildebrand*, A. D. 2492
Brilstra en zijn bromvolieg. Geïll. met teken. dr Marten G. Toonder en G. Stapel — A'dam, H. Meulenhoff, (1954), (21 x 16), 164 blz., f 2,70; geb. f 3,95 VIa-b, J
- van de Hulst*, W. G. 2490
Rozemarijntje en de oude juffrouw. Geïll. met teken. dr W. G. van de Hulst Jr. — Nijkerk, G. F. Callenbach, (Rozemarijntje-serie dl 4), (1954), (23 x 16), 94 blz., f 1,40 VIB, M, (P)
- Huisinga-Scaf*, L. 2514
Zes uit een klas. Geïll. met teken. dr Annelies Kuiper — Meppel, A. Roelofs van Goor, (1954), (22 x 16), 111 blz., f 2,—; geb. f 2,75 VIa, M
- Jespers*, Hendrik 2502
Met Jan Vlaminck in de Guldensporenslag. Geïll. met fig. — Antwerpen, De Sikkel, (Historische Verhalen nr 1), 1953, (22 x 14), 32 blz., f 0,95; 12,50 fr. VIa-b

- Jespers, Hendrik* 2505
Van schildknaap tot ridder — Antwerpen, De Sikkel, (Historische Verhalen nr 10), 1954, (22 x 14), 32 blz., f 0,95; 12,50 fr. VIa
- Kuypers, Miep* 2485
Ankie is zo'n lastpost. Geïll. met teken. dr Joop Löbler — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 91 blz., geb. f 1,95 VIIb-c, M
- Kuypers, Miep* 2523
De leertijd van Diny Verheul. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 139 blz., geb. f 2,65 VIa, M
- Menkman, Hartger* 2488
Brammetje en zijn vrienden. Geïll. met teken. dr Nelly Donker — A'dam, H. Meulenhoff, (1954), (22 x 16), 88 blz., f 1,35; geb. 2 ,25 VIIb-c
- van Mourik, J., en G. Stuvcl* 2508
Door alle eeuwen. Een keur van boeiende verhalen, tegen de achtergrond der historie van 25 eeuwen, voor de jeugd van 11-14 jaar. Geïll. met teken. dr Hugo Krien — Rijswijk, V. A. Kramers, (1954), (25 x 18), 311 blz., f 6,40; geb. f 7,90 VIa
- Nanda* 2489
Huisje Zonneschijn. Geïll. met teken. dr Nans van Leeuwen — Haarlem; Antwerpen, De Sleutel, 1953, 3e druk, (23 x 16), 172 blz., f 2,50; geb. f 3,50 VIb, M †
- Nanda* 2506
Wat Pauke bereikte. Geïll. met teken. dr Rie Reinderhoff — Meppel, M. Stenvert, (Bellefleuret-serie), 1953, 2e druk, (25 x 17), 170 blz., geb. f 3,90 VIa, M
- Op de Beeck, Leo* 2499
Zes dagen in het klooster van Korsendonk. Geïll. met fig. — Antwerpen, De Sikkel, (Historische Verhalen nr 7), 1954, (22 x 14), 31 blz., f 0,95; 12,50 fr. VIa-b, J †
- van Overstraeten, J.* 2503
De blijde inkomst — Antwerpen, De Sikkel, (Historische Verhalen nr 8), 1954, (22 x 14), 32 blz., f 0,95; 12,50 fr. VIa
- Pothast-Gimberg, C. E.* 2495
Het kabinet van moeder Geertrui. Geïll. met teken. dr Rie Kooyman — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (Zilverserie nr 1), (1954), 2e druk, (19 x 14), 84 blz., f 1,20 VIa-b
- van Renkum, Marga* 2522
Waar een wil is . . . Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 148 blz., geb. f 2,65 VIa, M
- Roggeveen, Leonard* 2517
Op stap met meneer Doncker. Geïll. met teken. dr Willem Backer — Den Haag, G. B. van Goor Zonen, (1954), 3e druk, (23 x 16), 160 blz., geb. f 3,95 VIa, J
- Schuttevaer-Velthuijs, N.* 2528
Sjaan's reisavontuur. Roman voor oudere meisjes — Haarlem; Antwerpen, De Sleutel, 1954, (23 x 16), 224 blz., f 4,90; geb. f 5,90 IV-V, M

- Smaal-Meeldijk*, Rie 2520
- Het huis aan de haven*. Geïll. met teken. dr Adri Alindo — Delft, W. D. Meinema, (1953), (23 x 16), 110 blz., geb. f 1,40 VIa, M, (P)
- Vandersteen*, Willy 2498
- De dollé muskettiers*. Geïll. met teken. — A'dam, Standaard-Boekhandel, (De Avonturen van Suske en Wiske), (1954), (26 x 21), 56 blz., f 2,40 VIa
- Vandersteen*, Willy 2497
- De tamtamklopper*. Geïll. met teken. — A'dam, Standaard-Boekhandel. (De Avonturen van Suske en Wiske), (1954), (26 x 21), 56 blz., f 2,40 VIa-b
- Veeken-Bakker*, Joh. W. 2509
- Deed jij dat, Agniet?* Geïll. met teken. dr R. van Looy — Naarden, In den Toren, (1954), (23 x 16), 292 blz., f 3,—; geb. f 4,50 VIa, M, (P)
- van Velzen*, Ina 2491
- Hoera voor Hans de Wilde*. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 91 blz., geb. f 1,95 VIb
- Verleyen*, Cyriel 2501
- De dokter van de keizer* — Antwerpen, De Sikkel, (Historische Verhalen nr 2), 1953, (22 x 14), 32 blz. f 0,95; 12,50 fr. VIa-b
- van Vlijmen*, Frits 2494
- De club van 4 en 5*. Geïll. met teken. dr Roothciv — Den Haag, G. B. van Goor Zonen, (1954), 2e druk, (23 x 16), 136 blz., geb. f 3,50 VIa-b, J †
- Weyergans*, Franz 2482
- Drie slimme negertjes*. Geïll. met teken. dr Simonne Baudoin — Tilburg; Doornik, Casterman, (Rinkelbel-reeks), 1954, (26 x 20), 20 blz., geb. f 2,30 VIc
- Weyergans*, Franz 2481
- Een mand vol ballen*. Geïll. met teken. dr Simonne Baudoin — Tilburg; Doornik, Casterman, (Rinkelbel-reeks), 1954, (26 x 20), 20 blz., geb. f 2,30 VIc
- Worm*, Piet 2532
- De 3 paardjes*. Geïll. met teken. dr Piet Worm — A'dam, Van Holkema & Warendorf, (1954), (45 x 18), 44 blz., f 4,50; geb. f 5,90 VIc
- Wijchgel*, Netty 2529
- Het dollé freuletje als detective*. Geïll. met teken. dr Bouwk — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), (23 x 16), 240 blz., geb. f 4,95 IV-V, M
- XX 2486
- Als het bijna bedtijd is . . .* Geïll. met frontispice + teken. — A'dam, H. Meulenhoff, (Zonnestrallen), (1954), (24 x 18), 50 blz., f 1,60; geb. f 2,50 VIb-c
- XX 2487
- En . . . nu nog een verhaaltje*. Geïll. met frontispice + teken. — A'dam, H. Meulenhof, (Zonnestrallen), (1954), (24 x 18), 50 blz., f 1,60; geb. f 2,50 VIb-c

Zie ook de nrs 2533 t/m 2551, welke zijn besproken in het artikel *Herdrukken vragen uw aandacht*, maar die niet zijn opgenomen in het bibliografisch register.

FEBR. 1955 JAARGANG VI NUMMER 7

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS L. VAN DEN HAM

Recensies 2552—2615

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 10 TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 2,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	103
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>H. Th. de Booy</i>	108
<i>Herdrukken vragen</i>	
<i>Uw aandacht</i>	111
<i>Bibliografisch register</i>	113

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginners (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Paedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in litterair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

2552 ER zijn vier nieuwe „Gouden Boekjes”,
25 3 de nummers 7 t/m 10, en wel *De*
2554 *kladderkatjes*, door *Han G Hoekstra*;
2555 *Hoep, zei de chauffeur*, door *Myrian*;
Sambo, het kleine zwarte jongetje, door
Annie M. G. Schmidt; en *Het eigenwijze*
eendje, door *Jane Werner*. De Gouden
Boekjes munten uit door hun aesthetisch
verantwoorde illustraties; het zijn eigen-
lijk fraaie prentenboeken met minimale
en simpele tekst. Het eerst genoemde ver-
telt van twee katjes die zo graag met
kleuren spelen en veel nieuwe vinden,
maar niet weten hoe aan groen te kom-
men, tot heel toevallig een van de katjes
een potje blauwe verf omgooit en het
andere een potje gele. Het tweede geeft
een verhaaltje over een chauffeur met
een kiepwagen die een stel dierenvriend-
jes van de boerderij een ritje laat maken
en lekker laat glijden op zijn laadbak.
Het avontuur van het negerjongetje
Sambo met de vier tijgers wordt leuk
verteld; en in het laatste vindt moeder-
eend haar weggelopen peuter terug. —
We hebben wel eens gelezen, dat de in-
ternationalisering van het kinderboek
ook bedenkingen oproept, aangezien taal
een eigen volksbezit is. Al geloven we,
dat dergelijke bezwaren voor een groot

deel weerlegd kunnen worden, toch is
de kwestie belangrijk genoeg om er eens
ernstig over na te denken, alvorens con-
clusies te trekken.

In het vervolgdeeltje *Thomas, Teddie en de Trabbelman op zee* vertelt *A. D. Hildebrand* ons de verdere avonturen van matroos Thomas, beer Teddie en het kereltje Trabbelman dat alles anders deed dan gewoon. Het drielief beeft veel op hun vaart naar het onbewoonde eiland. Dat eiland blijkt echter niet zo onbewoond, want Trabbelman ontdekt enige familieleden en hoort verder nieuws van zijn vader. Leuke humor en gezellige leesstof, maar Hildebrand loopt gevaar zijn verhalen te ver uit te spin-
nen.

En dan een aardig, eenvoudig verhaal van *Hartger Menkman: Brammetje en zijn zorgen*. Grote Bram, die door de jongens voor Brammetje Pijpsteel wordt gescholden, is de dikke vriend van Keesje, de jongen die in het eerste deel het biggetje opfokte. Als een van de schooljongens in het water valt, redt Bram de deugniet. Verder enige kleine avontuurtjes, o.a. van de strikken zettende Bram en de hem achtervolgende agent Snap.

2556

2557

- Het mooie verhaal van de intocht in Jeruzalem wordt door *Muriel Chalmers* op zeer bevattelijke manier voor de kleintjes verteld in *Hosanna, Hosanna, Koning van ons!* De overvloedige illustraties van Roberta F. C. Waudby zullen de kleuters zeer aanspreken.
- 2558 Er zijn twee boekjes van *Maur. Peeters*, nl. *Ukkie-pukkie* en *Robbie*. Ukkie-pukkie is een kabouterdje dat de mensen graag helpt en Robbie is een konijntje dat op verkenning uitgaat in het bos, kattelwaad uithaalt, verdwaalt en bijna slachtoffer wordt van meneer Vos. De verhaaltjes zijn aardig geschreven en royaal geïllustreerd.
- 2559 In de bekende Rinkelbel-reeks verschenen twee boekjes van *Gijs Haag*, nl. *Tiny op de boerderij* en *Tiny gaat op reis*. We hebben veel meer lof voor het bijzonder mooie plaatwerk van Marcel Marlier dan voor de tekst. Het eerst genoemde is veel beter dan het tweede. In het eerste wordt verhaald, hoe Tiny gaat logeren op de boerderij van tante Lucie en kennis maakt met de diverse dieren daar. In het tweede gaat Tiny met haar pop op reis, van huis weglopend om naar Afrika te gaan. Een en ander is nogal onpedagogisch en niet eenvoudig van woordkeus.
- 2561 *Van een oud vrouwtje, een pannenkoek en een varken*, door *Dam Jaarsma*, is de bewerking van een oud Fries sprookje, waarin wordt verteld hoe het komt dat het varken steeds in de modder wroeft. Gretha Zijl knipte er mooie prenten bij. Veel leerzaams, o.a. over de spoorwegen en de natuur, valt te lezen in het boekje van *Rie van Heeteren*, getiteld *In en om het seinhuis*. Rien uit de derde en zijn zusje Martje uit de tweede klas moeten zich altijd samen vermaken. Een grote dag breekt aan, wanneer de lijn geëlectriceerd is en de eerste elektrische ook bij het seinwachtershuis van hun vader stopt om een cadeau van de directie af te geven.
- 2562 *Cor van der Schaaf* schreef *De avonturen van Kokkie Kokosnoot*. Tot groot verdriet van zijn ouders is Kokkie Kokosnoot een avontuurlijk negerjongetje. Op een van zijn speurtochten in het apenbos raakt hij verdwaald en vindt een geheimzinnige kist, met daarin een nog geheimzinniger briefje. Hoe dit briefje tenslotte grote vreugde brengt voor de familie Kokosnoot vertelt dit boekje. Aardige en goed geïllustreerde leesstof.
- 2566 *Pietertje Plat in Toverstad* is een boekje van *Jan van der Meer*. Vreemde vliegtuigen zijn boven een klein eilandje in de Oceaan verschenen en hebben een wit poeder uitgestrooid. Wie daarmee in aanraking komt, begint te dansen. Pietertje Plat, de kajuitsjongen van een schip dat het eilandje aandoet, verlost de bewoners uit hun ellende. Geestige illustraties verlevendigen het leuke verhaal.
- 2567 *Het uitverkoren volk*, door *Drs J. Eyckeler S.M.M. en G. van Gerwen*, is deel 5 in de serie „Bijbelse Geschiedenis voor de Jeugd”. Het behandelt in concentrische uitbreiding opnieuw heel het Oude Testament. De gegeven bijzonderheden blijven binnen het geestelijk bereik van de jeugd. De kaartjes en tekeningen zijn sprekend; maar het staaltje van Samson's kracht is technisch verassend, om niet te zeggen onwaarschijnlijk.
- 2568 *Schipperskinderen*, door *Annie Sanders*, verhaalt enkele kinderbelevissen van broer en zus, wier ouders in de binnenvaart zijn. Het protestantse element erin is erg sterk en de moraal ligt er nogal dik op. Voor katholieke kinderen is het ongeschikt.
- 2569 *Brammetje Brom helpt de politie* door *Aert de Koning*. Brammetje ontdekt met zijn vrienden in de duinen een schat en vertelt dit aan zijn vader die bij de politie is. Bij het opsporen van de daders mogen de jongens meehelpen. Een niet erg origineel verhaal met doorzichtige intrige, maar als lectuur niet ongeschikt. Aardige leesstof voor meisjes biedt *Een schoolreis met gevolgen*, door *Miep Kuypers*. Twee Haagse schoolklassen hebben een week geruild met twee klassen van een dorpsschool. De tweeling Wies en Kees krijgen thuis een meisje
- 2570

dat kinderverlamming gehad heeft en nog drie weken langer in het dorpsgezin mag blijven tot genoeg van beide partijen.

2571 Van A. D. Hildebrand is er *Brilstra's bromolieg verovert het luchtruim*. Zoals bekend uit een vorig deel hebben smid Brilstra en zijn zoon, samen met de burgemeester, een zogenaamde foele-doze gevonden. Na veel moeite en zoeken weten ze die open te maken en vinden er een perkament in, dat het bestaan van een schat vermeldt, verborgen in de oude ruïne van het dorp. Het hele verhaal gaat nu over het opsporen en vinden er van. Met een flinke dosis humor worden de diverse personen gekarakteriseerd. Ondermaten gaat nu een gouden toekomst tegemoet, want Brilstra heeft zijn patent en de schat zal worden gebruikt om een grote fabriek te bouwen. Twee boeken van Tom Bouws vragen onze aandacht. Het zijn de delen 1 en 2 van „De avonturen van Blikkie en Treas” en wel: *De jacht op de rose diamant* en *De tocht naar het eiland van Sinbad*.

2572
2573

Treas en Blikkie beleven allerlei avonturen, als zij samen op jacht gaan om een kostbare diamant op te sporen, die door een dief is verstoppt in een van de beroemde roomtaarten van bakker Simon van Bemmelen. Telkens als zij de diamant op het goede spoor menen te zijn, gooit de pseudo-Amerikaan (de dief) roet in het eten. Zeven taarten moeten geconsumeerd worden, eer de diamant terecht komt. Het wordt een heerlijke kolderjacht, leidend naar een restaurant, een circus, een vuurtoren, een vliegmaschine, het atelier van juf Hortensia en de bakkerij van Simon. De jacht wordt een succes. Beste ontspanning en leuke illustraties. — In het tweede deel ontdekken de onwaarschijnlijk dappere Blikkie en Treas het eiland van Sinbad, een man die door de politie gezocht wordt.

Sinbad heeft de wonderlijkste en ongehooflijkste uitvindingen gedaan. Vijf helicopters brengen tenslotte redding en de boeven worden gevangen. Humoristische fantasie. Het tweede deel vinden we niet zo tintelend als het eerste.

„De avonturen van Kuifje” kregen een vervolg in *Mannen op de maan*, door Hergé. Het beschrijft de reis naar de maan en het verblijf daar. We ontmoeten de onverschrokken Kuifje, in gezelschap van zijn vriend kapitein Haddock, en de twee onnozele detectives Jansen en Janssens. Een album vol avontuur en verrassing. Aan de tekenaar komt alle lof toe. Ook dit deel zal een warm onthaal vinden bij de talrijke bewonderaars van Kuifje.

Slome Dirk beleeft een avontuur in de Belgische Ardennen en zijn H.B.S.-vrienden Geurt, Wout en Henk delen er volop in mee. Ze komen zelfs onder de pressie van een paar misdadigers, waardoor ze een strijd tussen waarheid en leugen hebben te voeren. De inzet is de bevrijding van hun vriend.

Recherche, helicopter en grote headlines vormen het eigenlijke aroma van dit niet onverdienstelijke jongensboek dat *Aleid van Rhijn* schreef onder de titel *Avontuur in de Ardennen*. En dan het boek *Klaar... over!*, door *Henriëtte van Eyk en Wim Hora Adema*. In het kader van een boeiend verhaal rond een verloren documententas wordt een goede indruk gegeven van het werk van de schoolverkeersbrigades in Amsterdam. De „klaar-

overs” (Verkeersbrigadiertjes) van een chique school en die van een volksschool zoeken afzonderlijk naar de „gestolen” tas en treffen elkaar in een oud huis waar ze hebben ingebroken. De tas wordt gevonden. Als tal van misverstanden zijn opgehelderd, worden tenslotte fantastische beloningen uitgedeeld. Een fris en boeiend boek, met vaart geschre-

2574

2575
2576

- ven. Vlotte illustraties en prachtige foto's. Een uitgave die een aanbeveling verdient.
- 2577 In het 15e vervolgverhaal in de Bob Evers-serie van *Willy van der Heide*, met als titel *Een raderboot als zilvervloot*, beleven Jan, Bob en Arie weer de wildste avonturen op hun speurtocht naar een verborgen goudschat. Het verhaal bukt van de gebruikelijke sensatie.
- 2578 *Victor Vreeland is voortvluchtig*, door *Johan de Vries*, is een verhaal over een ouderloze Ulo-leerling, die door zijn oom voorbestemd is om in een drogisterij te komen. Onze Victor zint dit allerminst en dat brengt hem tot domme dingen. Hij vlucht uiteindelijk. Alles wordt dan nog gecompliceerder, daar tegelijk met Victor ook 300 gulden verdwenen zijn. De vuilnisbelt bewijst Victors onschuld. Als dan nog een verzoening wordt gevonden met de school, krijg het boek een heel happy end. Een origineel verhaal met boeiende spanning. — Op de voorpagina staat vermeld „voor jongens van 10 tot 14 jaar”, terwijl op het achterblad aangegeven staat „van 10 tot 12 jaar”.
- 2579 *Thais, het Laosmeisje*, door *Else van der Hoek*, vertelt van een Chinees meisje, dat na omzwervingen met haar oom met de woonwagen, strandt op het fabrieksterrein van een Brabantse familie met 3 dochtertjes. De oom sterft. Fabrikant van Duyn en zijn vrouw adopteren het kind. Welke moeilijkheden er dan nog rijzen, zullen we ter lezing overlaten. Een voor meisjes spannend verhaal, zoals men er niet veel aantreft. De toon alleen is wat gezapig, de taal wat stijfjes. Over de pioniersmoeilijkheden van een naar Canada geëmigreerde Hollandse familie lezen we in *Een kranige jongen in Canada*, door *Kees Holst*. De jongens zullen er uit leren, dat er in Canada voor slappelingen geen plaats is. De eerste hoofdstukken zijn wel wat te zwaar voor de jeugd onder de 13, maar de latere avonturen (sneeuwjacht, gevecht met een beer en met arenden, tocht over ijsschotsen, enz.) maken weer veel goed. Geen enkel woord van waardering kunnen we opbrengen voor *Vecht voor het goede!*, door *Erika Hald*. De vertaling is slecht en de inhoud is niet veel zaaks. Vader is hier een grote bullebak, moeder een zielege figuur, het dochtertje Erna een lastig kind, nichtje Else een vals schepsel. En met al die misbakels wordt tenslotte alles koek en ei. Nee, liever geen boek met zelfmoordsuggesties.....
- Kapitein Zeldenthuis* is de auteur van *De jongen van de zee*. De vader van Chacho Caballo de Vera breekt een been en daardoor is de familie, die van de visvangst van vader moet leven, vrijwel brodeloos. Chacho besluit stilletjes met de sloep van vader op de visvangst te gaan. Een levendige beschrijving van het gevecht dat Chacho heeft met een grote tonijn. Hij komt als overwinnaar uit de strijd, maar is dan ook aan het eind van zijn krachten. Zoekende boten redden hem, vader is trots op zijn zoon en de vis wordt duur verkocht. Een boeiend, Hemingway-achtig verhaal.
- 2581
- 2582
- H. Th. de Booy* is de auteur van *De laatste reis van Steven Glas*. Een jonge zee-man, die op zijn eentje in een gestolen jacht de Oceaan overstak, en een oude schipper, als kapitein van een Nederlandse reddingsboot in de dienst vergrijsd, ontmoeten elkaar tijdens een woeste stormnacht op de kolkende golven van het Plaatgat. Voor de oude schipper was het zijn laatste reis, voor de jonge een nieuw begin. In aansluiting op het in dit nummer geplaatste stuk over de Booy kunnen we vermelden, dat ook dit boek gebaseerd is op een werkelijk voorgevallen stranding: „In 1931 ging een onbekend jacht ten onder op de Kuipersbult bij Schiermonnikoog. Het stoffelijk overschot van
- 2583

- de enige opvarende werd door de reddingsboot van Oostmahorn opgepikt. Later bleek deze eenzame zeiler Noord-Amerika te zijn ontvlucht met een gestolen jacht om aan de greep van de politie te ontkomen." Aldus vertelde ons de schrijver van dit goede jongensboek.
- 2584 *De vader van Robinson Crusoe*, door *Josepha Mendels*, is een lofwaardige poging om de schrijver van het beroemde boek tot de jeugd te brengen. Het boekje bevat interessante bijzonderheden over *Robinson Crusoe* en zijn auteur. Na inleiding, korte inhoud van het boek, beschouwing over het verhaal en overzicht van de navolgingen volgt het bewogen leven van Defoe, de man die steeds in de schuld zat, telkens er bovenop raakte, steeds opnieuw begon en zich door karakter en eigenaardigheden van vrouw en gezin verwijderde. De historisch onjuiste waardering van geschiedkundige feiten uit de 17e eeuw maakt dit boek voor katholieke kinderen minder geschikt. De uitgave is keurig verzorgd. Heeft de Bob Evers-serie al een dubieus onthaal, de door *Willy van der Heide* naar het Engels bewerkte boeken *De Mars-bewoners seinen?* en *Een straal-duikboot ontsnapt!* zijn al even twijfelachtig. Het heeft geen zin de onzinnige inhoud beknopt weer te geven. Deze delen 1 en 2 van de „Strato-Stervaart-Serie” doen wel geweldig technisch, met neutralisator en reddingseieren enz., maar het is veelal te kolossaal en de taal lijkt vaak op jargon. De jeugd zal het wel geweldig vinden en spanning kan men er niet aan ontzeggen. Maar inzake opvoeding tot het lezen van waardevolle boeken.....
- 2585 *Biggles & Co*, door *Captain W. E. Johns*, brengt ook weer volop spanning en knal-effect. Een makelaarsfirma heeft met vijanden te kampen die herhaaldelijk goudtransporten overvallen. Biggles neemt de taak op zich. Dan is de spanning niet meer van de lucht tot de verrassende ontknoping: een der firmanten blijkt tot de bende te behoren en dubbel spel te spelen.
- 2588 *Bwana*, door *René Romanet*, bevat vier korte schetsen over vier Belgische missionarissen in de Congo. We zien hier de bwana (= missionaris) als bouwver, ontginning, soldaat en priester. De verhalen zijn vaak avontuurlijk en boeiend. De besproken figuren zijn: Joris van Geel, Pater Vyncke, P. Cambier en P. van Henxthoven. Opbouwende en leerzame lectuur. De kwaliteit kon beter. Een smerig schoolschandaaltje waarbij een leraar wordt geschorst, omdat een boze leerling hem beschuldigt haar te hebben willen kussen en dit publiceert in het schoolblad, lijkt ons geen aantrekkelijk of aanbevelenswaardig onderwerp voor een jeugdboek. Het hele boek door zijn alle arme mensen ongelooflijk nobel en alle rijke ongelooflijk gemeen. Voor de goede afloop worden in de laatste bladzijden die rijken ook ineens nobel. Dat afkeurenswaardige boek heet *Het schoolblad „De Krokodil”* en het is geschreven door *Karna Pehrson*.
- 2589 Paedagogisch onverantwoord achten we ook *Margreet*, door *Ria van der Wolf*. Schrijfster mist het talent om de geschiedenis van Margreets moeilijke jaar tot een roman te maken. Vader gaat hertrouwen, Margreet kan zich daarin niet schikken en verlaat dan maar het huis om op een internaat opgeleid te worden voor kleuterleidster. Het probleem over het doden van mensen (blz. 80-81) is voor katholieken onaanvaardbaar. En het probleem tweede moeder wordt opervlakkig en slecht behandeld. De karaktertekening is slecht en de stijl is maakwerk.
- 2590 Het volgende boek is *Het werd toch anders*, door *Nida Voerman*. Als de 16-jarige Hetty haar Mulodiploma behaald heeft, wil ze niet meer verder leren. Ze gaat naar kantoor, maar kantoorwerk ligt haar niet. Na veel moeilijkheden komt ze tot de conclusie, dat kinderverzorgster een ideaal beroep voor haar is; met plezier gaat ze voor het benodigde diploma werken. Een vlot geschreven verhaal. Het ontbreken van elke godsdienstige gedachte vinden we een bezwaar.
- 2591 Een Rotterdamse jeugdroman, bekroond

met de Kan. Amaat-Jooprijs 1953, die de prettige familieverhouding schetst in het gezin van de eenvoudig gebleven oliemagnaat van „Maaszicht“, en de burens van de kleine werf op vaak boeiende wijze tekent, is *Tussen renstal en Maas*, door R. van Ipenburg. Het is een goed, katholiek boek voor jonge meisjes. Het steekt een heel eind uit boven de slappe kost die men aan de jeugd zo dikwijls voorzet. Niet sentimenteel, niet overdreven, maar gezond. Het gegeven is fris, de verteltrant vlot, de sfeer verkwikkend. We bevelen het gaarne aan.

2592

Het probleem door *Frans van de Merwede* aangesneden in *De man die van de wereld viel*

2593

is: de technische uitvinding die zo ver gaat dat ze een ramp kan zijn voor de gehele mensheid. Professor Kinkhoorn gaat met zijn twee zoons op vacantie in België. Hij blijkt meer detective dan professor. Zijn zoons helpen hem heel

moeilijke raadsels op te lossen. Humor speelt in dit fantastische boek een gezonde rol. Het spannende avontuur zal graag gelezen worden, zelfs door grote mensen.

2594

Vlaamse taal en Vlaamse humor kenmerken *De schat van Beersel*, door Willy Vandersteen. Overigens lokt ons het beeldverhaal als jeugdlectuur niet aan. Het experiment van de hypnotiseur is wel aardig gevonden. Te jonge lezers kunnen de kolder nog niet voldoende onderkennen.

2595

Het stripverhaal *De speurtocht van de vrijheid* is al nr 33 in „De avonturen van kapitein Rob“. Sterk romantisch, eigenlijk meer afdalend naar het goedkope liefdesverhaal. Opvoedkundige waarde heeft het niet, spanning wel.

H. TH. DE BOOY

WIE aan Thijs de Booy denkt, denkt aan de zee en aan het reddingswezen. Hij is geboren op 26 December 1898 te Den Helder. Na het behalen van het diploma HBS 5 j. cursus te Amsterdam volgde hij van 1917-1920 de opleiding tot zeeofficier aan het Kon. Instituut v. d. Marine te Amsterdam en was hij van 1920-1930 in functie als luitenant ter zee, aan boord van torpedoboten, mijnenleggers en opnemingsvaartuigen van de hydrografische dienst in de Molukse archipel. In 1930 werd hij secretaris van de Noord- en Zuid-Holl. Redding Mij en in 1947 derzelver Directeur.

In 1950 schreef hij op verzoek van Uitgever L. Stafleu zijn eerste jongensboek: *Avontuur om Rottumerplaat*. (Daarvóór had hij enkele boeken geschreven over het reddingswezen aan de Nederlandse kust en een boek met 16 spannende verhalen over schipbreuken aan Nederlandse schepen overkomen, in de 17e, 18e en 19e eeuw, nl. *In de boten — Schip verlaten*. Zijn kort na de oorlog verschenen boek *Tussen Mijnen en Grondzeeën* gaat over de belevenissen van de Noord- en Zuid-Holl. Redding Mij tijdens de oorlogsjaren). Dat eerste jeugdboek werd gevolgd door *Avontuur op Hekseneiland* en *De laatste reis van Steven Glas*. Alle drie boeken staan in verband met de zee en het reddingswezen, maar „Heks-

eiland" geeft voornamelijk impressies van Ierland.

Zowel Rottumerplaat als Hekseneiland bevatten zelf beleefde avonturen, spelend in een aan de schrijver zeer bekende en dierbare omgeving. Ook „Steven Glas" is gebaseerd op een werkelijk voorgevallen stranding (in 1931 bij Schiermonnikoog). De Booy zegt ronduit: „Ik geloof niet, dat ik een boek zal kunnen schrijven over een volkomen gefantaseerd onderwerp en spelend in een mij niet bekende omgeving."

Geen wonder ook, dat De Booy zich zelf allerminst als een „jeugdschrijver" beschouwt, ook al heeft het hem veel voldoening gegeven, dat zijn jongensboeken zo goed zijn ontvangen en door de jeugd worden gewaardeerd. En dan komt de Directeur aan het woord: „Ik tracht de jongens (en meisjes) iets van mijn eigen ervaringen bij het Reddingwezen te vertellen om zodoende een steentje bij te

2596
P. Meert is de auteur van *De score is blank*. De vriendschap tussen twee studenten van een Vlaams college wordt tengevolge van een pijnlijke gebeurtenis verbroken. Omdat beide jongens onmisbare krachten zijn in het voetbal-elftal van de school, brengt hun tweedracht tevens de voetbaleer van de school in gevaar. Een der ex-vrienden verlaagt zich tot geniepigheden, maar de ander overwint zichzelf, geholpen door een der docenten, en reikt uit eigen beweging de vriendschapshand. Hun ruzie eindigt in een blanke score. Helder en idealistisch schildert de schrijver de worsteling van de edelmoedige knaap met zijn trots. De vage aanzet tot een jeugdliefde brengt in hem het beste naar boven. Weliswaar is de taal sterk Vlaams gekleurd en klinkt de terminologie voor nuchtere Nederlandse oren nu en dan wat theatraal, maar het geheel is toch mannelijk en rijk van inhoud.

2597
Vacantie in de Bovenlanden, door *Mieke den Ouden*, vertelt van een groepje jongens en meisjes, die voor het merendeel in dezelfde klas zitten en samen een gezellig clubje hebben. Lief en leed op school, vooral met „het Vriespunt", een jonge leraar die de broer is van een van hen. Tijdens een vakantie leren ze elkaar beter kennen en waarderen, en het eind is dat de leraar zich verlooft met een van de meisjes. Het verhaal speelt in het Indië van vlak voor de oorlog en tijdens het begin van de oorlog. De omgang tussen jongens en meisjes is fris en vrij, zonder geflirt.

2598
Een liefdesroman is *Liesbeth*, door *Nel van der Zee*. Moeder houdt pension en er komt een nieuwe „kostheer", meneer De Wit. Deze interesseert zich voor de frisse Liesbeth en helpt haar voor haar eindexamen gym. Dank zij die hulp slaagt zij. Maar daarmee is de belangstelling niet gedaan, want op de achtergrond blijft de repetitor een rol spelen bij het bezorgen van baantjes, waardoor de financiële zorgen verdwijnen. Ze brengt het tot directie-secretaresse en een happy ending. Een vlot geschreven neutraal boek, zonder literaire prenties.

De hoofdpersoon van *Het zusje van Flip*, door *Anje H. Boswijk*, is Mieke, de jongste van een groot gezin. Zij wordt door moeder, broers en zusjes verwend, vooral door haar oudste broer Flip, die de plaats van de gestorven vader bij haar inneemt. Na haar eindexamen wil ze zelfstandig worden, zoekt een baan en gaat op kamers wonen in Amsterdam. Na een periode met liefdesperikelen volgt al spoedig de verloving met een wat oudere vriend. Een verhaal dat niet boven de middelmaat uitsteekt.

Een Romeinse roman van sympathiek gehalte is *Lavinia*, door *Caroline Dale Snedeker*. Lavinia woont in Rome en houdt zeer veel van de oude stad. Op zekere dag wordt haar vader door de keizer aangesteld tot „legaat” in Brittannië. Dat brengt voor de patriciërsfamilie een hele verandering mee. Lavinia zal echter in Rome blijven waar zij uitgehuwelijkt wordt aan Decimus. Deze verschijnt echter niet als de trouwdag daar is. Lavinia is overgelukkig, dat zij haar ouders en broer Marcus nu mag vergezellen naar het hoge noorden. De tocht naar Engeland wordt zeer boeiend beschreven. Moeder Aurelia en Lavinia vallen in handen van woeste Kelten, worden door christenen gered en nemen het christelijk geloof aan. Lavinia huwt met haar bevrijder, de edele en goede Govan. Marcus sneuvelt aan de grenzen. Zeker geen „roman voor meisjes van 14-18 jaar”, zoals de ondertitel ons wil doen geloven is: *Mijn moeder is beroemd*, door *Margreet Velsen-Quast*. Lotje is trots op haar beroemde moeder, de gevierde toneelspeelster, hoewel deze haar dochtertje verwaarloost om zich geheel aan de kunst te wijden. Het kind offert zich voor moeders roem en geluk. Een klasgenoot van het lyceum brengt haar het inzicht bij, ook aan eigen toekomst te denken. Moeder en dochter beleven elk een romantiek met een pakkend slot. Goed geschreven en goede compositie. Opvoedkundige passages liggen door de tekst verspreid. Er wordt wel enig wijs besef gevraagd om uit alles het „ware” te kunnen puren.

dragen het Nederlandse Reddingwezen populair te maken bij het Nederlandse volk, dat het als een plicht moest gaan zien om vrijwillig financiële steun te verlenen aan de Redding-Maatschappijen.” Om de jeugd vertrouwd te maken met die gedachte schreef hij in de Zilverserie van Van Goor: *Van strandrover tot redder* en voor uitgeverij Duwaer (Boortorenreeks) een boekje over het Reddingwezen.

Wat het schrijven van boeken betreft heeft H. Th. de Booy helemaal geen plannen. Wel hoopt hij t.z.t. nog eens „een boek te schrijven over Jan Dijker en Maarten Zeeman en als het lukt ook over Wiebe Veenstra, de zoon van de strandrover-smokkelaar Oene Veenstra uit Rottumerplaat. Deze stille wensen maken we hier graag publiek, omdat we de stille hoop koesteren, dat De Booy aan de Nederlandse jeugd die weldaad bewijzen zal.

Gaarne voldoen we aan de wens van de Directeur van de Kon. N.Z.H.R.M.: „Ik zou het op prijs stellen indien U de lezers van de *Idil-Gids* wilt wijzen op de mogelijkheid, dat zij 2 keer per jaar *De Reddingboot*, het orgaan van de Kon. N.Z.H.R.M. kunnen ontvangen, indien zij die Maatschappij, Herengracht 545, Amsterdam, met een minimum bijdrage van f 3.— per jaar steunen. Bovendien ontvangen zij dan ook het „Reddingbootdagmaledertje”. *De Reddingboot* bevat rapporten van alle tochten der reddingboten van de Kon. N.Z.H.R.M. en ook zo nu en dan interessante verhalen uit de historie van het Nederlandse reddingwezen.”

2602 Met wel zeer matig talent is geschreven *Diet Ardouck*, door *Agnes Woudvliet*. Een sentimenteel verhaal over twee zusjes, wier vader dood is en wier tweede moeder niet veel om haar geeft. Alle narigheden veranderen in maneschijn. Een fondant-achtig geval.

2603 In een vorig verhaal raakte Luuk in de journalistiek verzeild, in *Luuk Boswijk, leerling-journaliste*, door *Hella Jansoni*, is ze aan een plaatselijk dagblad verbonden. Ze werkt samen met Wim van der Starre. De jongelui zijn verliefd op elkaar. Na een tijdelijke vervreemding brengt Amor hen weer gelukkig tot elkander. Het niet onaardig geschreven boek geeft een kijk op de journalistiek, het krantenbedrijf en het leven van een meisje rond de 19.

2604 *Schaakmat*, door *Mien van 't Sant*, — het verhaal wordt centonig, lezers! — is weer zo'n conventioneel bakvisboek met conventionele typen uit de „betere” stand, die elkaar plus hun dictatoriale vader en zielige moeder op conventionele HBS-manier heel erg „modern” te woord staan en conventionele conflicten te werken krijgen. Kwaad zit er in dit soort lectuur niet, tenzij men meent dat het vele lezen er van de smaak in werkelijk goede lectuur verliezen doet. Vader Scheepstra raakt in ieder geval viermaal schaakmat.

2605 In onze tijd zijn er vele hulpmiddelen voor de op- en uitbouw van culturele belangstelling. *Mijn dagboek*, door *Tine van Ekelenburg*, is daar een goed voorbeeld van. We hebben de indruk, dat vooral studerende meisjes er veel plezier van zullen hebben. Welk meisje houdt niet graag een kalender bij of zou niet gaarne het schone vastleggen dat tot

haar kwam (concerten, toneel, lezingen, films, etc.)? Enkele hoofdstukjes gaan op moderne visies en problemen in; eenvoudig, maar zeer juist en ingesteld op de praktijk komen allerlei belangrijke punten ter sprake. Er is heel veel ruimte open voor eigen aantekeningen, plaksel, foto's, enz. Een karakteristiek hulpmiddel bij het naarstig streven naar culturele verdieping.

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

2606 Van *Willy Pétilion* is het boek *Tinker's vrienden*. Het is wat centonig voor de moederloze Kathinka in de grote villa bij de strenge grootmoeder en de gezellige grootvader. Tinka raakt bevriend met Rietje van Breevoort, wordt zo'n beetje kind in huis en begint ook in de dierenliefde te delen. Als pa uit Indonesië overkomt, ontdekt hij in mevr. v. Breevoort een oude schoolvriendin. Hij zonder zij, zij zonder hij; wat kan anders dan een happy end waarin de meisjes zusjes worden. Wel geen sterk boek, maar toch wel onderhoudende lectuur. (VIa, M — West-Friesland — geb. f 4,25).

2607 *Alleen op de wereld*, door *Hector Malot*, een 28e druk! Hoewel de avonturen van de vondeling Remi wel zeer „19e eeuws-romantisch” zijn, heeft dit klassieke jeugdboek zeker nog zijn bekoring voor de hedendaagse jeugd, dankzij de levendige verteltrant en de goede moderne vertaling. De uitgave is keurig verzorgd. (V-VIa — V. A. Kramers — f 4,40; geb. f 5,90).

2608 *De geschiedenis van ons vaderland in een notedop*, door *Dr M. Schneider* en *Dr J. C. Trimp Jr*, is bedoeld voor de jeugd, maar ook voor volwassenen leerszaam. We hebben alle respect voor dit smakelijk geschreven en zeer overzichtelijk werk, dat de belangstelling ook buiten de school voor de geschiedenis zeer kan stimuleren. Belangrijk is, dat ook de culturele aspecten zo goede aandacht krijgen. Een aanwinst voor schoolbiblio-

---

Slot „Mogen wij u voorstellen”

Een man die zulke goede diensten heeft bewezen aan de jeugd van Nederland verdient het wel dat de *Idil-Gids* aan zijn bescheiden verzoek gevolg geeft.

L. v. d. H.

theek en huiskamer. (V — Hollandia — geb. f 6,90).

- 2609 En tenslotte herdrukken van de Joop ter Heul-boeken van *Cissy van Marxveldt*, nl. *De H.B.S.-tijd van Joop ter Heul*, 2610 *Joop ter Heul's problemen*, *Joop van* 2611 *Dil-ter Heul*, *Joop en haar jongen* en 2612 *De dochter van Joop ter Heul*. Klassieke bakvisboeken in verrukkelijk nonchalante vertelstijl, die eerste twee. Maar daar had het bij moeten blijven. In het derde deel worden de belevenissen van Joop's eerste huwelijksjaar met verve geschetst. In het vierde deel is ze moeder van een kind. In het laatste is Jopie Jr de gemoderniseerde editie van haar moeder. Dat boek is bepaald storend in zijn leegheid; het is een dom boek met een hoofdfiguur die verschrikkelijk irriteert. Die laatste delen zijn zo iets als de consequentie van een kas-succes. (V, M — West-Friesland — f 4,65; geb. f 5,90 p. st.).

- 2614 *Keesie Oranje*, door *Kees Valkenstein*, is een circusverhaal. In dit voortreffelijk geschreven boek worden veel interessante dingen verteld over dieren. We ontdekken, hoe het leven van de tijgers kanten heeft die niemand van ons vermoed zou hebben. Van harte aanbevolen. (VIa, J — Van Holkema & Warendorf — f 2,90; geb. f 3,95).

- 2615 Verkenners op zomerkamp op de Veluwe krijgen van hun hopman een verre van eenvoudige opdracht, die 3 dagen in beslag zal nemen. Het worden voor de Vossenpatrouille dagen vol speurderswerk en spanning. Aldus *Guus Betlem Jr* in *Goed spoor, verkenners!* Bociende lectuur. (VIa, J — Kluitman — f 2,—; geb. f 2,90).

(De titels uit deze rubriek zijn niet opgenomen in het *Bibliografisch Register*.)

OUDE WIJSHEID UIT HET OOSTEN brengen ons de Chinese spreekwoorden die de kracht van het geschreven woord benadrukken :

„*Het schrijfpenseeltje laat sporen achter.*”

„*Met papier en schrijfpenseel kunt ge iemand doden; een mes hebt ge niet nodig!*”

★ STERREBOEKJES ★

★
door

Leonard Roggeveen

Met plaatjes van de schrijver
form. 15 x 21 40 blz.

LANGE WANNES
MENEER BOBIJN
DIP EN DOP
DIKKIE DOEDEL

p. d. Geç. f 1.—

Binnenkort verschijnen:

DE SNEEUWMAN
GRIETJE GRUBBEL
PIET JAN KNOR
VENTJE VIJFHAAR

Een serie vlotte, kinderlijke verhaaltjes. Fijne boekjes om voor te lezen of om zelf te lezen voor 6 - 8-jarigen.

In de boekhandel verkrijgbaar

G. B. VAN GOOR ZONEN'S U.M. N.V.
's-Gravenhage

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:	volgnummer
<i>de Booy</i> , H. Th.	2583
<i>De laatste reis van Steven Glas</i> . Geïll. met teken. dr Rein van Looy — Leiden, L. Stafleu, (22 x 16), 96 blz., f 2,—; geb. f 2,90	VIa, J
<i>Boswijk</i> , Anje H.	2599
<i>Het zusje van Flip</i> — Blaricum, Bigot & Van Rossum, (Hazelaarreeks), (1954), (19 x 12), 160 blz., geb. f 1,50	IV-V, M
<i>Bouws</i> , Tom	2572
<i>De jacht op de rose diamant</i> . Geïll met teken. dr Carol Voges — Meppel, A. Roelofs van Goor, (1954), (23 x 16), 116 blz., f 2,—; geb. f 2,50	VIb
<i>Bouws</i> , Tom	2573
<i>De tocht naar het eiland van Sinbad</i> . Geïll. met teken. dr Carol Voges — Meppel, A. Roelofs van Goor, (1954), (23 x 16), 104 blz., f 2,—; geb. f 2,50	VIb
<i>Chalmers</i> , Muriel	2558
<i>Hosanna, Hosanna, koning van ons!</i> Vert. uit h. Engels (Hosanna to the King) dr Coos Covens. Geïll. met teken. dr Roberta F. C. Waudby — Assen, Van Gorcum & Comp., 1954, (14 x 11), 59 blz., geb. f 1,85	VIc
<i>van Ekelenburg</i> , Tine	2605
<i>Mijn dagboek</i> . Geïll. met teken. dr Janetruus van Rhijn — Haarlem, B. Gottmer, (1954), (23 x 15), 64 blz., geb. f 4,50	IV-V, M
<i>Eyckeler</i> , J., Drs, S.M.M., en G. van Gerwen	2567
<i>Het uitverkoren volk</i> . Geïll. met fig. — Haarlem, De Spaarnestad, (Bijbelse Geschiedenis voor de Jeugd dl 5), 1954, (19 x 13), 132 blz., f 1,75	VIb†
<i>van Eyk</i> , Henriëtte, en Wim Hora Adema	2576
<i>Klaar... over!</i> Geïll. met teken. dr Toby Vos + 8 blz. foto's dr Paul Bessem — A'dam, C. P. J. van der Peet, (1954), (21 x 15), 160 blz., geb. f 3,50	VIa-b
<i>Haag</i> , Gijs	2562-2561
<i>Tiny gaat op reis. Tiny op de boerderij</i> . Geïll met teken. dr Marcel Marlier — Tilburg, Casterman, 1954, (26 x 20), 20 blz., geb. f 2,30	VIc, M
<i>Hald</i> , Erika	2581
<i>Vecht voor het goede!</i> Vert. uit h. Deens dr Martha Berger — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 152 blz., geb. f 2,—	VIa°, M
<i>van Heeteren</i> , Ric	2564
<i>In en om het seinhuis</i> . Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (21 x 16), 87 blz., geb. f 1,95	VIb-c
(<i>van der Heide</i> , Willy)	2585
<i>De Marsbewoners seinen?</i> Bewerkt uit h. Engels (Victor Appleton II: Tom Swift and His Flying Lab). Geïll. met teken. — Baarn, Hollandia, (Strato-Stervaart-Serie nr 1), (1954), (21 x 11), 215 blz., geb. f 3,90	V, J

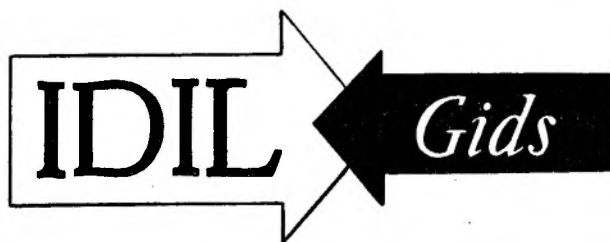
- van der Heide, Willy* 2577
Een raderboot als Zilvervloot. Geïll. met teken. dr Frans Mettes — Meppel, M. Stenvert, (Bob Evers-serie), 1954, (25 x 17), 191 blz., geb. f 4,50 VIa, J
(van der Heide, Willy) 2586
Een straaldruikboot ontsnapt! Bewerkt uit h. Engels (Victor Appleton II: Tom Swift and His Jetmarine). Geïll. met teken. — Baarn, Hollandia, (Strato-Stervaart-Serie nr 2), (1954), (21 x 11), 219 blz., geb. f 3,90 V, J
Hergé 2574
Mannen op de maan. Geïll. met teken. — Tilburg; Doornik, Casterman, (De Avonturen van Kuifje), 1954, (31 x 23), 64 blz., geb. f 3,95 V-VIb
Hildebrand, A. D. 2571
Brilstra's bromliedg veroveret het luchtruim. Geïll. met teken. dr G. Stapel — A'dam, H. Meulenhoff, (1954), (21 x 16), 152 blz., geb. f 3,95 VIb, J
Hildebrand, A. D. 2556
Thomas, Teddie en de trabbelman op zee. Geïll. met teken. dr F. Zipper — A'dam, H. Meulenhoff, (1954), (22 x 17), 80 blz., f 1,95; geb. f 2,95 VIc
van der Hoek, Else 2579
Thais, het Laosmeisje. Geïll. met teken. — Helmond, Uitg. Helmond, (Parelserie dl 6), (1954), (25 x 16), 160 blz., geb. f 3,50 VIa, M
(Hoekstra, Han G.) 2552
De kladderkatjes. Geïll. met teken. — A'dam, De Bezige Bij, (Gouden Bockjes dl 7), (1954), (20 x 17), 26 blz., gec. f 1,50 VIc
Holst, Kees 2580
Een kranige jongen in Canada. Geïll. met teken. — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 144 blz., geb. f 2,— VIa, J
van Ipenburg, R. 2592
Tussen renstal en Maas. Geïll. met teken. — Haarlem, B. Gottmer, (1954), (28 x 21), 165 blz., geb. f 4,50 V, M †
Jaarsma, Dam 2563
Van een oud vrouwtje, een pannekoek en een varken. Geïll. met knipprenten dr Gretha Zijl — Drachten, Laverman, 1954, (19 x 32), 12 blz., f 2,25 VIc
Jansonius, Hella 2603
Luuk Boswijk, leerling-journaliste. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 217 blz., geb. f 4,90 IV-V, M
Johns, W. F., Captain 2587
Biggles & Co. Vert. uit h. Engels (Biggles & Co) dr D. L. Uyt den Bogaard — Assen; A'dam, Born, (Biggles-serie), 1954, (22 x 15), 159 blz., geb. f 3,90 V, J
De Koning, Aert 2569
Brammetje Brom helpt de politie. Geïll. met teken. dr C. Voges — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 123 blz., geb. f 1,75 VIb, J
Kuypers, Miep 2570
Een schoolreis met gevolgen. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 124 blz., geb. f 2,35 VIb, M

- van der Meer, Jan* 2566
Pieter tje Plat in Toverstad. Geill. met teken. dr C. Voges — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 93 blz., geb. f 1,50 VIb
- Meert, P.* 2596
De score is blank — Hasselt, Heidelberg, 1954, (23 x 16), 141 blz., 48 frs.; geb. 75 fr. IV-V, J †
- Mendels, Josepha* 2584
De vader van Robinson Crusoe. Geill. met teken. — Utrecht, A. W. Bruna, (Het Jeugdboek van de Maand), 1954, (21 x 14), 100 blz., geb. f 3,95 VIa, P
- Menkman, Hartger* 2557
Brammetje en zijn zorgen. Geill. met teken. dr Nelly Donker — A'dam, H. Meulenhoff, (1954), (22 x 16), 79 blz., f 1,35; geb. f 2,25 VIc
- van de Merwede, Frans* 2583
De man, die van de wereld viel. Een modern avontuur voor jongens en allen, die het in hun hart nog bleven. Geill. met teken. — Maastricht, J. Schenk, (1954), (22 x 16), 176 blz., geb. f 3,90 VIa, J
- Myrian* 2553
Hoep, zei de chauffeur. Bew. dr Annie Schmidt. Geill. met teken. dr Tibor Gergely — A'dam, De Bezige Bij, (1954), (20 x 17), 28 blz., gec. f 1,50 VIc
- den Ouden, Mieke* 2597
Vacantie in de bovenlanden — Blaricum, Bigot & Van Rossum, (Hazelaarreeks), (1954), (19 x 12), 158 blz., geb. f 1,50 IV-V, M, (P)
- Peeters, Maur.* 2560
Robbie. Geill. met teken. dr L. G. Croucher — Averbode, Altiora, (1954), (27 x 20), 15 blz., 15 fr. VIc
- Peeters, Maur.* 2559
Ukkie-Pukkie. Geill. met teken. dr Renaat Demoen — Averbode, Altiora, (1954), (27 x 20), 32 blz., 17 fr. VIc
- Pehrson, Karna* 2589
Het schoolblad „de Krokodil”. Vert. uit h. Deens dr Mia Verdenas — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 155 blz., geb. f 2,— V°, M
- van Rhijn, Aleid* 2575
Avontuur in de Ardennen. Geill. met teken. — Leiden, L. Stafleu, (1954), (24 x 16), 152 blz., f 2,90; geb. f 3,90 VIa-b, J
- Romanet, René* 2588
Bwana. Avonturen uit de geschiedenis van het eerste beschavingswerk in Kongo. Geill. met teken. — Averbode, Altiora, (1954), (22 x 16), 143 blz., 40 fr. V, JM †
- Sanders, Annie* 2568
Schipperskinderen. Geill. met teken. dr Kees van Lent — Groningen, Jan Haan, (1954), (25 x 16), 102 blz., geb. f 1,75 VIb, P
- van 't Sant, Mien* 2604
Schaakmat — Van Holkema & Warendorff, (1954), (21 x 16), 219 blz., f 3,50; geb. f 4,90 IV-V, M

- van der Schaaf, Cor* 2665
De avonturen van Kokkie Kokosnoot. Geill. met teken. dr Hugo de Reede — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 62 blz., geb. f 1,25 VIb-c
(Schmidt, Annie M. G.) 2554
Sambo, het kleine zwarte jongetje. Geill. met teken. — A'dam, De Bezige Bij, (Gouden Boekjes dl 9), (1954), (20 x 17), 28 blz., gec. f 1,50 VIc
Snedeker, Caroline Dale 2600
Lavinia — Blaricum, Bigot & Van Rossum, (Haazelaarreeks), (1954), (19 x 12), 160 blz., geb. f 1,50 IV-V, M
Vandersteen, Willy 2594
De schat van Beersel. Geill. met teken. — A'dam, Standaard-Boekhandel, (De Avonturen van Suske en Wiske), (1954), (26 x 21), 67 blz., f 4,50; 55 fr. V
Velsen-Quast, Margreet 2601
Mijn moeder is beroemd. Geill. met teken. dr Carin Tierie-Bleeker — A'dam, Ploegsma, 1954, (23 x 16), 155 blz., geb f 4,50 IV-V, M
Voerman, Nida 2591
Het werd toch anders. Geill. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (25 x 17), 155 blz., geb. f 4,25 V, M
de Vries, Johan 2578
Victor Vreeland is voortoluchtig. Geill. met teken. dr F. Wijnand — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 140 blz., geb. f 2,75 VIa, J
Werner, Jane 2555
Het eigenwijze eendje. Bewerkt dr Han G. Hoekstra. Geill. met teken. dr Alice en Martin Provensen — A'dam, de Bezige Bij, (Gouden Boekjes dl 10), (1954), (20 x 17), 28 blz., gec. f 1,50 VIc
Van der Wolf, Ria 2590
Margreet — Blaricum, Bigot & Van Rossum, (Hazelaarreeks), (1954), (19 x 12), 160 blz., geb. f 1,50 V°, M
Woudvliet, Agnes 2602
Diet Ardonck — Blaricum, Bigot & Van Rossum, (Hazelaarreeks), (1954), (19 x 12), 157 blz., geb. f 1,50 IV-V, M
XX 2595
De speurtocht van „De Vrijheid“. Geill. met teken. — A'dam, Het Parool, (De Avonturen van Kapitein Rob nr 33), (1954), (15 x 23), 72 blz., f 0,75 IV-V
van der Zee, Nel 2598
Liesbeth. Roman voor oudere meisjes. Geill. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 193 blz., f 3,65; geb f 4,90 IV-V, M
Zeldenthuis, Kapitein 2582
De jongen van de zee. Geill. met teken. — Hasselt, Heideband, 1954, (22 x 15), 80 blz., 30 fr.; geb. 45 fr. VIa, J

Zie ook de nrs 2606 t/m 2615, welke zijn besproken in het artikel *Herdrukken vragen uw aandacht*, maar die niet zijn opgenomen in het bibliografisch register.

MAART 1955 JAARGANG VI NUMMER 8

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS L. VAN DEN HAM

Recensies 2616—2671

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 10 TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 2,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	119
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
A. A. Boudens	126
<i>Post Scripta</i>	125
<i>Bibliografisch register</i>	128

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Paedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in litterair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

- 2616 **V**OOR we aan de eigenlijke jeugdle-
tuur beginnen, vragen we aandacht
voor *We maken een boerderij*, door *Lütz
de Jong*. Het is een werkbeschrijving met
veel duidelijke voorbeelden om „met
zakmes en figuurzaag” een boerderij te
maken met alles wat er in en om hoort.
Het geeft een overvloed aan tekeningen
en een verhalende tekst vol aanwijzingen.
Leerzaam voor geest en hand. Een pret-
tig boek voor de vrijetijdsbesteding.
- 2617 *Loesje bij de kabouters*, door *Cor van
der Schaaf*, is een kabouterverhaal vol-
gens bekend recept: een droom, een ka-
boutertje, kar met twee hertjes, afdaling
onder de grond, een zieke kabouterkon-
ing betoverd door een heksje. Dank zij
Loesje wordt de heks gevangen genomen,
enz. Dan wordt Loesje wakker.
De boeken van Pinkeltje, het kleine
mannetje met zijn grote puntmuts en
lange baard, genieten een reputatie.
- 2618 *Dick Laan* vertelt in *Pinkeltje op zoek
naar Klaas Vaak*, dat in het grote huis
waar Pinkeltje woont, twee zieke kinde-
ren niet in slaap kunnen komen. Pinkel-
tje gaat dan voor hen op zoek naar
Klaas Vaak, bij welke tocht hij weer veel
avonturen beleeft in het land van dieren
en mensen. Dit is al het zesde Pinkel-
boek! En deze Hildebrandiaanse prestatie
verlokt de auteur er toe zichzelf op het
einde ook even in het ootje te nemen,
net als de „grootmeester”: hij laat de
lezende jeugd hem met Pinkelboeken om
de oren gooien.
- Hafni Abu Hanifah* schreef *Tjipoei, mijn
poes*. Grappige kattenbelevissen, ver-
teld door Tjipoei, een Indonesische poes
die in de stad woont. Het is een verwend
diertje, vertroeteld door zijn baasje en
diens moeder. Op vakantie komt Tjipoei
echter in aanraking met katten die bui-
ten wonen en een vrijer leven hebben.
Zeer tot verdriet van de kinderen gaat
poes er dan vandoor. Sympathiek ver-
teld.
- De grote avonturen van Hans in Reuzen-
land*, door *Tom Kooreman*, is een ka-
bouterverhaal. Hans wil de koning en
zijn dochter Ilona uit de handen van de
reuzen redden. Daartoe roept hij de hulp
van de kabouters in. Na veel wederwaar-
digheden slaagt de bevrijding. Een
aardig verhaal dat de nodige spanning
bezit.
- J. P. Baljé* vertelt in *Jaap en Marjan*
gewichtige gebeurtenissen in het leventje
van de 8-jarige Jaap en zijn jongere
zusje Marjan, zoals: Sint Nicolaas, ijs-

- pret, het vinden van een hondje, ziekte van moeder en zomervacantie. Niet onverdienstelijk verteld.
- 2622 *Loe Hijmans* vertelde en Flip Hamers tekende het verhaal van *Pins het paard*. Het verhaal gaat over een jongetje dat alsmaar paardje speelde. Het avontuur van een ganse dag paardje spelen wordt boeiend verteld. De tekst is niet bepaald op technische leescapaciteit afgestemd.
- 2623 De stadsjongen *Koos krijgt een loegetje*, nl. een neefje van het platteland. Op eenvoudige wijze vertelt *J. E. van Dok*, hoe de beide jongens enkele dagen doorbrengen: tramritje, bezoek aan warenhuis, spelen in het park, dierentuin. Het boekje is goed geschreven. Of de jongens de belevenissen boeiend zullen vinden?
- 2624 *Hoe Jan Klaassen de koningszoon bevrijdde* is geschreven door *P. J. Schepers*. Als Jan zijn huis is afgebrand, trekt hij er op uit om geld te verdienen. Als hij verneemt dat de koningszoon spoorloos verdwenen is, neemt hij op zich deze zaak eens op te knappen. Hij beleeft hierbij spannende avonturen, komt bij rovers, bij de heks en zelfs in de hel. Na de bevrijding van de koningszoon wordt Jan rijkelijk beloond, zodat hij naar Katrijn kan terugkeren en een nieuw huis bouwen kan. Het bezoek aan de hel past minder goed in de sprookjessfeer.
- 2625 *Simonne Baudoin* tekende zeer mooie platen bij het sterk verkorte verhaal *Pinokkio*, door *Collodi*, de bekende geschiedenis van de houten pop die tot leven komt en na veel avonturen een echte jongen wordt. Een verrukkelijk albumboek.
- 2626 *Tine Schreuder* schreef *Marieke van de vrachtrijder*. Een flink, dapper meisje is die Mieke van vrachtrijder Pronk. Als vader na een ongeluk in het ziekenhuis ligt, neemt zij de zaak waar. Hoe dat ongeluk aanleiding wordt tot een gelukje moeten de meisjes zelf maar lezen. De frisse intrige is het waard.
- Hoe twee ouderloze meisjes, klasgenoten, zeer uiteenlopend van karakter, toch vriendinnen kunnen worden, staat verhaald in het aardig geïllustreerde boekje
- 2627 *De lappendeken*, door *Marijke van Raep-
horst*. Maartje wordt opgevoed in een weeshuis waar veel begrip is voor het aankweken van een huiselijke sfeer en een goede verstandhouding. Maartje is een opgewekte vriendin voor Anne Andringa, een meisje met een gesloten karakter, dat ook geen contact heeft met tante Francien bij wie zij in huis is. Na vier weken in een ziekenhuis komt Anne geheel veranderd terug. Een aantrekkelijk verhaal. Godsdienst wordt bij de opvoeding genegeerd.
- Van *W. J. Bakker-Tenthoff* is er het boekje *Achter de wolken schijnt de zon*. Na moeders overlijden moet vader voor zijn werk naar het buitenland. De tweelingen Eddie en Jet komen bij de kinderloze oom Otto en tante Sophie in huis. Tante toont geen begrip en heeft geen geduld. Dan duikt tante Marie op en als die haar handen vrij krijgt neemt ze graag de tweelingen op en bezorgt ze een echt thuis. Een aardig verhaaltje met stille goedheid en een wijs lesje.
- Janneke en haar zickelijke vriendin Mientje zitten in de derde klas van de lagere school, zo vertelt *Tine Schreuder* in *Eerlijk blijven, Janneke*. Ze kunnen alle twee goed leren, maar Mientje tekent bovendien prachtig. Als er een grote tekenwedstrijd gehouden zal worden doen alle kinderen hun uiterste best; vlak voor de inlevering wordt Mientje weer ziek en Janneke levert onder haar eigen naam Mientjes tekening in. Een goede onderwijzer weet de zaak tot aller tevredenheid op te lossen. Een eenvoudig verhaal dat het gewetensconflict van Janneke goed tekent.
- Herrie om een hoofdprijs*, door *Daan van Duin*, is een zeer genoeglijk boekje dat men in één adem uitleest. Het gaat over twee kinderen, een werkeloze vader, een loterij, gestolen loten, een „schoffie” en een zonnige afloop. Vlot verteld.
- Rolie Likkepot*, door *Cor van den Tol*, wordt zo genoemd, omdat ze overal aan likt, zelfs aan een mes. Ze verwondt zich zo ernstig, dat ze haar slechte gewoonte afleert. Rolie is een pienter meisje en heeft ook veel voor andere kinderen over. Godsdienst is er in dit boek niet.

- 2632 *Op vlugge voeten*, door *Annie de Man*, is weer zo'n meisjesclubje-sportboekje waar weinig kwaads en weinig goeds van te zeggen valt. Luuk en Heleentje zijn de hoofdfiguren. Behalve vriendinnen worden ze tenslotte ook nog nietjes. Goede, opvoedende trekjes en vlot verteld.
- 2633 *Lampions en zevenklappers*, door *Jac. van der Ster*, is een bundel rijmpjes,

33 in getal. Meestal goed van rijm en ritme, en vaak verrassend leuk van inhoud. Cor Klaassen zorgde voor aardige illustraties.

- 2634 In *Aan de Ringvaart*, door *J. E. van Dok*, wordt verteld van het wel en wee van een stelletje jongens in een dorp aan de Ringvaart. Het begint met vissen en loopt via kwajongensstreken naar positief-goede activiteiten. Erg overtuigend lijkt ons het talent van de schrijver niet.
- 2635 *Hartger Menkman* schreef *De avonturen van Jaap van Rijn*. Jaap kan op school niet goed mee. Door een slechte vriend aangezet haalt hij een paar streken uit, maar als hij door zijn flink optreden zijn vroegere vriend redt, vindt de hele klas hem een held. Een boek met goede strekking.
- 2636 *Hannes Brinker of de zilveren schaatsen*,

door *Margreet Bruijn*, is een nieuwe versie van het eens zo beroemde jeugdboek van *Mary Mapes Dodge*, spelend in de winter van 1865. Het oude verhaal is aardig gemoderniseerd, heeft het nodige sentiment, bevat prettige typen en eindigt met een goede afloop. Hersenschudding en geheugenverlies bij een zorgzaam huisvader vormen de hoofdpunten van het verhaal.

Een nieuwe en goede bewerking van het in de tweede helft van de vorige eeuw in Amerika verschenen kinderboek, dat echter nog steeds gaarne gelezen wordt, is *De kostschool van Meneer Beer*, door *Louise M. Alcott*. De kinderen op genoemde kostschool zijn vogels van zeer diverse pluimage, zowel wat afkomst als karakter betreft. Door de uitstekende pedagogische kwaliteiten van de heer Beer en zijn vrouw wordt het beste in de kinderen naar voren gebracht. Uiteindelijk vormen ze één groot en goed gezin.

Een eigenaardig en zeer interessant verhaal dat een goed schrijver met grote fantasie verraadt, is *De mallemlen*, door *Hans Baumann*. Tante Tuja wil niet, dat haar pleegdochtertje Blij speelkameer raadjes verzoekt, uitgaat, ritjes draait in de draaimolen. Oom Nick de vliegenier is anders. Als de hond Punt ontsnapt is en meegenomen door een dikke Chinees, beginnen oom en Blij een speurtocht per vliegmaschine. Na een avontuurlijke tocht keren ze met Punt terug. Tante Tuja is zo gelukkig, dat ze voor Blij en haar vriendjes een mooie draaimolen laat bouwen op het dak.

Grethe's vakantie, door *Karna Pehrson*, verhaalt van Grethe, een zeemansdochter en haar hobby de watersport. Ze sluit vriendschap met „Armoe-Elsje” die het thuis niet leuk heeft en op school een beetje buiten gesloten wordt. Ze leren op avontuurlijke wijze het gravinnetje Beathe kennen en beleven leuke avonturen tijdens hun vakantie. Ieder godsdienstig element ontbreekt.

Er zijn twee boeken van *J. H. Secker*: *Uit de jeugd van Pimmetje* en *Pimmetje in de knel*. Pimmetje is een kereltje met

2637

2638

2639

2640

2641

pit in zijn lijf en in zijn ziel. Hij bewijst aan de jeugdige lezers, dat een brave jongen geen zeurpiet behoeft te zijn en deugd en vreugd geen vijanden. Het tweede verhaal bevat een smokkelgeschiedenis. Spannend, soms een tikje sentimenteel, maar prettige en opvoedende lectuur.

2642 *De verdwenen hunnebedsteen*, door *Theo M. Eerdmans*, is een leuk avonturenverhaal. Een bende speelt het klaar een hunnebedsteen te laten verdwijnen. En de steen zou voorgoed verloren zijn, als Kees en Flip, twee wakkere knapen, niet toevallig op de plaats van de misdaad

aanwezig waren. De steen wordt teruggevonden en de daders gegrepen, terwijl de jongens ieder f 500.— rijker worden. Misschien iets té mooi om als echt te kunnen worden geaccepteerd. Het relaas is wel spannend.

2643 *Van A. J. Hazelhoff is Orrust in het dorp*. Een vrekige boer die tot wreedheden komt, een geniepig zootje, een jongen die van stelselmatig gepleegde diefstallen op de hoogte is, een jongen die zijn vader een eind hout tussen de benen steekt, dat zijn nu niet bepaald de elementen die wij ons voor een gezond jeugdboek wensen. Jammer, want 's schrijvers stijl is niet onverdienstelijk en de tekeningen zijn prima.

Een klasverhaal van een onderwijzer die erg veel van zijn jongens houdt en ze tracht te begrijpen is *Adje, de keeper van „Sportief“*, door *Fred van Wasse-naer*. Adje is een driftig mannetje met een gouden hart. Hij zit op een ideale school en in een ideale klas. Drie er van gaan voor priester studeren, ook Adje. Het is te mooi om waar te zijn. Overigens zeer opvoedend en zeer onderhoudend, maar toch te ideaal om te overtuigen. Dat neemt niet weg, dat we het graag zouden aanbevelen.

2645 Een fris en spannend jongensboek is *Het geheim van de spookboerderij*, door *W.*

J. Verbeeten. Het duurt wel even voor Geert, de zoon van de smid, en Kees, de zoon van de bovenmeester, vrienden worden. Als de misverstandten zijn opgelost, is de vriendschap des te steviger. Ze zijn dan zelfs bijna opgewassen tegen een bende valsemunters. Bijna, want de politie komt juist op tijd om een stel zwaar goeioede en hevig geschrokken jongens te bevrijden. Maar ook de boeven worden daar gevonden en ingerekend.

Ons volgende boek is *Het lachgasavontuur*, door *Kasper Afman*. Prof. Kremer neemt proeven om een reinigingsgas te ontdekken. Er ontstaat echter een sterk lachgas. Zijn zoon Henk en diens vriend Joop nemen er iets van weg en beleven een aardige stunt op school. Inbrekers stelen het gas en de formule (ter gebruik bij bankovervallen). Henk valt in hun handen. Nu volgt een spannende achtervolging, waarbij Joop en zijn hond Karo een belangrijke rol spelen. De bende wordt opgerold. Komische situaties, spannende momenten, prettige lectuur.

Bob de Graaf — aldus *Hans Verhoeven* in *Bob de Graaf wordt vermist* — is een 14-jarige H.B.S.-er en enthousiast voetballer. Hij loopt met zijn slechte rapport weg. De zeer strenge opvoeding van zijn vader is hiertoe mede aanleiding. Hij verbergt zich vijf dagen in Zandvoort en houdt zich met allerlei baantjes in het leven. Langzamerhand krijgt hij berouw. Vader wordt door de angst milder en als ze elkaar bij een als val opgezette voetbalwedstrijd ontmoeten, weten ze dat ze elkaar nodig hebben. Een bezwaar is, dat die wegloperij wel wat luchtig wordt opgevat en dat de officiële plaatselijke sportclub Bobs lidmaatschap aanvaardt, ondanks het verbod van de vader.

Arie Toet's enige verlangen is naar zee te mogen. Maar zijn ouders zijn er op tegen. Arie volgt het klassieke voorbeeld

2646

2647

- van bijna alle grote zeehelden en zorgt er voor, bij elke baas te worden weggejaagd, totdat ..... hij toestemming krijgt. Op dit oude stramien borduurde
- 2648 *Jb. de Graaf* het niet onaardige verhaal *Toch naar zee*.
- 2649 Het is jammer dat *Luc Gerhoeven* zich in *De scheepsjongen van de Albatros* niet de nodige reserve wist op te leggen. Het boek is ademloos spannend, maar de taal is vaak ruw en de beschrijving van de wreedheid dikwijls ongewenst realistisch. Het verhaal gaat over zee-schuimers.
- 2650 *Johan de Vries* schreef *Het spook van de zes zes-en-zestig*. Het is een verdienste van dit boek dat het ons binnenvoert in de mijnwerkerswereld. Een misdadiger wordt gevangen genomen en een leerjongen van spokenangst genezen. Soms is het verhaal bepaald griezelig en niet voor zwakke zenuwen. Enkele passages zouden misverstand kunnen kweken ten aanzien van Middeleeuwse kerkelijke toestanden en staan een aanbeveling in de weg.
- 2651 *Avontuur in de Kempen* is geschreven door *R. van der Hauw*. Kees ter Haar en zijn broer Wim gaan een zomervacantie uit logeren bij oom Frits in de Belgische Kempen. Samen met hun neef Ab verkennen zij de omgeving en slaan hun tent op in een bos, waarin zich een heus „spookhuis” bevindt. De jongens rusten niet alvorens zij het geheim van dat huis (een smokkelaarsbende) achterhaald hebben. Spannende avonturen. Het boek is in christelijke geest geschreven en getuigt van een grote liefde voor de natuur.
- 2652 Aan *Piet van de Laan* danken we *Dick en de Welo-stralen*. Dick, een Indonesische jongen, wordt door zijn ouders naar Holland gezonden, waar hij door zijn oom, een beroemd geleerde, in huis wordt opgenomen. Zijn nieuwe woning blijkt een laboratorium. De geheime formules worden gestolen, doch het gelukt Dick en zijn vrienden de documenten te achterhalen. Een zeer boeiend jongensboek met veel avontuur.
- 2653 In dezelfde Fantasiareeks verscheen *Het zonderlinge testament*, door *Leonard Roggeveen*. Er is een nieuwe pensioengast neergestreken bij de familie Ambrosius: de wat vreemde meneer Bonfrère. Het voorwerp dat hem en ook de familie Ambrosius bezig houdt is een oude speeldoods, schamel erfdeel van een schatrijke oudoom. Dit simpele voorwerp bevat de sleutel van een geheim. Het mysterie wordt opgelost en Bonfrère sleept dan een flinke erfenis binnen. Een humoristisch staaltje van onderhoudende vertelkunst.
- En dan *Zeeman tegen wil en dank*, door *Anton Beuving*. Dolf Donker, verwend zoontje van een reder, dreigt op te groeien tot pappotkind. Bovendien is hij behoorlijk eigenwijs. Vader besluit daar een eind aan te maken: een van zijn kapiteins moet het ventje maar eens duchtig onderhanden nemen als hij als jongste maat met hem het zeegat uit gaat. Dat brengt allerlei conflicten. De baas en de bemanning maken het zeuntje tot mens. Dat kan Dolf tonen als de nood aan de man komt. Het oude zeemansbloed blijkt zich niet te verloochenen. Een goed en boeiend boek.
- Duvel brengt de buit weerom*, door *Johan de Vries*, speelt in de 15e eeuw ten tijde van de uitvinding van de boekdrukkunst. De drukkerij van Laurens Coster breidt zich gestadig uit en de zaken gaan steeds beter tot een van de gezellen met het lettermateriaal en een kostbare drukproef er vandoor gaat en buiten de stadspoorten weet te komen. Geert (Duvel) zet meteen de achtervolging in. Na benauwde uren lukt het hem dief en buit bij zijn meester terug te brengen. Van het aardige gegeven is een boeiend verhaal gemaakt. De stijl kon beter.
- E. Vlietinck* schreef *Geertje's taak*. Als Ir Terbosch voor zijn gebrekkig zoontje Rob een speelkameraadje zoekt, wordt Geertje uit het weeshuis hiertoe aangewezen. In het huis van Rob's tante Evelyn zou zich een schat bevinden. Beide kinderen gaan op zoek, met succes. Het gegeven van het raadsel om tante Evelyn lijkt ons niet geschikt om in een kinderboek te verwerken: haar man is nl. van

haar weggelopen n.a.v. valse praatjes van de kamermeid. Vermeld wordt nog, dat dit kamermeisje zelf gravin had willen worden! Ook het briefgeheim komt ernstig in het gedrang.

2657 *Avontuur in 2050* is teamwork van *Koert de Haan en Pieter Nierop*. Eric Standert en zijn vriend brengen een weekend door in Amerika. Op de terugweg naar Nederland wordt hun straaljagertje uit de baan getrokken door een onbekende macht. Ze komen terecht in een vergeten stukje oerwereld in Midden-Azië.

Op het uiterste nippertje worden ze gered. Een dolle, technische fantasie. Wel spannend maar zonder een andere waarde.

Ergens op de wijde wereld werken jaar en dag mannen uit ons vaderland die van aanpakken weten en voor wie noeste arbeid hun lust en hun leven is. Dat er onder hen kerels zijn als een Gijs Doets en Teun Aandewiel dient de jeugd te weten. Het is de grote verdienste van het boek *Ergens op de wijde wereld*, door *Max van Amstel*, dat het werk van onze baggeraars onder de aandacht gebracht wordt. Het verhaal speelt vóór 1914.

2659 *Lisa Tetzner* geeft in *Zwarte parels* een uitstekende bewerking van een aantal sprookjes uit vreemde landen, van Eskimo's, Canadezen, Negers, Maleiers, Indianen e.a. Folkloristisch is het boek belangrijk, maar een jeugdboek is het niet. Wel biedt het voortreffelijke vertelstof. De reserve ligt in sommige thema's en in enkele minder acceptabele illustraties. De vertaling is zeer goed.

2660 *De linten uit het haar*, door *A. Blommaert*, is een meisjesboek in twee delen. Vier meisjes stichten een vriendinnenclub. Na hun lagere-schooltijd gaan ze elk een andere weg in het leven. Ze hebben elkaar beloofd, als ze 18 jaar zijn samen te komen bij het Lieve Vrouwe

Kapelleke. In die vier jaren ondervinden ze tegenslagen en succes. Als teken van volwassenheid gooien ze bij hun samenkomst de haarlinten in het vuur. Het aardige Vlaamse verhaal is tevens pleidooi voor katholieke jeugdbeweging en goede lectuur.

Guus Beilem vertelt in *Een lot uit de loterij* over vier meisjes van een middelbare school die een prijs winnen in de Staatsloterij. Zij besluiten van dit geld een reisje naar Zwitserland te maken. Het wordt een heerlijke tijd. Het boek beschrijft meer de onderlinge verhouding dan de vakantie. Een vlot verhaal.

Pukkeltje is een boek van *Maria Verbraeken*. Het dertienjarige Pukkeltje heeft haar vader verloren. Moeder gaat als modetekenares naar Parijs. Pukkeltje komt bij grootmoeder. Lasterpraatjes gooien Puk helemaal omver. Eindelijk belandt ze op een kostschool. Een vakantie in Parijs doet haar inzien, dat de praatjes laster waren. Een opbouwend verhaal, met Vlaamse inslag.

Vlaams is ook *Roes! roes! roes!*, door *Daan Inghelram*. Jan Brunel heeft zijn ziel aan de duivel verkocht. Als tegenprestatie zal hij weer

jong worden en de zee op gaan. Satan houdt zijn belofte niet. Jan kan nergens werk vinden. Nu gaat hij zich wreken op de vissers en zeelui van het dorp. Hoe hij dat doet, vertelt deze Blankenbergse legende. Voor bange, angstige naturen kunnen we het boekje niet aanbevelen.

2665 Ons volgende boek is *Het derde bedrijf*, door *Hellen Randers*. Renée, enige dochter van dokter De Valois en kleindochter van een vermaarde actrice, weet met grootmoeders hulp het verzet van haar vader te breken: ze gaat naar de toneelschool. Tijdens een voorstelling te Amsterdam door een Frans gezelschap valt een actrice uit en kan Renée in „het derde bedrijf” de kans van haar leven

Uit: *Zwarte parels*.

grijpen. Het wordt een groot succes. Een gelukkige verlovingsluit het verhaal. Vlotte lectuur.

In de vorm van brieven aan de man, met wie zij sinds kort verloofd is, vertelt Jaapje Boreel vele episodes uit haar leven, waarbij die van het avontuur in Parijs en haar optreden als amateur-detective een grote rol speelt. Aldus *L. Huisinga-Scaf* in *Gelukkige pechvogel*. Een modern en wel origineel meisjesboek, maar niet steeds overtuigend.

2666

2667 *Mijn hart trekt naar het waterland*, door *J. M. de Groot*, vertelt van een heerlijke vakantie van studerende jongelui (meisjes en jongens) op de Friese meren. Het Friese merengebied is met kennis van zaken beschreven. Het boek bevat gezonder ideeën over liefde, huwelijk en maatschappelijk bestel. Aan het slot een serie verlovingsbrieven. Een fris verhaal.

2668

De 16-jarige Anne-Linde is hoofdfiguur van *Anders is niet altijd beter*, door *Miep Diekmann*. Met hard ploeteren haalt Anne-Linde de overgang naar 5 gym en mag op vakantie naar haar grootouders op Curaçao. Op de heenreis benijdt ze de „volwassen” Curaçaose meisjes... tot de werkelijkheid op het eiland haar anders leert. Wanneer ze gaat ontdekken, dat de vrouwen en meisjes op Curaçao in veel opzichten minder vrij zijn dan zij zelf en dat „anders niet altijd beter” is, kan ze zich verzoenen met haar schoolleven. Een verhaal zonder literaire pretenties.

Loes, dochter uit een aardig gezin van vier kinderen, weet gedaan te krijgen, dat ze op haar vrije Zaterdagmiddag rijles mag geven. Daar leert ze „hem” kennen. Het boek — *Loes geeft het stuur over*, door *Netty Koen-Conrad* — eindigt met een hele reeks verlovingsbrieven. Een symfonie van oppervlakkigheid.

2669

In het derde deel van de Carol-serie, nl. *Carol op tournee*, door *Helen Dore Boylston*, zien we haar als opkomende ster in een stuk op Broadway en daarna als kleine rol in een Shakespeare-voorstelling op tournee door de States. Een verlovingsbrieven met haar trouwe vriend en beschermmer Mike is het besluit van dit

Communie-Geschenken

„VOOR KLEINE VRIENDJES”

Een serie opvoedende boekjes in prettige verhaaltrant geschreven door *To Hölscher*.

Met platen in zwart en rood van Roothciv.

Omslag van Jan Wiegman.

DE EERSTE COMMUNIEWENS
VAN KEESJE, 3e druk

DOT DE KLEINE VRIENDIN
VAN JESUS, 3e druk

JESJE EN DE HEKS

HOE BERT

AAN EEN HOND KWAM

JAN EN ZIJN BALLON

TRUUSJE EN MINET

SINTERKLAAS,
GOED HEILIG MAN

HET BOEK

VAN TREES EN KEES

48 blz. per deeltje.

Ing. f 1.—. Gec. f 1.35

PRENTENBOEK

VAN ONZE LIEVE HEER

door *Frits Hemel*. Met platen in drie kleuren van Frans Mandos Fzn.

24 blz. Gec. f 1.95

GEBEDENBOEKJES:

MIJN EIGEN KERKBOEK, 2e druk

Met platen van Roothciv.

In linnen bandje met gouddruk f 1.35
(Voor 6 - 10 jarigen)

IN JESUS HUIS

Titels en vignettes in 2 kleuren van Roothciv. 134 blz. In linnen bandje met gouddruk f 1.75

(Voor 10-jarigen en ouder)

In de boekhandel verkrijgbaar

G. B. VAN GOOR ZONEN'S U.M. N.V.
Postbus 290 's-Gravenhage

deel. Het frisse verhaal geeft een aardig, niet te geïdealiseerd beeld van verschillende aspecten van het Amerikaanse tooneelven. De scène waarin Carol en haar vriend een lid van hun gezelschap op het laatste moment van zelfmoord terughouden is wat geforceerd.

2671 Tot besluit *De doopkaars*, door M. Everma. Een moeder schreef een boek over een gezin. De centrale figuur is Jos, de blindgeborene, die een beroemd violist wordt. Om en rond deze jongen doen zich probleemsituaties voor, die allerlei gebieden van het leven raken. Op gezonde, door en door katholieke wijze worden ze alle opgelost. De karakters zijn zorgvuldig en met liefde getekend. Misschien dat de nuchtere volwassene een enkele maal zou vrezen voor wat sentimentaliteit, maar hier geeft de jeugd die via tijdschriftafleveringen drie jaar ademloos dit verhaal volgde het antwoord. Veel jongeren zullen in dit uitmuntende boek iets van zichzelf terugvinden. De milde wijze waarop de jeugdproblemen worden opgelost en de spanning die het hele verhaal beheerst, maken het tot een waardevolle aanwinst. Van harte aanbevolen.

POST SCRIPTA

In *De Maasbode* van 25 Februari 1955 lezen we in een artikel „Beeldromans en misdaad” onder meer het volgende: Als de politieke correspondent van de *New York Herald Tribune*, Walter Lippmann, er eens toe overgaat om in zijn kolom over een niet-politiek onderwerp te spreken, kan men er zeker van zijn, dat dit onderwerp dringende aandacht verdient. Lippmann nu schreef enkele malen over Amerikaanse beeldromans en wees er op dat door dit massamedium „gewelddadigheid en lusten tot misdadige en schandelijke graad worden opgewekt”; hij concludeerde dat, tot een betere methode is gevonden om dit kwaad onder controle te brengen, „het risico van aantasting van onze vrijheid door censuur

Mogen wij u voorstellen:

A. A. BOUDENS

HET wordt in onze reeks wel tijd, dat wij onze lezers eens laten kennismaken met de militante schrijver Boudens. Hij is te Graauw (Z) geboren in 1891. Zijn jongensjaren bracht hij door in Rotterdam en toen hij getrouwd was verhuisde hij naar Vlaardingen, waar hij nu sinds 30 jaar woont. Zijn vader vond dat hij maar onderwijzer moest worden, „aangezien dat in die tijd nu eenmaal paste bij een jongen zonder geld, waarvan de meester zei dat hij goed leren kon. Ik ben hem nog steeds dankbaar, dat hij dit besluit genomen heeft.”

Omdat voor een studieuze onderwijzer de enige weg is: aktes halen, heeft ook Boudens dat gedaan, lagere en middelbare. Met schrijven begon hij 25 jaar geleden, naar aanleiding van een sprekebeurt die hij vervulde en hij is daarmee regelmatig doorgegaan tot nu toe. „Het eind is nog niet in zicht.”

Samen met zijn vrouw maakte hij een paar series leesboeken voor de Lagere School, waarbij de eigen kinderen als model dienden. Taalboeken voor L.O. en U.L.O. volgden, geschiedenisboeken en later ook jeugdlectuur. Het eerste was *El Sheitan*, een verhaal over de bekende slag bij Poitiers (uitverkocht). Het laatste is *De moord in de sneeuw*. Het totaal bedraagt intussen 84 (groot en klein). Schrijver heeft er thans twee onderhanden, een derde is ter inzage bij de uitgever, een vierde (geen jeugdboek) zal bij Het Spectrum verschijnen.

Over het jeugdboek vernemen we het volgende: „Het lijkt evenals de boeken voor volwassenen aan devaluatie. Hoe meer er van komen, hoe slapper ze worden. M.a.w. er wordt veel te veel uitgegeven. Werk dat niets zegt, volkomen onpersoonlijk is, naar bepaalde schema's is „gemaakt” en waarbij het element „spanning” veel te veel op de voorgrond treedt. Spanning dan opgeroepen door fantastische situaties via fantastische personen en dingen, die hoe langer hoe „erger” worden teneinde de leeshonger gaande te houden. Het lijkt wel of de uitgevers schuw zijn een gewoon, normaal boek uit te geven! Noch de jongens-, noch de meisjesboeken zijn op peil. Noch wat inhoud, noch wat taal betreft. Het komt me voor, dat *de critiek veel strenger* moest zijn. Het publiek zelf weet over het algemeen niet over het jeugdboek te oordelen, neemt echter

van massa-amusement voor de jeugd, minder is dan het risico van onbedwingbare gewelddadigheid” in de gemeenschap.

Inmiddels is de „Comics Code Authority” opgericht, onder leiding van Ch. Murphy. Uitgevers kunnen zich aansluiten en hun beeldromans laten zuiveren, waarna ze een stempel van goedkeuring krijgen. Dat alles hier niet ideaal is blijkt wel uit een verwijt van de auteur-psychiater Paul H. Fitzpatrick aan het adres van Ch. Murphy: „Ik geloof niet dat u in de beeldromans moet toelaten meisjes dood te laten martelen, zelfs al is haar naaktheid wat beter bedekt.”

Dr F. Wertham, hoofd van de La Fargue-kliniek in Harlem, verscheen voor de staatscommissie welke tot wetsvoorstellen wil komen om de jeugd te beschermen tegen het gevaar van de plaatlectuur; hij haalde een gevlochten zweep en een mes uit zijn zak tevoorschijn, en vertelde dat hij die gekregen had door op een advertentie te schrijven in een van de beeldromans welke het goedkeuringszegel droeg van de „Comics Code Authority”.

Men hoort opmerken dat een wet die de inhoud van beeldromans zou censureren on-Amerikaans is:

Men kan alleen perplex afwachten wanneer het tot het Amerikaanse publiek door zal dringen, dat het on-Amerikaans is uit doorgewone geldlust de jeugd te verleiden.

ONGEZONDE BEELDROMANS BUITEN BRITSE WET

De regering heeft in het Lagerhuis een wetsontwerp ingediend, dat uitgevers en verkopers van beeldromans die de jeugd kunnen bederven, bedreigt met een gevangenisstraf van 4 maanden en een boete van duizend gulden.

(Uit *De Volkskrant* van 12-2-'55)

graag vakkundige raad aan. Vandaar het nut dat in bijeenkomsten als ouderavonden e.d. steekt. Waar, volgens de frase, niets goed genoeg is voor de jeugd, dient ze wat anders te krijgen dan een aftrekkel van westerns, minus de amour! Of van toekomststromans!”

Ook over het katholieke boek kunnen we niet beter doen dan de schrijver citeren: „De katholieke jeugdlectuur is beter noch slechter dan de neutrale. *Het* katholieke boek is er nog niet, *de* katholieke jeugdschrijver(ster) evenmin. Hiermee bedoel ik niet, dat er geen goede, specifiek katholieke boeken zijn. Die zijn er wel, al is hun aantal schaars. Dat kan ook niet anders, aangezien we in het algemeen gesproken, jammer genoeg,

slechts bij uitzondering kunnen spreken over een katholieke levensstijl. Is die er, ook bij de auteurs, dan komt de rest vanzelf. Mits tenminste er meer aandacht besteed wordt aan het jeugdboek. Al te zeer wordt het nog beschouwd als een tweederangs artikel, waartoe de „schrijver”, de officieel als zodanig bekend staande dan, niet komt.”

Onze lezers kunnen in het bovenstaande gemakkelijk de persoonlijke toon horen, die trouwens aan zoveel boeken van Boudens dat bijzondere element geeft. Geen wonder bij een auteur, aan wie dat persoonlijke zo dierbaar is. Volgend jaar wordt Boudens 65 jaar. Wat een heerlijke leeftijd voor iemand die in jeugdig enthousiasme getuigt, dat het eind van zijn productiviteit nog niet in zicht is!

L. v. d. H.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

volgnummer

Afman, Kasper

2646

Het lachgasavontuur. Geïll. met teken. dr Hugo Kriens — Rijswijk, V. A. Kramers, (1955), (20 x 15), 240 blz., f 2,90; geb. f 3,90

VIa, J

Alcott, Louise M.

2637

De kostschool van meneer Beer. Vert. uit h. Engels (Little Men) dr P. M. Wink en opnieuw bewerkt dr J. A. de Herder-Scherpenhuysen. Geïll. met teken. — Rijswijk, V. A. Kramers, (1954), (24 x 17), 199 blz., f 2,90; geb. f 3,90

VIB

van Amstel, Max

2658

Ergens op de wijde wereld. Geïll. met teken. — Meppel; Djakarta, H. ten Brink, (1954), (23 x 16), 159 blz., f 2,90; geb. f 3,90

VIa, J

Bakker-Tenthoff, W. J.

2628

Achter de wolven schijnt de zon. Geïll. met teken. dr Nans van Leeuwen — Assen, Van Gorcum & Comp., (1954), (21 x 15), 71 blz., f 1,40; geb. f 1,75

VIb, M

Baljé, J. P.

2621

Jaap en Marjan. Geïll. met teken. dr Lies Veenhoven — Alkmaar, Kluitman, (Serie „Ons Genoegen”), (1954), (20 x 14), 110 blz., geb. f 1,95

VIc

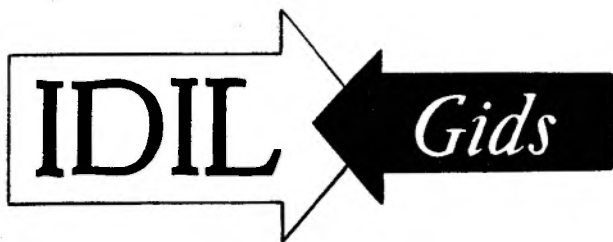
- Baumann, Hans* 2638
De mallemlolen. Vert. uit h. Duits (Das Karussel zur weiten Welt) dr Til Brugman. Geïll. met teken. dr Bouwk — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), (22 x 17), 184 blz., f 3,—; geb. f 3,95 VIb
- Betlem, Guus* 2662
Een lot uit de loterij. Een boek voor meisjes van 'om en bij' de veertien. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (25 x 17), 154 blz., f 3,25; geb. f 4,25 V, M
- Beuving, Anton* 2654
Zeeman tegen wil en dank. Geïll. met teken. dr H. Giesen — Alkmaar, Kluitman, (1954), (23 x 17), 159 blz., f 3,25; geb. f 4,50 VIa, J
- Blommaert, A.* 2660-2661
De linten uit het haar. 1e Deel: Meisjes van veertien... 2e Deel: ...Naar achttien jaar — Gent, Louis Vanmelle, (Katrina reeks), 1954, (19 x 13), resp. 175 en 143 blz., p.dl 30 fr.; geb. 45 fr. V, M †
- Boylston, Helen Dore* 2670
Carol op tournee. Roman voor oudere meisjes. Vert. uit h. Engels (Carol on Tour) dr Nel Homan-Van der Schalk. Geïll. met teken. — Hoorn, West-Friesland, (De Zonne-reeks), (1954), (21 x 16), 196 blz., geb. f 4,50 IV-V, M
- Bruijn, Margreet* 2636
Hannes Brinker of de zilveren schaatsen. Een nieuw verhaal naar het oude boek van Mary Mapes Dodge. Geïll. met teken. dr M. Oortwijn — A'dam, Ploegsma, 1954, (23 x 15), 112 blz., f 2,—; geb. f 2,95 VIb, (P)
- Collodi* 2625
Pinokkio. Naverteld dr Franz Weyergans. Geïll. met teken. dr Simonne Baudoin — Tilburg; Doornik, Casterman, (De Albums van de Gouden Eeuw), 1954, (31 x 23), 32 blz., geb. f 3,95 VIb-c
- Diekmann, Miep* 2668
Anders is niet altijd beter. Geïll. met teken. dr Emile Brumsteede — Hoorn, West-Friesland, (1954), (22 x 16), 211 blz., geb. f 4,90 IV-V, M
- van Dok, J. E.* 2634
Aan de Ringvaart. Geïll. met teken. dr Kees van Lent — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), (21 x 15), 100 blz., f 1,60; geb. f 2,25 VIb, J
- van Dok, J. E.* 2623
Koos krijgt een logeetje. Geïll. met teken. dr Kees van Lent — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), (24 x 18), 32 blz., f 1,20; geb. f 1,75 VIc, J
- van Duin, Daan* 2630
Herrie om een hoofdprijs. Geïll. met teken. dr C. Voges — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 16), 94 blz., geb. f 1,50 VIb
- Eerdmans, Theo M.* 2642
De verdwenen hunnebedsteen. Geïll. met teken. — Meppel; Djakarta, H. ten Brink, (1954), (23 x 16), 151 blz., f 2,90; geb. f 3,90 VIa-b, J

- Everma, M.* 2671
De doopkaars. Geill. met teken. — Haarlem, B. Gottmer, (1955), (22 x 14), 275 blz., geb. f 5,90 IV-V, JM †
- Gerhoeven, Luc* 2649
De scheepsjongen van de Albatros — Hasselt, Heideland, 1954, (23 x 16), 114 blz., 48 fr.; geb. 75 fr. VIa, J †
- de Graaf, Jb.* 2648
Toch naar zee. Geill. met teken. — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 142 blz., geb. f 2,— VIa, J
- de Groot, J. M.* 2667
Mijn hart trekt naar het waterland. Geill. met teken. dr G. van Straaten — Alkmaar, Kluitman, (1954), (23 x 16), 160 blz., f 3,25; geb. f 4,50 IV-V, M
- de Haan, Koert, en Pieter Nierop* 2657
Avontuur in 2050. Geill. met teken. dr G. van Straaten — Alkmaar, Kluitman, (1954), (24 x 17), 159 blz., f 3,50; geb. f 4,90 VIa, J
- Hanifah, Hafni Abu* 2619
Tjipoei, mijn poes. Vert. uit h. Indonesisch (Si Tjipuj kutjingku) dr F. Peters. Geill. met teken. dr G. G. Lampe — Den Haag; Bandung, W. van Hoeve, 1954, (20 x 14), 78 blz., geb. f 2,50 VIC
- van der Haww, R.* 2651
Avontuur in de Kempen. Geill. met teken. dr J. Huizinga — Groningen, Jan Haan, (Haan's Bibliotheek voor de Jeugd), (1954), (25x16); 198 blz., geb. f 3,25 VIa, J, P
- Hazelhoff, A. J.* 2643
Onrust in het dorp. Geill. met teken. dr C. Voges — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 126 blz., geb. f 1,75 VIa-b°, J
- Huisinga-Scaf, L.* 2666
Gelukkige pechvogel — A'dam, Van Holkema & Warendorf, (1954), (21 x 16), 180 blz., geb. f 4,90 IV-V, M
- Hijmans, Loe* 2622
Pins het paard. Geill. met teken. dr Flip Hamers — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), (28 x 23), 24 blz., f 1,60; geb. f 2,25 VIC
- Inghelram, Daan* 2664
Roes! Roes! Roes! Een Blankenbergse Legende. Geill. met teken. — Hasselt, Heideland, 1954, (23 x 16), 72 blz., 36 fr.; geb. 52 fr. V, J †
- de Jong, Lütz* 2616
We maken een boerderij. Met zakmes en figuurzaag. Geill. met fig. — Utrecht, Cantecleer, (1954), (27 x 20), 46 blz., f 2,50 VI
- Koen-Conrad, Netty* 2669
Loes geeft het stuur over. Geill. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (22 x 16), 205 blz., geb. f 4,90 IV-V, M, N

- Kooreman, Tom 2620
De grote avonturen van Hans in Reuzenland. Geïll. met teken. dr Nans van Leeuwen — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, 1954, (21 x 16), 96 blz., f 1,60; geb. f 2,25 VIc
- Laan, Dick 2618
Pinkeltje op zoek naar Klaas Vaak. Geïll. met teken. dr R. van Looy — A'dam, Van Holkema & Warendorf, (1954), (23 x 17), 160 blz., f 2,90; geb. f 3,90 VIc
- van de Laan, Piet 2652
Dick en de Welo-stralen. Geïll. met teken. dr E. Leegstra — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (Fantasiareeks), (1954), (23 x 16), 152 blz., f 3,—; geb. f 3,95 VIa, J
- de Man, Annie 2632
Op vlugge voeten. Geïll. met teken. dr Lies Veenhoven — Alkmaar, Kluitman, (Zonnebloem-serie), (1954), (21 x 15), 132 blz., f 2,—; geb. f 2,90 VIb, M
- Menkman, Hartger 2635
De avonturen van Jaap van Rijn. Geïll. met teken. dr Joop Löbler — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), 137 blz., geb. f 2,75 VIb, J
- Pehrson, Karna 2639
Grethe's vakantie. Vert. uit h. Deens dr Miep Vermande — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 152 blz., geb. f 2,— VIa-b, M, N
- van Raephorst, Marijke 2627
De lappendeken. Geïll. met teken. dr Nans van Leeuwen — Assen, Van Gorcum & Comp., (Naar 't Zonlicht toe nr 47), 1954, (21 x 15), 72 blz., f 1,40; geb. f 1,75 VIb, M, (P)
- Randers, Hellen 2665
Het derde bedrijf. Geïll. met teken. dr H. Giesen — Alkmaar, Kluitman, (1954), (24 x 16), 160 blz., f 3,50; geb. f 4,90 IV-V, M
- Roggeveen, Leonard 2653
Het zonderlinge testament. Geïll. met teken. dr John Hummel — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (Fantasiareeks), 1954, (23 x 16), 160 blz., f 3,—; geb. f 3,95 VIa
- van der Schaaf, Cor 2617
Loesje bij de kabouters. Geïll. met teken. dr C. Voges — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 62 blz., geb. f 1,25 VIc
- Schepers, P. J. 2624
Hoe Jan Klaassen de koningszoon bevrijdde. Geïll. met teken. dr O. Kerssen — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), (21 x 15), 96 blz., f 1,60; geb. f 2,25 VIb-c
- Schreuder, Tine 2629
Eerlijk blijven, Janneke. Geïll. met teken. dr Ben Fokker — Meppel, M. Stenvert, 1954, (21 x 15), 72 blz., geb. f 1,95 VIb, M

- Schreuder, Tine* 2626
- Marieke van de vrachtrijder.* Geïll. met teken. — Meppel, M. Stenvert, 1954, (21 x 15), 105 blz., geb. f 2,50 VIb, M
- Secker, J. H.* 2641-2640
- Pimmetje in de knel. Uit de jeugd van Pimmetje.* Geïll. met teken. dr Ben Horsthuis — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), (21 x 15), p. dl 120 blz., f 1,75; geb. f 2,50 p. dl VIa-b, J †
- van der Ster, Jac.* 2633
- Lampions en zevenklappers.* Geïll. met teken. dr Cor Klaassen — A'dam, De Arbeiderspers, 1954, (22 x 14), 64 blz., geb. f 2,90 VIb
- Tetzner, Lisa* 2659
- Zwarte parels.* Sprookjes van de andere kant der aarde. Vert. uit h. Duits (Die schwarze Nuss) dr Annie Winkler-Vonk. Geïll. met teken. dr L. Neupert-Mende — A'dam, Ploegsma, 1954, (23 x 16), 188 blz., geb. f 4,50 V
- van den Tol, Cor* 2631
- Roelie Likkepot.* Geïll. met teken. dr Lies Veenhoven — Alkmaar, Kluitman, (Zonnebloem-serie), (1954), (21 x 15), 135 blz., f 2,—; geb. f 2,90 VIb, M
- Verbeeten, W. J.* 2645
- Het geheim van de spookboerderij.* Geïll. met teken. dr H. Ramaekers — Maastricht, J. Schenk, (1954), (22 x 16), 176 blz., geb. f 3,90 VIa-b, J
- Verbraeken, Maria* 2663
- Pukkeltje* — Bussum; Brugge, Desclée, De Brouwer, (Troubadour-reeks), 1954, (20 x 15), 133 blz., f 3,25; geb. f 4,70 V, M †
- Verhoeven, Hans* 2647
- Bob de Graaf wordt vermist.* Geïll. met teken. — Bussum, Het Goede Boek, (1954), (21 x 15), 148 blz., geb. f 2,— VIa, J
- Vlietinck, E.* 2656
- Geertje's taak.* Geïll. met teken. — Hasselt, Heideiland, 1954, (23 x 16), 99 blz., 42 fr.; geb. 60 fr. VIa, M †
- de Vries, Johan* 2655-2650
- Duvel brengt de buit weerom. Het spook van de zes zes-en-zestig.* Geïll. met teken. dr F. Wijnand — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 16), resp. 156 en 146 blz., geb. f 2,75 p. stuk VIa, J
- van Wassenaer, Fred* 2644
- Adje, de keeper van „Sportief”.* Geïll. met teken. dr Jan Lutz — Tilburg, R.K. Jongensweeshuis, 1954, (21 x 15), 163 blz., f 2,20 VIa, J †

APRIL 1955 JAARGANG VI NUMMER 9

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS L. VAN DEN HAM

Recensies 2672—2778

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 10 TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 2.50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	135
<i>Andere lectuur voor jonge mensen</i>	145
<i>Post Scripta</i>	146
<i>Bibliografisch register</i>	147

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIlb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Paedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in litterair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Onze voorraad recensies van jeugdboeken is zo benauwend groot, dat we ons genoodzaakt zien het interview met een jeugdschrijver in dit nummer te laten vallen, ten einde wat extra ruimte te winnen.

2672 We beginnen met de serie *Tup en Joep*,
2676 door *Henri Arnoldus*, waarvan nu 5
deeltjes verschenen zijn, resp. *Tup en
Joep, Tup en Joep met de olifant, Tup
en Joep gevangen, Tup en Joep op de
boot, en Tup en Joep weer vrij*. Twee
aangeklede apen spelen de hoofdrol in
deze aardige geschiedenis. In het eerste
deeltje wil een tijger hen vangen, maar
ze gooien hem met cocosnoten tot er een
in zijn bek blijft steken. Tenslotte krij-
gen ze medelijden en verlossen de tijger
van de noot. In het tweede deeltje gaan
de Nikkertjes op olifantenjacht. De apen
helpen dan de olifant ontsnappen. Deel
drie vertelt, dat de nikkertjes boos zijn
op de apen, hen vangen en naar de stad
brengen waar een man van de boot ze
koop. In deel vier brengt die ze aan
boord en Tup en Joep halen er een paar
boze streken uit, wat ze een flinke onder-
dompeling kost. En dan het vijfde: Een
muis vertelt, dat de zoontjes van de kapi-
tein die met de apen zullen spelen erg
wild zijn. Ze kruipen in zakken en wor-
den van boord gehesen. Onderweg ont-

snappen ze dan. Een goed verzorgde
serie, aardig en eenvoudig verteld.

2677 *Netty van der Meer* schreef *Annemieke
uit „t Beukenootje“*. Annemieke logeert
bij haar grootouders, en samen met haar
buur-vriendinnetje Geeske bezoekt zij
hun nieuwe vriendje en leert hem God
kennen. Ook mogen de beide meisjes
met Oma en Opa naar het strand. Een
aardig geïllustreerd, protestants kinder-
boekje.

2678 *Troela Konijn*, door *Marcel Meeus*, is
een dierenvertelling — in album-formaat
— over een klein konijntje dat wel eens
ongehoorzaam is en dit dan moet be-
kopen. Troela krijgt een vriendje in de
domme maar goede en dappere Hobbelt.
Ze gaan naar school. Troela kan zelfs
rijmpjes maken. En ook de Kerstman
verschijnt! Er wordt op hen geschoten.
Troela weet dan de gewonde Hobbelt te
redden. - Voor pas beginnende lezertjes.
2679 *Kleine Janbaas* — zo vertelt *J. E. Nie-
meyer* in *Janbaas en de beer* — gooit
per vergissing zijn geliefde teddybeer
weg en is ontroostbaar door het verlies.
Buurjongen Jaap komt voorbij, denkt dat
de beer van de vuilnikar is gerold en
neemt hem mee voor zijn zieke broertje.
Daar wordt hij teruggevonden door de
vader van Janbaas; die ontdekt dan te-
vens, dat de kinderen het erg arm hebben

- en zorgt voor hulp. Het begin van het aardige verhaaltje is een beetje te stichtelijk.
- 2680 *N. M. Oostlander* is de auteur van *En het kwam goed*. Als Kees een kleine fout heeft begaan, dwingt zijn geweten hem, het te bekennen aan de schooljuf. Zij geeft hem de manier aan, waarop hij zijn fout in orde kan maken. En dan komt alles weer goed. Voor de christelijke jeugd een paedagogisch verhaaltje. In de fotomontage-serie over Zwammetje verscheen *De ballontocht*, door *Alexis Peiry*. De 7-jarige Zwammetje droomt er van, een echt zakmes te krijgen. Als zijn wens onvervuld blijft, koopt hij er zelf een, van zijn spaargeld. Hij snijdt de ballonnen van een koopman los en zweeft, hangend aan de tros, de lucht in. Na een lange luchtreis komt hij aan het strand neer en gaat te voet op de terugweg. Nieuwe avonturen staan hem kennelijk nog te wachten. De fraaie fotomontages geven het boek een voornaam cachet, maar het verhaal is zwak en sterk Vlaams gekleurd. De prijs lijkt ons niet in verhouding met het gebodene.
- 2682 Er zijn twee boekjes van *J. L. School-*
 2683 *land*, nl. *Een vreemde middag* en *Niet langer alleen*. In het eerste mag Hans op vakantie bij zijn grootouders in Amsterdam. In een onbewaakt ogenblik wordt hij aangetrokken door de buiten spelende kinderen: hij gaat de straat op, treft een vriendje dat hem zijn vacantiementjes afhandig maakt. Ze raken in de stad verdwaald. Als ze tenslotte met de tram in bekende omgeving komen, verdwijnt het vriendje spoorloos en wordt Hans door zijn zoekende tante gevonden. — Het andere vertelt over Henk, die zich verveelt en zich erg alleen voelt zonder vriendjes op een vacantieday. Gelukkig komt oom Wijnand hem halen voor een autotochtje. Op de terugweg krijgt Henk een ongeluk en belandt in het ziekenhuis. Daar komt hij in aanraking met Kees, een wees van de watersnood. Na een week mag Henk weer naar huis, en groot is de vreugde als door gebrek aan ruimte in het ziekenhuis ook Kees voorlopig — en misschien wel voor goed —

bij hem mag blijven. Beide boekjes paedagogische lectuur van christelijke inslag. Van *Cyriel Verleyen* is het boekje *De koning kan niet slapen*. Koning Justus kan maar niet slapen. Het fluitspel van kabouter Tureluut blijkt eindelijk de juiste remedie. Maar dan tracht de boze koning Falsus deze kabouter in zijn macht te krijgen. De hofnar weet het oorlogsgevaar te bezweren. Een kostelijk verhaal met geestige prentjes. Een aanwinst zijn ook de Gouden Boekjes a en b: in *Het Kindje Jesus van Bethlehem*, door *Béatrice Alexander*, wordt het kerstverhaal verteld, met als uitgangspunt de reis van de Drie Koningen. En in het andere deeltje, nl.

2684

2685

Vijf kinderen uit het Oude Testament, staan verhalen over de jonge Rebecca, Jozef de dromer, Miriam het zusje van Mozes, Samuel, en de herdersjongen David die koning werd. Kleurige en aantrekkelijke illustraties.

2686

Een prettig geschreven verhaaltje is *Van een blauwe en een rode strik*, door *A. van Vliet-Ligthart Schenk*. Loesje krijgt met haar verjaardag een sikje; ze doet het een blauwe strik om. Op een keer laat ze het hekje open en 't sikje kiest de vrijheid. In het bos wordt het gevonden door het zoontje van de boswachter. Met zijn vondst komt hij Loesje tegen. Loesje is blij, maar Frits teleurgesteld. Als Frits echter jarig is, krijgt ook hij een sikje, met rode strik.

2687

- 2688 Van Mien Labberton is *Een jongen uit de bergen*. Arnold wordt wegens zijn zwakke gezondheid door zijn ouders ontzien. Dan toont hij wat hij kan: hij helpt twee toeristen en redt een verongelukt geitje. Heel het dorp kiest nu Arnold als geitenhoeder. Het vriendelijke verhaaltje is aardig geïllustreerd. 2694
- 2689 Er zijn twee sprookjesbundeltjes van René Metzemaekers, nl. *Sprookjestuil* en *Sprookjesuur*. Het eerste bevat er vier: een Nederlands sprookje over een jongetje dat met opa's paraplu de lucht in gaat; een Tsjechisch volksvertelsel, waarin een domme man een koningsdochter veroverd; een oosterse fabel over de eendracht van raaf, rat, geit en schildpad; en de mooie Tibetaanse geschiedenis van „De stenen leeuw”. Het tweede geeft twee kabouter-, een dieren- en twee poppenverhaaltjes. Beslist aardige boekjes. 2695
- 2690 Vervolgens *Monkie gaat op avontuur*, door D. J. Douwes. De kleine aap Monkie ontsnapt uit zijn circushok en beleefd in het stadje de wildste avonturen. Daarin worden betrokken de dikke politie-agent, de kippen, Joop, zijn vriendje Bas, Magda van het circus en de oppasser die het verloren (sch)aap weer weet terug te brengen. Joop en Bas mogen de menagerie komen bekijken en de circusvoorstelling bijwonen. 2696
- 2691 *Evelientje en Marjoleintje* is van C. M. van den Berg-Akkerman. Als Evelientje in een bos speelt, verstuikt ze haar enkel. Het woonwagenmeisje Marjoleintje komt voorbij en door haar bemiddeling wordt Evelientje in de woonwagen naar huis gebracht. Een matig verhaaltje met geringe inhoud. 2697
- 2693 A. D. Hildebrand vertelt in *Joessoef en het toverpaard Bollekol* de geschiedenis van een toverpaard dat de ene sultan van de andere wil stelen door middel van een tovenaar. Een spannend avontuur is de gevangenneming van boze sultan en boze tovenaar. Een herdersjongen die de tweede diefstal van het paard verhindert, wordt sultan. Zeer aantrekkelijke verteltrant. 2711
- Een echt gezellig vertel-verhaal dat als dierenboekje aardige kwaliteiten heeft is *Met drie dieren in een wonderwagen*, door A. D. Hildebrand en J. Tielen. Twee waterrotten en een muis maken een reis door het land, over de bergen, naar de zee, in een woonwagen die getrokken wordt door twaalf mollen. Door een vogel worden ze veilig teruggebracht. *Anne de Vries* schreef *Jopie wil het winnen*. Verwende Jopie wordt huilend door tante en moeder in de auto gezet, zodat deze op het politiebureau verhoord worden wegens kinderroof. Jopie belooft beterschap. Of het erg paedagogisch is mama in haar ..... te zetten? Een verhaaltje meer voor moeders dan voor de kleine lezertjes. 2696
- Een zorgeloos, vlot leesboek is *Bruin, Bezem en Bietekwiet*, door Marc Decorte. Het is het avontuur van een cowboy-pop, een bezem en een speelgoedbeer, die er samen op uittrekken en dan de dwaaste avonturen beleven. Ze komen o.a. in Amerika en spelen mee in een circus. Alle jonge lezertjes zullen er om schateren. Leuk geïllustreerd. 2697
- Van de serie Hemelbloemen ontvingen we de nummers 11 t/m 25, resp. *St. Bonifacius, Heilige Theresia, Van moed en trouw, De pastoor van Ars, St. Benedictus, Van 'n flinke jongen die 'n groot man werd, St. Alfonsus, Sint Hedwigis, H. Ignatius van Loyola, St. Catharina van Siëna, St. Augustinus, St. Rochus, St. Dominicus, Uit het leven van Johan Berchmans. De geschiedenis van Sinte Klara*; auteur van heel deze serie is *Hendr. M. Smits*. Zoals bekend is dit een heruitgave. O.i. was een modernisering wel gewenst geweest. Het tekenwerk had ook aan hogere eisen moeten worden aangepast. De levensbeschrijvingen zijn onopgesmukt, maar doen over het algemeen wat ouderwets aan. Toch zijn we erg blij met deze heruitgave, omdat er zo weinig is op dit gebied. Vermeld zij nog, dat nr 13 de heilige Tarcisius, Imelda, Petrus Canisius, Lidwina en Hubertus onder de aandacht brengt, terwijl nr 16 de H. Clemens Maria Hofbauer tot onderwerp heeft. Het tweede deel van de Grabbeltonserie

2712 (groot formaat, met goede illustraties van Annelies Kuiper) is *De vrolijke landverhuizers*, door *Eline Capit*. Oki, een Indië-anjongetje, en zijn vrienden, de verschillende dieren die in het bos wonen, gaan verhuizen naar het hoge noorden, als hun woonplaatsen overstromd worden. Na veel avonturen zijn ze blij weer naar huis te kunnen terugkeren. Op opvallende wijze toont de schrijfster de waarde aan van eigenschappen als: moed, eerlijkheid en sportieve kameraadschap. Bovendien leert dit boek de kinderen heel veel zien en opmerken in de natuur. Gezellige lectuur.

2713 *Madeleine Louise de S.* geeft in *Pius X* een beknopt, maar duidelijk beeld van leven, werk en verdiensten van deze Paus der Eucharistie. Vooral zijn grote eenvoud en liefde voor de kinderen worden naar voren gebracht. Tevens geeft het enig inzicht in de betekenis van de verschillende kerkelijke ambten die Guiseppe Sarto bekleedde. Een lezenswaardig boekje, helaas niet fraai geïllustreerd.

2714 Een kostelijk avonturenboek is *Met Piem op avontuur*, door *H. J. Kaeser*. Piem is nergens bang voor. Door elk gevaar komt hij zonder bibberen heen en aldus beleeft hij de interessantste avonturen. Zo komt hij aan boord van een schip, verovert stormenderhand de hele bemanning. De hevigste storm doet hem niets... en dan komt eindelijk het echte bang zijn, nl. als moeder ziek is. Aanbevolen.

2715 *Joh. Elzen* poogt in *De vlucht* de toestand duidelijk te maken van de mensen achter het ijzeren gordijn, alsook van de vluchtelingen die meestal nog in kampen moeten worden ondergebracht. Een meester vertelt op school over de vervolging van de Hongaarse christenen. Onder de vakantie organiseren de jongens onder zijn leiding een inzamelactie. Een stimu-

lerend boekje voor de hedendaagse jeugd. Een goed verhaal met een frisse intrige, spelend in een christelijk milieu is *De kinderen van de boswachter*, door *H. te Merwe*. Die kinderen, Wubbo en Marchien, wonen dicht bij de hunnebedden. Daardoor maken ze kennis met een oudheidkundige. De begeerte naar geld brengt Marchien tot onvermoede handlangersdiensten aan een stroper. Na een harde les komt alles in het reine.

Een verhaal uit de armoewijken van Den Haag is *Geluksland*, door *Annie Vreeland*. Vader Slijper is werkloos. Het gezin lijdt gebrek. Nieuwe burentonen de familie Slijper de weg naar het ware geluksland, dat te vinden is in de beleving van het geloof. Het verhaal is zwak van stijl en compositie, bovendien te moraliserend. De strekking is uitgesproken protestants.

Een fijnzinnig verhaal dat glanst in het stille licht van de Chinese poëzie is *Chin-Pao en de reuzenpanda's*, door *Chiang Yee*. Een Chinees jongetje gaat met zijn grootvader een gehele dag op

stap en raakt verdoofd. Hij ontmoet een familie reuzenpanda's, merkt dat hij met deze dieren praten kan en blijft bij hen. Na drie maanden wordt de jongen in hun gezelschap gevonden. Chin-Pao wordt thuisgebracht en de dieren belanden in een dierentuin. Een boekje vol fijne humor. In Friesland speelt *De fiets van de meester*, door *C. Wilkeshuis*. De twaalfjarige Sietse spaart voor een fiets. Hij kan dan boodschappen doen, vlugger klaar zijn met zijn krantenwijk en op zijn zusje passen. Meester

merkt de zorgen van Sietse en geeft hem zijn oude fiets. Een verhaaltje vol goedheid, eenvoudig geschreven.

Ons volgende boek is *Joppie en Rap*, de vredesduiven, door *Go Verburg*. De twee zoons van een boerenknecht willen duiven gaan houden. De gierigheid van de

- boer, bij wie hun vader werkt, is een bron van allerlei moeilijkheden. De duiven komen er toch en worden tenslotte zelfs „vredesduiven”, omdat zij in de kerstnacht vrede brengen tussen boer en knecht. Het probleem van goed en kwaad, van recht en onrecht wordt hier boeiend gestalte gegeven.
- Aan een uit Zeeland geëvacueerd gezin wordt groot onrecht gedaan, daar een ongerechtvaardigd wantrouwen de vader tot dief maakt in het oog van de mensen. Maar na aanvankelijke duisternis komt er licht in het raadselachtige voorval. Het verhaal besluit met een grote daad van menslievendheid. Aldus *M. Kapitein* in *De boshut*. Het verhaal heeft een sterke, christelijke basis.
- 2721
- 2722 *Onschuldig verdacht*, door *To Hölscher*, is een goed geschreven verhaal over Noortje, een erg snoepziek en trots enig dochtertje. Ze krijgt een zilveren potlood, neemt het mee naar school om te pronken, verliest het, neemt uit een winkel een ander potlood weg en raakt in een net van leugens verward. Het ligt er wel een beetje dik bovenop, als èn Noortje èn het arme Netje die het potlood achterhoudt, de hoofdrollen krijgen in het toneelstuk „Onschuldig verdacht”. Het verhaal heeft opvoedkundige waarde voor ijdele meisjes. De illustraties zijn alleraardigst.
- 2723 *Uitstekend van taal, stijl en illustraties is Barendje gaat kamperen*, door *Co van der Steen-Pijpers*. Barendje probeert met zijn vriendjes zelf geld te verdienen voor het zomerkamp. Dat lukt, en het kamp wordt een groot succes. Barendje geniet van de natuur en ziet daar zelfs nachtzwaluwen en ijsvogels. Door alles heen een diepe, godsdienstige, christelijke gedachte.
- 2724 Het in protestantse geest geschreven boekje *Toen de Amboneesjes kwamen*, door *H. Hoogeveen*, vertelt hoe de Amboneesjes ontvangen worden door Gellie en Harm. Beide kinderen vinden een vriendje en vriendinnetje onder de Amboneesjes. Hier en daar doet het verhaal wat moraliserend aan. Overigens een aardig gegeven.
- In moeders wekenlange afwezigheid — zo vertelt *Marga Bartels* in *Trix wil het zelf proberen* — moet Trix zich plooiën naar de wat lastige, ernstige tante Clara, die dan moeders plaats inneemt. Na herhaalde botsingen reist het meisje naar Oma. De verstandige oude dame leert haar, het niet alleen te willen proberen, maar met de hulp van Boven. Een opvoedend, vriendelijk verhaal.
- 2725
- Dagoe, de kleine bosneger*, door *Anne de Vries*, is een meesterlijk boekje dat op uitnemende manier de sfeer weet te treffen van heidens en christelijk bosnegervolk. Dagoe heeft een gouden hart en stelt een moedige daad. Onderwijl krijgen de lezers heel wat over land en volk van Suriname te horen. Zeer aanbevolen.
- 2726
- Antoon Thiry* vertelt in *Van Blasiuske en Treske-Mareske* met vaart en sappigheid van een Vlaamse deugnet. Om twee redenen is het voor de Nederlandse jeugd ongeschikt: het is te Vlaams van taal en te vrij van mentaliteit. Wij vinden het soms bepaald onpaedagogisch en bij het platte af.
- 2727
- Van G. H. van Maren* is *Simpel Sijmen*. Sijmen, niet zo onnozel als de titel laat vermoeden, woont met zijn oude moeder op een woonschuit. Japke en zijn vriendjes verdenken hem van een konijnendiefstal. Sijmens onschuld komt tenslotte uit. En dan kan het een blijde kerstmis zijn voor vele mensen. Levendig verteld.
- 2728
- Het viertal uit de bergen*, door *M. van Nuis-Zuidema*, is een verhaal over een gezin in het (Zwitserse) bergland. Een eigenlijke intrige heeft het niet. In een aantal hoofdstukken worden enige belevenissen van de ouders en hun kinderen weergegeven; vooral het houtsnijwerk en het verzamelen van Alpenbloemen speelt daarin een rol. Het milieu is uitgesproken protestants. Aardige karaktertekening.
- 2729
- Een mooi kerstverhaal, zowel naar taal als naar inhoud, is *Tussen het gele riet*, door *W. G. van de Hulst Jr.* Thalia is het dochtertje van een kunstschilder die in een tjalk het land afvaart. Zij is ernstig ziek. Vader probeert de stad te bereiken, doch verdwaalt in de mist. Als
- 2730

redder in de nood verschijnt Kees van de sluiswachter. Beide kinderen vieren in het roefje een blijde Kerstnacht.

2731

A. D. Hildebrand blijkt weer een uitstekende verteller in *Sancho, Panzo en Pedro, de drie vrolijke muzikanten*. Drie muzikanten geven er brui aan om langer in een vervelend orkest mee te spelen. Ze trekken de wijde wereld in. Hun muziek blijkt een wonderlijke uitwerking te hebben op kippen en het Eierleggen. Daaruit vloeien grappige situaties voort en avontuurlijke verwickelingen, die aan het boek een sprookjestint geven. Het is een spannend verhaal.

De Vlaggen uit op „Weltevreë“

2732

De vlaggen uit op „Weltevreë“!, door *Pieter Nierop*, vormt een vervolg op „Als die kievit roept op Weltevreë“. Weltevreë is een mooie boerenhoeve in het Noord-Hollandse polderland. Gaf het eerste deel de beschrijving van al wat in en op zo'n boerderij leeft en gebeurt, dit tweede deel behandelt meer de mensen met hun lief en leed. De schrijver vindt in moeders ziekte de aanleiding om de kinderen van Weltevreë een half jaartje op Texel te laten doorbrengen. Allerlei folklore en natuurleven daar wordt dan boeiend met het verhaal verweven. Een goed boek.

2733

En tóch werd het feest, door *J. Schoute*, is een onderwijzend verhaal, hoe God de Here altijd voor de mensen blijft zorgen. Dit ervaart Rien, een jongen die niet lopen kan. De dag voor Kerstmis trekt

hij tegen moeders wil met vriendjes het bos in, in een slee. Ze verdwalen, komen bij Opa Verijzer terecht. Opa's kleinkind is in Zeeland omgekomen. Diens invalide-wagentje krijgt Rien nu. Het wordt een blijvende vriendschap tussen Opa en Rien.

2734

C. E. Pothast-Gimberg is de auteur van *Wout de brandweercjongen*. Wouts peetoom is brandweerman. Hij kan spannend vertellen over zijn ervaringen. Al luisterend ontstaat bij Wout het verlangen om ook een dapper brandweerman te worden. Eer het zover is, heeft hij volop gelegenheid om zich in zijn dorpje verdienstelijk te maken. Het boekje getuigt van grote eerbied voor de natuur en van offerzin. Veel nuttige wenken en heel veel leerzaams in een prettig verhaal gevlochten.

2735

Hansje is de hoofdfiguur van *Hansje van de hoge toren*, door *M. A. M. Renes-Boldingh*. Hansje heeft zijn vader verloren. Hij woont met moeder en zusjes in een oude toren. Hij begint over vader te denken en meent die te ontdekken in de dokter, oude schoolkameraad van moeder, die Hansje komt helpen wanneer het ventje op speurtocht naar vader in een stromende regen is terechtgekomen en ziek geworden. En als dan dokter, vrijgezel, en moeder, weduwe, het nog samen eens worden is alles in orde. Geschikte lectuur.

2736

Van P. Terpstra is *Polderkinderen in de herfst*. Een familie uit Amerika komt terug naar Nederland en wel in een Fries dorp. Dick kan maar moeilijk wennen en verlangt steeds terug naar zijn vriendjes overzee. Met de hulp van Taco Ozinga lukt de aanpassing toch. Een vlot verhaal voor onze Hollandse jongens.

2737

Vervolgens *Wat Dokter Slamet vertelt*, door *J. A. Droppers*. In een Nederlands gezin dat vóór de oorlog in Indië woonde, komt een Javaanse dokter logeren, die lezingen houdt ten behoeve van het medische zendingswerk. Door die lezingen en door de opgehaalde herinneringen worden enkele wetenswaardigheden gegeven over het leven in Indonesië. Een

- eenvoudig boekje, bedoeld als propaganda voor de protestantse zending.
- 2738 Ons volgende boek is *De jongen die zijn geheugen verloor*, door *Hans de la Rive Box*. Chris van Buren valt van een zandtreintje en verliest zijn geheugen. Hij reist met een vrachtauto naar Osnabrück, komt in contact met valsemunters, vlucht naar Hannover, komt aan boord van een coaster, lijdt schipbreuk en belandt weer in Den Helder. Via een lift komt hij in Amsterdam, krijgt opnieuw een ongeluk en ontwaakt in een ziekenhuis in Leiden. Dan blijkt..... dat hij alles gedroomd heeft. Wel spannend.
- 2739 *De grote verandering*, door *N. M. Schouten*, is een prettig geschreven verhaal over een protestantse Friese familie, die in een volslagen heidens dorp terecht komt, er slaagt en zelfs anderen tot God voert. Een principieel boek.
- 2740 En dan *De rijkste jongen van de wereld*, door *Gésien Ingwersen*. Het is een prachtig, diep-gelovig boek over de belevenissen van een opvang-avondschoolklas voor de jeugd van Amsterdam. De schrijfster verdient alle lof voor haar wijze van beschrijven. Ze boeit van begin tot einde. Het is met groot talent geschreven. Er gaat een machtige propagandistische bekoring vanuit. We zouden wensen, dat we zo'n mooi katholiek boek bezaten!
- 2741 *K. Norel* schreef in *Van Doggersbank tot Barentssee* een voorbeeld van goede jeugdlectuur. Het zoekt de spanning niet in allerlei onmogelijke en dwaze verzinsels, doch toont het harde leven van een Katwijkse jongen en zijn kameraads op zee. De sfeer is ruig en gezond. Uiteraard heeft het een protestants-christelijke inslag. De aanhalingen uit preken en psalmen, gebeden en protestantse catechismus gaan voor katholieke lezers misschien iets te ver. Overigens een boeiend verhaal met zeer sterk opvoedende kwaliteiten.
- 2742 Van dezelfde auteur is het mooie verkennersverhaal *Het Pinksterkamp der zeeverkenner*. Koen van de Plas is zeeverkenner geworden, en hij zou het prettig gevonden hebben als Geert hem niet in vele opzichten kleineerde. Maar een zoekgeraakt kompas en een Pinksterkamp maken alles weer goed. Vlot en fris geschreven, met een warme godsdienstige gloed.
- J. J. Frinsel* is de auteur van *Rondom de Westertoren*. Kokkie is een echte Jordaner en beleeft zijn avonturen als zodanig, het mag dan de ontdekking zijn van een diefstal, de redding van een blind buurmeisje of het „lenen” van een roeiboot. Door zijn vriendje Gerard komt hij in aanraking met een gelovig protestants gezin en zodoende leert hij God kennen. Een aardig verhaal met vele interessante trekjes, misschien een tikje te „Jordaans” en gewild.
- Twee jongens (17 en 18 jaar) maken een aardige roeitocht van Amsterdam naar Antwerpen. Aldus *Conny Broekhals* in *De roemrijke tocht van de Zambesi II*. 2744 Onderweg raken ze verwickeld in een smokkelzaak. De jongens spelen een grote rol in de ontdekking van de smokkelaars en komen in de krant. Wel wat gechargeerd hier en daar en erg „toevallig”. De auteur schijnt goed vertrouwd te zijn met het water en de watersport.
- In de schone legende *Serena*, door *Jan Vercammen*, leert O. L. Vrouw door een wonder aan Serena de kunst van het kantslossen, waardoor zij aan haar familie de welstand kan teruggeven. Als tegenprestatie verlangt de H. Maagd een belofte van Serena, nl. af te zien van een huwelijk met Arnout, de man die zij bemint. Jaren later geschiedt er een tweede wonder, waardoor Serena en Arnout trouwen en gelukkig worden. Zij krijgen veel kinderen, allemaal meisjes, en zij maken altijd maar mooiere kant. Sedertdien is de Brugse kant de wereld door vermaard geworden. Een mooi boekje dat bovendien aardig geïllustreerd werd. 2745
- Een spannend en leerzaam boek is *Sterren in de Poolnacht*, door *Maria Rosseels*. Het verhaal van de tocht van Barendsz en Heemskerck is hier zeer goed omgebouwd tot een jeugdroman die vooral uitmunt door goede typering van de karakters. Een boek met meer dan gewone 2746

waarde, dat de sterke prestatie van de dappere Hollanders bij hun overwintering weer eens in nieuw licht plaatst.

- 2747 *Fernando Malini*, door *M. Kramer*, verdient zijn tweede druk ten volle. Een Italiaans jongetje, dat al vroeg zijn moeder verloor, is van zijn vader afgeraakt en in een woonwagen opgenomen. Na een ongeval krijgt hij de kans om zijn muzikale aanleg te ontwikkelen. Op de

dag van zijn eerste grote triomf hervindt hij zijn vader. In roerende trant geschreven spreekt dit boek ieder eenvoudig en rechtschapen gemoed aan. Goed geïllustreerd.

- 2748 In het boekje *Ik geloof* wil de reformatorische schrijver *J. Serier* de twaalf artikelen van de Apostolische Geloofsbelijdenis samen met zijn jonge lezers bespreken. In de normale volgorde komen de artikelen aan de beurt, terwijl aanvullingen zijn ingeweven over datgene wat in de geloofsbelijdenis verondersteld wordt. Voor katholieken valt het ipso facto onder de verbodsbepalingen van de Codex.

- 2749 Ofschoon *De verdwenen radiowagen*, door *Wim van Helden*, zich aanvankelijk dreigt te verliezen in een wat griezelig deskundige beschrijving van de slimheid van de onderwereld en hun toelag op een bankroof, ontwikkelt het zich toch later tot een wel boeiend jongensboek. Bram en Eddy, twee Rotterdamse scholieren, gaan vissen. Dan stuiten ze op een radiowagen en een Belgische auto. Zij worden hoofdgetuigen in een opwindende

jacht op onderwereld-typen. Spannende momenten (helicopter, noodlanding); komische situaties. Gezonde ontspanningslectuur.

- Willy van der Heide* zorgt in *Nummer negen seint New-York* weer voor een knal-avontuur, sensationeel tot het einde. Jan en Arie slagen voor hun eindexamen en mogen naar Bob Evers in Amerika. Ze worden ingeschakeld om clandestiene immigratie op te rollen. Een fikse storm geeft het boek wat relief.

De roep der wilde honden, door *Wilhelm Rothhaupt*, is een „geschiedenis uit de tijd der slavenjachten”. Arabische slavenjagers hebben een verraderlijke aanval gedaan op de negerstam der Wangoni's en o.a. ook Toncro, zoon van de sultan, naar de slavenmarkt van Mafia gevoerd. De Wangoni's weten te ontsnappen en dan begint hun sensationele terugtocht naar hun verre land. Het vaderland wordt bereikt. Als dan ten slotte de Arabieren een grote aanval inzetten op de Wangoni's, behalen de negers een schitterende overwinning, daarbij geholpen door speciaal afgerichte honden en olifanten. Het boek geeft tal van bijzonderheden over zeden en gewoonten van de Afrikaanse negerstammen. Een prachtig boek.

De bewerking van P. de Zeeuw J. Gzn. heeft in *Huckleberry Finn*, door *Mark Twain*, geen grotere paedagogische waarde gegeven aan Huck's leugenverhalen, Tom Sawyer's fantasterijen en het ruwe wereldje dat in dit boek geschilderd wordt. Jonge lezers hebben o.i. commentaar nodig om de romantische satire in het verhaal te onderkennen. Een gelukkige aanwinst voor de serie Oud Goud lijkt ons dit boek dus niet.

Graag zouden we enthousiaster hebben willen oordelen over *Nieuwe vaderlandse geschiedenis voor de jeugd*, door *Robert Wieland*, maar dit uitnemend verzorgde werk bewijst op vele pagina's, dat geschiedenis niet buiten het verband van een levensovertuiging gegeven kan worden. Sommige passages moeten voor het katholieke volksdeel storend genoemd worden.

- 2754 *Jos van Laer* schreef met *Drakenkop in 't zicht* een mooi, gezond boek over een idealistisch gestemde, jonge Vlaming die bij zijn terugkomst uit Duitsland niet vindt wat hij gehoopt had. Hoe hij zich zelf weer meester wordt, staat hier beschreven in een niet altijd vlekkeloze taal. Een opbouwend jeugdverhaal.
- 2755 *S.O.S.! „Wij komen!“* is *K. Norel* op zijn best en dat wil wat zeggen. De strijd van schip, bemanning en zee is zelden

zo dramatisch en met zulk een overtuigend getekend als in dit boek. Zeer suggestief wordt hier over het bergingswerk geschreven, als een leven vol spanning, gevaren, teleurstelling en... vreugde. De godsdienst, die zich nergens opdringt, vormt in het verhaal overal een levende en zeer reële achtergrond. Het is aldus een warm pleidooi voor „godsdienstig zijn“, de sterkste steun in de erbarmelijkste ogenblikken van nood.

Voor deze Kroniek rest ons dan nog een serie bakvisromannetjes.

- 2756 *Van Annie le Comte* is *Joss doet eind-examen*. Een meisjesboek zoals er zoveel zijn, niet beter en niet slechter dan do-zijnen andere. Joss en Vivien zitten voor hun eindexamen, maar zien intussen kans nog heel wat pret te maken met jongens.

Joss wordt aangereden door een auto, waarin een vriend van haar overleden vader blijkt te zitten; aan het eind van het boek trouwt deze met Joss' moeder. Goede christelijke achtergrond heeft *Het lichtende spoor*, door *Picky de Jong*. In een groot landhuis, voor oorlogsgewonden ingericht, vindt Dily een prettige werkkring als masseuse. Zij wordt vooral vertrouwelijk met een Timorees en met Henk Boshuizen, een luitenant-vlieger. Behalve gekneusde ledematen hebben vele patiënten, met name Henk, ook een door de oorlog gekneusde ziel. Als Henk, mede door Dily, weer het lichtend spoor van Christus heeft hervonden, staat niets een happy ending meer in de weg. Voor oudere meisjes dus.

Hoofdpersoon van *Een ander geluk*, door *Ab Visser*, is het 19-jarig Friezinnetje Fokje dat in Den Haag op de Kunst-academie studeert en bevriend is met het wat slappe luxe-meisje Miek. Wanneer Fokje in kennis komt met Mieks vriend Wouter, worden beiden op elkaar verliefd, maar willen geen „verraad“ plegen, zodat ze besluiten elkaar op te geven en Fokje zich geheel aan haar werk gaat wijden. Het verhaal doet wat opgeschroefd en ongezond aan. Geen boek om aan te bevelen.

Twee levensjaren vol emoties heeft de bakvis Clara in een dagboek vastgelegd: *En toch kwam de lente*, door *Clara de Oude-Vanklaar*. Opgevoed in een godsdienstloos milieu vindt ze na verschillende strubbelingen de weg naar de katholieke Kerk. Eigenlijk dus een soort bekeringsgeschiedenis zonder dit nadrukkelijk te bekennen. Vlot en gezellig geschreven.

Vervolgens *En 't kwam allemaal terecht*, door *Joep van der Lande*. Rie vindt bij een strandwandeling een verlaten fototoestel, en als zij gaat kijken, trapt zij op het contact: i.p.v. de verhoopte vogelfoto vindt Tjeerd bij het ontwikkelen enkel een paar mooie meisjesbenen, met nogal aparte schoentjes. Hij gaat op zoek en vindt Rie. Ze laat hem echter in de kou staan. Intussen doet Rie aan sport en brengt het met haar vriendin Kit tot

2757

2758

2759

2760

internationale prestaties. Na veel verwikkelingen verlooft Tjeerd zich met Rie. De Zondag is niets dan sport en nog eens sport.

- 2761 Een nogal dweperig boek is *Een heel gewoon geval*, door *Felix Dalle*. Betje is vreselijk verliefd op de vriend van haar broer, die deze liefde wel beantwoordt maar er liever niet aan begint om Betje veel te ontmoeten, omdat zijn biechtvader hem dat ontraadt. Betje loopt rond met zelfmoordplannen; hoe ze elkaar toch krijgen, lezen we niet; dat blijkt alleen maar. Een echt Vlaams boek. Naar onze mening voor Nederlandse meisjes te dweepziek en te irreeel.
- 2762 Het meisjesboek *Joos van Heek vliegt uit*, door *Max de Lange-Praamsma* wijkt in zoverre af van vele soortgenoten, dat het niet oppervlakkig is en niet conventioneel. Het behandelt het thema van een meisje, dat tijdelijk als hulp in een gezin verblijvend, kennis maakt met iemand, wiens vrouw — zoals later blijkt — ongeneselijk krankzinnig is. Ze gaat van hem houden, doch weet haar liefde na zware strijd te onderdrukken. Een probleemroman dus.
- 2763 Het recept voor *Een winterromance*, door *Netty Koen-Conrad*, is geweest: een welgestelde pa, het dochtertje dat met het ouderloze vriendinnetje naar Zwitserland gaat, de liefde voor de werkstudent en al de gevolgen van dien. Onwaarschijnlijke romantiek.
- 2764 En dan tenslotte *Wat nu, Marieke-Marijke?*, door *M. A. M. Renes-Boldingh*. Marijke Reehorst, dochter van de boer van de „Schoudermantel!”, en Marieke van Rozenburg, dochter van een kunstschilder en nichtje van een jonker, zijn vriendinnen. Twee werelden raken elkaar hier: de Haagse wereld van stad, uitgaan en luchthartigheid, en de wereld van de boer: vroom, bedachtzaam en ouderwets. Het boek eindigt met de verloving van Marijke met Tommie, Marieke's neef, student in Delft, die in zijn vacaties als boerenknecht bij Reehorst werkt. Een mooie roman. Van de godsdienstige ideeën kan het katholieke meisje ook profijt hebben.

SPROOKJES- en VOORLEESBOEKEN

SPROOKJES

VAN MOEDER DE GANS

Voor kinderen naverteld door
Chr. Doorman. 8e druk, 200 blz.
Omslag en kleurplaten van
Rie Cramer. Geb. f 4,95
De alom bekende sprookjes Rood-
kapje, Klein Duimpje enz.

SPROOKJES VAN ANDERSEN

Voor kinderen naverteld door
Chr. Doorman. 9e druk, 344 blz.
Gekleurde en zwarte platen
van Rie Cramer. Geb. f 7,90
Een kostelijk bezit voor de
klasse-bibliotheek

SPROOKJES VAN GRIMM

De bekende sprookjes van de Gebrs
Grimm, voor kinderen naverteld door
Onno Vere en *Chr. Doorman*
Gekleurde en zwarte platen van Rie
Cramer. 8e druk, 320 blz. Geb. f 7,90

DE TOVERFLUIT

door *D. L. Daalder* en *L. Roggeveen*
Omslag van B. Middeligh-Bokhorst.
2e druk, 296 blz. Geb. f 6,90
Een verzameling van de beste verhalen
uit Van Goor's jeugduitgaven

VERTELLINGEN UIT DE 1001 NACHT

Voor kinderen naverteld door
Nienke van Hichtum
3e druk, 304 blz. Geb. f 7,90
Sindbad de zeeman - Ali Baba en de
veertig rovers - Aladdin en de won-
derlamp enz.

In de boekhandel verkrijgbaar
G. B. VAN GOOR ZONEN'S U.M. N.V.
's-Gravenhage

ANDERE LECTUUR VOOR JONGE MENSEN

- 2765 Gaarne wijzen we op de gedichtenbundel *Het jaar van de Heer* (V †, Het Spectrum, f 1,25), waarin *Gabriël Smit* vertalingen en bewerkingen brengt van klassieke en moderne dichters. Een bundel als deze kan de kerkelijke feesten inniger doen beleven.
- 2766 Een warme aanbeveling verdient *Mitsinari* (IV-V †, J. H. Gottmer, geb. f 12,50), door *André Dupeyrat*. Een raschte missionaris vertelt hier zijn belevenissen. Het speelt in Papoealand, in het zuidoostelijk gedeelte van Nieuw-Guinea, waar de Franse missionarissen van het H. Hart werkzaam zijn. Een boek vol spanning, realiteit en stichting; ook de komische anecdoten ontbreken niet.
- 2767 Boeiende beschrijving van een reis naar het Tsjaad-meer met adembenemende jachtverhalen brengt *Heinrich Oberjohann* in *Als het oerwoud roept.....* (V, In den Toren, geb. f 7,95). Schrijver wil allerlei fabelachtige gegevens over de dieren der wildernis tegenspreken en geeft de fantastisch mooie werkelijkheid. Vooral het leven der olifanten wordt tot in details besproken.
- 2768 Het Vreemdelingenlegioen werkt altijd op de verbeelding van jonge mensen. Een ontsnapping staat beschreven in *Het vlot der verschrikking* (IV-V, Scheltens en Giltay, geb. f 5,90), door *Ensio Tiira*. Op weg naar Indo-China besluit schrijver met zijn vriend te deserteren. Zij springen 's-nachts over boord en hun helpers werpen hen een reddingsvlot na. Zo hopen zij peddelend ergens op Sumatra te landen. Onvoldoende kennis van navigatie, sterke tegenstromen e.d. verijdelen dit plan en beide legionnaires drijven steeds verder van hun doel af. Na 18 dagen vol ontbering en ellende sterft Ensio's vriend. Tiira zelf wordt na 14 dagen door een schip opgepikt. Een prachtig geschreven boek.
- 2769 Een alleraardigst werkje is *Handboekje voor de ballet-liefhebber* (IV-V, J. H. Gottmer, geb. f 4,25), door *Kay Ambrose*. Aan de hand van talloze tekeningen geeft het allerlei inlichtingen. Verwarmend is de toon van het geheel: nooit zwaarwichtig, nooit ophemelend, maar in een wonderlijk mengsel van nuchterheid en humor.
- Een fraai geïllustreerd boek in levendige vertelstijl is *Dertig jaar onder de aarde* (IV-V, J. H. de Bussy, geb. f 6,90), door *Norbert Casteret*. De mysteries van de ondergrondse grottenwereld, het wetenschappelijk avontuur, de schoonheden van de natuur, de interessante vondsten en ontdekkingen, voor dat alles is Casteret, die zijn hele leven aan dit werk gewijd heeft, een voortreffelijke gids.
- Welkome literatuur voor de studerende jeugd is *De balade van den ouden matroos* (IV-V, J. M. Meulenhoff, f 2,90), door *Samuel Taylor Coleridge*. Vroeger heeft Anthonie Donker er een bewerking van gegeven, nu is van zijn hand een pregnanter vertaling uitgekomen.
- 2772 *Edward Ellsberg* geeft in *In de greep van het ijs* (V, Het Spectrum, geb. f 1,25), een verslag van de Noordpool-expeditie in 1879 met de „Jeanette” o.l.v. De Long. De Noordpool werd niet bereikt: het schip ging in het ijs ten onder en de meeste leden van de expeditie kwamen om het leven. Een interessante Prisma.
- 2773 Het kan zijn nut hebben te wijzen op *Spelen en feestvieren in het gezin* (V, Van Gorcum & Comp., f 2,50; geb. f 3,25), door *Aafje Fokker*. Er staan goed uitgewerkte voorbeelden van huiselijke spelletjes, schimmenspel, poppenkast, paasviering, e.d. in.
- 2774 In de Salamanderreeks verscheen een herdruk van *Straat Magellanes* (IV-V, Em. Querido, geb. f 2,50), door *Johan van der Woude*. Het is een voortreffelijk verhaal uit de grote tijd van de zeilschepen. Het onderwerp is niet zozeer de tocht naar Indië door Straat Magellanes van Olivier van Noordt, als wel de groeiende verwijdering tussen admiraal Van Noordt en vice-admiraal Jacob Claeszoorn.

- 2775 Vermelding verdient ook *Singel 262. Vierentwintig biografieën* (IV-V, Amsterdamsche Boek- en Courantmij; Em. Querido, f 1,—). Een ideale combinatie van reclame en literaire oriëntatie. Bijzonder interessant is de bijdrage van Karel Jonckheere over Brulez, van D. A. M. Binnendijk over Marsman, van J. Greshoff over Van Schendel, en van de zoon De Meester over zijn vader Johan.
- 2776 *Winkler Prins. Boek van het jaar 1954* (IV-V, Elsevier, geb. f 9,50), zet de reeks op waardige wijze voort. Uitvoerige aandacht wordt besteed aan de natuurramp die ons land in 1953 trof. Interessant is: de wereld in cijfers; up to date de „overheidsgegevens” over Nederland en België.

Iedereen weet, welk een verscheidenheid van onderwerpen op postzegels zijn afgebeeld: vorsten, presidenten, beroemde personen, enz. Wie hierover en over nog veel meer in heel populaire artikeltjes wat wil lezen, kan terecht in *Postzegels vertellen* (V, G. W. Breughel, geb. f 7,50), door *Max Büttner*.

- 2777 Met grote liefde voor zijn onderwerp, maar ook voor de waarheid, schreef de zeer kundige muziekcriticus *Paul Douliez* het boek *Peter Benoit* (V, J. H. Gottmer, geb. f 7,90). Het brengt ons een goed inzicht in de verwarde tijden van de eerste pinoniers der Vlaamse Beweging, inzicht ook in het zware leven van Benoit.

De in deze rubriek besproken boeken worden niet in het *bibliografisch register* vermeld.

KAMER EN JEUGDLECTUUR

We wezen reeds op reacties uit velerlei landen tegen het kwaad van de ontspoorde beeldromans. In *De Maasbode* van 3 Februari 1955 lezen we dat thans ook onze Eerste Kamerleden voor de jeugd op de bres willen:

„Is minister Donker wel voldoende doordrongen van het grote kwaad, door geschriften van allerlei aard toegebracht

aan de jeugd, wier zedelijk peil de bedoelde geschriften bedenkelijk aantasten?” Mocht het inderdaad vaak onmogelijk zijn tegen de verspreiding van zulk soort lectuur met behulp van de bestaande wettelijke voorschriften strafrechtelijk op te treden, dan zal moeten worden gezocht naar nieuwe criteria voor de strafbaarheid, ter vervanging of aanvulling van de bestaande... Aldus ettelijke senatoren in het voorlopig verslag over de ontwerp-begroting 1955 van Justitie. Enkele hunner drongen aan op de indiening van een wetsontwerp, gericht tegen de noodlottige invloed, uitgaande van Amerikaanse beeldromans e.d.

BENT U TEVREE ?

Met de na *dit* nummer verschijnende Register-aflevering is deze zesde jaargang van de *Idil-Gids* weer compleet. U kreeg dit jaar (buiten interessante artikelen en berichten) niet minder dan 589 recensies, dat zijn evenzovele waardevolle leatuurwenken. Het kostte u niets (art. 101) of bijna niets (f 2,50 per jaar) zodat één boekbespreking u op minder dan een halve cent kwam te staan. En dan te denken dat reeds één recensie u of de aan u toevertrouwde jeugd het juiste boek, die schatkamer van schoonheid of kennis kan hebben geopend.

In de nieuwe jaargang hopen we nog meer te bieden, o.a. door een andere opzet van het bibliografisch register, waardoor meer ruimte vrijkomt.

Wist u dat er nog scholen en pädagogen, docenten en ouders waren die de *Idil-Gids* niet kennen? Ongelofelijk? Heus waar. Help ons daarom:

WERF DAN EEN ABONNÉ

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

- In dit nummer werden besproken: Volgnummer
- Alexander, Béatrice* 2685
- Het kindje Jesus van Bethlehem.* Bewerkt dr Jook Steenhoff. Geïll. met teken. dr Steffi Lerch — A'dam, De Bezige Bij; Utrecht, Wed. J. R. van Rossum, (Gouden Boekjes a), (1954), (20 x 16), 28 blz., gec. f 1,50 VIc
- Arnoldus, Henri* 2672-2676
- Tup en Joep. Tup en Joep met de olifant. Tup en Joep gevangen. Tup en Joep op de boot. Tup en Joep weer vrij.* Geïll. met teken. dr Carol Voges — Meppel, M. Stenvert, (Tup en Joep-serie nrs 1 t/m 5), (1954), (21 x 15), p.dl resp. 39, 40, 40, 39 en 38 blz., geb. f 1,25 p.dl. VIc
- Bartels, Marga* 2725
- Trix wil het zelf proberen.* Geïll. met teken. dr Rick van der Waa — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 62 blz., geb. f 0,95 VIb, M, (P)
- van den Berg-Akkerman, C. M.* 2692
- Evelientje en Marjoleintje.* Geïll. met teken. dr Rie Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 54 blz., geb. f 0,85 VIb-c, (P)
- Broekhals, Conny* 2744
- De roemrijke tocht van de Zambesi II.* Geïll. met teken. dr F. Wijnand — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 15), 172 blz., f 2,90; geb. f 3,90 VIa, J
- Capit, Eline* 2712
- De vrolijke landverhuizers.* Geïll. met teken. dr Annelies Kuiper — Helmond, Uitg. Helmond, (Grabbelton-serie dl 2), (1954), (26 x 19), 107 blz., geb. f 4,90 VIb-c
- Chiang Yee* 2718
- Chin-Pao en de reuzenpanda's.* Vert. uit h. Engels (Chin-Pao and the Giant Panda's) dr H. S. van Hall. Geïll. met teken. + 4 gekl. pltn — A'dam, C. P. J. van der Peet, (1954), (22 x 14), 87 blz., geb. f 3,90 VIb
- le Comte, Annie* 2756
- Joss doet eindexamen.* Geïll. met teken. dr Ben Fokker — Meppel, M. Stenvert & Zoon, 1954, (25 x 17), 190 blz., geb. f 4,90 IV-V, M
- Dalle, Felix* 2761
- Een heel gewoon geval.* Meisjesroman voor rijpere jeugd — Gent, Louis Vanmelle, 1954, (19 x 13), 193 blz., 30 fr.; geb. 45 fr. IV-V, M †
- Decorte, Marc* 2696
- Bruin, Bezem en Bietekwiet.* Geïll. met teken. dr Hilda de Quinze — A'dam, De Nederlanden; Antwerpen, De Sikkell, 1954, 2e druk, (21 x 15), 176 blz., geb. f 3,75 VIb-c
- Douwes, D. J.* 2691
- Monkie gaat op avontuur.* Geïll. met teken. dr Anny Rot — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 15), 65 blz., geb. f 2,25 VIb-c
- Droppers, J.A.* 2737
- Wat dokter Slamet vertelt.* Geïll. met teken. dr Anny Rot — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 40 blz., f 0,50 VIb, P

- Elzen*, Joh. 2715
- De vlucht*. Geïll. met teken. dr E. M. Machielse — Delft, W. D. Meinema, (1954), (23 x 16), 36 blz., f 0,50 VIb, (P)
- Frinsel*, J. J. 2743
- Rondom de Westertoren*. Geïll. met teken. dr Jan Lutz — Delft, W. D. Meinema, (1954), (23 x 16), 118 blz., geb. f 1,40 VIa, J, P
- van der Heide*, Willy 2750
- Nummer negen seint New-York*. Geïll. met teken. dr Frans Mettes — Meppel, M. Stenvert & Zoon, (1954), (25 x 17), 179 blz., geb. f 4,50 V, J
- van Helden*, Wim 2749
- De verdwenen radiowagen*. Geïll. met 8 blz. foto's — Haarlem, B. Gottmer, (1954), (26 x 19), 125 blz., geb. f 4,50 VIa, J
- Hildebrand*, A. D. 2693
- Joessoef en het toverpaard Bollekol*. Geïll. met teken. dr Jan Lutz — Joppe, Littera Scripta Manet, (1954), (22 x 16), 130 blz., f 2,—; geb. f 2,75 VIb-c
- Hildebrand*, A. D. en J. Tielens 2694
- Met drie dieren in een wonderwagen*. Geïll. met teken. dr Jan Lutz — Zwolle, La Rivière & Voorhoeve, (1954), (21 x 15), 142 blz., geb. f 2,75 VIb-c
- Hildebrand*, A. D. 2731
- Sancho, Panzo en Pedro*, de drie vrolijke muzikanten. Geïll. met teken. dr Wim van Nieuwenhoven Jr — Joppe, Littera Scripta Manet, (1954), (22 x 16), 140 blz., f 2,—; geb. f 2,75 VIb
- Hölscher*, To 2722
- Onschuldig verdacht*. Geïll. met teken. dr Roothciv — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), 2e druk, (23 x 15), 104 blz., geb. f 2,75 VIb, M †
- Hoogeven*, H. 2724
- Toen de Amboneesjes kwamen*. Geïll. met teken. dr Nans van Lecuwen — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 45 blz., geb. f 0,75 VIb
- van de Hulst Jr*, W. G. 2730
- Tussen het gele riet*. Geïll. met teken. dr W. G. van de Hulst Jr — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 62 blz., geb. f 0,95 VIb, (P)
- Ingwersen*, Gésien 2740
- De rijkste jongen van de wereld*. Geïll. met teken. — Den Haag, J. N. Voorhoeve, (1955), (25 x 16), 143 blz., geb. f 2,90 VIa, J, P
- de Jong*, Picky 2757
- Het lichtende spoor*. Geïll. met teken. — Den Haag, J. N. Voorhoeve, (1955), (25 x 16), 143 blz., geb. f 3,90 IV-V, M, (P)
- Kaesar*, H. J. 2714
- Met Piem op avontuur*. De geschiedenis van een jongen die nooit bang was. Vert. uit h. Zweeds (Rädd är jag inte!) dr J. B. van Wilzen. Geïll. met teken. dr Rein van Looy — Lochem, De Tijdstream, (1954), (22 x 16), 168 blz., f 3,40; geb. f 4,50 VIb

- Kapitein, M.* 2721
De boshut. Geïll. met teken. dr Jan Lutz — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 91 blz., geb. f 1,15 VIb, J, (P)
- Koen-Conrad, Netty* 2763
Een winterromance. Roman voor oudere meisjes. Geïll. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 15), 194 blz., f 3,65; geb. f 4,90 IV-V, M
- Kramer, M.* 2747
Fernando Malini, de jongen uit de woonwagen. Geïll. met teken. dr Roothciv — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (1954), 2e druk, (23 x 15), 152 blz., geb. f 3,95 VIa-b †
- Labberton, Mien* 2688
Een jongen uit de bergen. Geïll. met teken. dr Mies Bloch — Assen, Van Gorcum & Comp., (Naar 't Zonlicht toe nr 19), 1954, 4e druk, (21 x 15), 37 blz., f 0,80; geb. f 1,15 VIb-c, J
- van Laer, Jos* 2754
Drakenkop in 't zicht — Gent, Louis Vanmelle, (Tweede Klaverreeks), 1954, (19 x 13), 155 blz., 30 fr.; geb. 45 fr. IV-V, J †
- van der Lande, Joep* 2760
En 't kwam allemaal terecht. Meisjes-roman. Geïll. met teken. — A'dam, J. H. C. van Coeverden, (1955), (21 x 15), 185 blz., geb. f 2,95 IV-V, M, N
- de Lange-Praamsma, Max* 2762
Joos van Heek vliegt uit. Geïll. met teken. — Nijkerk, G. F. Callenbach, (Sterreks), (1954), (22 x 14), 192 blz., geb. f 4,90 IV-V, M, (P)
- van Maren, G. H.* 2728
Simpel Sijmen. Geïll. met teken. dr C. S. T. M. Leeftang-Oudenaarden — Delft, W. D. Meidema, (1954), (23 x 16), 84 blz., geb. f 1,10 VIb, J, (P)
- van der Meer, Netty* 2677
Annemieke uit „'t Beukenootje” Geïll. met teken. dr Rie Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 53 blz., geb. f 0,85 VIc, P
- Meeus, Marcel* 2678
Troela konijn. Geïll. met teken. dr Louis Goyvaerts — A'dam, De Nederlanden; Antwerpen, De Sikkel, 1954, (22 x 31), 103 blz., geb. f 2,90 VIc
- te Merwe, H.* 2716
De kinderen van de boswachter. Geïll. met teken. dr E. M. Machielse — Delft, W. D. Meidema, (1954), (23 x 16), 118 blz., geb. f 1,40 VIb, (P)
- Metzemaekers, René* 2689
Sprookjestuil. Vier oude sprookjes in een nieuw kleed. Geïll. met teken. dr Nelly Degouy — A'dam, De Nederlanden; Antwerpen, De Sikkel, 1954, (22 x 16), 76 blz., geb. f 2,25 VIb-c
- Metzemaekers, René* 2690
Sprookjesuur. Vijf nieuwe sprookjes. Geïll. met teken. dr Nelly Degouy — A'dam, De Nederlanden; Antwerpen, De Sikkel, 1954, (22 x 16), 68 blz., geb. f 2,25 VIb-c

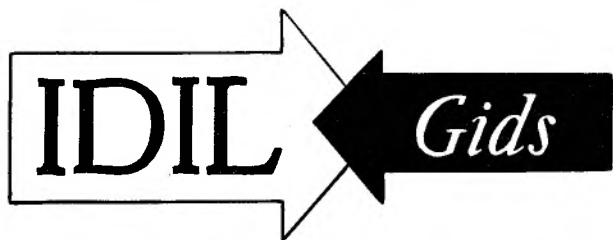
- Niemeyer, J. E. 2679
Janbaas en de beer. Geill. met teken. dr Adri Alindo — Delft, W. D. Meinema, (1954), 2e druk, (23 x 16), 24 blz., f 0,35 VIc, (P)
- Nierop, Pieter 2732
De vlaggen uit op „Weltevree”! Geill. met teken. dr G. van Straaten — Alkmaar, Kluitman, (1954), (24 x 18), 160 blz., f 3,50; geb. f 4,90 VIa-b
- Norel, K. 2742
Het Pinksterkamp der zeeverkeners. Geill. met teken. dr W. A. van de Walle — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 109 blz., geb. f 1,30 VIa, J, (P)
- Norel, K. 2755
S.O.S.! „Wij komen!” Geill. met teken. dr Hans Borrebach — Zwolle, La Rivière & Voorhoeve, 1954, (21 x 15), 200 blz., f 4,50; geb. f 5,90 IV-V, J
- Norel, K. 2741
Van Doggersbank tot Barentssee. Geill. met teken. dr Wim van de Walle — Meppel, A. Roelofs van Goor, (1954), (23 x 18), 208 blz., f 3,65; geb. f 4,90 VIa, J, P
- van Nuis-Zuidema, M. 2729
Het viertal uit de bergen. Geill. met teken. dr Adri Alindo — Delft, W. D. Meinema, (1954), (23 x 16), 85 blz., geb. f 1,10 VIb, (P)
- Oostlander, N. M. 2680
En het kwam goed. Geill. met teken. dr Rie Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 16 blz., f 0,25 VIc, J, (P)
- de Oude-Vanklaar, Clara 2759
En toch kwam de lente — Antwerpen, Sheed & Ward, 1954, (22 x 14), 176 blz., f 3,90; geb. f 4,90 IV-V, M †
- Peiry, Alexis 2681
De ballontocht. Vert. dr Jan Vercammen. Geill. met foto's dr Suzi Pilet — Bussum; Brugge, Desclée, De Brouwer, (De Avonturen van Zwammetje), (1954), (27 x 22), 35 blz., geb. f 5,70 VIc
- Pothast-Cimberg, C. E. 2734
Wout, de brandweerjongen. Geill. met teken. dr Alie Evers — A'dam, Ploegsma; Antwerpen, C. de Vries-Brouwers, 1954, 2e druk, (25 x 17), 99 blz., f 2,—; geb. f 2,95 VIb, J
- Renes-Boldingh, M. A. M. 2735
Hansje van de hoge toren. Geill. met teken. dr Rie Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 94 blz., geb. f 1,15 VIb, (P)
- Renes-Boldingh, M. A. M. 2764
Wat nu, Marieke-Marijke? Geill. met teken. dr Hans Borrebach — Zwolle, La Rivière & Voorhoeve, 1954, (21 x 15), 184 blz., f 3,50; geb. f 4,90 IV-V, M, P
- de la Rive Box, Hans 2738
De jongen die zijn geheugen verloor. Geill. met teken. dr Ben Fokker — Meppel, M. Stenvert & Zoon, 1954, (24 x 16), 159 blz., geb. f 3,90 VIa, J

- Rosseels, Maria* 2746
- Sterren in de poolnacht.* Geïll. met teken. dr M. de Schaeppdrijver — Den Haag; Tiel, Lannoo, (1954), (21 x 15), 152 blz., f 3,75; geb f 5,25 VIa
- Rothhaupt, Wilhelm* 2751
- De roep der wilde honden.* Een geschiedenis uit de tijd der slavenjachten. Vert. uit h. Duits (Der Ruf der wilden Hunde) dr A. van Casteren. Geïll. met teken. — Den Haag; Tiel, Lannoo, 1954 (21 x 15), 176 blz., f 3,75; geb. f 5,25 V, J
- de S., Madeleine Louise* 2713
- Pius X. Hoe Beppi Sarto paus werd.* Vert. uit h. Frans (Pie X ou Comment le petit Beppi devint un grand Pape) dr J. Vermeulen, pr. Geïll. met teken. dr Suzanne Iribarne — Kortrijk, Zonnewende, 1954, (19 x 14), 80 blz., f 3,50 VIB †
- Schoolland, J. L.* 2683
- Niet langer alleen.* Geïll. met teken. dr Lies Veenhoven — Delft, W. D. Meinema, (1954), (23 x 16), 46 blz., geb. f 0,75 VIC, J, (P)
- Schoolland, J. L.* 2682
- Een vreemde middag.* Geïll. met teken. dr Anny Rot — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 54 blz., geb. f 0,85 VIC, (P)
- Schoute, J.* 2733
- En tóch werd het feest.* Geïll. met teken. dr Adri Alindo — Delft, W. D. Meinema, (1954), (23 x 16), 94 blz., geb. f 1,15 VIA-b, (P)
- Schouten, N. M.* 2739
- De grote verandering.* Geïll. met teken. dr Jan Lutz — Delft, W. D. Meinema, (1954), (23 x 16), 94 blz., geb. f 1,15 VIA-b, (P)
- Serier, J.* 2748
- Ik geloof* — Enschede, J. Boersma, (Jeugd-Boeken-Reeks), 1954, (20 x 14), 72 blz., geb. f 2,25 I², P
- Smits, Hendr. M.* 2697-2711
- St. Bonifacius. Heilige Theresia. Van moed en trouw. De pastoor van Ars. St. Benedictus. Van 'n flinke jongen, die 'n groot man werd.* H. Clemens Maria Hofbauer. *St. Alfonsus. Sint Hedwigis, Hertogin van Silezië. H. Ignatius van Loyola. St. Catharina van Siëna. St. Augustinus. St. Rochus, De pelgrim van Montpellier. St. Dominicus. Uit 't leven van Johan Berchmans. De geschiedenis van Sinte Klara.* Geïll. met teken. — Alkmaar, POA, (Hemelbloemen nrs 11 t/m 25), (1954), (22 x 15), 31-72 blz., f 1,05 — f 1,40 p. stuk VIB †
- van der Steen-Pijpers, Co* 2723
- Barendje gaat kamperen.* Geïll. met teken. dr Rie Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), geb f 0,95 VIB, J, (P)
- (Steenhoff, Jook)* 2686
- Vijf kinderen uit het Oude Testament.* Geïll. met teken. dr R. Dixon en M. Hartwell — A'dam, De Bezige Bij; Utrecht, Wed. J. R. van Rossum, Gouden Boekjes b), (1954), (20 x 16), 28 blz., gec. f 1,50 VIC †

- Terpstra, P.* 2736
Polderkinderen in de herfst. Geill. met teken. dr Nans van Leeuwen — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 62 blz., geb. f 0,95 VIa-b, J, (P)
- Thiry, Antoon* 2727
Van Blasiuske en Treske-Mareske. Geill. met teken. dr Maria Segers — Hasselt, Heideiland, 1954, (22 x 16), 144 blz., 42 fr.; geb. 60 fr. VIb° †
- Twain, Mark* 2752
Huckleberry Finn. De vriend van Tom Sawyer. Naverteld dr P. de Zeeuw J. Gzn. Geill. met teken. dr Roothciv — Den Haag; Djakarta, G. B. van Goor Zonen, (Serie Oud Goud dl 30), (1954), (21 x 16), 104 blz., geb. f 2,50 V
- Verburg, Go* 2720
Joppie en Rap, de vredesduiven. Geill. met teken. dr Mies Bloch — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 118 blz., geb. f 1,50 VIb, (P)
- Vercammen, Jan* 2745
Serena. De legende van de kant. Geill. met teken. dr Tjienke Dagnelic — Bussum; Brugge, Desclée, De Brouwer, (Goudvinken), 1954, (22 x 18), 62 blz., f 1,50; geb. f 2,20 VIa †
- Verleyen, Cyriel* 2684
De koning kan niet slapen. Geill. met teken. dr Renaat Demoen — Averbode, Altiora, (1954), (27 x 20), 32 blz., 17 fr. VIc
- Visser, Ab* 2758
Een ander geluk. Roman voor oudere meisjes. Geill. met teken. dr Hans Borrebach — Hoorn, West-Friesland, (1954), (21 x 15), 194 blz., f 3,65; geb. f 4,90 IV-V, M
- van Vliet-Ligthart Schenk, A.* 2687
Van een blauwe en een rode strik. Geill. met teken. dr Ric Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 31 blz., f 0,45 VIc
- Vreeland, Annie* 2717
Geluksland. Geill. met teken. dr A. van Midden — Delft, W. D. Meinema, (1954), (23 x 16), 64 blz., geb. f 0,95 VIb, P
- de Vries, Anne* 2726
Dagoë, de kleine bosneger. Geill. met teken. dr Corrie van der Baan — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 77 blz., geb. f 1,05 VIb, (P)
- de Vries, Anne* 2695
Jopie wil het winnen. Geill. met teken. dr Ric Reinderhoff — Nijkerk, G. F. Callenbach, (1954), (23 x 16), 24 blz., f 0,35 VIb-c, M, (P)
- Wieland, Robert* 2753
Nieuwe vaderlandse geschiedenis voor de jeugd. Geill. met teken. dr J. H. Moesman — A'dam, De Bezige Bij, 1954, (26 x 18), VIII, 288 blz., geb. f 9,90 V, JM, N
- Wilkeshuis, C.* 2719
De fiets van de meester. Geill. met teken. dr J. Meijer — Assen, Van Gorcum & Comp., (Naar 't Zonlicht toe nr 48), 1954, (21 x 15), 29 blz., f 0,65 VIb, J, (P)
- De nrs 2765 t/m 2778 zijn niet in het *bibliografisch register* opgenomen.

MEI/JUNI 1955 JAARGANG VI NUMMER 10

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS
DRS L. VAN DEN HAM

Register-nummer

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 10 TILBURG

De abonnementsprijs bedraagt f 2,50 per jaar (10 no's) bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L., te Tilburg

WIN ER EEN ABONNÉ BIJ

Het moet onze trouwe lezers niet moeilijk vallen de **Idil-Gids** bij anderen (ouders, opvoeders, onderwijsmensen, geestelijken, bibliotheken) te introduceren. Win er een abonné bij — het zal Uw tijdschrift, dus ook *Uzelf*, ten goede komen.

**De Idil-Gids voor jeugdlectuur
GEEFT VEEL, KOST WEINIG**

De eerstvolgende aflevering (nummer 1 van Jaargang VII)
verschijnt Juli 1955

VERKLARING DER TEKENS

V1c = Voor beginnelingen (6-8 j.). V1b = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). V1a = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Paedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in litterair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (V1a) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (V1a).

REGISTER - JAARGANG VI

Het romeinse cijfer (met eventueel letters en tekens) geeft een moreel-pedagogische kwalificatie. De verklaring van deze symbolen vindt men op blz. 154.

Het arabische cijfer is het volgnummer, zoals dat in deze jaargang bij elke recensie in de marge is geplaatst. Het verwijst dus naar de bespreking van het desbetreffende boek in :

De Kronieken van jeugdlectuur, of andere overzichten en artikelen. De numerieke volgorde van de cijfers loopt van 2189 (Juli 1954) — 2778 (April 1955). Wil men bibliografische gegevens (prijs, uitgever, formaat enz.) dan raadplege men :

De Bibliografische Registers, die in elke aflevering aan het slot zijn opgenomen. Deze vermelden ook de moreel-pedagogische kwalificatie en het volgnummer.

Voorbeeld. Zoekt men een boek van Pict Worm (zie onder Worm in dit register), dan vindt men het volgnummer 2532. Bij het bladeren lettend op de marge-cijfers, komt men onder nr 2532 dan op blz. 93 de recensie van dit boek tegen. En als men vervolgens nog de prijs of het aantal bladzijden e.d. moet weten, kijkt men in het onmiddellijk daarop volgende Bibliografisch Register van die maand, dat alfabetisch op auteur is ingericht (blz. 100).

Adema, Tjeerd: Het geheime verbond — VIa, J	2280
Afman, Kasper: Het lachgasavontuur — VIa, J	2646
Alcott, Louise M.: De kostschool van meneer Beer — VIb	2637
Alexander, Béatrice: Het kindje Jesus van Bethlehem — VIc	2685
Ambrose, Kay: Handboekje voor de ballet-liefhebber — IV-V	2769
van Amstel, Max: Duizend jongens zien ze vliegen — VIa, J	2348
van Amstel, Max: Ergens op de wijde wereld — VIa, J	2658
van Amstel, Max: Het slot Oedenrode — VIa, J	2513
van Arnhem, Truus: Dorry — IV-V, M †	2466
Arnoldus, H.: Deze wondere wereld — VIa	2451
Arnoldus, Henri: Tup en Joep — VIc	2672
Arnoldus, Henri: Tup en Joep gevangen — VIc	2674
Arnoldus, Henri: Tup en Joep met de olifant — VIc	2673
Arnoldus, Henri: Tup en Joep op de boot — VIc	2675
Arnoldus, Henri: Tup en Joep weer vrij — VIc	2676
Bakker-Tenthoff, W. J.: Achter de wolken schijnt de zon — VIb, M	2628
Balje, J. P.: Jaap en Marjan — VIc	2621
Bartels, Marga: Trix wil het zelf proberen — VIb, M, (P)	2725
Baumann, Hans: De mallemlolen — VIb	2638
Been, Joh. H.: Om de schatten van Il Tigretto — VIa-b, J, (P)	2547
Beke, Carel: Pim Pandoer in het web van de Rode Spin — VIa, J	2456
Beke, Carel: Sigurd de Noorman — VIa, J	2401
van den Berg-Akkerman, C. M.: Bennie en het vreemde land — VIc	2190
van den Berg-Akkerman, C. M.: Evelientje en Marjoleintje — VIb-c, (P)	2692
van den Berg-Akkerman, C. M.: Pietje Mus — VIc, (P)	2427
van Bergen, Marian: Eef's nieuwe taak — V, M, P	2355
Bertelsen, Erik: Piraten in de Isefjord — V, J, N	—2425
Betlem Jr, Guus: Avontuur in de bungalow — VIa-b, J	2225
Betlem Jr, Guus: Goed spoor, verkenners! — VIa, J	—2615

Betlem, Guus: Een lot uit de loterij — V, M	2662
Betlem, Guus: 'n Meisje tussen zeven mannen — IV-V, M	2294
Beuving, Anton: Zeeman tegen wil en dank — VIa, J	2654
Bloemink, F. H. N.: Does in het bos — VIc	2539
Bloemink, F. H. N.: Hek en kip — VIc	2537
Bloemink, F. H. N.: Paljas en de bij — VIc	2538
Bloemink, F. H. N.: Wim en de maan — VIc	2536
Blom, Toos: Loeke's luchtkasteeltje — VIc	2259
Blommaert, Alois: Het gestolen miljoen — VIa, J †	2444
Blommaert, A.: De linten uit het haar, 1e dl: Meisjes van veertien... — V, M †	2660
Blommaert, A.: De linten uit het haar, 2e dl: ...Naar achttien jaar — V, M †	2661
Blyton, Enid: Het rode vertelselboek — VIc	2257
Blyton, Enid: 10 minuten vertellen en dan... — VIb	2268
Blyton, Enid: 5 minuten vertellen en dan... — VIc	2258
de Bock-Luiting, Nell: Aat's padvindsters avonturen — VIa, M	2450
de Booy, H. Th.: De laatste reis van Steven Glas — VIa, J	2583
de Booy, H. Th.: Væn strandrover tot redder — VIa-b, J	2496
Borrebach, Hans: Lony zegt de huur op — IV-V, M	2363
Boschvogel, F. R.: Maria, mijn moeder — VIb-c †	2263
Boswijk, Anje H.: Het zusje van Flip — IV-V, M	2599
Boudier-Bakker, Ina: Vier grote Oranjes — IV-V	2530
Bouhuys, Mies: Vinger in de roet — VIc	2306
Bouws, Tom: De jacht op de rose diamant — VIb	2572
Bouws, Tom: De tocht naar het eiland van Sinbad — VIb	2573
Boylston, Helen Dore: Carol op tournee — IV-V, M	2670
Brinkgreve, Suze: Carla — VIb-c, M	2309
Broekhals, Conny: De roemrijke tocht van de Zambesi II — VIa, J	2744
Broekhals, F. J.: De slapende vulkaan — VIa, J	2231
Broese, Marian: Bij ons thuis — IV-V	2293
Broos, Piet: Jesus op aarde — VIc †	2262
Broos, Wim: Toen de dijken braken — VIa, (P)	2208
Brouns, Thom: Ondesonk en de woudloper — VIa, J †	2399
Brouwer, Rein: De Spijker — IV-V, J	2368
Brugman, Til: Kinderhand — IV-V	2531
Bruna, Dick: De appel — VIc	2261
Bruna, Dick: Toto in Volendam — VIc	2260
Bruijn, Aafje: Luuk vindt vrienden — VIb	2327
Bruijn, Cor: Bram en Aart op zomervaat — VIa, J, (P)	2515
Bruijn, Margreet: Hannes Brinker of de zilveren schaatsen — VIb, (P)	2636
Bruijn, Margreet: De wonderketting — VIb-c	2310
Buddingh', B.: Grote Jan en kleine Jan — VIa, J, (P)	2343
Büttner, Max: Postzegels vertellen — V	2777
Bulwer Lytton, E.: De laatste dagen van Pompeji — V, JM	2524
Buursink, Joh.: De smokkelaars van Oosterhorst — VIa-b, J, (P)	2227
Capit, Eline: De vrolijke landverhuizers — VIb-c	2712
Casteret, Norbert: Dertig jaar onder de aarde — IV-V	2770
Chalmers, Muriel: Hosanna, Hosanna, koning van ons! — VIc	2558
Chiang Yee: Chin-Pao en de reuzenpanda's — VIb	2718
Church, Richard: Vijf jongens in een grot — VIa-b, J	2393

Claes, Ernest: Het was lente — IV-V †	2303
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Rita leert aanpakken — V, M †	2415
Cornelidge, Samuel Taylor: De ballade van den ouden matroos — IV-V	2771
Colloidi: Pinokkio — V ib -c	2625
le Comte, Annie: Joss doet eindexamen — IV-V, M	2756
Cooper, J. Fenimore: De laatste der Mohikanen — VIa, J	2518
Cornelissen, Pieter: De vier wonderbare tochten van vader Jacob — V †	2416
Coryell, Hubert V.: Het goud van Klondike — VIa, J	2345
Cramer, Ric: Het engeltjesboek — VIc	2535
Cramer, Ric: Otje de Bas — VIc	2534
Dalle, Felix: Een heel gewoon geval — IV-V, M †	2761
Decorte, Marc: Bruin, Bezem en Bietekwiet — V ib -c	2696
Dickens, Charles: De lotgevallen van Olivier Twist — VIa	2453
Diekmann, Miep: Anders is niet altijd beter — IV-V, M	2668
van Dok, J. E.: Aan de Ringvaart — V ib , J	2634
van Dok, J. E.: Koos krijgt een logeetje — VIc, J	2623
Donkers, J.: Nieuwe avonturen van Sim en Sam, 2 dln — V ib -c	2311-2312
Douliez, Paul: Peter Benoit — V	2778
Douwes, D. J.: Monkie gaat op avontuur — V ib -c	2691
Droppers, J. A.: Wat dokter Slamet vertelt — V ib , P	2737
van Duin, Daan: Herrie om een hoofdprijs — V ib	2630
Dulieu, Jean: Paulus de boskabouter en Eucalypta de heks — V ib -c	2213
Dupeyrat, André: Mitsinari — IV-V †	2766
Eerdmans, Theo M.: De verdwenen hunnebedsteen — VIa-b, J	2642
Eising, M.: Geeske vertelt — VIc, (P)	2189
van Ekelenburg, Tine: Mijn dagboek — IV-V, M	2605
Ellsberg, Edward: In de greep van het ijs — V	2772
Elzen, Joh.: De vlucht — V ib , (P)	2715
van Emburg, P. J.: Onraad op het radarscherm — V, J	2526
Emmers, Bert: Myrie zet door — IV-V ^o , M †	2364
van Etten, Inc: Piet Bing houdt het bij Oranje — V, JM	2356
Everma, M.: De doopkaars — IV-V, JM †	2671
Eyckeler, J., Drs, S.M.M., en G. van Gerwen: Het uitverkoren volk — V ib †	2567
van Eyk, Henriëtte en Wim Hora Adema: Klaar... over! — VIa-b	2576
van Eyk, Henriëtte: Michiel, de geschiedenis van een mug — V ib	2219
van Eyk, Henriëtte: Mijnheer „Carlos” op avontuur — VIa-b	2220
Fabianus, Pater, O.F.M.Cap.: Kerkboek voor de katholieke jongeman — IV-V, J †	2357
Feenstra, A. Sj.: Gerrit Verheul — VIa, J	2511
Flakkeberg, Ardo: Jongens helpen in de nood — V, J	2292
Fokker, Aafje: Spelen en feestvieren in het gezin — V	2773
Franke, S.: Anansie — V	2461
Franke, S.: Gevleugelde paarden — V	2253
Franke, S.: De witte dijkgraaf — V, JM	2349
Fraser, Shelagh, en Billy Thatcher: Tai-Loe — V ib	2329
Friedl-Wennink, W.: De kar. Mee doen. Mien wast. Pop Sam. (Kleuter- serie) — VIc	2432-2435
Friedl-Wennink, W.: De jurk. Melk met vel. Het nest. Poes is weg. (Krielserie). — VIc	2428-2431
Frinsel, J. J.: Rondom de Westertoren — VIa, J, P	2743
Fruithof, P. H.: Met Baron Sikkepit ter overwinning — VIa-b, J	2222

Fruithof, P. H.: De wonderbaarlijkje avonturen van Dorus Pikbroek en Arie Hakkepuf — VIa-b, J	2226
Fürst, W. D.: Wouters overwinning — VIa, J	2510
Geraerds, Rob.: De spelleiding heeft... Kommer Kleyn — IV-V	2359
Gerhoeven, Luc: De scheepsjongen van de Albatros — VIa, J †	2649
Goeverneur, J. J. A.: Reizen en avonturen van mijnheer Prikkebeen — Vlb-c	2214
Golbaek, Olga: Mejuffrouws Beauty Boek — IV-V, M	2247
Goudappel-Bos, Riek: Mijntje — Vlb, M	2215
Goudappel-Bos, Riek: Piet — VIa-b, (P)	2397
de Graaf, Jb.: Toch naar zee — VIa, J	2648
Graafland, B.: Schweitzer — V, (P)	2459
Grashoff, Cok — De Zeesterretjes — VIc, M	2483
Grashoff, Cok — Zon en wolken boven een Singelhuis — VIa-b	2493
de Groot, J. M.: Mijn hart trekt naar het waterland — IV-V, M	2667
de Groot, R.: Pim Reuvers overwint — VIa, J, P	2344
Groothedde, Ivo: Inbraak aan de Rivièra — VIa, J	2512
Groothedde, Ivo: Op avontuur in Connemara — VIa, J	2232
(Gruys-Kruseman, S.): Hoor, moeder leest voor — Vlb	2265
Guillot, René: Piraat van de koning — VIa, J	2507
Gysen, Frank: Ik had een vriend... — IV-V, J †	2358
Haag, Gijs: Tiny gaat op reis — VIc, M	2562
Haag, Gijs: Tiny op de boerderij — VIc, M	2561
de Haan, Koert, en Pieter Nierop: Avontuur in 2050 — VIa, J	2657
Haarman, H. J.: De strijd om de Chinese schat — VIa, J	2276
Haarman, H. J.: De strijd om de Kaapse driehoekjes — VIa, J	2249
van Hagendoren, Elsa: De beek — Vlb	2266
van Hagendoren, Elsa: De weide — Vlb	2267
Hagers, Freddy: Als ik jou was, Marjolein... — V, M, Ma	2458
Hagers, Freddy: Connie's wonderland — VIa	2516
Hagers, Freddy: Ottelientje — Vlb, M	2269
Hald, Erika: Vecht voor het goede! — VIa°, M	2581
Hana, Kees: Dieren in ons eigen land — V	2255
Hanifah, Hafni Abu: Tjipoei, mijn poes — VIc	2619
Hartevelt, Johanna: Florence Nightingale — V, JM	2462
Harting, Else: Stel je voor dat ik ging emigreren — IV-V, M	2465
Hartl, Karl: Wat? Waarom? Waar? — VIa	2278
Hartmann, John: Hoe Bambi opgroeide in een Deens dorpje — Vlb-c	2392
Hauff, Wilhelm: Kleine Muk en zijn toverpantoffels — Vlb-c	2314
van der Hauw, R.: Avontuur in de Kempen — VIa, J, P	2651
Hazelhoff, A. J.: Onrust in het dorp — VIa-b°, J	2643
van Heerde, G.: Water voor de Bosjesmannen — VIa-b, J, (P)	2336
van Heeteren, Rie: De andere Nina — VIa, M	2521
van Heeteren, Rie: In en om het seinhuis — Vlb-c	2564
van der Heide, Willy: Een kloppacht op een kapitein — V, J	2527
(van der Heide, Willy): De Marsbewoners seinen? — V, J	2585
van der Heide, Willy: Nummer negen seint New-York — V, J	2750
van der Heide, Willy: Een raderboot als Zilvervloot — VIa, J	2577
(van der Heide, Willy): Een straalduikboot ontsnapt! — V, J	2586
Heidendal, Felix: Sprookjes uit het land der glazen bergen, 1e deel — Vlb-c	2484

Heidendal, Felix: Sprookjes uit het land der glazen bergen, 2e deel	2313
Vib-c †	2239
Heistein, Odd: Lipp — V, J	2749
van Helden, Wim: De verdwenen radiowagen — VIa, J	2549
Hellinga-Zwart, T.: Het huisje aan de dijk — VIa-b, J	2298
Helman, Albert: Zuid-Zuid-West — IV-V	2500
van Hemeldonck, Emiel: Hongersnood in Vlaanderen — VIa-b †	2264
Hemingway, Ernest: De oude man en de zee — VIb	2574
Hergé: Mannen op de maan — V-VIb	2447
Hermans, Hubert: De gulden passer — VIa	2504
Hermans, Hubert: Napoleon en Antwerpen — VIa	2519
den Hertog, Machteld: Zo zie je, Christa! — VIa, M	2470
Hesper-Sint, Marian, en Greet Konings: Een boom vol lichtjes — VIc	2307
Heijnen, Lambert: Wie werd koning van het woud? — VIc	2201
(Hildebrand, A. D.): Aladdin en de wonderlamp — VIb	2202
(Hildebrand, A. D.): Ali Baba en de veertig rovers — VIb	2492
Hildebrand, A. D.: Brilstra en zijn bromvlieg — VIa-b, J	2571
Hildebrand, A. D.: Brilstra's bromvlieg veroverf het luchtruim — VIb, J	2205
(Hildebrand, A. D.): De Chinese nachtegaal — VIb	2198
(Hildebrand, A. D.): Dorus Das en Bolke's zoon op de Veluwe — VIc	2200
(Hildebrand, A. D.): De gouden gans — VIb	2197
(Hildebrand, A. D.): Het grote besluit van Bolke de Beer — VIc	2693
Hildebrand, A. D.: Joessoef en het toverpaard Bollekol — VIb-c	2203
(Hildebrand, A. D.): De kleine Moek — VIb	2204
(Hildebrand, A. D.): De kleine zeemeermin — VIb	2694
Hildebrand, A. D., en J. Tielens: Met drie dieren in een wonderwagen — VIb-c	2199
(Hildebrand, A. D.): De nieuwe kleren van de keizer — VIb	2731
Hildebrand, A. D.: Sancho, Panzo en Pedro — VIb	2391
Hildebrand, A. D.: Thomas, Teddie en de Trabbelman — VIb-c	2556
Hildebrand, A. D.: Thomas, Teddie en de Trabbelman op zee — VIc	2533
van Hille-Gaerthé, C. M.: Het kabouterhuis — VIc	2579
van der Hoek, Else: Thais, het Laosmeisje — VIa, M	2552
(Hoekstra, Han G.): De kladderkatjes — VIc	2722
Hölscher, To: Onschuldig verdacht — VIb, M †	2580
Holst, Kees: Een kranige jongen in Canada — VIa, J	2286
de Hoog-Nooy, Annie: Echt iets voor Greetje! — VIa, M	2724
Hoogeveen, H.: Toen de Amboneesjes kwamen — VIb	2242
Hora Adema, Wim: Rooie Freeke — V, M	2217
Houtman, Riek: Toen Paultje kwam — VIb, P	2666
Huisinga-Scaf, L.: Gelukkige pechvogel — IV-V, M	2514
Huisinga-Scaf, L.: Zes uit een klas — VIa, M	2548
van de Hulst, W. G.: Ouwe Bram — VIa-b, J, (P)	2490
van de Hulst, W. G.: Rozemarijntje en de oude juffrouw — VIb, M, (P)	2730
van de Hulst Jr, W. G.: Tussen het gele riet — VIb, (P)	2192
van de Hulst, W. G.: Voetstapjes in de sneeuw — VIc	2233
van de Hulst, W. G.: Willem Wijcherts — VIa, J, P	2622
Hijmans, Loe: Pins het paard — VIc	2664
Inghelram, Daan: Roes! Roes! Roes! — V, J †	2740
Ingwersen, Gézien: De rijkste jongen van de wereld — VIa, J, P	2592
van Ipenburg, R.: Tussen renstal en Maas — V, M †	

van Iterson, S. R.: Schaduw over „Chocamata” — Via, J	2283
Jaarsma, Dam: Van een oud vrouwtje, een pannekoek en een varken — Vic	2563
Jansonius, Hella: Joke op reportage — IV-V, M	2468
Jansonius, Hella: Luuk Boswijk, leerling-journaliste — IV-V, M	2603
Jansonius, Hella: Miep Offers' perikelen — IV-V, M	2361
Jansonius, Hella: Sibindra — IV-V, M	2467
Jespers, Hendrik: Geert de Zeeleeuw — Via †	2347
Jespers, Hendrik: Met Jan Vlaminc in de Guldensporenslag — VIa-b	2502
Jespers, Hendrik: Van schildknaap tot ridder — Via	2505
Jespers, Hendrik: Van Sieppe, Sappe en Sijpe — VIB	2325
Johns, W. F., Captain: Biggles & Co. — V, J	2587
Johns, W. E., Captain: Biggles in het verre Oosten — V, J	2241
Johns, W. E., Captain: Biggles particulier piloot — V, J	2240
Jones, Elisabeth Orton: De kinderen van Maminka — VIb-c	2212
de Jong, Lütz: We maken een boerderij — VI	2616
de Jong, Picky: Het lichtende spoor — IV-V, M, (P)	2757
Jongejan-De Groot, C. Th.: Goudhaantje — VIa-b, M, (P)	2441
Jongejan-De Groot, C. Th.: Het lege stalletje — VIb-c, (P)	2471
Jongejan-De Groot, C. Th.: Zo'n dom klein meisje — Vic, M, (P)	2194
Kaeser, H. J.: Met Piem op avontuur — VIB	2714
Kapitein, M.: De boshut — VIB, J, (P)	2721
Kelly, G., S.J.: Vóór de drempel — IV-V, JM †	2246
Keuls-Francis, Tiny: Ouders, wat lezen uw kinderen? — IV	2423
Keijzer-De Jong, A.: Uggie en Oggie — Vic	2437
Kis, Sandor: De Gouden Lotus — VIa-b, M	2270
Klein, Jan: Een reuzentype — V, J †	2412
Knipscheer, Gradie: Keesje Konijntje — Vic	2195
Knorr, Helmut: Door steppe en oerwoud — V	2418
Knorr, Helmut: Dwars door de Sahara — V	2417
Knorr, Helmut: Op avontuur in Abessinië — V	2419
Kocher, Hugo: Jolbars de tijger — V	2289
Koen-Conrad, Netty: Loes geeft het stuur over — IV-V, M, N	2669
Koen-Conrad, Netty: Een winterromance — IV-V, M	2763
Koenen, Marie: Parcival — IV-V	2476
de Koning, Aert: Brammetje Brom helpt de politie — VIB, J	2569
Kooreman, Tom: De grote avonturen van Hans in Reuzenland — Vic	262C
Kramer, Diet: Stans van de vijfjarige — V, M	2369
Kramer, M.: Fernando Malini — VIa-b †	2747
Krumgold, Joseph: ...En nu, Miguel — V	2477
Kühn, Magdalena: Het Kerstfeest van de kluzenaar — VIB	2472
Kuyle, Albert: Mannetje Windwijs — VIB-c	2235
Kuypers, Miep: Ankie is zo'n lastpost — VIB-c, M	2485
Kuypers, Miep: De leertijd van Diny Verheul — VIa, M	2523
Kuypers, Miep: Een schoolreis met gevolgen — VIB, M	2570
Laan, Dick: Pinkeltje op zoek naar Klaas Vaak — Vic	2618
van de Laan, Piet: Dick en de Welo-stralen — VIa, J	2652
Labberton, Mien: Een jongen uit de bergen — VIB-c, J	2688
van Laer, Jos: Drakenkop in 't zicht — IV-V, J †	2754
Lam, Anton B.: De schreeuw in de nacht — VIB, J, (P)	2438
van der Lande, Joep: En 't kwam allemaal terecht — IV-V, M, N	2760

de Landell, Olaf J.: Ava Eva — IV, N	2367
de Lange-Praamsma, Max: Joos van Heek vliegt uit — IV-V, M, (P)	2762
de Lannoy, Maria: De kinderen van Torenhof — VIa-b †	2394
de Lannoy, Maria: Marleentje in Huize Astrid — V, M †	2409
de Lannoy, Maria: Marleentje's tweede etappe — V, M .	2410
van Leeuwen, G.: Beschouwen of beslissen — IV-V	2256
Lennart, Clare: De wijde wereld — IV-V, M	2297
Lentinck, Rona: 't Begon in de woestijn — IV-V, M .	2469
Lepetit, Alexandre: Het geheimzinnige kasteel „Villandry” — VIa, J †	2402
Leydensdorff, Bea: Het groene paradijs — IV-V, M	2360
Lofting, Hugh: Het circus van Dr Dolittle — Vlb	2543
Lofting, Hugh: De dierentuin van Dr Dolittle — Vlb	2544
Long, William J.: De grijze wolf — V, JM	2463
Long, William J.: Op eenzame zwerftochten — V, JM	2464
Lourense, H.: Het raadsel van het rietland — VIa, J, (P)	2342
Malot, Hector: Alleen op de wereld — V-VIa	2607
de Man, Annie: Dolly speelt een toontje lager — VIa-b, M	2274
de Man, Annie: Op vlugge voeten — Vlb, M	2632
van Maren, G. H.: Simpele Sijmen — Vlb, J, (P)	2728
van Marxveldt, Cissy: De dochter van Joop ter Heul — V, M	2613
van Marxveldt, Cissy: De H.B.S.-tijd van Joop ter Heul — V, M	2609
van Marxveldt, Cissy: Joop en haar jongen	2612
van Marxveldt, Cissy: Joop ter Heul's problemen — V, M	2610
van Marxveldt, Cissy: Joop van Dil-ter Heul — V, M	2611
van Marxveldt, Cissy: De toekomst van Marijke — IV-V, M	2250
Maynard, Th.: Heiligen voor onze tijd — IV-V †	2254
van der Meer, Jan: Pietertje Plat in Toverstad — Vlb	2566
van der Meer-Prins, L.: Feest op Sonnevanc — VIa-b, M	2272
van der Meer, Netty: Annemieke uit „'t Beukenootje” — VIc, P	2677
Meert, P.: De score is blank — IV-V, J †	2596
Meeus, Marcel: Troela konijn — VIc	2678
Mendels, Josepha: De vader van Robinson Crusoë — VIa, P	2584
Menkman, Hartger: De avonturen van Jaap van Rijn — Vlb, J	2635
Menkman, Hartger: Brammetje en zijn vrienden — Vlb-c	2488
Menkman, Hartger: Brammetje en zijn zorgen — VIc	2557
von Merhart, Karin: Het zangerspark — Vlb	2328
te Merwe, H.: De kinderen van de boswachter — Vlb, (P)	2716
van de Merwede, Frans: De man, die van de wereld viel — VIa, J	2583
Metzemaekers, René: Sprookjestuil — Vlb-c	2689
Metzemaekers, René: Sprookjesuur — Vlb-c	2690
Meyer, Irma: Draaiboek voor Titia — IV †	2252
Michaëlis, Karin: Bibi — Vlb, M	2439
Mikkelsen, Børge: Jónr Havbo keert terug — V, J	2243
Milne, A. A.: Nu zijn we zes — VIc	2426
Milne, A. A.: Toen wij nog heel klein waren — VIc	2425
Moolenaar, Gaudentius, en Piet Broos: De zeven sacramenten — VIa-b †	2395
Moshage, Julius: De tovenaer van Nias — V, JM	2420
van Mourik, J., en G. Stuvet: Door alle eeuwen — VIa	2508
van Mourik, J., en G. Stuvet: Door alle maanden — Vlb-c	2390
Myrian: Hoep, zei de chauffeur — VIc	2553
Naaykens, Jan: De grootste veroveraar — VIa-b †	2275

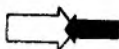
Nachenius-Roegholt, A. M.: Andy's gouden stippen — IV-V, M, (P)	2422
Nanda: Het geheim van Joris — V1b-c	2389
Nanda: Huisje Zonneschijn — V1b, M †	2489
Nanda: Joris, het ezeltje — V1b-c	2387
Nanda: Een lastig logeetje — V1a-b, M	2224
Nanda: De trouwe Joris — V1b-c	2388
Nanda: Wat Pauke bereikte — V1a, M	2506
Niemeijer, Jan E.: Jan-Baas en de aap — V1c	2385
Niemeyer, J. E.: Janbaas en de beer — V1c, (P)	2679
Niemeijer, Jan E.: Jan-Baas en de kraai — V1c	2383
Niemeijer, Jan E.: Jan-Baas en het paard — V1c	2382
Niemeijer, Jan E.: Jan-Baas en het varkentje — V1c	2384
Nierop, Pieter: De vlaggen uit op „Weltevreë"! — V1a-b	2732
Nonkel Fons: De toververfpot en andere sprookjes — V1c	2191
Norel, K.: Aaltje zoekt de herders — V1b, (P)	2475
Norel, K.: Het Pinksterkamp der zeeverkeners — V1a, J, (P)	2742
Norel, K.: S.O.S! „Wij komen!" — IV-V, J	2755
Norel, K.: Van Doggersbank tot Barentssee — V1a, J, P	2741
Nowee, J.: Pas op, Arendsoog! — V1a	2281
Nowee, J.: De smokkelaars van de Rio Malo — V1a, J	2403
van Nuis-Zuidema, M.: Het viertal uit de bergen — V1b, (P)	2729
Oberjohann, Heinrich: Als het oerwoud roept... — V	2767
Olafson, Per: Leonardo — V, JM, N	2460
Oostlander, N. M.: En het kwam goed — V1c, J, (P)	2680
(Oostr, R., en C. Covens): Kerstboek De Vonk 1954 — V, P	2474
Op de Beeck, Leo: Zes dagen in het klooster van Korsendonk — V1a-b, J †	2499
de Oude-Vanklaar, Clara: En toch kwam de lente — IV-V, M †	2759
den Ouden, Mieke: Vacantie in de bovenlanden — IV-V, M, (P)	2597
Overmeer, J. M.: Polleke Pol en de smokkelauto — V1b, J	2330
van Overstraeten, J.: De blijde inkomst — V1a	2503
Peeters, Maur.: Het hondje Bobbie — V1c	2193
Peeters, Maur.: Robbie — V1c	2560
Peeters, Maur.: Ukkie-Pukkie — V1c	2559
Pehrson, Karna: Grethe's vakantie — V1a-b, M, N	2639
Pehrson, Karna: Het schoolblad „de Krokodil" — V°, M	2589
Peiry, Alexis: De ballontocht — V1c	2681
Peiry, Alexis: De Huif — V1a-b	2338
Pétillon, Willy: Moeders oudste — V°, M	2370
Pétillon, Willy: Tinker's vrienden — V1a, M	2606
(van der Plas, Michel): Ongerijmde rijmen — IV-V*	2299
Poortenaar, Jan: Marco Polo's reis naar het Hemelse Rijk — V1a	2277
Portielje, A. F. J., Dr: Met meneer Portielje mee naar Artis — V1a	2341
Pothast-Gimberg, C. E.: Het kabinet van moeder Geertrui — V1a-b	2495
Pothast-Gimberg, C. E.: Wout, de brandweerjongen — V1b, J	2734
van der Putten, Ans: Luisteruurtjes — V1c †	2386
van Raephorst, Marijke: De lappendeken — V1b, M, (P)	2627
Randers, Hellen: Het derde bedrijf — IV-V, M	2665
Ranke, Bert: Het geheim van het oude klooster — V1a-b, J †	2223
Renes-Boldingh, M. A. M.: Hansje van de hoge toren — V1b, (P)	2735
Renes-Boldingh, M. A. M.: Wat nu, Marieke-Marijke? — IV-V, M, P	2764

Renes-Boldingh, M. A. M.: Wij willen werken — IV-V, M, P	2295
van Renkum, Marga: Waar een wil is... — VIa, M	2522
van Rhijn, Aleid: Avontuur in de Ardennen — VIa-b, J	2575
van Rhijn, Aleid: „De Kaas” van de zevende — VIa	2282
de Ridder, Q. A.: Toon Hartman en de „Kubus” — VIa-b, J, (P)	2228
de la Rive Box, Hans: Erna doet zaken — IV-V, M	2249
de la Rive Box, Hans: De jongen die zijn geheugen verloor — VIa, J	2738
de la Rive Box, Hans: Pech met de „Boemerang” — VIa-b, J	2546
van Rode, C.: De kleine foerier — VIa	2445
Roelink, J., Dr: Gevaarlijke geheimen — VIa, J, P	2234
Roggeveen, Leonard: De hoogvliegers — VIIb, J	2542
Roggeveen, Leonard: De krant van Kees van Dam — VIa, J	2404
Roggeveen, Leonard: Op stap met meneer Doncker — VIa, J	2517
Roggeveen, Leonard: Het zonderlinge testament — VIa	2653
Romanet, René: Bwana — V, JM †	2588
Romijn, A.: Marietje heeft het moeilijk — VIIb, P	2371
de Roos, H.: Redders met de Kameleon — VIa-b, J	2221
de Rooy, Peter: De O.B.L. 1 — V, J	2284
Rosseels, Maria: Sterren in de poolnacht — VIa	2746
Rothhaupt, Wilhelm: De roep der wilde honden — V, J	2751
de Rover, P. A.: In donkere stormnacht — VIa, J, P	2448
de Rover, P. A.: Wolken en zon — VIa, (P)	2372
Rutgers van der Loeff-Bascnau, A.: Lawines razen — VIa	2452
de S., Madeleine Louise: Pius X — VIIb †	2713
de Saint Exupéry, Antoine: Nachtvluicht — V	2302
Sanders, Annie: Schipperskinderen — VIIb, P	2568
van 't Sant, Mien: Schaakmat — IV-V, M	2604
Saris, Leni: Zon en schaduw rond het kindertehuis — V, M †	2413
Saxegaard, Annik: Meen je het wel, Peter? — IV-V, M	2366
van der Schaaf, Cor: De avonturen van Kokkie Kokosnoot — VIIb-c	2665
van der Schaaf, Cor: Loesje bij de kabouters — VIc	2617
van Schaik-Willing, Jeanne: De feesten van Josien — VIIb-c	2211
Schellekens, Nelly: Aan het kruispunt — V, M †	2414
Schepers, P, J.: Hoe Jan Klaassen de koningszoon bevrijdde — VIIb-c	2624
Schmidt, Annie M. G.: Jip en Jan-ne-ke — VIc	2207
(Schmidt, Annie M. G.): Sambo, het kleine zwarte jongetje — VIc	2554
Schmidt, Annie M. G.: De toren van Bemmelekom — VIIb-c	2196
Schmidt, Annie M. G.: Van schuitje varen tot Van Schendel — IV	2424
Schneider, M., Dr, en Dr J. C. Trimp Jr: De geschiedenis van ons vaderland in een notedop — V	2608
Schoolland, J. L., Niet langer alleen — VIc, J, (P)	2683
Schoolland, J. L.: Een vreemde middag — VIc, (P)	2682
Schoute, J.: En tóch werd het feest — VIa-b, (P)	2733
Schouten, N. M.: De grote verandering — VIa-b, (P)	2739
Schouwink, Bart: Het geheim van de oude poort — VIa	2405
Schreuder, Tine: Eerlijk blijven, Janneke — VIIb, M	2629
Schreuder, Tine: Marieke van de vrachtrijder — VIIb, M	2626
Schroevens, Marinus: Het biologieboek voor jonge mensen — IV-V, JM	2245
Schultz, James Willard: Pitamakan als Zwartvoet-Indiaan — V, J	2287
Schuttevaer-Velthuijs, N.: Sjaan's reisavontuur — IV-V, M	2528
Scott, Walter, Sir: Ivanhoe — VIa	2454

Secker, J. H.: Pimmetje in de knel — VIa-b, J †	2641
Secker, J. H.: Uit de jeugd van Pimmetje — VIa-b, J †	2640
Selleger-Elout, J. M.: Een zomer met Lijsje Lorresnor — VIa-b, M	2340
Serier, J.: Ik geloof — I2, P	—2748
van Sichem, Renaat: Het kampvuur van Pete O'Connor — V, J †	2411
Siebe, Josephine: Harlekijntje in de stad — VIB-c	—2541
Siebe, Josephine: Harlekijntje met vacantie — VIB-c	2540
Siebe, Josephine: Harlekijntje op reis — VIB-c, JM	—2373
de Sinclair, F.: De wandelende driekleur — V, J	—2238
Smaal-Meeldijk, Ric: Het huis aan de haven — VIa, M, (P)	2520
Smit, Gabriël: Het jaar van de Heer — V †	—2765
Smith, Nico J. P.: De diefstallen bij „De Arend” — VIa, J	—2551
Smits, Hendr. M.: Sint Antonius van Padua. Sint Willibrordus. Dat waren helden. Vader Frans. De maagd van Orleans. St. Elizabeth, de landgravin van Thüringen. Stanislaus Kostka. St. Aloysius. Sint Agnes. Sint Gerardus Majella. (Serie Hemelbloemen nrs 1 t/m 10) — VIB †	2310-2324
Smits, Hendr. M.: St. Bonifacius. Heilige Theresia. Van moed en trouw. De pastoor van Ars. St. Benedictus. Van 'n flinke jongen, die 'n groot man werd, H. Clemens Maria Hofbauer. St. Alfonsus. Sint Hedwigis, hertogin van Silezië. H. Ignatius van Loyola. St. Catharina van Siëna. St. Augustinus. St. Rochus, de pelgrim van Montpellier. St. Dominicus. Uit 't leven van Johan Berchmans. De geschiedenis van Sinte Klara (Serie Hemelbloemen, nrs 11 t/m 25) — VIB †	2697-2711
Smulders, Lea: Meneetje Verkeerd — VIC	2380
Snedeker, Caroline Dale: Lavinia — IV-V, M	2600
Spelberg-Stokmans, L.: Luister even — VIa-b, P	2273
van Sprang, Alfred: Kampeeravonturen van een vrolijk stel — VIa, J	2285
van der Steen-Pijpers, Co: Barendje gaat kamperen — VIB, J, (P)	2723
(Steenhoff, Jook): Vijf kinderen uit het Oude Testament — VIC †	2686
van der Ster, Jac.: Lampions en zevenklappers — VIB	2633
Steuben, Fritz: De Stralende Ster — IV-V, J	2374
Steijlen, Herman: In het witte land — VIa	2406
Svensson, Jón: Berengevecht bij Skipalon — VIa-b	2332
Svensson, Jón: Met een zeilboot over de Sont — VIa-b	2333
Svensson, Jón: De stad aan de zee — VIa-b	2334
Svensson, Jón: Tussen ijs en vuur — VIa-b	2335
Terpstra, P.: Polderkinderen in de herfst — VIa-b, J, (P)	2736
Terrot, Charles: De engel en de harp — IV-V	2304
Tetzner, Lisa: Zwarte parels — V	—2659
Thiry, Antoon: Van Blasiuske en Treske-Mareske — VIB° †	2727
van Tiel, Gré: Anneke van de domeneer — VIB, (P)	2326
Tiira, Ensio: Het vlot der verschrikking — IV-V	2768
Timmermans, Alphons: Onder de Duitse hiel — VIa-b †	2339
Timmermans, Alphons: Schoolbijbel voor de kleintjes, dl 1 — VIC †	2378
Timmermans, Alphons: 10 Mei negentien veertig — VIa-b	2271
Timmermans, Alphons: Walvisjacht in vroeger eeuwen — VIB	2218
van den Tol, Cor: Roelie Likkepot — VIB, M	2631
Twain, Mark: Huckleberry Finn — V	2752
Valkenstein, Kees: Keezie Oranje — VIa, J	2614
Vandersteen, Willy: De dollie muskietiers — VIa	2498
Vandersteen, Willy: Lambiorix — VIa-b	2230

Vandersteen, Willy: De schat van Beersel — V	2594
Vandersteen, Willy: De tamtamklopper — VIa-b	2497
Vandersteen, Willy: Het zingende nijlpaard — VIa-b	2229
Veeken-Bakker, Joh. W.: Deed jij dat, Agniet? — VIa, M, (P)	2509
Velsen-Quast, Margreet: Mijn moeder is beroemd — IV-V, M	2601
van Velzen, Ina: Hoera voor Hans de Wilde — VIB	2491
Verbeeten, W. J.: Het geheim van de spookboerderij — VIa-b, J	2645
Verbeeten, W. J.: Misdad op de dubbele S — VIa, J	2457
Verbracken, Maria: Pukkeltje — V, M †	2663
Verburg, Go: Joppie en Rap, de vredesduiven — VIB, (P)	2720
Vercammen, Jan: Serena — VIa †	2745
Verhoeven, Hans: Bob de Graaf wordt vermist — VIa, J	2647
Verleyen, Cyriel: De dokter van de keizer — VIa-b	2501
Verleyen, Cyriel: De koning kan niet slapen — VIC	2684
Vermeulen, Lo: Matamatam — VIa, J	2446
Verschoor, Len: Tegen de stroom op — VIa, M, (P)	2346
Verschoor-Van der Vlis, Nel: Kees van Dam naar Zeeland — VIB-c, J	2209
Verschoor-Van der Vlis, Nel: Kees van Dam op stap — VIB, J, (P)	2210
Versteeg, M. C.: Het prentenboek van het heilig Vormsel — VIa-b †	2396
Versteegh, Cor: Nansen — VIa	2455
Visser, Ab: Een ander geluk — IV-V, M	2758
van Vlaanderen, Nanda: Monique op de wilde vaart — IV-V, M	2251
van Vliet-Ligthart Schenk, A.: Van een blauwe en een rode strik — VIC	2687
Vlietnick, E.: Geertje's taak — VIa, M †	2656
van Vlijmen, Frits: De club van 4 en 5 — VIa-b, J †	2494
Voerman, Nida: Het werd toch anders — V, M	2591
Voerman, Nida: De zwerm onder dak — IV-V, M, P	2362
Vollewens-Zeylemaker, Greta: Marijke's grote avontuur op het land — VIB	2216
Vollewens-Zeylemaker, Greta: De zesde — VIB, M	2440
Voorhuyzen, H. G., en W. Jungschleger: Een wonderland van papier — V	2291
Vos, Toby: Weet jij het? — VIa-b	2398
Vreeland, Annie: Geluksland — VIB, P	2717
de Vries, Anne: Dagoe, de kleine bosneger — VIB, (P)	2726
de Vries, Anne: Jopie wil het winnen — VIB-c, M, (P)	2695
de Vries, Johan: Duvel brengt de buit weerom — VIa, J	2655
de Vries, Johan: Het spook van de zes zes-en-zestig — VIa, J	2650
de Vries, Johan: Victor Vreeland is voortvluchtig — VIa, J	2578
de Vries, Leonard: De Hobby Club breekt baan — V*	2244
de Vries, Martha: De poppenkast gaat open! — VIC	2379
Waanders-De Haer, Miep: Toch vrienden — VIa-b, J	2337
van Wassenaer, Fred: Adje, de keeper van „Sportief” — VIa, J †	2644
Webster, Jean: Het John Grier huis — IV-V	2365
Webster, Jean: Vadertje Langbeen — IV-V, M	2296
Werner, Jane: Het eigenwijze cendje — VIC	2555
Weyergans, Franz: Drie slimme negertjes — VIC	2482
Weyergans, Franz: Een mand vol ballen — VIC	2481
Wheeler, Janet D.: Billie Bradley als detective — V, M	2288
Wieland, Robert: Nieuwe vaderlandse geschiedenis voor de jeugd — V, JM, N	2753
Wilkeshuis, C.: De fiets van de meester — VIB, J, (P)	2719
Wilkeshuis, C.: De gouden keten van de Compagnie — VIa, J	2279

Wilkeshuis, C.: Patava, de holenjongen — VIa, J	2400
Wilkeshuis, C.: Het schip „De Noordpool” — VIa-b, J	2442
de Wolf, Henk: 7 Uur... en nú een verhaaltje! — VIc	2308
van der Wolf, Ria: Margreet — V°, M	2590
Wolffenbuttel-Van Rooijen, H.: De grote vriendschap — IV-V, JM †	2248
Worm, Piet: De 3 paardjes — VIc	2332
van der Woude, Johan: Straat Magellanes — IV-V	2774
Woudvliet, Agnes: Diet Ardonck — IV-V, M	2602
Wijchgel, Netty: Het dolle freuletje als detective — IV-V, M	2529
van Wijckmade, B. J.: Wipneus en Pim bij de Knuppelmannetjes — VIc	2436
Wijnants, Willem: Karel en Elegast — VIa°°	2236
Wijnants, Willem: Roelant — VIa°°	2237
XX: Als het bijna bedtijd is... — VIlb-c	2486
XX: Het dodende licht — V, JM	2375
XX: En... nu nog een verhaaltje — VIlb-c	2487
XX: En zij volgden Hem — V †	2479
XX: De geheimzinnige baron Himota — V, JM	2376
XX: Jeugd in de herfst — V, JM †	2350
XX: Jeugd in de lente — V, JM †	2351
XX: Jeugd in de winter — V, JM †	2352
XX: Jeugd in de zomer — V, JM †	2353
XX: Het licht schijnt overal — VIa-b, (P)	2473
XX: Met de heiligen het jaar rond, dl 2 — IV-V †	2480
XX: Monki in Artis — VIlb-c	2206
XX: De schatten van Esmeralda — V, JM	2377
XX: Singel 262. Vierentwintig biografieën — IV-V	2775
XX: De speurtocht van „De Vrijheid” — IV-V	2595
XX: De voorhof des Heren — IV-V †	2300
XX: We zijn allemaal maar mensen — V †	2478
XX: Wie wat waar? voor de jeugd — V, J	2421
XX: Winkler Prins. Boek van het jaar 1954 — IV-V	2776
XX: Het wonderbare leven der dieren — V	2290
XX: Zandmannetje — VIc	2381
XX: Zeffi, de fakkelloper — VIa, J †	2407
Zaman, Leo: Lied van mijn jeugd — V, J †	2354
Zechlin, Ruth: Binnen blijven, bezig blijven — V-VI	2408
van der Zee, Nel: Liesbeth — IV-V, M	2598
van Zeggelen, Marie C.: Festijnen en perikelen — IV-V	2301
van Zeggelen, Marie C.: Het zecroversjongetje — VIa-b	2545
Zeldenthuis, Kapitein: De jongen van de zee — VIa, J	2582
Zischka, Anton: Energie bestormt de wereld — IV-V	2305
Zonruiter, P. Joh.: Tussen rem- en gaspedaal — VIa-b, J	2443
Zwart, P. J. S.: Pieterjans moeilijke jaar — VIa-b, J	2331
Zwegers, B. V.: De schat in het Duivelsmeer — VIa, J	2550

INHOUD VAN JAARGANG VI

Pag.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR 3, 19, 35, 51, 71, 87, 103, 119, 135

MOGEN WIJ U VOORSTELLEN :

Carel Beke	8
Mevr. A. Buckinx-Luykx	24
Mevr. J. M. Selleger-Elout	40
C. Wilkeshuis	56
S. Franke	76
A. J. A. M. Timmermans	92
H. Th. de Booy	108
A. A. Boudens	126

NIET-SPECIFIEKE JEUGDLECTUUR 10, 24, 77, 92, 145

BIBLIOGRAFISCH REGISTER 12, 29, 44, 64, 81, 97, 113, 128, 147

JAARREGISTER 153-166

POST SCRIPTA

Misdaad onder de Amerikaanse jeugd	27
„Eigen” krant voor Britse jeugd	27
Comic Books	59
Rubricering van jeugdlectuur	78
De beeldromans, gevolgen en bestrijding	79
Beeldromans en misdaad	126
Ongezonde beeldromans buiten Britse wet	127

Lectuur voor kind en jeugd	25
Ruilactie beeldromans in Ohio	26
Grote activiteit in de voorlichting	61
Wij vragen de aandacht van de katholieke scholen	62
Kerst-lectuur voor de jeugd	76
Rafaël-Catalogus	79
Een uniek kinderboek van Piet Worm	93
Herdrukken vragen uw aandacht	94, 111
Frater Ludwinus Kleijberg †	96
Oude wijsheid uit het Oosten	112
Kamer en jeugdlectuur	146
Bent u tevree?	146

BIJLAGE: Jeugdlectuurlijst 1954—1955

(in het Nov.-nr.)

167